Izhaja vsi dni razen nedelj in praznikov.

Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravniški prostori, 2657 South Lawndale Ave.

Office of Publication: 2657 So. Lawndale Ave. Telephone, Rockwell 4904.

LETO—YEAR XIX. Cena lista je $5.00

Entered as second-class matter January 25, 1919, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., sreda, 10. marca (March 10), 1926.

Subscription $5.00 Yearly

ŠTEV.—NUMBER 58

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

AMERIŠKO DELAVSTVO JE Z MEHIŠKO VLADO

Klerikalna agitacija v gotovih listih ne napravi utisa na ameriško delavstvo. — Ameriško delavstvo pač razume protiklerikalno gibanje v sosedni republiki.

Washington, D. C. (F. P.) — Ameriško delavstvo, ki je zastopano v Ameriški delavski federaciji, ne bo pretrgalo prijateljskih stikov z mehiškim delavskim gibanjem in Callesom, predsednikom mehiške republike, radi protiklerikalne politike v Mehiki. Take so namreč informacije iz glavnega stana Ameriške delavske federacije.

Ameriška delavska federacija opazuje agitacijo gotovih klerikalnih krogov v raznih listih proti mehiškim postavam, nanašajočim se na cerkveno lastnino in cerkveno delovanje in se jim zdi propaganda teh klerikalnih krogov precej sumljiva. Ves čas, kar je bila revolucija v Mehiki, so ameriške oljne kompanije, ki imajo svoja oljna polja v Mehiki, izkazovala veliko simpatijo do duhovnikov v Mehiki. Ti duhovni so bili sovražni vedno oni stranki, ki se je bojevala za osvobojenje peonov. Ameriška delavska federacija je priznala cerkveno vprašanje v Mehiki za politično vprašanje, ker se je cerkev vedno vmešavala v politična vprašanja in ker je to vmešavanje pri španskih duhovnikih tradicija. Pronašlo se je, da je španska duhovščina sovražna delu Narodne katoliške blagostanjske konference v Združenih državah. Ta španska duhovščina je smatrala delavska strokovna društva za nemoralna in nevarna.

Ko je predsednik Calles govoril na konvenciji Mehiške delavske okrajne federacije, naglašajoč, da se bo trpel vmešavanja od strani cerkve v politična vprašanja, je imel v svojem žepu pozdrave in poslanico od William Greena, predsednika Ameriške delavske federacije. Na govorniškem odru je pa sedel W. D. Mahon, bratski delegat, ki ga je imenoval za to konferenco Green.

Francoska kriza

Nihče ne mara nasledniti Brianda.

Pariz, 9. marca. — Francija danes brodi v gosti politični megli. V predsedniški palači se vrše neprestane konference. Predsednik Doumergue išče novega Mojzesa, ki bo vodil Francijo iz finančne puščave, toda ni ga. Nihče ne mara težke odgovornosti v tem kritičnem času. Predsednik bi rad pregovoril Brianda, naj ostane, toda Briand cinično odgovarja: "Razbili so krožnik na moji glavi in zdaj bi radi, da jaz poberem črepinje".

Reakcijonarji zahtevajo razpust parlamenta in vlado direktorija. Pravijo, da je francoska politična demokracija absolutno nezmožna, da bi producirala stalno vlado. Za dokaz navajajo dejstvo, da je Francija v zadnjih 55 letih, odkar je tretjič republika, imela 68 kabinetov, dočim je Anglija imela v tem času le 15. Od leta 1914 je Francija imela 17 kabinetov, Anglija pa samo pet. Delavski listi pišejo o diktaturi levice.

PLAZ MOKRIH GLASOV RASTE.

Chicago. — Rezultat glasovanja o prohibiciji, ki ga vodi Hearstovo časopisje v desetih mestih, je bil do 9. marca sledeči: Oddanih je bilo 116,761 glasov; za prohibicijo 5764, proti prohibiciji 49,628; za lahka vina in piva 56,384, proti 4985 glasov.

Konflikti med policijo in stavkujočimi delavci

Spopadi v New Yorku in Passaicu. Tekstilni delavci odločno na svojem stališču.

New York, N. Y. — V ponedeljek je policija napadla stavkujoče krznarske delavce, ki so korakali v dolgi vrsti po Sixth ave. v New Yorku. V spopadu je bilo 42 stavkarjev aretiranih, pod pretvezo, da so ovirali cestni promet.

Passaic, N. J. — Tukajšnji razboriti policijski organi, razjarjeni vsled zadnjih porazov, so te dni poskrbeli za nove nemire na ulicah. Nov konflikt je bil v pondeljek. Okrog dvatisoč stavkarjev je zboroyalo v Garfieldu, nakar so korakali čez most, ki veže Clifton in Passaic. Na mostu jim je zastavila pot policija z ukazom, da se morajo razšiti. Sledili so nemiri, ki pa niso dolgo trajali.

Stavka v Passaicu, Cliftonu in Garfieldu traja že šest tednov v znak pretesta proti 10odstotnemu znižanju mezde, ki je itak že dovolj nizka, $12 do $23 na teden. Okrog 10,000 delavcev in delavk je v boju. Federacija tekstilnih delavcev je indorsirala štrajk in pomaga delavcem finančno kolikor more.

Nova delavsko-kmetska stranka na Japonskem

Ker vlada ni dovolila politične proletarske stranke, so voditelji naredili nov poskus.

Tokijo, 9. marca. — Proletarska stranka na Japonskem, ki je bila ustanovljena zadnjo jesen, se je morala razpustiti na zahtevo vlade. Voditelji so zdaj poskusili z drugo stranko in v ta namen se je vršilo zborovanje delavskih in kmetskih delegatov 5. marca v Osaki. Nova stranka se imenuje delavsko-kmetska stranka in izključuje iz svojih vrst vse ekstremistične elemente. Na čelu stranke so, večinoma zmerni socialisti. Program, ki so ga sprejeli na zborovanju, uključuje razoroženje, pravico do stavke, kolektivno mezdno pogajanje, revizijo tovarniških zakonov, osemurnik in minimalno mezdo; zahteva odpravo nočnega dela za žene in otroke ter državno zavarovanje zoper brezposelnost in bolezni ter starostno pokojnino.

DA SI DELODAJALCI ZAGOTOVIJO PROFIT, ZNIŽUJEJO DELAVCEM PLAČE.

Philadelphia. (F. P.) — Letošnje plače 10,000 sprevodnikov in strojevodij Philadelphia Rapid Transit kompanije so za 3½ centa na uro nižje kot so bile leta 1925. Vzrok temu je nov način določanja plač. Po tem novem načinu, ki ga je kompanija na svojo roko upeljala, se ravnajo plače po cenah gotovih življenskih potrebščin. Te potrebščine določi kompanija, in kajpada izbere vedno take potrebščine, pri katerih padajo cene, tako da lahko zniža svojim delavcem plače. Kompanija trdi, da te spremembe ni upeljala v namenu, da zniža plače, temveč z namenom, da se upelje princip, da se za večje proizvajanje plača večja plača.

Imenovana kompanija je usilila svojim delavcem takozvano kompanijsko unijo. Kompanija pravi, da so delavci pristali na to, da se 3½c njih sedanje plače — kar znese na leto približno $1,000,000 — izplača potem, ko so že izplačane dividende delničarjem kompanije. Delavci pa, ki so nezadovoljni s takimi mahinacijami kompanije, pravijo, da je to samo zahrbtna poteza, da se jim znižajo plače, kajti kompanija ni dala niti najmanjšega jamstva, da bodo delavci deležni tistih dohodkov kompanije, ki bodo presegali $1,000,000 za dividende.

PREMOGOVNIK POSTAL GROB ZA 29 RUDARJEV

39 RUDARJEV JE UTEKLO SMRTI.

Nekateri izmed njih so strašno opaljeni.

Eccles, W. Va. — V premogovnikih št. 5 in 6 Crab Orchard Improvement kompanije se je dogodila silna plinska razstrelba. O tej nezgodi je zdaj toliko znano, da je eden rudar ubit in 28 rudarjem je zaprt izhod iz rudnika. Devet in trideset drugih rudarjev, so sicer rešili žive iz premogovnika, toda nekateri izmed njih so strašno opaljeni. Zadnja dva rudarja so prinesli živa iz premogovnika št. 6 ob eni zjutraj v torek. V tem premogovniku je bilo 40 rudarjev. Rešili so se vsi razen enega.

V premogovniku št. 5 je ostalo 28 rudarjev. Za te rudarje je vsako upanje izgubljeno.

Veliko izmed rudarjev, ki so jih prinesli rešilci iz premogovnika, je bilo težko poškodovanih. Bili so opaljeni ali so pa trpeli na posledicah strupenih plinov.

Razstrelba se je dogodila v jami št. 5, odkoder je udarila v jamo št. 6. To je tudi vzrok, da sodijo, da jih je prav malo ostalo še živih v jami št. 5.

Eksplozija se je dogodila v ravno tistem premogovniku, v katerem je bila v mesecu aprilu leta 1914. Takrat je ubila 186 rudarjev. Slim Russell je bil prvi rudar, ki je bil rešen pri sedanji eksploziji. On je delal v ravno tem rudniku leta 1914, ko se je dogodila nezgoda. Dvakrat je torej utekel smrti.

Jami se nahajata v okraju Raleigh. Rudniki v tem okraju niso organizirani. To pove jasno, zakaj se je dogodila že druga nezgoda s strašnim učinkom.

Ciklon v Dalmaciji

Petdeset ladij potopljenih, vlak razdejan in mnogo mrtvih.

Belgrad, Jugoslavija, 9. marca. — Strašen vihar ciklonske proporcije je včeraj divjal po obrežju Dalmacije. Okrog 50 malih ladij je utonilo in mnogo mornarjev je izgubilo življenje. Italijanski tovorni parnik "Zeno" je obtičal na bregu. Vihar je vrgel iz tira vlak, ki je vozil med Splitom in Kninom; mnogo pasažirjev je bilo ranjenih.

BARONI OLJA PODPISALI PAKT S SOVJETI.

Pariz, 9. marca. — Standard Oil kompanija in sovjetska vlada sta sklenili prvo pogodbo, katera se smatra kot velik udarec za angleške oljne barone. Na podlagi pogodbe postane Vacuum Oil Co., podružnica Standard Oil kompanije, edini prodajni agent sovjetskega petroleja v tujini. Podružnica se je zavezala, da kupi letno 60 do stotisoč ton petroleja od sovjetskega trusta po ceni, ki je več dolarjev nižja kot najnižja cena na svetovnih trgih.

? ?

JAVNO VPRAŠANJE.

Zakaj se je Ernest Bartulović, alias Charles Novak, alias Nevesekdo izdajal v Ljubljani za krojača?

Zakaj se Ernest Bartulović itd. v Ameriki ne izdaja za krojača?

Zakaj podporniki Ernest Bartulovića govore, da je Ernest Bartulović "študiran" človek, ki govori in piše šest jezikov?

? ?

Amerika hoče anektirati panamsko cono?

List je obdolžil ameriško vlado, da zahteva suvereniteto prekopnega ozemlja.

Balboa, Kanalska cona, Panama, 9. marca. — Tukajšnji list "The Evening News" poroča, da vlada Združenih držav zahteva anektacijo ozemlja na obeh straneh panamskega prekopa z večjim kosom teritorija, ki je znan pod imenom New Cristobal. Panamska vlada šmatra to zahtevo za nesprejemljivo, ker bi uničila republiko Panamo. Pogajanja so strogo tajna. Amerika baje ponuja Panami 25 milijonov dolarjev odškodnine. Danes plačuje $250,000 letne najemnine. Panamski krogi so razburjeni in zahtevajo od svoje vlade, naj pojasni, kaj Amerika zahteva.

Boj med biznisom in osiromašenim poljedelstvom

Kongresnik Eaton je pel slavo sedanjemu kapitalističnemu sistemu.—Kongresnik Browning je pa slikal bedo poljedelcev.

Washington, D. C. (F. P.) — Ko je napočil dan prve obletnice drugega Coolidgevega termina se je pokazal konflikt, ki ga gledamo med zavarovanim biznisom in obubožanim poljedelstvom.

Eaton, bivši baptistovski duhoven in urednik in pred nedavnim agent za prodajo delnic velikih industrijskih korporacij, je oznanjal moč in slavo Coolidga in stvari, takih kakerične so. Browning, bivši advokat na deželi in vojni veteran, je pa slikal obupni položaj farmarjev in je prerokoval, da pride dan spoznanja. Eaton je napadal socializem in pel slavo Ameriki, kot deželi, v kateri je bil kapitalizem demokratiziran, tako da bo kmalu vsak prejemal dividende od delnic, ki jih lastuje. Browning je dokazoval, da kupovalna moč farmarjev hitro peša in da se samoljubje industrije ne bo več dolgo časa šopirilo nekaznovano. Čital je učinkovite izjave od William Allen White o Coolidgevi "mistični veri, po kateri ima bogastvo po božji odredbi vladati svet." Rekel je, da se Coolidge ne briga, ako farmarji plavajo ali se utope.

Medtem ko se je vršila ta razprava z dvojnega vidika ameriške konservativne politike, so sedeli na galeriji zastopniki farmarjev iz enajst zapadnih držav, ki so apelirali zaman na predsednika in člane njegovega kabineta, da pospeši odpomočne naprave, da se spravi pridelek z ameriških farm v denar. Cena koruze je padla tako, da se farmarji boje poloma. Oni zahtevajo hitro akcijo glede Dickinsonove predloge ali katere druge naprave, ki bi pomagala izvoziti koruzo, da se vzdrže cene na domačem trgu saj tako visoko, da bi te cene saj krile stroške pridelovanja.

Eaton je imenoval ekspanzije ameriške industrije v zadnjih štirih letih za najznačilnejšo revolucijo. Eaton je dalje trdil, da Amerika izboljšava veliko bolj kapitalizem, kot bi ga izboljšal socializem. Po njegovem mnenju je kapitalizem bolj revolucionaren kot katerikoli socializem, ker prodaja delnice Standard Oil družb, U. S. Steel korporacije, Bell Telephone kompanije in drugih korporacij delavcem.

(Socializem je samo eden, in ta je znanstveni nauk, o katerem mogoče prav malo ve kongresnik Eaton.)

Browning je odgovarjal, da se je zavarovana industrija odebelila na račun poljedelstva. Italija bi lahko plačala dve milijardi dolga z industrijskimi izdelki. Coolidgeva administracija želi dve milijardi črtati, obenem pa noče pomagati ameriškemu farmarju. Nato je dokazal, da so farmarski produkti, ki so kupili leta 1890 za en dolar tovarniških izdelkov in za $1.12 v letu 1919, izgubivali na vrednosti, tako da so danes vredni le še 60 centov. Browning je naglašal, da se že pripravlja k viharju . . . Dejal je: "Hvala Bogu, pisava je vidna na steni. Tehtali so vas, a našli so vas prelahke."

ZBOROVANJE LIGE NARODOV ČAKA FRANCIJE

Nemčija hladno sprejeta; Španija, Brazilija, Poljska in Mussolini pihajo ogenj krize. Med delegati je polika konfuzija. Mussolini morda pride v Ženevo.

Ženeva, 9. marca. — Izredno zasedanje lige narodov, ki je bilo sklicano z namenom, da sprejme liga Nemčijo v svojo sredo, je bilo včeraj popoldne formalno otvorjeno, nato pa je zavladal odmor. Liga čaka na formiranje nove francoske vlade, kajti Francija nima oficijelnega zastopnika, dokler ga ne pooblasti nova vlada.

Zasedanje je otvoril v kalvinistični dvorani japonski viskont Išii, ki je povdaril, da liga zboruje samo zato, da odloči, če sprejme Nemčijo. "Veliki narod prosi vstopa v našo sredo," je rekel Išii — in v dvorani je vladala ledena tišina. Niti ena roka ni zaploskala, ko je govornik rekel, da "veliki nemški narod želi pristopiti". Značilno znamenje!

Alfonso Da Costa, bivši portugalski premijer in najstarejši diplomat na zborovanju, je bil izvoljen predsednikom zborovanja. Angleži so kandidirali danskega delegata Zahla, ki je poslanik v Berlinu in zelo naklonjen Nemčiji, pa je propadel. Nato je bil imenovan odbor, ki ima nalogo formalno preiskati aplikacijo Nemčije, če je v redu. Angleški zunanji minister Chamberlain je predsednik tega odbora. Potem je Costa zaključil prvo sejo.

Med delegati vlada velika konfuzija. Boj v svetu lige narodov za stalne sedeže je silno razburil duhove in razdelil delegate v razne stranke in bloke. Vodilne glave so imele včeraj zopet dve tajni konferenci, dosegle pa niso nič. Španci zahtevajo stalni sedež. Brazilski delegat Mellofranco je izjavil, da Brazilija mora imeti stalno mesto v svetu. Paul Boncour, neoficijelni francoski zastopnik, podpira zahteve Španije, Brazilije in Poljske. Beneš, čehoslovaški zunanji minister, ki tudi podpira Poljake, agitira za kompromis. Italijan Scialoja je za povečanje sveta. Angleški zunanji minister Chamberlain previdno molči. Nemci pa groze, da odidejo domov, če bo "latinski blok" rinil Poljsko v svet. Tak je položaj.

Da bo konfuzija še večja, je danes zjutraj prišla vest, da pride Mussolini v Ženevo. Good night!

Feng podi Mandžurce

Kitajska revolucijonarna armada zmaguje.

Peking, 9. marca. — Kuominčun (ljudska revolucijonarna armada) je odbila vse napade mandžurskih čet južno od Tientsina in reokupirala Mačang. Sovražne bojne ladje bombardirajo utrdbe blizu Tientsina, toda topovi kuominčuna jim krepko odgovarjajo.

Rusija odprta turistom.

Moskva, 9. marca. — Sovjetska vlada je naznanila, da je Unija sovjetskih republik prvič po revoluciji odprta turistom iz zunanjih dežel, ki si hočejo ogledati sovjetske institucije. Letošnje poletje pričakujejo mnogo turistov iz Amerike.

Caillaux napoveduje Ameriki uničenje

Pravi, da zgodovina starega Rima in Kartage se ponavlja v moderni Evropi in Ameriki.

Pariz, 9. marca. — Joseph Caillaux, prejšnji finančni minister, je zadnje dni napisal članek, v katerem grozi Združenim državam, da jih čaka usoda stare Kartage. Caillaux primerja sedanjo Evropo s starim Rimom in Ameriko s staro Kartago v severni Afriki. Kakor Kartaga v starem veku, tako danes Amerika ogroža Evropo s finančno in gospodarsko nadvlado. In kakor se je stari Rim končno rešil kartaške nevarnosti, tako se dvigne kmalu ogrožena Evropa in uniči Ameriko.

(Kartaga ali Kartagina je bilo pred Kristom sloveče trgovsko mesto na afriškem bregu Sredozemskega morja nasproti Italije. Ker so kartaški trgovci in brodolastniki spretno tekmovali z Rimljani na vseh trgih takratnega sveta, je Rim zaključil, da mora biti Kartaga uničena. Sledile so tri vojne in Rimljani so res uničili Kartago in podjarmili prebivalce.)

Suhaški zakon povzroča duševne bolezni

Dr. Hickson priobčil statistike, ki kažejo nepričakovano naraščanje blaznosti.

Chicago, Ill. — Amerikanec leta 1975 bo v primeri z današnjim Amerikancem pravi otrok v duševnem oziru. To pravi dr. William J. Hickson od čikaškega mestnega psihopatičnega laboratorija. Svoje trditev pa dr. Hickson opira na številke, ki dokazujejo, kako nepričakovano nagio narašča odstotek duševnih bolezni. Tozadevne statistike je dr. Hickson objavil v pondeljek.

Mogoče je — pravi dr. Hickson — glavni vzrok tega povišanja duševnih bolezni Volsteadov zakon. Število duševno nenormalnih ljudi, ki jih mestni psihopatični laboratorij preišče, je naraslo za celih 35 odstotkov, odkar je stopila prohibicija v veljavo. Številke — ne pa domneva kakega nasprotnika prohibicije — dokazujejo, da upliva malovredni liker, ki je posledica prohibicije, zelo uničevalno na možgane tisočev.

Po mnenju imenovanega zdravnika je množica zakonov, ki jih je vlada sprejela zadnjih par let, zelo slabo učinkovala na ljudsko moralo.

"Prej smo živeli dostojno, ker smo imeli močno voljo," pravi dr. Hickson. "Sedaj pa se je menda vlada odločila, da bo to moč volje nadomestila z zakoni. Vsled tega pa je število slaboumnih silno poskočilo."

Dr. Hickson je preteklo leto preiskal 3,500 mož, žen in otrok, ki so jih poslali mestni sodniki k njemu. Vsi so bili obtoženi kakega zločina. Ugotovljeno je bilo, da je izmed teh bilo 2,000 blaznih ali slaboumnih, a večina ostalih pa je bila baš na meji blaznosti.

Dr. Hickson opozarja zlasti na dejstvo, da so se duševno nepopolni ljudje usilili v vsak poklic. Na primer med duševno nepopolne spadajo tisoči mazačev, ki tvorijo grd madež na polju zdravilstva. Poseben upliv imajo razni duševno prifrknjeni ljudje na verskem polju, kar dokazujejo številne bedaste verske sekte.

LETALO S SEDMIMI MOŽMI IZGUBLJENO.

Dallas, Tex. — Letalo Douglasovega sistema je bilo na poletu od atlantiške do pacifične obali. Na njem je bilo sedem mož. Little Rock, Ark., je zapustilo ob enajstih zjutraj. Poleteti je imelo v Dallas, Tex. Zvečer so zaman pričakovali letalo v Dallasu. Zato menijo, da se je letalu na potu dogodila nezgoda.

RAZNE VESTI

UGRABILI DEČKA IZ POBOLJŠEVALNICE.

Oblasti si ne morejo predstavljati, zakaj je bil izvršen ta napad. — Dečka so odvedli štiri oboroženi moški, ki so se s svojim plenom vred odpeljali proti Chicagu.

Chicago, Ill. — Ob Lincoln cesti, štiri milje zapadno od mesteca St. Charles se nahaja poboljševalna šola za zločinske dečke v starosti od 10 do 17 let. V tej poboljševalnici se nahaja točasno približno 750 dečkov, med katerimi jih je precej iz Chicaga. Poboljševalnica je precej dobro zastražena tako po dnevu kakor po noči. Okrog in okrog je visoka ograja.

V pondeljek zvečer, kmalu potem ko se je zmračilo, so nenadoma vdrli skozi glavni vhod štirje oboroženi moški, napadli nekega čuvaja ter ga z naperjenimi revolverji ustrahovali, nato pa iz ene izmed malih hišic, v katerih so nastanjeni dečki, po šest v vsaki, ugrabili nekega dečka ter trenutek nato z dečkom oddirjali v čakajočem avtomobilu v smeri proti Chicagu. Uprava poboljševalnice ni objavila imena ugrabljenega dečka, ker smatra, da bi to oviralo policijo pri njenem zasledovanju.

Okoli cele stvari je še precej skrivnostnega. Skrivnostno je na primer, kako so prišli bandiți — ali kar so že bili — skozi glavna vrata, ki se navadno zapirajo ob 6. uri zvečer, po katerem času ni dovoljen noben obisk več. Službujoči uradnik v poboljševalnici je izjavil, da ni bil nihče ranjen, iz česar bi se dalo sklepati, da se je streljalo, vendar pa tega ni nihče naravnost povedal.

Policija misli, da so storilci hoteli dotičnega dečka rešiti iz poboljševalnice, v katero je bil radi kakršnegakoli prestopka obsojen. Toda kdo so storilci in kam so odvedli dečka, tega policija še ne sluti. Ni izključeno, da so dečka — ki je že pokazal svojo zločinsko naravo — rešili iz njegovega zapora stari zločinci, ki bodo mogoče iz dečka naredili to kar so sami.

Centrala porodne kontrole v Ženevi.

New York. — Dr. C. C. Little, predsednik mednarodne organizacije za kontrolo porodov, je te dni naznanil, da so pripravljeni načrti za ustanovitev stalnega biroja kontrole porodov v Ženevi, kjer ima liga narodov svoj sedež. Biro bo centrala za vse dežele, v katerih se vrši gibanje za kontrolo porodov. Dr. Little je predsednik michiganske univerze.

SEJE IN SHODI

Springfield, Ill. — Poročam delničarjem Slovenskega narodnega doma, da se bo vršila seja prihodnji mesec, to je na prvega aprila 1926 v S. N. D. ob dveh popoldne. Opozarjam vse delničarje v Springfieldu, da se vsi udeležijo seje. Opominjam tudi delničarje S. N. D. iz sosednjih malih mest, da se v obilnem številu udeležijo seje prvega aprila, če jim pripuščajo razmere, ker pride marsikaj važnega na razpravo. Če ne bo večine delničarjev na seji, lahko pride do tega, da točke ne moremo pravilno rešiti. Opominjam, da se lahko zgodi, da se seja zaključi brez rešitve in se preloži na izvanredno sejo. Pozdrav! — **J. Z.**, tajnik.

Yale, Kansas.—Naznanilo članom dr. št. 9 S. N. P. J., da se vsi udeležite prihodnje seje, ki se bo vršila 21. marca, to je tretjo nedeljo, torej to bo trimesečna seja, katere bi se po pravilih vsak član moral udeležiti. Na tej seji bo vsak dobil glasovnico za 7. splošno glasovanje in je tudi drugih važnih reči dosti rešiti. Pridite vsi na sejo! Poziva društveni odbor.

Central City, Pa. — Opozarjam člane in članice, ki se niste udeležili seje dne 21. februarja, da se udeležite v polnem številu seje 21. marca, ker društvo ima važno stvar rešiti. Vsakdo bo dobil glasovnico, da ne bo potem kdo rekel, da je ni dobil in glasoval ni za to ni za ono. Jaz ne bom nosil glasovnic na dom; dolžnost vsakega neoddaljenega člana, da se udeleži seje. To ni več kot enkrat v mesecu. Opozarjam vas, da bom pobiral asesment na seji, ne na domu, ker mene ni vsak čas doma; sem pri delu.

Prosim, da upoštevate to in pridete vsi. Na svidenje 21. marca. — **Vincent Maljevac**, tajnik društva št. 247.

Rices Landing, Pa. — Opozarjam vse člane društva "Slavček" št. 501 v Rices Landingu, Pa., da prihodnja seja dne 14. marca je trimesečna. Na dnevni red pride glasovanje za načrt B—C. Upam, da se vsi udeležite.

Z bratskim pozdravom! — **John Blažinc**, tajnik.

Triadelphia, W. Va. — Vabim članstvo društva "Planina" št. 425, da se udeleži seje, ki se bo vršila dne 14. marca. Na dnevnem redu imamo več važnih stvari. Zato vsi na sejo! — **Michael Cheligoy**, tajnik.

Willard Wis. — Naznanim članom in članicam društva "Slovenski kmetovalec," da se udeleže dne 14. marca seje ob 9. dopoldne. Imamo dokončati več važnih stvari. S tem pozivljam br. Petra Žagarja, naj prinese v Narodni dom 14. marca društveno zastavo in kar se tiče društvenih stvari.

Z bratskim pozdravom — **Frank Boh**, predsednik.

Ringo, Kansas. — Obveščam člane in članice društva št. 228 S. N. P. J., da se prihodnje seje, to je dne 14. marca vsi udeleže. Na tej seji imamo rešiti veliko važnih reči in voliti bomo tudi glede dvajsetletnega zavarovanja. Pridite vsi na sejo. — **Matt Setina**, tajnik.

Muskegon Heights, Mich. — Pozivljam članstvo društva "Mišiganško jezero" št. 266 S. N. P. J., da se polnoštevilno udeleži seje dne 14. marca. Pričetek je točno ob devetih dopoldne. Voliti imamo novega predsednika, ker smo brez njega, kar je zadnjič izvoljeni pustil. — **Anton Pavlin**, tajnik.

Cleveland, Ohio. — Vabim članstvo društva "Lipa" št. 129, da se v polnem številu udeleži prihodnje seje. Na dnevnem redu je dvajsetletno zavarovanje. Bratje in sestre, pridite vsi na sejo ter glasujte, kakor vidite, da je koristno za organizacijo.

Člane tudi opominjam, da pravočasno pošiljate društvene prispevke. Bodite sigurni, kajti ura nesreče vedno preti nad človekom.

Članstvu naznanjam tudi, da sem se preselil z 1146 Norwood rd. na 6212 Carl ave. Na domu me dobite po petih zvečer.

Vas bratsko pozdravljam. — **Joseph Ban**, tajnik.

Ironton, Minn. — Uljudno opozarjam člane društva "Hrvatsko-slovenska sloga" št. 197 S. N. P. J., da smo na zadnji seji odločili, da član, ki se ne udeleži nobene mesečne seje v treh mesecih, bo kaznovan ali pa za en mesec suspendiran. Prosim, da upoštevate, kajti ravnali se bomo po pravilih. Opomnim vas tudi, da ne sprejemam asesmenta po osmih zvečer.

Bratski pozdrav. — **Marion Korach**, tajnik.

Buhl, Minn. — Članom društva "Buhl" št. 314 S. N. P. J. naznanjam, da sem prejel iz glavnega urada glasovnice za splošno glasovanje št. 7, to je za odobritev dvajsetletnega zavarovanja in starostnega do 65. leta. Ker je 21. dan marca zadnji čas za glasovanje o tem važnem predlogu, pozivljam vse člane, ki še niso volili, da se udeležijo seje dne 21. marca, da bodo lahko odglasovali in kakor sem omenil, da vsak član oskrbi pravočasno poravnanje asesmenta. Jaz ne bom zalagal za nikogar. Če bo član suspendiran, naj vsak samemu sebi pripiše krivdo. Ker bo seja dne 21. marca že tretja v tem letu, so zlasti vabljeni vsi člani nadzornega odbora na to sejo, da se bodo dogovorili, kdaj bodo pregledali društvene knjige za prve tri mesece tega leta.

Bratski pozdrav. — **Max Martz**, tajnik.

Eveleth, Minn. — Članice društva "Eveleth" št. 130 so na seji 14. februarja sklenile, da je prosta pristopnina k društvu za eno leto. In opozarjam sestre, ki mi po otrocih asesment pošiljajo, da je 3c več za dolar bolniške podpore. Članice, upoštevajte to naznanilo.

S sesterskim pozdravom! — **Mary Bota**, tajnica.

Forest City, Pa. — Naznanjam odsotnim članom društva "Mednarodna zveza" št. 124 S. N. P. J. v Forest Cityju, da sem zopet sprejel tajniške posle pri društvu.

Torej kdor ima kaj opravka z društvom, naj se obrne na naslov:

Frank Rataic, Box 685, Forest City, Pa.

Oglesby, Ill.—Društvo "Vrtnica" št. 155 je na zadnji redni mesečni seji dne 21. februarja sklenilo in tudi potrdilo, da bo trimesečna prosta pristopnina in tudi zdravnika plača društvo. Toraj sedaj imate lepo priliko, da postanete članice društva in jednote. Pristopnina prosta se začne od 21. februarja do 16. maja.

Sestrski pozdrav vsem.—**Tajnica društva.**

Spominska slavnost Matije Gubca. Bratje Hrvatskega zmaja so priredili v Zagrebu komemoracijo Matije Gubca. Pridružilo se jim je mnogo deputacij zagrebških in vnanjih društev z zastavami. Povorka se je podala na Markov trg, kjer je bil Gubec svojedobno usmrčen. Šolski nadzornik Mayer se je v zbranih besedah spominjal velikega mučenika. Zastave so izkazale čast vodji kmečkega upora. Komemoraciji je prisostvovalo približno dva tisoč ljudi.

KORISTNO

za rojake, ki živijo v Pittsburghu in okolici in ki si želijo biti lepo in dobro oblečeni je, da si izberejo svojo obleko le pri izkušenemu krojaču

RUDOLF MESNAR
4921 Butler St., Pittsburgh, Pa.
(Arsenal Station)

[redacted]

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznanjam sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da je nemila smrt pretrgala nit življenja naši ljubljeni in nepozabljeni hčerki in sestrici

FRANCES M. PAVČIČ,

Umrla je 24. februarja, 1926 ob 9 uri zvečer po kratki in mučni bolezni za pljučnico, bolna je bila samo štiri dni. Nakar je v miru zavedno zaspala. Rojena je bila 25. marca, 1925 v Strabane, Pa., sedaj bila stara komaj 11 mesecev, pa že pride kruta smrt in ji vzame mlado življenje. Pustila si žalujoče starše in brateca. Najlepše se zahvalimo sorodnikom, znancem in prijateljem za darovane krasne vence in šopke svežih cvetljic, katere ste položili naši hčerki na krsto v blagi spomin. Lepa hvala vsem, ki ste nam stali ob strani v ti žalostni uri in nas tolažili ko je ležela naša ljuba hčerka na mrtvaškem odru. Posebno se zahvalimo za ves trud in tolažbo Mrs. Mary Podboj, nadalje se zahvalimo botrom Mr. John Koklich in Mrs. Frances M. Podboj za vso njih požrtvovalnost napram ranjki naši Frances. Zahvalimo se tudi sledečim za darovane vence in sveže cvetljice: Družini John in Mary Podboj, dr. John in Agnes Koklich, dr. John in Mary Udovich, dr. Joseph in Mary Mavrich, dr. Mrs. Mary Napotnik, dr. Mrs. Mary Tabor in Miss Mary Kiren. Ob enim se zahvalimo tudi vsem, ki so dali automobile na razpolago za sprevod na zadnji poti na pokopališče in sicer: Mr. August Riška Canonsburg, Pa. Mr. Anton Curel, Houston, Pa. in Mr. Joseph B. Braner, Strabane, Pa. Lepa hvala vsem, ki so čuli ob njenem mrtvaškem odru in vsem ki ste jo spremili k zadnjemu počitku na pokopališče. Lepa hvala Mr. John Trčelnu in Frank Lukančiču za vdeležbo pri pogrebu, kakor hvala vsem skupaj ki ste se pogreba vdeležili. Pogreb se je vršil dne 26. feb. t. l. ob 2 uri popoldne civilno na mestno pokopališče Oak Spring Cemetery v Canonsburg, Pa. Tebi draga hčerka želimo, počivaj v miru v svobodni ameriški zemlji. Tvoj spomin bode ostal zavedno med nami.

Žalujoči ostali: Jakob in Minnie Pavčič, stariša, William Jacob Pavčič, bratec, vsi v Canonsburg, Pa.

[redacted]

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznanjamo znancem in prijateljem žalostno vest, da nam je prerana smrt iztrgala iz naše srede našega nadvse ljubljenega sinčka

DORČKA N. GRUDEN.

Umrl je dne 22. februarja 1926 opoldne, po tri mesečni bolezni, bil je star 2 leti 4 mesece in 20 dni. Pogreb se je vršil iz hiše žalosti na katoliško pokopališče sv. Agatate v Bridgeville, Pa. Bil je član mladinskega oddelka dr. Sv. Barbare št. 4, J. S. K. J. v Burdine, Pa. Srčna hvala vsem prijateljem, ki so nam stali na strani v bolezni in ob smrti našega ljubljenega sinčka. Iskrena hvala bratoma Johnu in Petru, ter njiju soprogama za krasne darovane vence, ki so jih podarili našemu sinčku v zadnji pozdrav. Lepa hvala bratrancu ozirома botru Andrej Grudnu za venec, ki ga je položil na krsto, ko smo spremili našega sinčka k zadnjemu počitku. Hvala tudi sestrični Josephine Baje in bratrancu Joe Pelanu, ter njegovi soprogi za krasni šopek cvetljic, ter enako lepa hvala mrs. Gabriel za ves njen trud in za krasni venec, hvala tudi mrs. Shaferjevi, ki nas je tolažila v grenkih urah in nam pomagala ob smrti našega sinčka. Lepa hvala mrs. Zavri iz Bridgeville, družini Božič, dr. Mrak in Shiel, ter članom S. N. P. J., ki so čuli ob mrtvaškem odru. Lepa hvala deklicam, ki so nosile vence pri sprevodu ob njegovi krsti, ter ga spremile do hladnega groba. Še enkrat lepa hvala vsem, ki so ga spremili do groba in ki so nas tolažili ob uri žalosti in nesreče. Tebi dragi sinček, ki si nas zapustil v prerani mladosti, želimo počivaj vmiru in lahka naj ti bode ameriška zemlja. Žalujoči ostali: Josephine in Martin Gruden, stariša; William 4½ let stari bratec, vsi na Lawrence, Pa., P. O. Box Q.

[redacted]

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznanjam sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da je nemila smrt pretrgala nit življenja moji nadvse ljubljeni soprogi in materi

IVANI MARN.

Umrla je dne 10. februarja, 1926. Rojena je bila dne 10. decembra 1886 v vasi Laze pri Ribnici, na Dolenjskem. Pokojnica zapušča tukaj mene žalujočega soproga in pet otrok, v Klein, Montana pa enega brata. Pokojnica je bila zelo priljubljena med rojaki in drugim občinstvom, kar se je pokazalo ob veliki vdeležbi pri njenem pogrebu, kar je tudi meni v znak, da so jo ljudje resnično radi imeli in jo spoštovali. Lepa hvala vsem, ki ste jo v obilnem številu obiskali za časa njene bolezni in vsem ki ste se vdeležili njenega pogreba in jo spremili k zadnjemu počitku. Najlepša hvala vsem, ki ste darovali krasne vence in šopke svežih cvetljiv moji pokojni soprogi in jih položili na njeno krsto v blagi spomin. Torej še enkrat moja najlepša hvala vsem skupaj, ki ste mi karkoli dobrega storili in me tolažili ob uri moje žalostne nesreče. Tebi draga soproga in mati pa želimo, počivaj v miru in lahka naj Ti bode ameriška gruda. Louis Marn, soprog. Louis Jr., Jennie, Mary, Edward in Frances Marn otroci. Vsi v Chisholm, Minn.

[redacted]

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Žalostnim srcem naznanjamo sorodnikom, znancem in prijateljem širom Amerike tužno vest, da je nemila smrt vzela našega ljubega brata oziroma očeta in soproga

JOHN LUZNARA.

Dne 3. februarja 1926, ko je bil vposljen pri Pittsburgh Terminal Coal Co., (Horning, Pa., No. 4), kjer je bila na omenjeni dan usodepolna eksplozija in je tudi on med drugimi tam izgubil življenje. Ostal je v premogovniku do dne 14. februarja t. l., ker preje jih ni bilo mogoče dobiti ven iz premogovnika vsled ognja in podrtin. Pogreb se je vršil dne 16. februarja 1926 na pokopališče sv. Antona v Castle Shannonu, Pa., ob veliki udeležbi članov društva št. 52 S. N. P. J., katerega član je bil on sam. Pokojnik je bil rojen 24. junija 1893 v Lučnah na Gorenjskem, kjer zapušča očeta in mater ter pet bratov in šest sester. Tu v Ameriki pa zapušča brata Valentina, soprogo in tri mladoletne otroke v starosti od 1 do 7 let. Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste ga obiskali ob mrtvaškem odru in se v obilnem številu udeležili pogreba in ga spremili k zadnjemu počitku. Srčna hvala vsem skupaj! Žalujoči ostali: Kristina Luznar, soproga; Jenny, Dorothy in Annie, hčere in Valentin Luznar, brat.

[redacted]

"TRIGLAV"
Building & Loan Ass'n

Najstarejše Slovensko posojilno in hranilno društvo v Chicagu je 1. februarja, 1926 započela s svojim 18 letnim poslovanjem.

Pozivljajo se Slovenci in Slovenke, da postanejo delničarji te lepo napredujoče družbe. Nove serije se odpro vsakega 1. februarja, 1. maja, 1. septembra in 1. decembra v prostorih rojaka **John Košička, 1805 So. Racine Avenue, Chicago, Ill.**

Uradniki so:

Juraj Mamek, predsednik — **Joseph Šiman**, tajnik
John Košiček, podpredsednik — **Mohor Mladič**, blagajnik.

Odborniki so: **Feliks Namora, Jos. Fischer, R. Siman, John Sikyta, Notary Public F. J. Petru.**

Zastopnik za Lyons, Ill.: Martin Potokar.

Srajce! Srajce! Srajce! Srajce!

Velika tovarna možkih in ženskih srajc

Ima v zalogi lepe in močne srajce po ceni od $1.00 do $6.00, jamčene, da se ne skrčijo kadar so oprane in polna velikost.

Pišite po cenik (katalog) z mnogimi slikami, modeli in vzorci blaga, stane samo 50c. Kdor pa naroči srajc v vrednosti $8.00, dobi teh 50c za cenik vrnenih in kdor naroči 12 srajc v dveh mesecih dobi 10% v denarju za svoje delo namesto trgovca.

Naroči se, še danes na tri lepe s svilo pretkane srajce brez ovratnika No. 3065, za $3.00. No. 3597 za $3.50, No. 4020 za $4.00 ali pa z vratnikom na fino "Broadcloth" srajco No. 3508 za $3.50, No. 3068 s svilo pretkano za $3.00.

Za naročila se vam priporoča vaš rojak in član S. N. P. J., kateri je bil v letu 1925 toliko ponesrečen, da bo nezmožen za težka dela za dlje časa. Svoji k svojim. Zastopnik za Madison Better Made Shirts.

ANDREW K. SPROGAR, 330 Bond Street, Elizabeth, NEW JERSEY.

Veliki velikonočni izlet V JUGOSLAVIJO

skozi Cherbourg-Francija, z svetovno glasovitim parnikom

AQUITANIA 45,700 ton,

Odhod iz New Yorka

V SOBOTO 20. MARCA ob 1. uri zjutraj,

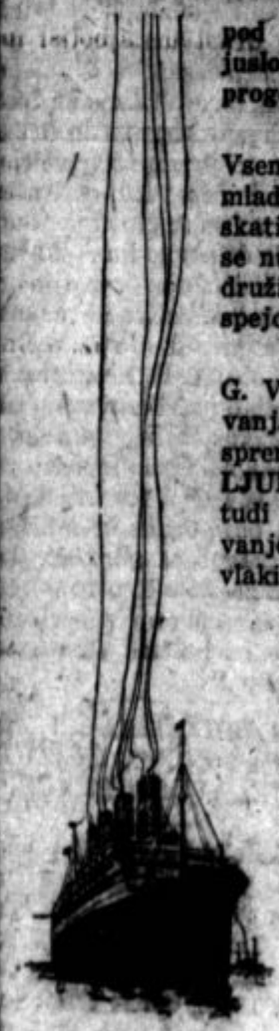

pod vodstvom g. S. VUKOVIČA, jugoslovanskim uradnikom Cunard proge v New Yorku.

Vsem onim, ki nameravajo to pomlad potovati v domovino in obiskati svoje sorodnike in prijatelje, se nudi izredna prilika, da se pridružijo skupini izletnikov ter dospejo DOMOV ZA VELIKONOČ.

G. Vuković, kateri je vajen potovanja po Evropi, bode osebno spremljal potnike naravnost do LJUBLJANE in še naprej. On bo tudi skrbel za čim udobneje potovanje na parniku kakor tudi na vlakih v Evropi.

Za vsa nadaljna pojasnila glede tega IZLETA, obrnite se na naše lokalne zastopnike — ali pišite v vašem jeziku na:

CUNARD LINE
140 N. DEARBORN ST.
CHICAGO, ILL.

V JUGOSLAVIJO

vas odpravimo z največjim parnikom. Mi vam preskrbimo pos, vizum, izkaz o naplačanju davka na vaše dohodke in dovoljenje za povratek nazaj v Ameriko. Naši zastopniki skrbijo za vas na potovanju. Mi zastopamo vse parobrodniške družbe in vas odpravimo s katerimkoli parnikom sami želite.

DENAR V JUGOSLAVIJO

pošiljamo po najcenejši ceni in vsaka pošiljatev je izročena v najkrajšem času. Prepričajte se!

KASPAR AMERICAN STATE BANK

Imovina in preostanek $20,000,000.00

1900 Blue Island Ave., vogal 19. ulice. CHICAGO, ILL.

VARNA BANKA ZA VLOŽITEV VAŠIH PRIHRANKOV.

JAVNA GOVORNICA

Glasovi članov S. N. P. J. in čitateljev "Prosvete".

ZA SPREJEMANJE ČLANOV DRUGIH NARODNOSTI.

Bridgeville, Pa. — Razmere v naši naselbini so tako slabe, da jih ne bom opisoval, kolikor se tičejo dela. Pojdimo k drugi stvari. Kot je razvidno, je splošno glasovanje propadlo. Ni zameriti članstvu, če se boji plačevati večji asesment. Po drugi strani bi bilo seveda boljše, ako bi imeli dober list za mladino.

Imam svoje mnenje, s katerim lahko dokažem napako, zakaj ne sprejmemo Nemcev in Angležev v S. N. P. J. V naši naselbini bi se društvo kar podvojilo, ako bi sprejemali k društvu te ljudi. Oni bi pripeljali še svoje sinove in hčerke. Društvo št. 295 S. N. P. J. je dalo svojemu delegatu tudi slično nalogo, da pove glede tega na osmi redni konvenciji. Kakor je razvidno, pa na konvenciji o tem niso govorili.

Jaz sem prepričan, ako bi prišlo do tega, da sprejemamo tudi druge narodnosti, ne samo slovansko, bomo tudi naše lastne sinove bolj stalno obdržali v naših vrstah. To pa radi tega, ker kar tukaj zraste, to gre skupaj, pa naj bo Nemec, Slovan ali Anglež.

Ker vem, da bo kdo rekel, da to ni tako, za sedaj ne bom več pisal o tem. Uverjen pa sem tudi, da se bo strinjalo veliko bratov in sester, radi česar bi bilo želeti, da bi se članstvo zavzelo, da pridemo enkrat to tega, kar bi pomenilo res orjaško S. N. P. J. in njeno boljšo bodočnost.

Pozdrav vsem članom jednote. — **S. Vozel.**

Društvo "Cleveland" o pisanju "Ameriške Domovine."

Cleveland, Ohio. — Društvo "Cleveland" št. 126 S. N. P. J. je na svoji redni mesečni seji dne 21. februarja t. l. vzelo v pretres članek v "Ameriški Domovini" z dne 15. januarja tekočega leta. Ker se društvo "Cleveland" št. 126 nikakor ne strinja s takim blatenjem in laganjem proti članstvu S. N. P. J., protestira proti temu članku in uredniku "Ameriške Domovine", naj pusti članstvo S. N. P. J. pri miru, ker ni nje član. Ako ga bode dejstvo, da S. N. P. J. napreduje, pa naj zamiži, čeprav jo on kot urednik pri vsaki priliki napade.

Društvo podpira oba protesta poslana od društev št. 5 in št. 147 S. N. P. J. — **Odbor društva št. 126 S. N. P. J.**

Odgovor "Amerikanskemu Slovencu".

Cleveland, Ohio. — Pismo, katerega je uredništvo imenovanega lista poslalo našemu društvu, ni nikaka reklama zanj. Amerikanski Slovenec se poslužuje članstva S. N. P. J., oz. tajnikov ter jim piše o veliki jubilejni kampanji za nove naročnike. Pri društvu "Cleveland" št. 126 se je reklama čitala kakor vsa druga pisma.

Omenjeno pismo nikakor ni po volji članstva in društev S. N. P. J., kajti dokler bodo razprave v omenjenem listu proti načelni izjavi in proti sklepom konvencije ter. gl. odbora S. N. P. J., takih pisem ne bomo upoštevali na društvenih sejah.

Društvo "Cleveland" št. 126 S. N. P. J. enostavno odgovarja vodstvu "Amerikanskega Slovenca", da naj opusti svojo taktiko proti S. N. P. J., čimprej, tolikо bolje.

Odbor društva "Cleveland" št. 126 S. N. P. J.

Zaključek društva št. 259.

Meadow Lands, Pa.—Dr. "August Bebel" št. 259 S. N. P. J. je na svoji zadnji redni seji osvojilo posnemanja vreden sklep, namreč da društvo naroči 2 zgodovinski knjigi "Ameriški Slovenci," kateri potem proti mali odškodnini posojuje članom. Pet dolarjev je že res vsota, katere ni v stanu vsak posamezník žrtvovati. Da je knjiga ne samo zanimiva, ampak tudi podučna, se vidi po cenitvi posameznih ocenjevalcev. Zato, društva, posnemajte sklep dr. št. 259. Knjiga naj nam pove, kakšnega dela, truda in koliko sej ter sestankov je bilo treba, predno se je S. N. P. J. razvila do današnje stopnje. Iz zgodovine nam je znano, da je S. N. P. J. klubovala še hujšim napadom kakor je zadnji napad, strategično organiziran od mračnjakov in provokatorjev.

Isto kakor s podpornimi, se godi tudi s političnimi organizacijami. Prepričani torej bodimo, da bodo naše prave delavske politične organizacije rastle le potem, ako se bomo pogosto shajali, si menjavali svoje misli in delali načrte za bodočnost.

Ta namen so imeli tudi organizatorji konferenc klubov J. S. Z. in društev izobraževalne ak- **Peternel.**

Gibanje "Naprednih Slovenk" (štev. 137).

Cleveland, Ohio. — Precej dolgo sem čakala, zato pa se je tudi veliko nabralo. Vseh novic kajpada ne bom opisovala, saj kar je minulo je minulo, torej se bom bavila samo s tistim, kar še pride, to je pri društvu "Napredne Slovenke" št. 137 S. N. P. J.

Naše žensko društvo je otvorilo kampanjo za pridobivanje novega članstva v društvo in jednoto. Kampanja bo trajala šest mesecev. Med kampanjo bo društvo plačalo za vsako novopristopio članico zdravniško preiskavo in en dolar pristopnine v jednoto. Na ta način bo torej društvo "Napredne Slovenke" plačalo za vsako novo članico tri dolarje pri vstopu.

Vsaka novopristopia članica pa ima po takem vstopu sledeče pogoje: Tekom dveh let po pristopu k društvu "Napredne Slovenke" ne more vzeti prestopnega lista k nobenemu drugemu društvu v Clevelandu ter v bližnji okolici. Drugače bo morala plačati društvu nazaj one tri dolarje, katere potroši društvo pri njenem vstopu. Članice, ki se preselijo iz Clevelanda in bližnje okolice, so pa pri tem izvzete, ker njim tega ne moremo braniti.

Članice društva "Napredne Slovenke" št. 137 S. N. P. J., na noge! Pridobite vsaj vsaka eno, ker pogoji za pristop v naše društvo in v S. N. P. J. so pri našem društvu najboljši in lahki. Na noge vse!

Društvo "Napredne Slovenke" je sklenilo tudi prirediti zabavni večer ali banket za vse članice in njih prijatelje ter prijateljice. Vstopnina k banketu je dolar za osebo. Banket bo izborno pripravljen. Imele bomo namreč za vse goste kurjo večerjo. S tem ni rečeno, da bomo jedli, kakor zobljejo kure, temveč bo nekaka sedmina za kurami. Vsekakor ne bo to žalostna "sedmina".

Ker smo prepričane, da bo vladalo na zabavi najlepše zadovoljstvo, radevolje vabimo vse rojake. Postregle bomo po svoji najboljši moči. Vhod k banketu bo od zadaj od starega doma v novi "kevder". Večerja začne ob šestih. Krajši čas nam bo delal mr. Spehek s svojim štabom. Da bo večer prijeten, nam obljublja tudi mrs. F. Hočevar, ki ima pripravljeno za to slavnost novo kuhalnico. Sploh bo vsestranske postrežbe dovolj za vsakega.

Vse slovenske Klevelandčane uljudno vabi odbor. — **Mary Bajt**, tajnica.

Združenje treh društev S. N. P. J. v eno.

Greensburg, Pa. — Tri društva S. N. P. J. so se združila v tej okolici: št. 399, št. 229 in št. 223. Skupaj poslujejo sedaj pod št. 223 v Greensburgu, Pa. Združitev naznanim zato, ako ima kdo kakšno dopisovanje ,ali izdajo prestopnih listov, da ne bo pomote vsled tega.

Vse člane opozarjam, naj redno obiskujejo mesečne seje. Meseca marca imamo glasovnice, torej vsi na sejo. Kateri se ne udeležijo seje ali kateri ne plačajo asesmenta na seji, naj prinesejo plačat na moj dom in sicer prvo nedeljo po seji (ali tretjo v mesecu); od 9. do 11. dopoldne bom pobiral asesment.

Prosim, da vsi člani to upoštevate, ker v nedeljo popoldne hočem biti tudi jaz prost, kakor se tudi ob večerih rad malo počijem. — **Joseph Sume**, tajnik štev. 223.

Protest društva "Francisco Ferrer" št. 131 S. N. P. J.

Chicago, Ill. — Članstvo društva "Francisco Ferrer" št. 131 S. N. P. J., zbrano na svoji seji dne 5. marca 1926 protestira proti komplimentom, ki mu jih daje list "Delavska Slovenija", za katerega osobje je znano, da ne spada v našo jednoto in katero ni še nikoli ničesar storilo v njeno korist. Znano pa je, da so ti nečlani jednote pošiljali članom S. N. P. J. navodila, kako naj delujejo za njihove interese (ne za interese S. N. P. J.).

Društvo "Francisco Ferrer" je lojalno S. N. P. J. in obsoja "Delavsko Slovenijo" ter. njenega urednika, ki s svojim provokatorskim delom skuša izrabljati ime našega društva v svoje intrigarske, S. N. P. J. sovražne namene.

Kadar potrebno, je društvo "Francisco Ferrer" samo sposobno braniti svoje stališče in interese ter ne potrebuje za zagovornika nobenih importiranih agentov; mi hočemo svoje zadeve reševati v mejah društva in jednote. Glasilo našega društva je "Prosveta", ne pa "D. S.", ki se mu takorekoč skuša uriniti za glasilo.

"Delavsko Slovenijo" smatramo za sovražen list interesom S. N. P. J. in s tem tudi za sovražen list društvu "Francisco Ferrer", kateremu se v mnogih številkah dvomljivo hlini in ga skuša s tem prikazati v nji naklonjeni luči. To hinavsko hlinjenje naše društvo odločno odklanja.

Zaključujemo, da se to izjavo in protest publicira v prihodnji obligatni izdaji "Prosvete", glasilu S. N. P. J.

(Za ta protest je glasovalo 10, proti tudi 10 članov in članic. Predsednik društva je nato odločil, da se protest priobči.)

Peter Bernik, predsednik. **Jakob Zupančič**, tajnik.

Španci padajo v Maroku.

Madrid, 9. marca. — Španske čete so včeraj naskočile višine nad Tetuanom, od koder so Rifijanci bombardirali Tetuan, in jih okupirale. V krvavem boju je padlo okrog tisoč Špancev.

SLIKE IZ NASELBIN

Dogodki pri društvu "V boj" štev. 53.

Cleveland-Collinwood, Ohio. — Že v prvih dveh mesecih letošnjega leta smo zgubili tri člane pri našem društvu. Prvi je bil br. Zajc, za njim sestra Belčar, zadnjega smo položili k večnemu počitku br. Jakoba Grdino, brata poznanega trgovca in pogrebnika Antona Grdina.

Brata Zajca pogreb se je vršil po civilno na pokopališče Lake View, sestre Belčar na St. Paul v Nothinghamu, brata Grdine pa na Calvary v Newburgu. Prvi pogreb je imel v oskrbi F. Svetek, druga dva pa Grdina in sinovi, za kar se morem pač obema zahvaliti, ker sta šla lepo na roko nam kot društvenim bratom pokojnih. Društveniki smo vršili naše društvene obrede brez vsakih neprilik.

Br. Zajc, sestra Belčar in br. Grdina, dovršili ste vaše zemeljsko delo in legli k večnemu počitku. Spite mirno v ameriški zemlji. Kakor vaši sorodniki, znanci in prijatelji, tako žaluje za vami članstvo društva "V boj" št. 53 S. N. P. J.

V zadnjem času imamo precej članov na bolniških listah, kar pač kaže, da nesreča nikoli ne počiva. Vse to kaže, kako potrebna je organizacija, kot Slovenska narodna podporna jednota. Res veliko plačamo, ali še več dobivamo. Pravijo, da solnce nikoli ne zatone in S. N. P. J. nikoli ne preneha plačevati podpore, dokler je član bolan in vreden podpore. Ako se zavaruješ tam, kjer boš malo plačal, dobiš podpore kvečjemu tri mesece. Kaj bo potem, ako boš bolan šest ali dvanajst mesecev? Podpora ti bo pošla in se boš moral obračati do usmiljenih src dobrih rojakov. Ali srca rojakov so včasih tudi trda, posebno kadar je več prošenj. Zato je najboljše, če si član društva Slovenske narodne podporne jednote. Imaš bolniško nakaznico, društvo ti jo odobri in dobiš ček.

V društvenem zapisniku je sklep društva, da se plača 15 centov društvene naklade za vsakega umrlega člana, ker se potem s tem asesmentom krijejo izvanredni stroški pogreba. V marcu bo 30 centov te naklade za br. Zajcem in sestro Belčar, za br. Grdino pride menda aprila. Radi tega asesmenta je bilo nekaj kritike na neki seji v "New York Central Shops", kjer zborujejo in kritizirajo tisti, ki nikoli na sejo ne pridejo. Zato opozarjam te kritičarje, da je seja pri Kunčiču drugo nedeljo v mesecu dopoldne. Tam se stvarne kritike upoštevajo, dočim bo društvo proti onim, ki nestvarno in brez smisla kritizirajo odloke, sklepe in predloge članstva na sejah društva. Taki kritičarji škodujejo s svojimi "sejami" po tovarnah in privatnih hišah S. N. P. J. in njenim društvom, zato bo društvo nastopilo proti njim po pravilih S. N. P. J.

Z žalostnimi dogodki sem gotov; za žalostjo pride veselje, katerega se pač v Collinwoodu ne manjka, ker je veselica za veselico vsako nedeljo. "Slovenski delavski dom" priredi 10-letnico svojega obstanka z velikim programom v Staniščevi dvorani na Calcutta Ave. in E. 160th St., South of Waterloo.

Zato je povabilo naše slovenske umetnike s St. Clairja. Dr. Wm. Laushe, ki ima zdaj svoj urad na Waterloo rd. v Custodian Bank Bldg., bo igral piano solo razne slovenske komade. Irma Kalan piano solo "Valse Arabesque" (Lack), miss Jenett Perdan in mrs. Perdan, Louis Belly in Marie Grill, petje: "Zarja", "Jadran"; sestre Milavec, sestre Česnik, kvartet. Miss Balla deklamira; Frank Barbič ml., Bernard Goodman, Geo Kliemberg: harmonika, violin, piano trio; Bumel Petros, polka (Albrecht).

Glavni govornik bo pred predstavo br. Frank Somrak, star veteran za napredek Slovenske naselbine v Clevelandu. Zvečer bo ples pri Stanišču in v Kunčičevi dvorani. Za ples igrajo pri Stanišču hrvaški tamburaši, pri Kunčiču pa Barbičev orkester.

Dne 21. marca ima društvo "V boj" št. 53 veselico pri Joe Kunčiču, ki se prične ob pol sedmih zvečer. Člani, udeležite se gotovo te veselice. Gre za korist društvene blagajne. — **Fr. Barbič.**

Iz urada društva "Jugoslovan" št. 390.

Calumet, Mich. — Letos smo izgubili že dva naša večletna člana. Prvi je bil br. Joseph Novak, kateri je bival že več let v Calumetu. Star je bil dvainštirideset let. Br. Novak je šel 18. jan. zjutraj zdrav na delo, a v jami ga je zadela srčna kap. Pripeljali so ga mrtvega iz jame ob 2 popoldne. Tu zapušča vdovo s štirimi nedoraslimi otroci in brata Johna Novaka.

Drugi je br. Tomaž Mrak, star dvainštirideset let. Tudi on je bival že več let v Calumetu. Zdaj je že par let delal v šumi, odkoder nas je pa večkrat obiskal. Ravnotako se je tudi zdaj namenil, da obišče svoje prijatelje, ker se ni dobro počutil za delo. Bil je prehlajen. Prišel je k našemu br. Karlu Jerele, kjer je bil njegov dom v Calumetu. Pri br. Jerele je poklical zdravnika, da bi mu pomagal. Zdravnik je res prihajal vsaki dan, a vse to ni pomagalo. Zagrabila ga je pljučnica in ni bilo več pomoči. Br. Mrak je umrl 19. februarja kot samec, V starem kraju ima očeta in sestri. Kolikor mi je znano, tu nima nikogar. Našim bratom naj bo lahka ameriška zemlja. — **Joseph Srebernak**, taj.

Smrtna kosa.

Bessemer, Pa. — Po hudih mukah je dne 16. februarja umrla moja soproga Frančiška Glasič, mati petih otrok. Pogreb se je vršil dne 18. februarja na Antonovem pokopališču v Bessemerju.

Pokojnica je bila stara 26 let, torej v najlepši mladosti. Rojena je bila 19. marca 1900 v vasi Vrbljene pri Igu v Sloveniji. V Ameriki je bila tripajst let. Pripadala je društvu "Slovenske sestre" št. 167 S. N. P. J., katero ji je priredilo krasen pogreb in darovalo lep venec v zadnji pozdrav. Da je bila pokojnica zelo priljubljena, so pokazali številni obiski ob mrtvaškem odru in številna udeležba pogreba. Znancem in prijateljem ter sorodnikom sem iz srca hvaležen za izkazano tolažbo v uri žalosti. Hvala vsem za vence, zlasti pa društvu in št. 97 S. N. P. J., katero je z zastavo šlo s sprevodom do groba pokojnice.

Pokojnica ima še očeta in mater ter brata in sestro v Bessemerju, od petih zapuščenih otrok pa je najstarejši star enajst let, a najmlajši par tednov. Želimo pokojnici miren počitek. — Martin Glasič, soprog, Frank, Mary, Annie, Pepi in Frančiška, otroci.

Slovenska Narodna Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904. — Inkorp. 17. junija 1907 v državi Illinois

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS

Izvrševalni odbor:

UPRAVNI ODSEK:

Predsednik Vincent Calnkar; podpredsednik Andrew Vidrich, R. F. D. 7, Box 103, Johnstown, Pa.; gl. tajnik Matthew Turk; tajnik bolniškega oddelka Blaz Novak; gl. blagajnik John Vogrich; urednik glasila Joža Zavertnik, upravitelj glasila Filip Godina.

POROTNI ODSEK:

Martin Železnikar, predsednik, Box 276, Barberton, Ohio; Frances A. Teuchar, 2827 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.; John Križmančič, 13111 Bennington Ave., West Park, Ohio; Mary Udovich, 2622 S. Ridgeway Ave., Chicago, Ill.; John Terčelj, Box 22, Strabane, Pa.

BOLNIŠKI ODSEK:

OSREDNJE OKROŽJE: Blaz Novak, predsednik, 2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VZHODNO OKROŽJE: Jacob Ambrožič, Box 286, Moon Run, Pa. Joseph Zorko, RFD. 2, Box 114, West Newton, Pa.

ZAPADNO OKROŽJE: Anton Šular, Box 104, Gross, Kans., za jugozapad. Frank Klun, Box 958, Chisholm, Minn., za sev. zap. John Golob, Box 144, Rock Springs, Wyo.

Nadzorni odbor:

Paul Berger, predsednik 2653 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill., Richard J. Zavertnik, 2316 S. Millard Ave.; Frank Zaje, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.

Združitveni odbor:

Predsednik: Frank Aleš, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.; Jelka Oven, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.; John Olip, 2126 So. Clifton Park Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

POZOR! — Korespondence z glavnimi odborniki ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole:

VSA PISMA, ki se nanašajo na posle gl. predsednika se naslove: Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE PODPORE SE NASLOVE: Bolniško tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POŠILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vobče se naslove: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse pritožbe glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo Paul Bergerju, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj.

Vsi prizivi na gl. porotni odsek se naj pošiljajo na naslov: Martin Železnikar, Box 276, Barberton, Ohio.

Vsi dopisi in drugi spisi, namenjeni, oglasi, naročnina in sploh vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "PROSVETA" 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Iz urada društva "Jugoslovan" št. 390.

Muse, Pa. — Društvo "Delavska srbča" št. 517 S. N. P. J. v Musu, Pa. je sklenilo 14. februarja, da bo kaznovalo po pravilih vsakega člana, ki se ne udeleži najmanj vsake tretje redne seje brez opravičenja. Pojasnim članom, da pravil še nisem dobil, da bi vsak član dobil po en komad. Torej je moja dolžnost, da vam malo pojasnim 16. člen., 8. točko, ki piše: Član, ki se ne udeleži najmanj vsake tretje redne seje brez opravičenja, mora biti kaznovan z ukorom za prvi prestopek, z enomesečno suspenzijo za drugi prestopek in z dvomesečno suspenzijo i t. d.

Član, koji ne bi rad bil suspendiran, kakor pišejo pravila 16. člen, bo moral plačati v društveno blagajno 50c. Društvo je strogo zaključilo na redni seji dne 14. febr. t. l., da se vsak član mora držati pravil. Upam, da bo večja udeležba na drugi redni seji, koja se bo vršila dne 14. marca ob 10. pred poldne.

Tajnik bo klical vsakega po imenu iz imenika in vsakega zapisal, kdo je na seji in kdo ni. Bratje, še nismo imeli nobene kazni pri našem društvu, vse je bilo v redu in pošteno. Pokažimo se, da osdaj naprej bomo še bolj obiskovali redne seje in gledali bomo, da vsi naši zaključki bodo v korist društva in jednote.

Obenem naznanjam vsem članom in članicam, kakor tudi drugim prijateljem, zakaj nismo imeli veselice dne 13. febr., kakor je bilo priobčeno v št. 28 v Prosveti. Dvorane nimamo lastne; od National Co. smo najeli dvorano in bi bili imeli veselico, da se ni dvorana popravljala. Takrat je nek drugi prijatelj najel dvorano za več let za brivnico in pool room in tako je kompanija raj njemu dala kakor pa nam. Cenjene prijatelje prosim, kateri so na ta večer dne 13. febr. prišli, a veselice ni bilo, naj nam oprostijo, ker ni bila naša krivda.

Z bratskim pozdravom! — **Vinko Pelancec**, tajnik.

Št. 121 S. N. P. J. prispevala $100 za slovenske stavkarje.

Detroit, Mich.—Ob zaključku zadnje redne mesečne seje društva št. 121, Zveza detroitskih Slovencev, dne 21. t. m. je prišla na dnevni red opomba akcije glavnega odbora na zadnji seji, ki je določil tisoč dolarjev iz jednotine blagajne za prizadete brate in sestre, ki so do skrajnosti pretrpeli mnogo gorja in pomanjkanj v skoraj šest mesecev dolgi stavki. Društvo št. 121 je stoprocentno z glavnim odborom, ki je dal tisočak za prizadete stavkarje in njih družine, zato je tudi članstvo tega društva, skoraj petsto po številu, sklenilo, podpreti glavni odbor v dejanju. Soglasno je bilo zaključeno na seji, da društvo da iz svoje blagajne sto dolarjev v isti namen kot glavni odbor tisoč dolarjev. Razlika je samo, da naše društvo je dalo nalog, razdeliti sto dolarjev samo med člane S. N. P. J. Ta dodatek je bil k predlogu sprejet zato, ker smo slišali že od več strani, da imajo Amerikanci včasih take razdelitve v rokah in sebi več pomagajo kot tujezemcem.

Z razdelitvijo podpore je torej treba postopati kolikor mogoče previdno. Imamo na primer člane, katere je bolezen zadela med stavko. Zavarovanih imajo več otrok pri S. N. P. J. Takim očetom in materam je treba pomagati, kjer so v skrajnem pomanjkanju, da se jim pomaga vsaj plačati njih asesment za jednoto. Čeprav zopet obratujejo antracitni rudniki, bo namreč še vladala beda med delavskimi družinami. Člani našega društva so bili večinoma vzgojeni po mestih ter so služili kruh v tovarnah, precej pa jih je tudi prišlo k društvu iz premogarskih naselbin. Slednji so nam tudi povedali, kakšne hude boje so pretrpeli za življenjski obstanek.

Društvo Zveza detroitskih Slovencev št. 121 S. N. P. J. želi boljšo bodočnost delavstvu na antracitnem polju.— **Thos. Petrich.**

Waukegan, Ill. — Precej je dopisov in raznih naznanil iz naše naselbine v Prosveti. Kdor ima poročilo, se obrne na ta list. Enako je z menoj. Nimam sicer posebnega poročati danes, ker gotovo pridem z večjim dopisom pozneje. Želim pa poročati Slovencem in Slovenkam iz naše naselbine kakor tudi iz drugih bližnjih naselbin, da priredi naše društvo "Moška jednakopravnost" št. 119 S. N. P. J. svojo maškaradno veselico dne 13. marca v spodnjih prostorih S. N. doma. Morda se komu čudno zdi, da si spomnimo na take zabave sedaj v postnem času. Ako bi priredili kaj takega še v predpustu, bi gotovo nekateri mislili, da je to namen, škodovati S. N. domu. Ker ne maramo dati povoda, da bi kaj takega mislili, bo najbrž postala postava za naša društva, da prirejajo maškaradne veselice v vsakem postnem času.

Kolikor mi je znano, se je več rojakov udeležilo naše zadnje maškaradne veselice iz Kenosha. Enako želimo, da naj posetijo sedaj. Kaj pa iz Chicage? Večkrat nas posetijo pri igrah, ravno tako jih želimo sedaj. Za maske je namenjena lepa nagrada, kar skrbi veselični odbor. Sploh bo obilo zabave. Vstopnina je mala, za maske 50c, druge 25c; otroci v spremstvu staršev prosti.—**Frances Zakovšek.**

DOPIS S POTA.

Od morja do morja razteza svojo materinsko ljubav S. N. P. J., ki deli podporo vdovam in sirotam ter podpira brate in sestre v bolezni in potrebi. To mi je bilo v spominu, ko sta me povabili sestri Muvrin na južino, pri čemur sta mi tudi svetovali, naj pridem na sejo dobro napredujočega jednotinega društva v Los Angelesu. Sestri Muvrin naj mi oprostita, kar zapišem, ker tudi ne vem, da-li sta obe pri društvu S. N. P. J. Miss Božica Muvrin je bila kot delegatinja na zadnji konvenciji S. N. P. J. v Waukeganu, Ill., ter se je delegatinje nedvomno spominjajo, kako dobro je zastopala svoje društvo. Ker bi bilo predolgo čakati društveno sejo S. N. P. J. v Los Angelesu, se topot nisem udeležil. Radevolje pa to storim prihodnjič.

V Los Angelesu sem obiskal več Slovencev, kakor sem tudi slučajno srečal vobče znanega rojaka Jakoba Stonića, še starega brata v S. N. P. J. Bil je pri svojem zetu v Los Angelesu, Cal., kjer je imel s seboj na obisku rojaka Krakarja iz Albany, Minn. To je drugi njegov zet, ki je prišel zadnjo zimo iz mrzle Minnesote dihat kalifornijski zrak. Br. Jakob Stonič je poseben znan po svojih podatkih, ki jih je podal za zgodovinsko knjigo "Ameriški Slovenci", ki jo je izdala S. N. P. J. Njegovi podatki s prvega potovanja z zlatarsko ladjo so vsekakor jako dobri.

Okoli Los Angelesa sem naletel več zanimivosti. Bil sem tudi na nekem zemljiškem zboru za nakup zemlje, o čemur pišem kasneje. — **Matija Pogorele.**

(Daije na 6. strani.)

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) $5.00 na leto, $2.50 za pol leta in $1.25 za tri mesece; Chicago in Cicero $6.50 na leto, $3.25 za pol leta, $1.65 za tri mesece, in za inozemstvo $6.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:
"PROSVETA"
2657-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada $5.00 per year; Chicago $6.50, and foreign countries $6.00 per year.

"MEMBER of THE FEDERATED PRESS"

Entered as second class matter Dec. 21, 1903, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of Aug. 24, 1912. — 126

Datum v oklepaju n. pr. (Feb. 28, 1926) poleg vašega imena na naslovu pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

PRIPRAVIMO SE ZA KAMPANJO S. N. P. J.

Jednota je prekoračila število 56 tisoč članov v obeh oddelkih. V oddelku za odrasle člane jih šteje več ko 38 tisoč, v mladinskem oddelku pa nad 18 tisoč. Ako pomislimo, da bo dne 9. aprila t. l. komaj dva in dvajset let, odkar je bila Slovenska narodna podporna jednota ustanovljena, je število članstva dobro izpričevalo za agitatorično delo, ki so ga izvršili njeni člani. V teh številkah vidimo veliko dela in mnogo požrtvovalnosti, pa tudi veliko agitatorične sile. Številke nam pripovedujejo, da so njeni člani neumorno delali za naraščaj S. N. P. J., in širili njena človekoljubna načela ne le samo med slovenskimi in jugoslovanskimi delavci, ampak njih agitacija je dosegla tudi druge slovanske delavce. Številka—več ko 56 tisoč članov v obeh oddelkih—pove samanasebi veliko več, kakor bi se dalo povedati z besedami, koliko truda in dela je bilo treba, da se je dosegla ta številka v tako kratkem času.

V tej številki gledamo in vidimo svoj napredek, ki z novimi upi polni naša srca za bodočnost.

Veliko borcev in agitatorjev za večjo in boljšo S. N. P. J. že krije zemlja, ali so pa bila njih trupla upepeljena. Tudi delo teh članov, ki spe večno spanje, je veliko pripomoglo, da je S. N. P. J. danes to, kar je. Med temi borci in agitatorji jih je precej, ki so prestali najhujše boje in so S. N. P. J. postavili na trdno podlago za nadaljni razvoj. Ideja teh prvih borcev je bila, da se mora S. N. P. J. vedno razvijati, vedno rasti po članstvu in premoženju, dokler je taka organizacija, kot je S. N. P. J., potrebna v človeški družbi, da celi rane, ki jih zadaja krivični gospodarski sistem delavstvu.

Ti borci in agitatorji naj nam bodo za zgled, da ne držimo križem rok, ampak da izrabimo vsako ugodno priliko za pomnožitev članstva S. N. P. J. in njenega premoženja.

Bratje in sestre! Pri številki več ko 56 tisoč članov v obeh oddelkih ne smemo ostati. Stremiti moramo vedno naprej in naprej: povečati moramo število naših članov z vsakim dnem. Pa tudi premoženje naše jednote mora rasti z vsakim dnem.

Povedali smo že v prejšnji izdaji "Prosvete," da se letos priredi velika kampanja za pridobivanje članov in članic. V oddelku za odrasle imamo več ko 38 tisoč članov. To pomeni, da imamo tudi več ko 38 tisoč agitatorjev in agitatoric za S. N. P. J. Pa tudi v mladinskem oddelku imamo že nekaj tisoč malih agitatorjev, ki se bodo s ponosom spominjali na svoja mlada leta, da so že delali za povečanje S. N. P. J. Iz tega sledi, da je odvisno od nas vseh, ako bomo lahko rekli po končani kampanji, zdaj S. N. P. J. šteje v obeh oddelkih več ko šestdeset tisoč članov.

Nekatera društva so šla že zdaj na delo za večjo S. N. P. J. Novim članom so dala koncesije, kolikor jih društva sploh dati morejo, ali so pa razpisala nagrade za tekmovalce. To je hvalevredno delo, ki potrdi, da društva delajo neumorno za procvit jednote. Celega bremena agitacije pa ne moremo prepustiti samo nekaterim društvom, ako hočemo v obeh oddelkih šteti več ko šestdeset tisoč članov, še preden mine kampanja.

Bodimo pripravljeni, ko izide klic, da je pričela kampanja za pridobivanje novih članov in članic. Vsak član naj bo pripravljen na agitatorično delo, ko predsednik S. N. P. J. izda poziv za kampanjo. Takrat naj gre na delo med svojimi znanci in prijatelji in naj jim razloži plemenite, vzvišene in človekoljubne namene in cilje S. N. P. J.

Povejmo in pojasnimo onim, ki še niso člani S. N. P. J., ugodnosti, ki jih je deležen vsak član ali članica v slučaju bolezni ali nesreče, ne glede na njegovo politično, versko ali filozofično prepričanje. Člani in članice, ki jih je prisilil kruti boj za obstanek, da so se morali naseliti v krajih, v katerih ni podružnice S. N. P. J., imajo veliko in ugodno priliko, da ustanove nova društva. Ako bomo delali tako, bomo razširili omrežje S. N. P. J. prek vseh Združenih držav, in menda ne bo večjega mesta v Združenih državah, v katerem ne bo poznan znak S. N. P. J.

Kjerkoli je ugodna prilika za ustanovitev novega društva, naj se novo društvo ustanovi. Pojasnila, kako se ustanove nova društva, pa daje gl. tajnik. Bratje in sestre, ki žele ustanoviti novo društvo, naj se obrnejo za tiskovine in pojasnila na gl. tajnika, ki bo prav rad ustregel željam bratov in sester. To začetno delo se lahko izvrši že preje, preden bo pričela kampanja za pridobivanje novih članov, tako da bo že vse pripravljeno, ko kampanja prične.

Kjer pa že postoje krajevna društva S. N. P. J., naj pa bratje in sestre pričnó s pridobivanjem novih članov z dnevom razglasa, da je kampanja odprta.

Opustimo malenkostne osebne prepirčke, ki imajo svoj izvor le v današnjih družabnih razmerah in ki niso v nobenem stiku s S. N. P. J., njenimi cilji, načeli in napravami. Kadar gre za cilje, načela in naprave S. N. P. J., tedaj zavihajmo vsi rokave in pojdimo na agitatorično delo. Ako smo složni, smo močni, in kot taki lahko dosežemo velike uspehe. Združeno in složno delo nam garantira velik uspeh. V S. N. P. J. smo vsi člani enakopravni bratje in sestre. Zato nas pa veže dolžnost, da tudi vsi po svojih zmožnostih delamo za procvitanje in rast Slovenske narodne podporne jednote.

Okoliščine so zelo ugodne za agitacijo. Ne prezrimo teh okoliščin, ampak jih izrabimo v korist S. N. P. J. Če delamo zanjo, delamo zase. S. N. P. J. je lastnina bratov in sester, ki so njeni člani. Zato pa branimo svojo last in jo povečavajmo. Ako bomo vsi člani in članice storili svojo dolžnost, ko pride klic za kampanjo, tedaj bo S. N. P. J. štela več ko šestdeset tisoč članov v obeh oddelkih, še preden bo kampanja končana. Tega dejstva ne pozabimo, ampak pripravljajmo se za kampanjo.

Naši odri

"Hlapci."

Petdejanska Cankarjeva drama, ki jo v nedeljo vprizori dramski odsek kluba št. 1 J. S. Z. v dvorani Č. S. P. S., je slika iz dobe, ko so klerikalci na Slovenskem dobili pri volitvah popolno kontrolo. Cankar je prijel s to igro učiteljstvo in naprednjakarstvo, ki so takoj po volitvah spremenili svojo barvo in se brez obotavljanja in hlapčevsko podali prejšnjim nasprotnikom. Za bičanje take neznačajnosti se je Cankar poslužil v "Hlapcih" učitelja Jermana, simpatičnega in trdovratnega borca proti mračnjaštvu in hlapčevstvu. Učitelj Jerman je tudi skozi vso dramo centrum, okoli katerega se suče in razvija ves potek drame. Vsi tovariši so odpadli, vse je klonilo tilnike pred oblastnikom, ker v njih ni volje in samozavesti. Nje in vse enake hlapce biča Cankar trdo in brezobzirno. Kakor večinoma v vseh Cankarjevih dramah pa je vključena še trohica romance, kar je najboljša slika, kako plemenit, čist in neoskrunjen je bil mislecev ideal ženske.

Prvo dejanje se vrši na vrtu pred županovo krčmo. Jerman je borec proti nazadnjaštvu. Poslavlja se od županove hčerke, ki jo ljubi. Volitve so. Vse pričakuje zmage liberalcev in naprednjaki se navdušujejo ob prvih glasovih zmage. Kakor bi presekal pa se spremeni njih mišljenje, ko je naznanjena splošna klerikalna zmaga. Prej najbolj kričavi, so zdaj najbolj klečeplazni. Župnik se pojavi med njimi, visok in ponosen je radi zmage in vse se mu klanja. Edino Jerman se ne poda, ostal je samozavesten in svoboden.

Šolska knjižnica je prizor drugega dejanja. Spokorjena nadučitelj in učitelj Komar, uničujeta knjige brezbožnih pisateljev. Učitelji in učiteljice, ki prihajajo, so se že vsi spremenili v hlapce župnišča, celo tercijalstvo se je že naselilo mednje. Pri obisku jim župnik našteva grehe, vendar jih povabi na večerjo, kar ponižno in klanjajoče sprejmejo. Jermana s strahom in grozenjem opozarjajo, naj preneha z brezbožnim, političnim delovanjem.

Tretje dejanje je v Jermanovi izbi. S kovačem Kalandrom Jerman razpravlja o ljudeh, ki se boje pokazati svoje prepričanje. Učitelja medtem obišče Lojzka, njegova sreča, v katere navzočnosti je radosten. Sovražni učitelj Komar ju opazi in izziva. Zvečer stopi k učitelju še župnik ter mu prigovarja, naj se poda, toda brez uspeha. Jermanovo pobožno mater boli sinov odpor proti župniku in na kolenih ga prosi, naj ne zavrže boga.

Četrto dejanje je višek drame. Jerman s somišljenikoma, delavcema, je v krčmi, kjer se zbirajo ljudje k shodu. Lojzka še pride in prosi Jermana, naj se umakne in naj ne govori na shodu, ker drhal je pijana in nahujskana. Jerman se ji ne uda, ostane. Prijateljsko nagovori zbrano množico, ki je radi hujskanja izgubila zadnjo razsodnost. Tercijalke vpijejo na može, zakaj puste govoriti antikristu. Govornika napadejo in ga ranijo, le močnih pesti Kalandra se ustrašijo, in se umaknejo. Pri zaključku dejanja pa se pojavi župnik z ošabnim izrekom na ustnih: Vade in pace!

Peto dejanje. Scena je ganljiva in trga srce. Jermanov duh je resigniran; mati umira v sosedni izbi. Pripravljen je, da ga presele v hribe, v zakotno občino, kjer bi se prej ali slej moral podati župnikovemu vplivu. Nič več ne mara za zborovanja, ko pride kovač Kalander naznanit, da ni več troje, temveč že sedem "antikristov", da bi sklicali shod. Tudi Lojzka je navzoča, sumljiva ji je strašna pobitost Jermanova, vendar odide. Zdravnik ne more opraviti pri umirajoči materi ničesar, župnik pride k materi. Zunaj zima in tema, ukaz za takojšnjo preselitev in še zavest, da je s svojim postopanjem morda škodoval materinemu zdravju, povzroči, da Jerman vzame samokres in hoče obračunati z življenjem. Glas umirajoče matere in glas čuječe Lojzke ga vzdrami, navdajo ga nove nade in poda se v mirnejše življenje ljubezni.

Cankar je snov mojstersko obdelal, da v resnici ne služi samo bičanju hlapčevstva med slovenskim učiteljstvom, temveč je zelo primerna za vse narode in ljudstva, kakor je hlapčevstvo povsod. To je pri izbiranju igre za 14. marca imel dramski odsek v mislih, kajti celo med ameriškimi Slovenci ne manjka hlapčevstva. Na predstavi v nedeljo naj ne manjka nobenega rojaka v Chicagu. — P. O.

Listnica uredništva

Ribica je prijela. Samo par vrstic v listnici uredništva in provokator Charles Novak, alias Nevesekdo je priznal, da je Ernest Bartulovič. Provokatorjeva slika je zdaj nepotrebna. Identifikacija je dognana. Tako je ribica prijela in se ujela.

Ha, ha, ha! Zdaj bi plačanec, najeti provokator Ernest Bartulovič, alias Charles Novak, alias Nevesekdo, rad izvedel imena onih, ki so dali informacije Prosveti, kdo je Ernest Bartulovič? Ne boš, Ernest! Tako neumni nismo. Ernest Bartulovič! Kaj bi pa rad s temi imeni? Ali bi jih rad izročil jugoslovanski in italijanski državni policiji? Ali bi jih rad izročil krvnikom oberfašista Mussolinija?

Sodrugi, stari veterani v delavskem gibanju v starem kraju, ki poznajo Ernest Bartulovića v raznih ulogah, v katerih je nastopal in vršil svoje provokatorsko delo, so povedali, kdo je Ernest Bartulovič z njegovimi aliasi. Nesramnost provokatorjev in plačancev je velika, posebno takrat, kadar opazijo, da gre njih igra h koncu.

Matulje, Dalmacija in katera druga dežela bodo igrale še veliko ulogo. O tem naj bo provokator prepričan. Za Ernesta je najbolje, da že zdaj prične moliti svoj confiteor, kajti njegova provokatorska karijera ter potratnost, udobno in razsipno življenje na račun zapeljanega in preslepljenega delavstva bodeta kmalu minila v Ameriki. Pobral bo lahko svoja šila in kopita in odšel svojo provokatorsko ulogo igrat kam drugam, kjer ga delavci še ne poznajo.

Wellsburg, W. Va. — Stvar smo izročili br. Vincentu Cainkarju, gl. predsedniku S. N. P. J. — Pozdrav!

ŽARKOMET

V petdesetih letih.

Dne 7. marca 1876. je A. Graham Bell patentiral prvi telefonski aparat.

Dne 7. marca 1926. — ravno 50 let pozneje — sta New York in London prvič govorila po radiotelefonu. Praktična brezžična telefonija čez morje je zdaj gotova stvar. Čez nekaj let — morda čez pet let — bodo ameriški Slovenci lahko govorili s svojimi sorodniki in prijatelji v stari domovini. Od časa, ko je pismo potovalo v eno stran mesec dni, do prekomorskega telefoničnega pogovora je lep skok.

Dne 7. marca 1976. — kaj bo? Naš sin ali vnuk v Chicagu ali v Clevelandu bo vzel iz žepa majhen, žepni uri podoben aparatek in ga pritisnil na uho. "Brat John? Smo že v Moskvi. Nič ne vem, kako je bilo med potjo. Ko si mi sinoči stisnil roko v kabini, sem zaspal in spal do jutra, ko sem že bil tukaj. Dobro se imamo. Jutri zvečer se vidimo v Rainbow kazini".

* * *

Dobra novica iz Jugoslavije.

Radikalci in radičevci so se sporazumeli na pustni torek. — Sršen iz Ljubljane.

* * *

Logičen razvoj.

Liga narodov bo kmalu sfinga narodov.

* * *

"Brass Mike" pojde v Chicago.

Cenjeni Žarkomet! Sporočam ti novico. Naš "Brass Mike", ki v Novem Duluthu za čikaške kutarje jezik in pete brisi, se v kratkem drugič oženi, nakar gre v Chicago, kjer pretopi srebro v "brass". Nevesta se zelo moti, če misli, da bo po drugi poroki tako kot je bilo po prvi.

Kak se kosec lisi,
tak se kosa brisi . . .
Vrag mi je v diši iz Dula.

* * *

Iz Minnesote.

Da, Martin, Prosveta je v resnici naš delavski list! Ti praviš, da naše delavske žulje požrejo "gospodje" v Chicagu. Ali te ni še naučil tvoj gospod, da je Krist rekel: "Kdor vas zaničuje, mene zaničuje"? Zapomni si torej: Kdor zaničuje pravilno izvoljene "gospode" v Chicagu, zaničuje 50 tisoč slovenskih delavcev. — Gilbertska Mica.

* * *

Še ena "kompletna norost".

G. Trunk je blagovolil označiti brezkončnost življenja za "kompletno norost". To lahko stori. Saj so nekoč teologi tudi rekli, da je Harvey največji norec na svetu, ko je naznanil, da kri kroži po telesu. Vsi znanstveniki, ki so znanstveniki, so edini, da je materija neuničljiva. Nič se ne izgubi v vsemirju. Vsemir sam je brezkončen. Ako torej ni konca, ne more biti začetka. Individiji — atomi, stanice, organizmi, svetovi, solnca, osolnčja, vsemirji — se pojavljajo, razvijajo in razpadajo po naravnih zakonih, toda osnovna tvarina, iz katere so zgrajeni, in zakoni, na temelju katerih se vrši proces, so večni, if you please. Znanstveniki se že bavijo s teorijo vsemirskega uma. Ta um, če je, ni nobena supernatura, pač pa v brezkončnem obsegu celota delcev — umov posameznikov. Človeški um morda tudi obsega delce inteligentnosti posameznih bilijonov stanic, iz katerih je telo sestavljeno.

* * *

Še nekaj o "naprednosti".

Cenjeni Žarkomet! Tudi v zapadni Penni smo strašno napredni. Naprednih listov ne čitamo. Imamo dobre razloge. Prosveta, ki je drugače dober list, izhaja prepogosto, vsak dan. To je preveč. Napreden človek nima časa, da bi vsak dan čital. Proletarec je tudi dober, toda izhaja preredko. Enkrat na teden ni nič. Napreden človek pozabi, kar je čital zadnji teden. Radi udrihamo po "farjih", ker je potrebno, včasih pa gremo k maši, ker je to stara navada. V hiši imamo sliko kakega zaslužnega moža kot je Debs. Navadno visi tam, kjer jo lahko vsakdo vidi, v spalnici pa imamo sliko Krista — ne radi tega, ker verujemo vanj, temveč radi lepšega. O, kako velika je naša naprednost! — Darraugh, Pa.

* * *

Listnica.

Risbe karikatur še sprejemam. Le še pošiljajte.

Stranka, katere se to tiče v Mogadoru, O.: Mr. Martin Bolha ni pisal dotičnih vrstic, pač pa urednik Žarkometa sam. Tiste vrstice se ne nanašajo na nikogar v vašem kraju.

K. T. B.

Darovi za stavkarje

Za stavkovni sklad so nadalje prispevali: Društvo štv. 102, Chicago, Ill., $10; dr. štv. 397, Crested Butte, Colo., $15; dr. št. 271, Gary, Ind., $24.50; dr. št. 158, Cleveland, O., darovalo iz blagajne $15 in nabralo med člani $68; dr. št. 120, Gallup, New Mex., preostanek od veselice $67.50; dr. št. 408, Kansas City, Kans., $2.

Skupaj	$ 202.00
Prejšnji izkaz	1,100.17
Skupaj dosedaj poslano na gl. urad	$1,302.17

Vincent Cainkar,
preds. S. N. P. J.

Sygan, Pa. — Kakor je bilo zadnjič poročano, je bilo iz sygaške naselbine poslanih $67.00 v pomoč premogarjem na stavki. Nabirala sta br. Jos. Pucelj in Jakob Ramovš. Prispevali so:

Po $5: Joseph Pucelj, Jakob Ramovš in Karol Borin; po $2: Frank Likar, John Krek, Geo Krek, Lovrenc Kavčič, Joseph Dernovšek, Frank Dolinar, Anton Porečvina in Martin Delenc.

Po $1: Mary Prosen, Frank Pustavrh, John Plekošek, Ignaz Knez, Matilda Knez, Lukas Drenovšek, Jacob Pintar, Rudolf Kramtar, Jacob Dermota, John Kvartich, Frank Višnikar, Julius Lesjak, Štefan Uršič, Jacob Vertačnik, Štefan Rice, Andrew Ursich, Gius. Salvatore, Anton Žagar, Andy Knez, Angelo Barufoldi, Frank Uršič, Jacob Šifler, John Erčen, John Mravlja, Emil Mandoš, Maks Kramžar, John Balint, Geo. Prosen, Louis Glažar, John Mur in Frank Kvartich;

po 50c so dali: Angelina Klemenčič, Paul Dolenc, John Martinčič, Peter Selišnik in Frank Uršič;

po 25c: Thos. Mateus in Frank Tauchar.

Darovana vsota je namenjena samo Slovencem.

Ludlow, Colo. — V podporo stavkujočim premogarjem so darovali sledeči: Društvo št. 201 S. N. P. J., $25; po $1: J. Miloševič, N. Ozkovič, Fr. Moran, P. Štavar, A. Lipec, R. Saršon, M. Kovač, V. Slavec, A. Valenčič in Mihael Fatur; po 75c: E. Benaš, V. Saršon; po 50c: Fr. Tomasin, L. Šustaršič, J. Vardijan, A. Potočnik in Fr. Potočnik. Skupaj $39.00. — Fr. Potočnik.

Krayn, Pa. — Za stavkarje na polju mehkega premoga so darovali: S. L. D. "Vihar" v Kraynu, Pa., $10, po $1: Fr. Naglič, Johan Naglič in Anton Paje, Dunlo, Pa.; po 50c: Anton Tauzel, Andrej Milavec in Anton Suše. Skupaj $14.50.

Z bratskim pozdravom — Frank Naglič.

Springfield, Ill. — Podpisani se zahvaljujem vsem darovalcem v Springfieldu, kar je kdo daroval. Ker bi vzelo preveč prostora v listu, če bi vsa imena darovalcev objavil, prosim, da bi to zadostovalo, posebno se pa zahvaljujem nabiralcem daril:

Tomas Volk, $44.40; Math Furlich, $17.25; Mike Stumac, $9.00; Johan Verbois $16.75.

Imena posameznih društev bodo objavljena kasneje. S pozdravom! — Louis Darovec.

IŠČE SE.

FRANK SLUGA, rojen 1886 v Ritomečah, občina Podgrad v Istriji, ki se je izselil pred 22 leti v Ameriko. Poročil se je v Clevelandu v cerkvi sv. Vida l. 1909. L. 1914 je poslal ženo in troje otrok v stari kraj. Zadnjič se je javil njim l. 1919. Tedanji njegov naslov je bil: Box 77, Black Lick, Pa. Morda je sedaj v Clevelandu. Žena in otroci, ki so v bedi, bi radi znali za sedanji naslov. Kdor kaj ve, naj piše na Foreign Language Information Service, 222—4th Ave., New York City.

Ali želiš znati pravilno pisat in čitat angleško? Naroči si "Slovensko-angleško slovnico", katero je izdala in ima na prodaj Književna matica S. N. P. J.

Oficijelna naznanila S. N. P. J.

POJASNILO K INICIJATIVI ŠTV. VII.

Kako se razume novopredloženo zavarovanje.

Iz številnih pisem, ki prihajajo v gl. urad, v katerih prosijo društva in posamezni člani "malo več" pojasnila glede načrtov novopredloženega zavarovanja, je razvidno, da je inicijativa za nekatere res premalo jasna. Najbrž je vzrok temu besedilo samo. Pravila za novo zavarovanje so pač pisana v jeziku, kakoršnega rabijo strokovnjaki za zavarovanje in se precej razlikuje od jezika v naših starih pravilih, katera smo si sestavili odčasa dočasa in popravljali in izboljševali sami. Težko razumljivo besedilo je najbrž tudi vzrok, da se je razprave v glasilu udeležilo tako malo članov. Če bi bilo več razprave, bi se stvar bila gotovo bolj razjasnila že z samo razpravo. Da pa ne bo treba vsakemu posebej odgovarjati in pojasnjevati, in da bo članstvo bolj na jasnem, za kaj glasuje, naj služi za pojasnilo sledeče:

Največ vprašanj se nanaša na pravice članov, ki so že zavarovani pri jednoti po našem starem načinu ali v dosmrtnem plačevanju. Medtem ko eni razumejo, da nimajo pravice do novega zavarovajna, so zopet drugi, ki vprašujejo, če bomo jim pri prestopu v katerikoli novi načrt šteli toliko let, kolikor let so že v jednoti. To razumevanje je oboje napačno. **Vsak član lahko prestopi iz sedanjega razreda zavarovanja v katerikoli novopredloženi razred,** če bo inicijativa sprejeta. Razume se pa, da mu v prestoplem razredu ne bo šteto ravno toliko let, kolikor let je že član jednote, kajti novo zavarovanje temelji na višji lestvici, in sicer je ta lestvica povprečno toliko višja, kolikor prej se preneha plačevanje. Z gospodarskega stališča je torej nemogoče pripisati isto število let v novem razredu kot ga je imel član v dosedanjem zavarovalnem razredu, pač pa se prenese vsa njegova reserva iz prejšnjega posmrtninskega sklada v tisti razred, v katerega bo prestopil, **k dobremu mu bo pa pripisano ravno toliko let in dni, koliko pokriva svota prenešene reserve.**

Vsak lahko razume, da član, ki je star n. pr. 25 let pri vstopu v jednoto in plačuje v posmrtninski sklad po $1.07 mesečno za $1000 zavarovalnine v sedanjem razredu, ne more pričakovati, da se mu bo dalo ravno toliko let kredita v dvajsetletnem zavarovalnem razredu, kjer plačuje $1.74 mesečno za $1000, ali pa v starostnem zavarovalnem razredu, v katerega plačuje $1.28 mesečno za isto svoto.

Iz pisem je tudi razvidno, da je veliko članov pod vtisom, da novi načrt določa, da član po dvajsetih letih plačevanja dobi zavarovalnino izplačano. Tudi to je napačno tolmačenje in v predloženih pravilih ni take določbe. Novo zavarovanje pomeni le, da član **preneha s plačevanjem po preteku dvajset let, če je zavarovan v dvajsetletnem razredu, ali pa po dovršitvi petinšestdesetega leta, če je zavarovan v starostnem zavarovalnem razredu,** izplačane pa ne dobi cele svote, temveč le takozvano izplačilno vrednost iz njegove zavarovalnine. To je bistvena razlika med sedanjim in predloženim zavarovanjem in to naj si vsak zapomni. Popolno izplačilo po preteku dvajsetletne ali kake druge dobe bi pomenilo obenem popolno odslavljanje članov in konec obligacij, kar znači z drugimi besedami—konec bratstva in skupnega dela in skupne medsebojne pomoči. To je mogoče dobro in namestu za navadne zavarovalne družbe ali inšurenc kompanije, ki poznajo samo biznis in nobene druge dolžnosti ali obveznosti, bratske organizacije pa imajo veliko večjo nalogo in izvršujejo poleg zavarovanja veliko dobrodelnega in drugega plemenitega in potrebnega dela.

Marsikdo novo predloženo zavarovanje razume napačno tudi z ozirom na obveznost. Najdejo se namreč zmeraj tudi črnogledi ali pesimisti, ki pripovedujejo, da se predloženi načrt gospodarsko ne bo obnesel in da bomo prisiljeni plačevati iz sedanjega zavarovalnega razreda deficit za one, ki se bodo priglasili za novo zavarovanje. Tudi to je napačno razlaganje, iz katerega odseva tudi precej hudobnosti. Dvajsetletno in starostno zavarovanje, kot je predloženo, bo imelo svojo reservo in bo v skladih popolnoma ločeno od dosedanjega zavarovalnega razreda. Začelo se bo še le, ko se priglasi najmanj 500 članov, oziroma toliko, kolikor se računa kot potrebno, da se sklad lahko sam vzdržuje. Nobene nevarnosti torej ni, da bi se stvar ne obnesla, ker če se ne priglasi dovolj članov, se sploh ne bo pričela, in nobenega pokrivanja deficita iz sedanjega sklada ne bo, ker ti skladi ne bodo v zvezi s sedanjim skladom, temveč popolnoma ločeni vsak zase. Noben se torej naj ne boji glasovati za predloženo inicijativo, kajti člani, zavarovani v sedanjem razredu, nimamo absolutno nič za zgubiti, pač pa samo za pridobiti. Z dodatnim zavarovanjem bomo samo odprli vrata bolj na široko, posebno za mladino, za kojo je to bolj privlačno in tako bomo pripomogli, da se pomnoži naše članstvo in še bolj utrdijo naše bratske vrste. Bodočnost vsake organizacije je odvisna od stalnega pomnoževanja in naraščanja, in sigurnost zavarovanja starejih članov je odvisna v veliki meri od mladega naraščaja.

Čim več nas je, tem trdneji in jačji smo. Glasujmo torej za predloženo dodatno zavarovanje vsi!

Vincent Cainkar,
predsednik S. N. P. J.

VAŽNO ZA POROTNE ZADEVE.

Delo gl. porotnega odseka vedno bolj narašča, bratu Martin Železnikarju, dosedanjemu predsedniku glavnega porotnega odseka, pa vsled slabih zdravstvenih razmer v družini, ni mogoče izvrševati toliko dela in tako točno kot zahtevajo interesi jednote. Gl. uprav. odsek je, na priporočilo seje gl. odbora in s sporazumom brata Železnikarja ter sestre Tauchar, odredil, da sprejema dopisovanje in vodi začasno vse delo gl. porotnega odseka sestra Tauchar. Vse prizadete stranke naj se torej obračajo za pojasnila in v vseh porotnih zadevah na sestro Tauchar, ki je po pravilih prva in prava namestnica preds. gl. porotnega odseka in ki jo veže sedaj dolžnost opravljati in izvrševati predsednikovo delo.

Vincent Cainkar,
predsednik S. N. P. J.

Pojasnilo o poteku in obnovljenju cele bolniške podpore.

2. točka XXIV. člena pravil se dobesedno glasi: "Vsak član je upravičen do cele bolniške podpore za kolikor je zavarovan za dobo šestih mesecev. **Ko prejme član $182 cele podpore za vsak dolar dnevne zavarovalnine za vse bolezni ali poškodbe, mu preneha cela podpora in prične polovična,** to je po 50c na vsak dolar dnevne podpore za kolikor je zavarovan. Ako je član bolan nad eno leto, je po preteku eno leto trajajoče bolezni, **skupno ali v presledkih,** upravičen zopet do cele bolniške podpore toliko mesecev, kolikor polnih let je član v času nastopa zadnje bolezni, in za tem zopet do polovične, dokler ni zmožen za delo, izvzemši kjer pravila določajo drugače."

Drugi stavek torej jasno določa, da preneha članu cela podpora, ko prejme celo podporo za **182 dni za vse bolezni ali poškodbe,** ali neglede nato, zakaj (za kakšno bolezen ali poškodbe) prejema ali je prejemal bolniško podporo. Član, ki je v preteklosti v skupnem za vse bolezni ali poškodbe prejel bolniško podporo za 182 dni ali več, je po sedanjih pravilih upravičen do polovične podpore za nadaljnih 182 dni in za tem zopet do cele podpore, če je bil ob času nastopa zadnje bolezni nad eno leto član in če ni v preteklosti prejel v celi podpori toliko, kolikor znaša njegova cela podpora za njegovo dobo kot član jednote. V vseh ozirih se vpoštevajo **vse bolezni in poškodbe, ne katere prejema ali je prejemal član kakšno podporo** izvzemši pri odmerjenju časa za obnovljenje cele podpore, pri čemur se upošteva, koliko let je član ob času, ko prvič zboli na bolezni, za katero pride na ponovno celo podporo.

Blas Novak, taj. bol. oddelka.

SLIKE IZ NASELBIN

(Nadaljevanje s 3. strani.)

Smrtna kosa.

Massillon, O. — Nenadna smrt je ugrabila našega brata Ignaca P. Praznika. Preminul je po kratki bolezni. Pokojni brat je bil ameriški državljan in dobro znan v naši naselbini. Bil je izbran za predsednika društva v tem letu, ali žal ni dovršil svoje službe. Umrl je dne 4. februarja in zapušča brata v domovini. Lahka mu bodi zemlja! — **Steve Komugović,** tajnik.

Chicago, Ill.—Ker se nekateri člani pritožujejo, da ne vedo, kdaj se vrše društvene seje in se nekateri izgovarjajo, da so me iskali, pa me niso mogli najti, še enkrat naznanjam članom in članicam društva Slavija št. 1 S. N. P. J., da od začetka leta 1926 se vrše redne društvene seje društva drugi petek v mesecu ob 8. zvečer v dvorani S. N. P. J. na Lawndale ave. in 27. cesti. Nadalje opozarjam dotične člane in članice, kateri še niste plačali vstopnice od maškaradne veselice dne 16. januarja 1926, da to storite na prihodnji seji dne 12. marca, drugače ne vzamem društvenega asesmenta.

Posebno opozarjam člane in članice, da redno plačujejo svoje asesmente ob pravem času, da ne boste suspendirani, črtani ter celo izobčeni. Ako ste suspendirani, izgubite bolniško podporo; ako ne plačate asesmenta drugi mesec, ste črtani ter izgubite vse pravice do bolniške podpore ter posmrtnine. Če še tretji mesec ne plačate, ste izobčeni ter nimate nobenih pravic do bolniške podpore, posmrtnine in pogrebnih stroškov. Da se vam ne pripeti kaj sličnega, bodite previdni ter pazite, da plačate pravočasno, ker jaz ne bom zalagal za nikogar. Toliko v prijazno naznanilo.

Sedaj imamo na splošnem glasovanju dvajsetletno zavarovanje ali splošno glasovanje št. 7. Ker je omenjeno glasovanje velikega pomena za nas in naše potomce, je naša dolžnost, da se glasovanja udeležimo v največjem številu. Gotovo bo na prihodnji seji društva Slavija precejšna diskusija zaradi dvajsetletnega zavarovanja, zato raj se udeležite vsi do zadnjega seje dne 12. marca 1926, da lahko povemo vsak svoje mnenje ter skupno naredimo po svojih najboljših močeh za našo lastno korist in boljšo bodočnost naših potomcev. Ne pozabite dne 12. marca 1926 ob 8. zvečer v dvorani S. N. P. J.

Še nekoliko navodila dotičnim, kateri želijo priti na moje stanovanje: 2003 W. 21st St., 3. nadstropje, zadaj. Ko pridete na omenjeni naslov, bodite toliko previdni, ter prečitajte listek, kateri je pisan slovensko. Postavljen je pod pisemsko bakso na desni strani tako, da ga mora vsak opaziti. Tam dobite navodilo, kako se imate ravnati. Ako hočete, pojdite z Robey ulice, tam kjer vidite porč, po stopnicah v tretje nadstropje. Tam imate zopet listek na vratih hodnika, kateri vas vodi edino v moje stanovanje. Na koncu hodnika je ponovno listek na kuhinjskih vratih. Tedaj ste gotovo na mestu, kamor želite. Da ne bo mogoče še kdo imel neljube sitnosti, naj vzame to navodilo s seboj, saj ga lahko izrežete iz Prosvete ter ga hranite za slučaj potrebe.

S sobratskim pozdravom.—**John Andlovec,** tajnik.

Pittsburgh, Pa. — Naznanjam sodrugom in somišljenikom, da se vrše seje socialističnega kluba vsako drugo nedeljo po seji društva "Združeni Slovani" v K. S. D., 57th St. Vas poziviam, da se gotovo udeležite in pripeljite s seboj prijatelje. Pri seji je lahko navzoč vsakdo, ako se zanima za stvar.

S soc. pozdravom.—**John Ban,** tajnik kluba.

POSESTVO NA PRODAJ.

Proda se posestvo na Kolovrat-Vstače št. 17 pri Zagorju ob Savi. Posestvo sestoji iz dveh hiš in ima tudi dva gozda, kjer je precej lesa za sekanje. V tem gozdu je bilo že pred 35 leti precej debelega lesa in zadnjih 25 let ni nihče nič sekal. Posestvo je precej veliko. Če katerega veseli kupiti to, naj se obrne osebno ali pismeno na lastnika na naslov: Paul Zupančič, P. O. Box 215, Delmont, Pa.
(Adv.)

NAZNANILO.

Tempotom želim opozoriti rojake ali rojakinje, kateri mislijo potovati to spomlad v stari kraj, da potujem tudi jaz in sicer v družbi rojaka Fr. Lustika dne 10. aprila s parnikom Pariz. Potujeva naravnost v Novo mesto. Kateri rojaki želijo potovati v družbi naj se torej oglasijo ustmeno ali pa pismeno pri meni.

JOHN JAKLIČ,
785 Park St., Milwaukee, Wis.

NE ZAMUDITE

ugodne prilike za nakup hiše, ki je pripravna za obrt in je na prometnem kraju mesta. Poleg je tudi garaža za dve kari in cementirana klet. Za pojasnila vprašajte pri lastniku:

Louis Mohar, 2251 W. 22nd Street, Chicago, Ill.—(Adv.)

REZIDENCA 6218 S. Millard Ave.
TELEFON: Lawndale 6767.

DR. JOHN J. ZAVERTNIK,
PHYSICIAN & SURGEON

Layer Bldg., 2653 W. 26th St., vogal Lawndale Ave. in 26. ulica.
Telefon: Crawford 2212, 2213.

ORDINACIJSKE URE:
Od delavnikih od 2. do 4. popoldne izvzemši torek in petek in od 7. do 8. zvečer vsak dan.
Ob nedeljah po dogovoru.

RAD BI IZVEDEL

kje se nahaja moja sestra Karolina Prašnikar omožena Gorenc doma iz Klenka pošta Vače pri Litiji. Nameravam odpotovati v staro domovino in bi rad izvedel zanjo predno odidem. Moj naslov je: Anton Prašnikar, P. O. Box 553, Mulberry, Kans.
(Adv.)

PODPORNA DRUŠTVA, SOCIALISTIČNI KLUBI IN ČITALNICE, POZOR!

Ali nameravate ustanoviti čitalnico? Ali jo želite morda povečati? V enem ali v drugem slučaju pridete lahko do tega po zelo, zelo nizki ceni.

Prodam lep kos moje čitalnice —150trdo vezanih, večinoma angleških knjig, 75 angl. pamfletov in mehko vezanih knjig in omaro iz trdega lesa (mahogany barve) s 3x4 predali in trojnimi, ornamentno izdelanimi steklenimi vrati. Omara je 66 palcev dolga, 60 palcev visoka in 14 in pol palcev globoka.

Prodam vse skupaj za samo $103.00.

EXPRESS PLAČA KUPEC.

Knjige so leposlovne, socialistične, modroslovne in znanstvene vsebine. Najmanjša iz med njih ima 250 in največja nad 800 strani.

Med pamfleti je tudi par zgodovinskih pobirkov iz zgodovine slov. amer. časnikarstva.

Stranka, ki želi resno nabavo knjig, dobi na zahteve natančnejši popis knjig in avtorjev.

Tisti, ki se zglasijo prvi, bodo postreženi prvi.

FRANK PETRICH,
5042 Oakdale Avenue,
Chicago, Ill.

ŽENITVENA PONUDBA.

Slovenec star 43 let, se želi seznaniti s Slovenko v starosti 30 do 40 let v svrho ženitve. Imam stalno delo in lastni dom. Resne ponudbe se naj pošiljajo upravi Prosvete pod naslov: "Ljubezen", 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

POZOR SLOVENKE!

Namenil sem se seznaniti z Slovenskim dekletom ali vdovo z enim otrokom v starosti 22 do 28 let v svrho ženitve. Divorsanke so izključene. Mora pa biti naprednega mišljenja, in mirnega obnašanja. Jaz imam stalno delo in precej prihrankov, star sem 32 let. Katera resno misli naj piše in priloži svojo sliko, katero ji na zahtevo vrnem. Pišite na naslov: "Večna Spomlad", 2657 So. Lawndale ave. Chicago, Ill.
(Adv.)

POŠTEN MOŽ

mirnega značaja, dobrega mišljenja za bodočnost se želi seznaniti s Slovenko, ali Hrvatico v starosti 35—40 let, tudi vdovo z enim otrokom v svrho ženitve. Imam denarja, in loto ki je vredna $1500 izplačeno. Ako katera Slovenka ali Hrvatica želi sprejeti to ponudbo, naj priloži svojo sliko, tajnost jamčena, pišite na naslov: Paul Grgorich, 1212 Salt Spring Rd., Youngstown, Ohio. (Adv.)

Priložnostni nakup ostankov samo $1.98

ŽENSKE! NIKDAR PREJE SE VAM NI NUDILA TAKA PRILIKA ZA NAKUP IZVRSTNEGA BLAGA.

Nakaj, kar vsaka ženska potrebuje, Samo pomislite, 15 yardov finega blaga — ginghama, percalov in 5 yardov krasnega blaga za obleke na obrih, dalje 15 yardov trpežnega rastega blaga za domačo uporabo, vredno skoraj $4.—Naša posebna cena je samo $1.98.

Ne pošiljajte denarja v naprej, temveč napišite vaše ime in naslov in mi vam pošljemo zavoj tega upoštevajočega blaga. Ko blago prejmete na dom, plačajte poštarju vsoto $1.98 ter nekaj za poštnino in blago je vaše. Ako niste z blagom zadovoljni, se vam denar povrne.

ADAMS MAIL ORDER CO.,
Madison & Union Streets, Dept. 50,
CHICAGO, ILL.

PRODA SE

moderna hiša in dva vinograda v starem kraju. Pišite za pojasnila in ceno lastniku na naslov: Josip Kulovic, Valtavas, pošta Straža, Slovenija, Jugoslavija.
(Adv.)

KADAR RABITE PREMOG

Kadar se hočete seliti. Kadar rabite expresmana, obrnite se na moj naslov: FRANK UDOVICH, 2623 S. Ridgeway ave. Tel. Lawndale 3693, ali pa na 1805 S. Racine Ave. Tel. Canal 1439

KJE SO:

Uljudno prosim vse rojake v Ameriki, da mi sporočijo naslove naslednjih mojih bratov: Karl Sever, Ljudevit Sever in Friderik Sever, vsi doma iz Straže pri Novem Mestu, Dolenjsko. Ako pa imenovani sami čitajo ta oglas ,naj mi nemudoma sporočijo svoje naslove. Imam zelo nujne in važne novice.—**Viktorija Sever, omož. Kulovec, Valtavas, pošta Straža, Slovenija, Jugoslavija.**

SLAVNOST PETDESETLETNICE ROJSTVA IVANA CANKARJA

DRAMSKI ODSEK KLUBA ŠT. 1, J.S.Z.

Chicago, Ill.

vprizori

v nedeljo dne 14. marca, ob 2:30 popoldne
v dvorani Č. S. P. S., 1126 W. 18th Street

dramo v petih dejanjih

"HLAPCI"

spisal IVAN CANKAR

Vstopnina 75c. **Po predstavi ples in prosta zabava.**

Med dejanji in po končanem programu igra Koludrov orkester.

Govor o pomenu slavnosti: Ivan Cankar v slovenski književnosti (Frank Zaitz).—Andrew Kobal govori med drugim in tretjim dejanjem o Cankarjevem življenjepisu.

OSEBE:

Župnik		Fred. Zalaznik
Nadučitelj		Filip Godina
Jerman	učitelji	Ješko Oven
Komar		Andrew Miško
Hvastja		Vinko Lodniškar
Lojzka	učiteljice	Angeline Tich
Geni		Minka Aleoh
Minka		Albina Logar
Zdravnik		John Bayer
Poštar		Andrew Kobal
Župan		Frank Podnik
Anka, županova hči		Frances Vider
Jermanova mati		• • •
Kalander, kovač		John Olip
Kalandrova žena		Mary Udovich
Piesk, pijanec		Fred J. Brosh
Kmečki fant		John Hujan
Nace, pobolen kmet		John Sornel
Krčmar za vse poštene ljudi		Otto Dornull
Kmetice		Kristina Renar, Pauline Levec
Kmeta		Anton Balha, Fr. Kerzich
Delavca		Chas. Renar, Jos. Mačus
Katarina, natakarica		Mac Udovich

Mimo študent, kmetje, kmetice, delavci.

Godi se v času zmage klerikalizma na Slovenskem in v vseh časih vsepovsod do časa ko izginejo hlapci in neznačaji.

Prihodnja naša dramska predstava in majska slavnost v nedeljo, dne 2. maja, v dvorani S. N. P. J. Vprizorjena bo drama "Rosum's Universal Robots" (R. U. R.), ki je bila igrana že v vseh jezikih v vseh mestih in krajih sveta.

Udeležite se predavanj v klubu št. 1, ki se vrše v dvorani SNPJ. na sledeče dneve: dne 26. marca, 23. in 30. aprila, ter 28. maja.

Zabava! Veselica! "Good Time"!

DRUŠTVA "V BOJ" ŠT. 53 S. N. P. J.

bo v nedeljo, dne 21. marca, 1926 v Kunčičevi dvorani na 15612 Waterloo Rd., Collinwood, Ohio.

Vstopnina 35c. **Začetek ob 6:30 zvečer.**

Zabave dovolj za vse. Postrežba izvrstna vsem. Igra F. Barbičev orkester. Pridite v obilnem številu!

Vabi **Odbor.**

Vabilo na

Izvanredne seje delničarjev Slovenskega doma

Osage, W. Va.

katera se bode vršila DNE 11. APRILA, 1926, pri Jakobi Tekaucu na STONE MINE, točno ob 2. uri popidne. Noben član delničar naj nikar ne prezre tega vabila, na dnevnem redu bodo zadeve za rešit, ki so zelo važne in priti moramo do enega zaključka. Kateri delničar se te seje vdeležil ne bo, naj potem sam sebi pripiše, ako mu ne bo všeč kar se bode zaključilo radi delnic. Toliko vsem delničarjem v znanje, vsi na sejo na omenjeni dan v Osage, W. Va.

(Zapisnikar Slov. Doma za Osage, W. Va., Joseph Železnik, Box 37, Frum. W. Va.)

VELIKONOČNA NAKAZILA.

Bliža se Velika Noč, z njo poletje, s poletjem pa posli, ki zahtevajo požrtvovalnost in stroške.

Razveselite svojce v domovini za Veliko Noč in jim obenem pomagajte. Najlažje Vam je to mogoče z denarnim nakazilom. V zavesti, da se vas bodo spominjali domači s hvaležnostjo, bodo ti prazniki tudi za Vas, ki ste daleč od njih, veselejši.

Naše cene so zmerne, naše poslovanje hitro in točno in v vsakem oziru zanesljivo.

Denarna nakazila v Dinarjih, Dolarjih in Lirah.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St. New York, N. Y.

The Young S.N.P.J.

Why the Young Slovenes Organize.

Chicago, Illinois.—The prevailing spirit to organize English-speaking lodges of the S. N. P. J., in general, is favorable. However, as is customary with various people, there are differences of opinion, whereby oppositions arise. And because of these differences of opinion and oppositions, it is a known fact that many a good beginning for a worthy cause, falls by the wayside. To enlighten the minds of those who, unfortunately, cannot foresee the benefit to be derived let me say that the young English-speaking Jugoslavs organize:

(1) To preserve and to keep constantly for ourselves and the younger Slovene generation that, for which our fathers and mothers fought, struggled, and sacrificed—the Slovene National Benefit Society.

(2) To teach and prepare the young generation to lead forever onward the S. N. P. J., after those who have struggled, fought, and sacrificed (thereby making it possible for us to organize), have gone.

(3) To carry on the spirit of our fathers and mothers, true principles of brotherly love and assistance, benefiting by their vast experience of some odd twenty years.

With our sincere and earnest desire to foster all principles for which the S. N. P. J. has always stood, and to increase the membership doublefold, we solicit your assistance to our cause. We ask of you only to help organize the English-speaking Jugoslavs into our lodges, preferably into our new English-speaking locals, so when the time arrives where it will be necessary to take the reins of our forefathers, we will be in position to care intelligently for our vonderful S. N. P. J.

Urging your full co-operation and assistance in the promotion of this worthy cause, and extending kindest personal regards and sincere wishes,

Fraternally,
Donald J. Lotrich,
President of the Pioneer Lodge No. 559, S. N. P. J.

Detroit, Michigan.—The question is now being debated in the minds of many American-speaking Jugoslavs whether it would be beneficial on their part to organize American-speaking subordinate lodges of the S. N. P. J. Of course, our older members of the S. N. P. J. recognize the lack of interest shown by the younger members in the affairs of our Alma Mater, the S. N. P. J. The value of the younger generation's interest in the vital questions of the day is becoming more and more noticeable. Where and how can the young generation of Jugoslavs meet and get acquainted with one another and keep up some of our ancestors' principles, if they do not form an organization of their own? The progressive young Jugoslavs of Detroit have formed such a subordinate lodge.

Keen interest is being displayed in planning events which will be the means of providing a "get-acquainted" medium among the American-speaking Jugoslavs in Detroit and vicinity. As previously announced, a dance will be given as a "starter" for our drive for new members.

In Detroit and vicinity there are approximately six thousand Slovenian people alone, which number is only a small portion of the Jugoslavs. This figure sounds somewhat exaggerated and we wonder where these people may be located. Many have never become affiliated with a fraternal organization. We wonder if there is any brotherly love that binds us together. If there is, the tie should be great enough to cause us to stick together.

Why is our nationality so scattered, that we do not know of each other's existence? Dear readers, the answer is, lack of fraternal organization. Everyone knows that he should have insurance in case of illness or death. This is all provided for at reasonable rates by the S. N. P. J. Many families become paupers after the death of the head of the family. Why? Their foresight did not allow them to visualize the future which was to face them, therefore they became dependent on charity. Everyone should realize the importance of having something put aside for such purposes. The small monthly membership rates are not noticeable, in fact, the saving proves great in the long run.

The "Young American" Lodge No. 564 of the S. N. P. J., Detroit, Mich., provides the above. All that is required is the support of all the American-speaking Jugoslavs of Detroit and vicinity. Detroit is recognized as the "Auto city of the world." Thousands of people (many Jugoslavs) come here looking for an opportunity to better themselves. They usually turn to their fraternal organization as their guide in the social and recreational world.

Dear brothers and sisters, we need your support to make our coming social event a success. Everyone is urgently requested to come and assist us in making our dance a success. Remember, the date is Saturday evening, March 13, 1926, from 7 to 12 P. M. The place is the Croatian Hall, 1331 E. Kirby Avenue, Detroit, Michigan. There will be prize-dancing and this attraction should prove interesting to everyone.

Members are asked to attend the next regular meeting, which is to be held March 14, 1926. Some interesting reports will be given; so don't fail to be present.

Publicity Committee,
Young American Lodge No. 564.

Cleveland, Ohio.—The American-speaking subordinate lodge movement of the Slovene National Benefit Society is magnanimous and inspiring. According to the late census, there are approximately thirty-six thousand Slovenes in the city of Cleveland. However, there are many and various fraternity and sorority organizations in Cleveland; none evidently have such a strong and almost indestructible foundation as that of the S. N. P. J.

The truth of the matter is, that our fathers and mothers are very soundly organized, but how about the posterity?

Until recently, the young enthusiasts were scattered to the four winds, as it were. Notwithstanding, the foundation is being built firmly upon the same sound and economic fundamental principles as those imbedded in the order of our elders.

The first step toward the goal has been accomplished, namely, that of interesting the disinterested members and imbue their minds with the advantageous and sincere ideas of the older or senior S. N. P. J.

At our last meeting, February 17, we elected officers for the year. There was a vehement atmosphere present, which goes to prove that co-operation is the keyword in any undertaking. Our deputy, Brd. Ludwig Medvesek, is to be thanked for his untiring efforts expended toward this worthwile motive.

Hoping that success be awarded in the form of a rapid and prosperous development of our organization,

Catherine M. Oblak.

ANNOUNCEMENT FROM THE SECRETARY OF LODGE NO. 564.

Detroit, Michigan.—As the members of "The Young American" Lodge No. 564 know how rapidly we are increasing in number, we are unable to hold our meetings at the home of the Secretary. Therefore I wish to impress the fact upon the minds of our members that the meeting will meet hereafter in the Humber Building, 13753 Woodward ave., on the corner of Woodward and Grand ave., second floor. The meetings will still be held on the second Sunday of the month. Kindly attend this meeting on the 14th of March in full number.

I also wish to impress upon the members of Lodge 564 that their dues must be paid to me on or before the 24th of the month. If the 24th should happen to fall on Sunday, kindly pay your dues on the 23rd, Saturday. Don't forget our meetings will be held hereafter in the Humber Building.

Jeannette V. Kosich, Sec'y.

Richard J. Zavertnik:

The Psychology of Freethinking

Often a member is asked by a prospective applicant what is the basic principle of the S. N. P. J. We find that the Slovene National Benefit Society is founded on Free-thought basis. What is the meaning of Free-thought? Is it a doctrine that is advocated by long bearded and long haired gentlemen? Does it deny the existence of God? Is it a religion? Does it come within the category of theology?

We find that the word "free-thinking" and "freethinker" first appeared in English literature about the end of the seventeenth century, and seems to have originated there and then. We find that Spinoza in 1670 devoted his "Tractatus Theologus Politicus" to the advocacy of the need and value of freedom in mental life. That work gave rapid rise and growth to a sect called Free-thinkers, who were also called deists. In 1718 Anthony Collins published his "Discourse of Free-thinking Occasioned by the Rise and Growth of a Sect Called Freethinkers". That book gave the word a universal notoriety and brought it into established use. A few years latter a paper called the "Freethinker" was published regularly at London for over half a century. Leading English deistical writers of the seventeenth and eighteenth centuries were Toland (died 1722) Anthony Collins (1676-1729), Woolston (1669-1733), Tindal (died 1733) and Bolingbroke (1678-1751).

The phenomenon of Free-thought had existed practically in every country in Europe, in specific form long before it could express itself in propagandist writings. It existed in ancient Egypt, Greece, and Rome. It was not known under any genuine name, but was always misinterpreted, misrepresented, and incorrectly named by the clergy, the ruling priesthood of that age, as infidelity and atheism. Collins in his book completely repudiated the doctrine of Atheism in the same manner as does every true Freethinker to-day. Now, the word rationalist is often used to designate a free-thinker.

Free-thought is a word applied to the rational theological school of thought. Collins in his book defines "Free-thinking" as the endeavor to judge a proposition according to the weight of evidence, and does not explicitly maintain any proposition which can offend a Protestant, although, it was an attack upon fundamental tenets of the Christian religion. In his book he discusses the relation of reason to the acceptance and the interpretation of revelation, with great acuteness and ability in a spirit not favorable to much of the current theology of the time.

The Century Dictionary defines the word "Free-thinker" as one who is not guided in the formation of his beliefs by obedience to authority, but submits the claims of authority to reason as the ultimate arbiter. And the word "Free-thinking" is defined as The act or the habit of inquiring freely into the truth of fact or point of faith in which authority requires implicit belief; especially applied to skeptical inquiry into the supernatural elements of Christianity.

John M. Robertson in his book "A short History of Freethought", 2nd edition which consists of two volumes, and each contains about 500 pages, published by Putnam's Sons, defines "Freethought" as a conscious reaction against some phase or phases of conventional or traditional doctrine in religion; on the one hand, a claim to think freely in the sense not of disregard for logic, but of special loyalty to it on problems to which the past course of things has given a great intellectual and practical importance; on the other hand, the actual practice of such thinking.

The Century Dictionary defines the word "Deist" (1) one who believes in the existence of a personal God, but in few or none of the more special doctrines of the Christian religion; one who holds to some of the more general propositions of the Christian faith concerning the Deity, but denies revelation and the authority of the Church. (2) One who holds the opinion that there is a God, but no divine providence governing the affairs of men; one who holds that God is not only distinct from the world, but also separated from it. Kant, in his "Critique of Pure Reason"—translated by Muller—defines Deists as: Those who admit a transcendental theology are called Deists; those who admit a natural theology, Theists. The former admit that we may know the existence of an original being by mere reason, but that our concept of it is transcendental only, as of a being which possesses all reality, but a reality that cannot be further determined. The latter maintain that reason is capable of determining that object more accurately in analogy with nature; namely, as a being which through understanding and freedom, contains within itself the original ground of all other things.

The Century Dictionary defines "rationalism" as: In general, adherence to the supremacy of reason in matters of belief or conduct, in contradistinction to the submission of reason to authority; thinking for one's self. The word "rationalist" is defined as: In theology, one who applies rational criticism to the claims of supernatural authority or revelation; specifically, one of a school or party originating in Germany in the 18th century, who maintains as an ultimate conclusion that human reason is of itself and unaided by special divine inspiration, adequate to ascertain all attainable truth, and who, accordingly in interpretation of the Scripture, regards it as only an illustration and affirmation, not as a divine revelation of truth.

The word "atheist" is defined as, one who denies the existence of God or of a supreme intelligent being.

The above definitions clearly show that the words "freethinker," "deist" and "rationalist" are similar in meaning, while there is a difference between atheism and freethought as day is from night. Free-thought is not an atheistic movement. It is a conscious pure truth seeking and fact finding movement. Its mission is to educate the people to think for themselves, and to accept such beliefs as are based on logic and which their own conscience and reason dictates to them. It is a movement that enlightens the mind, trains the mind, builds the mind, and makes possible new inventions thus aiding materially to the happiness and well-being of the human race.

(To be continued.)

A HEARTY APPEAL FROM THE PIONEER LODGE.

Actions speak louder than words. Pioneer Lodge No. 559 S. N. P. J. embarking upon its membership campaign can speak of action, for, already the members of the Pioneers are divided into three groups with a membership committeeman as leader of each. Our aim, "one hundred new members," besides, "a lot of pleasure getting them." And because we want "action" and "pleasure", a decision has been reached whereby, the group securing the lowest number of new applicants, serves all other members with a supper and program, after the close of the campaign.

Brother and Sister Pioneers, to succeed in our desires in making the Pioneers the largest Chicago local of the S. N. P. J., we must act, and act promptly. Procure the "Get a new member" spirit and enduce your friends to join. Tell them what we are doing and what we contemplate doing. Talk to them, for they are interested. Altogether we can produce action. We want new members. (Let's Go).

Attend the next regular meeting March nineteenth. Bring to this meeting your list of prospective members and let the Membership Committee and officers help you to get them into the organization. Let's get that desired enthusiasm and pep necessary to produce action.

Who said we couldn't? We must, and we will succeed. Already four hundred tickets have been disposed for our Bunco, March twenty-fifth. Prizes are being donated by our many friends and members. This will, so to say, be our initial presentation to our public. It is absolutely essential that they leave with a favorable impression. Therefore give our friends a cordial welcome and reception, so that they will always remember their wonderful time with the Pioneers, and thereby increase our opportunities and possibilities of securing them as regular members.

What we write means nothing until you pick it up and apply it wherever possible; let each individual member take this message to heart, and produce something, for surely, that will be action.

Publicity Committee.

Hurrah for the Young S. N. P. J.!

Springfield, Ill.—Lodge No. 567 held a very interesting meeting March 6. Many subjects of importance were discussed and voted on, and much enthusiasm was shown on the part of the members, which shows that we are more than only there.

An Entertainment Committee was elected, consisting of Miss Albina Furlich, James Patia and Leo Dollar. They promise us a Pleasure Hour after every meeting.

The date of our meetings was changed from the first Sunday afternoon of the month to the first Friday of every month. The next meeting will be held April 2, at 7:30 P. M.

We plan to open a membership drive in the near future. Prizes will be offered to the persons obtaining the most members. As it will be well worth while, we are sure everyone will participate.

It was agreed upon that we, Lodge No. 567, have our first and big dance Saturday, March 27. Everyone is invited. Come! The entertainment committee will have an extraordinary attraction that will be entertaining to all. The elders as well as the young are assured a good time. Watch the next issue of the Young S. N. P. J. page in the Prosveta for further details.

Publicity Committee.

Skupno potovanje v Jugoslavijo

se vrši na najboljšem francoskem parniku PARIS, ki odpluje iz New Yorka na 1. maja 1926.

Za potnike tega potovanja bodo na parniku in na vlaku prirejene posebne ugodnosti. Poleg tega bo spremljal izkušen uradnik naše banke potnike prav do Ljubljane in skrbel za udobnost potnikov, slasti bo imel na skrbi njih prtljago. Vsak rojak je vabljen, da se pridruži. Potniki bodo dospeli domov v najlepšem času. Izrabite to priliko. Priglasite se čim prej!

Za nadaljna pojasnila o skupnem potovanju, kakor tudi glede drugih potovanj pišite na:

Slovensko banko
ZAKRAJŠEK & ČESARK
455 W. 42nd St., New York, N. Y.

Obrnite se na našo banko tudi:

Kadar pošiljate denar v stari kraj bodisi v dinarjih, dolarjih ali drugih valutah;

Kadar hočete dobiti denar iz starega kraja;

Kadar ste namenjeni dobiti kako osebo iz starega kraja; ali,

Kadar imate opravka s kako drugo zadevo v starem kraju.

PRODA SE HARMONIKA,

4 vrstna, 3 krat uglašena, stara šele tri mesece, nemška. Se pa tudi zamenja za tri vrstno, 3-krat uglašeno, nemško. Pišite na naslov: Mike R., P. O. Box 113, Durant City, Pa.—(Adv.)

DA SKUHAŠ DOBRO PIVO, PEŠI PO NAŠE PRODUKTE.

Imamo v zalogi slad, hmelj, sladkor in vse druge potrebščine. Poskusite in se prepričajte, da je doma pri nas kuhani vedno le najboljši in najcenejši.

Grocerijam, sladkogorjem in v prodajalne šeleznine damo primeren popust pri večjih naročilih. Pišite po informacijah na:

FRANK OGLAR,
6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

NA PRODAJ JE

nova zidana hiša (Bungalow) z 5 sobami, voda, plin, elektrika in Furnace gorkota. Dve stavbišči (loti). V hiši je tudi 7 čevljev pritljičje in je le en blok od poulične kare. Oglasite se za ceno na: 7413 W. 64th Street, blizu 74th Ave., Argo, Ill. Poleg je omenjena hiša. (Adv.)

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati, ker vam kaže

pravo sliko socializma

Naročnina znaša $3.00 na leto, $1.75 za pol leta.

Naslov: PROLETAREC,
3639 W. 26th St.
CHICAGO, ILLINOIS.

Pišite po naš cenik knjig!

Ne pošiljate niti centa!

Ženske! Ta krasni 5 komadov posteljni sestav se vam ponudi danes za samo $2.98. Prava $5 vrednost.

Samo mislite, dva polna ležalna, krasno tiskana prta (scarf) za omaro s širokimi čipkami, dva fine vrste blaga, krasno obrobljena obkladila za pojstre in eno močno polne velikosti pogrinjalo za postelio, pet komadov skupaj, kakor slika jako za samo $2.98. NAROČITE ŠE DANES! NE POŠILJAJTE DENARJA! Samo nam pošljite ta oglas z vašim imenom in naslovom in mi vam bomo poslali to čudo cene blago. Pladajte vašemu pismonoku, ko vam prinese blago na dom. NE ODLAŠAJTE! Nobenih posebnih stroškov za pošiljatev, $2.98 je vse kar plačate. Pošljite vaše naročilo še danes. Ta posebna ponudba je veljavna dokler te vrste blaga ne poide. Zadovoljstvo jamčeno ali vrnemo denar.

ADAMS MAIL ORDER CO.
Madison & Union Sts. Dept. 254
CHICAGO, ILL.

Imam na zalogi importirane

LUBAS-HARMONIKE

nemške, krajnske in polnovrstne ali chromatične; tri in štirikrat uglašene. Vzamem v zameno, kupujem in prodajam tudi že rabljene harmonike vsakovrstnih izdelkov.

ALOIS SKULJ
323 Epsilon Place
Brooklyn, N. Y.

KILA OZDRAVLJENA

s pomočjo STUART'S ADESIN PLAPAO-PADS, ki so napravljene na način, da drže kilo in zdravijo ob enem. Naša PLAPAO podlaga je prilepljiva in se ne more premakniti, pomoč za vsako kilo, katere se ne more opaziti. Nima smeti, ali pasov in se-kaj lahko priloži. Te podlage so dobile zlato medaljo na mednarodni izložbi v Rimu in odlikovanje z diplomo v Parizu. Da to dokažemo, vam pošljemo brezplačno PLAPAO na poskušnjo. Pišite še danes na: PLAPAO LABORATORIES, 2369 Stuart Bldg., St. Louis Mo.

SEMENA

V zalogi imam najboljša jugoslovanska in amerikanska, poljska, vrtna in cvetlična semena. Pišite takoj po brezplačni cenik. Blago pošiljam poštnine prosto.

MATH. PEZDIR
Box 772, City Hall Sta.,
New York, N. Y.

NAŠ ZASTOPNIK

Frank Lukančič, kateri je opravičen in pooblaščen pobirati naročnino od starih in NOVIH naročnikov za list Prosveto in prodajati naše knjige KNJIŽEVNE MATICE S. N. P. J., se nahaja sedaj na potovanju po državi Penna., potem bo obiskal naročnike in druge rojake v Ohio in W. Virginiji. Upravništvo ga priporoča vsem, da mu gredo na roke in pomagajo pri agitaciji, posebno pri prodaji knjig in nabiranju novih naročnikov. — Za uprav. lista Prosvete F. Godina, upravitelj.

Zahvala in priporočilo.

Cenjenim rojakom mojim odjemalcem naznanjam, da preneham s pošiljanjem klobas dne 15. marca t. l. Torej kdor želi se naročiti naj hiti z naročilom, da ne bode prepozno in da ne bodete rekli, zakaj nisem naročil. Prav lepo se zahvalim tisočerim odjemalcem za njih naročila in želim vsem najboljše, ter se priporočam za drugo leto. Anton Lipold, Naylor, Mo. (Adv.)

IZPREMEMBE

pri krajevnih društvih meseca januarja 1926.

(Novi člani, sprejeti pri društvih meseca januarja, so po pravilih sprejeti v jednoto 1. februarja 1926.)

Št. 1. Novopristopil: Andrew Miško, c. 63060.

Št. 2. Novopristopil: Joseph Jakše, c. 63250. Črtan: Louis Vladarček, c. 61849.

Št. 3. Umrl: Tomo Jurkovič, c. 9826. Črtan zopet-sprejet: F. Fink, c. 19976.

Št. 4. Novopristopili: Pavline Mauri, c. 63061; Mary Šušteršič, c. 63062.

Št. 5. Umrl: Valentin Leskovec, c. 16622. Novopristopili: William F. Leskovec, c. 63063; Mike Marolt, c. 63064; Anne J. Pohar, c. 63065; Frank Mack, c. 63066; Georgia Rupnik, c. 63067; Frank Rupnik, c. 63068.

Št. 7. Novopristopil: John Kren, c. 63069.

Št. 8. Novopristopili: John Lustig, c. 63070; Darinka Kuhelj, c. 63071; Rose Stubler, c. 63072; umrl: John Dragash, c. 55974. Črtan: Jernej Vonka, c. 31704. Črtan zopet sprejet: Joseph Belobrk, c. 69283.

Št. 10. Novopristopili: Matilda Miloš, c. 63073; Štefan Majstrovich, c. 63074; Mary Tomičič, c. 63075; Štefan Tomičič, c. 63076; George Budak, c. 63077. Črtan: George Bakarich, c. 54086.

Št. 12. Novopristopil: John Stopan, c. 63078.

Št. 13. Črtani zopet sprejeti: Nick Kušek, c. 9660; Mike Kušek, c. 21832.

Št. 14. Novopristopili: Jakob Grahek, c. 63079; John Miheve, c. 63080. Črtan: Mary Oroš, c. 31703.

Št. 15. Črtan: Frank Čermelj, c. 38716.

Št. 16. Novopristopili: Mary Golob, c. 63081; Mary Iss, c. 63082; Frank Rojšček, c. 63083; John Kobe, c. 63084; Frank Podlesnik, c. 63085; Joseph Vodnik, c. 63251. Umrl: John Colconda, c. 1450. Črtani: Peter Majcen, c. 54538; John Jamšek, c. 40369; Andrew Ivančič, c. 53446; Frank Zrimšek, c. 31495. Črtan zopet sprejet: J. Kobetich, c. 35889.

Št. 17. Črtan: Mile Ovuka, c. 59462.

Št. 20. Umrli: Alouis Diklich, c. 53453; Štefan Ladišič, c. 27620. Črtan: Jordan Smanoff, c. 48174.

Št. 21. Črtani: Joseph Mladenich, c. 49511; Alfonz Kernc, c. 47084; Anne Pugh, c. 36178; Joseph Prijatelj, c. 44951. Umrl: Valentin Stalick, c. 1279.

Št. 26. Novopristopili: Angela Vehar, c. 63086; George Lesjak, c. 63087; Umrl: Blaž Cacich, c. 33717. Črtana: Mary R. Shikich, c. 52036.

Št. 27. Novopristopil: Joseph Kreus, c. 63088.

Št. 30. Novopristopila: Mary Zupan, c. 63089. Črtana: Barbara Skubic, c. 50056.

Št. 33. Novopristopila: Frank Zorman, c. 63090; Katie Rudolph, c. 63091; Mary Rosenberger, c. 63092; Joseph Rosenberger, c. 63093.

Št. 34. Novopristopili: Frank Zupan, c. 63052; Frank Klobučar, c. 63253; Margareth Monfreda, c. 63254.

Št. 37. Novopristopili: Ivan Medvidovich, c. 63255; Josephine Sutton, c. 63256.

Št. 38. Novopristopili: Louis F. Rabselj, c. 63094; Joseph Žerjav, c. 63095.

Št. 39. Novopristopil: Anton Volk, c. 63096.

Št. 40. Novopristopil: Mike Musich, c. 63097.

Št. 41. Novopristopila: Pavline Vodnik, c. 63098.

Št. 45. Črtana: Amalia Cunta, c. 47094.

Št. 47. Novopristopili: Albina Furlich, c. 63099; Frank Patia, c. 63100.

Št. 48. Novopristopila: Marjeta Petrich, c. 63101. Črtan: Theodor Gabler, c. 60069. Umrl: John Mramor, c. 36489.

Št. 49. Novopristopila: Mary Jančar, c. 63102.

Št. 50. Črtani: Martin Kandare, c. 33423; Dora Ladiha, c. 60425.

Št. 52. Novopristopili: Albina Kokalj, c. 63103; Frances Učman, c. 63104; Earl J. Gibbs, c. 63105.

Št. 53. Novopristopila: Rose Rokavec, c. 63106. Umrl: Martin Zajc, c. 8544. Črtani: Jakob Janeš, c. 30711; John Skolar, c. 13362; Anton Kuhelj, c. 37455; Andrej Rahotina, c. 1160. Črtan zopet sprejet: V. Poje, c. 8851.

Št. 56. Črtan: Joseph Pobar, c. 53031.

Št. 58. Črtan: Jakob Zajc, c. 39760.

Št. 59. Črtan: Frank Jugorovsky, c. 60430.

Št. 61. Novopristopila: Mary Božič, c. 63257. Umrl: John Shuster, c. 49159.

Št. 62. Novopristopila: Agnes B. Ivanich, c. 63107.

Št. 64. Novopristopili: Rudolph Lavrich, c. 63358; Anton Potočnik, c. 63359; Pavlina Šink, c. 63260; Avgusta Kobe, c. 63261; Alois Strah, c. 63262.

Št. 68. Novopristopil: Joe Erste, c. 63108.

Št. 75. Novopristopil: Štefan Blaževich, c. 63109.

Št. 78. Novopristopil: Kasper Glovucky, c. 63263.

Št. 80. Novopristopil: George Rupi, c. 63110.

Št. 82. Novopristopila: Agnes Gorene, c. 63111. Črtan zopet sprejet: Joseph Gričar, c. 4389.

Št. 83. Umrl: Jakob Markovich, c. 58641.

Št. 85. Novopristopil: Frank Chernko, c. 63112.

Št. 86. Novopristopil: George Pavlovich, c. 63113. Črtana: Stella Kapriko, c. 44254.

Št. 87. Črtana: Frances Bizjak, c. 45013.

Št. 88. Novopristopili: Mary Ambrosich, c. 63114; Louis Haloh, c. 63115.

Št. 89. Črtani: Victor Peršina, c. 47352; Ladislav Peršina, c. 59722.

Št. 90. Novopristopila: Matilda Perniček, c. 63116.

Št. 91. Novopristopili: Louise Zorc, c. 63117; John Steh, c. 63118.

Št. 93. Novopristopili: John Turk, c. 63264; Julija Česnik, c. 63265.

Št. 94. Novopristopila: Amalija H. Mihelčič, c. 63119.

Št. 95. Črtan: Valentin Ovca, c. 27275.

Št. 96. Novopristopili: Ignac Koslovsky, c. 63120; Josephine Klavora, c. 63121.

Št. 97. Novopristopil: Blaž Serjak, c. 63266. Črtan: Anton Sankovic, c. 21345.

Št. 98. Novopristopila: Alojzija Močilar, c. 63122.

Št. 101. Novopristopili: Justina Kastelitz, c. 63123; Anton Ceglar, c. 63124; Frank Rodica, c. 61325.

Št. 105. Umrla: Mary Kukovič, c. 39126.

Št. 106. Novopristopili: John Penca, c. 63126; Elizabeth Chess, c. 63127; Mary Peternel, c. 63128.

Št. 107. Črtan: Charles S. Shober, c. 61222.

Št. 108. Črtana: Ivana Šega, c. 55524.

Št. 109. Umrl: Maša Podkonjak, c. 32930. Črtani: Kuzma Vernikar, c. 59740; Štefan Jovanovich, c. 52464; Martin Stjepan, c. 59027.

Št. 110. Novopristopili: Anton Simčič, c. 63129; Albert Lovšin, c. 63130. Črtani: Tony Vičič, c. 61088; Joseph Ponikvar, c. 57945; Frank Levstek, c. 44677. Črtani zopet sprejeti: J. Žlindra, c. 53575; J. Balantič, c. 24070; Geo. Vraniš, c. 41542.

Št. 111. Novopristopil: Joseph Glavan, c. 63131.

Št. 112. Črtan: Rade Perovich, c. 35460.

Št. 114. Novopristopil: Milan Ilinich, c. 63132.

Št. 115. Črtani: Mary Urbančič, c. 59752; Joseph Zora, c. 60812; Dominik Horvat, c. 61409; Mary Bogataj, c. 61408.

Št. 117. Novopristopila: Sophia Kovač, c. 63267.

Št. 118. Črtani: Joseph Golobich, c. 17539; Mihael Turkovich, c. 59227. Črtani zopet sprejeti: J. Butinar, c. 42942; M. Butinar, c. 42944; J. Seidel, c. 41142; F. Ferenčak, c. 57642; J. Černetič, c. 42875; J. Belan, c. 24407.

Št. 120. Novopristopila: Mary Kauzlarich, c. 63133.

Št. 121. Novopristopili: Martin Klaridge, c. 63134; Joseph Božič, c. 63135; John Bahor, c. 63136. Črtani: Jennie Senkovsky, c. 57955; John Jurinich, c. 39163; Mary Jurinich, c. 45581; Stanko Mudžeka, c. 61103; Thomas Borstner, c. 54095; Marijan Kulič, c. 52238. Umrl: Peter Jukich, c. 58397. Črtani zopet sprejeti: Zora Kolinac, c. 48719; James Kolinac, c. 23500.

Št. 122. Novopristopili: John Derglin, c. 63137; John Milicich, c. 63138; Štefan Jurčič, c. 63139; Nick Glasočija, c. 63140. Črtani: Ignac Novak, c. 57658; Frank Aučin, c. 56957; Joseph Cerovšek, c. 11211; Agnes Cerovšek, c. 13596; Anton Milnar, c. 38853; Rose Novak, c. 57657.

Št. 125. Črtan: Joseph Mrkonjich, c. 50651. Črtan zopet sprejet: E. Svilich, c. 58683.

Št. 126. Novopristopili: Joseph Jarc, c. 63141; John Suhadolnik, c. 63142. Umrl: Frank Pekol, c. 27048.

Št. 129. Črtani: Anton Kaluža, c. 53065; Pavline Homan, c. 49663.

Št. 130. Novopristopila: Frances Jance, c. 63143.

Št. 131. Črtani zopet sprejeti: U. Zupančič, c. 13475; L. Zupančič, c. 30809.

Št. 132. Črtan: Frank Bruder, c. 58329.

Št. 137. Novopristopila: Mary C. Kastelic, c. 63144. Črtana: Mary Virant, c. 37056. Črtana zopet sprejeta: Pezdir Angela, c. 28756.

Št. 138. Novopristopil: Frank Gnjatovich, c. 63281. Črtana: Mary Senkinc, c. 31757.

Št. 142. Črtani: Frank Kenik, c. 51790; Ignac Hočevar, c. 5727.

Št. 143. Novopristopil: Štefan Turšich, c. 63268.

Št. 147. Novopristopila: Julija Mlač, c. 63145.

Št. 148. Novopristopil: Anello Joso, c. 63146.

Št. 152. Črtani: Mary Horvat, c. 39162; Victor Horvat, c. 39153.

Št. 166. Črtana: Ivana Skvarča, c. 44364.

Št. 171. Črtani: Joseph Bucenell, c. 31923; John Jurkovich, c. 37101; Math Ilijevič, c. 56149; Tomo Barkič, c. 50686; Rafael Jahn, c. 34720; Julijus Kochar, c. 19558. Črtan zopet sprejet: L. Debeljak, c. 49213.

Št. 183. Črtan: Rade Dionich, c. 56142. Črtan zopet sprejet: P. Svilar, c. 60528.

Št. 188. Črtani: Sophie Katana, c. 34931; Peter Katana, c. 32314.

Št. 190. Novopristopil: Frank Simčič, c. 63147.

Št. 191. Novopristopil: John Vučjak, c. 63148. Črtani: Jakob Cujich, c. 4789; John Malek, c. 28136.

Št. 192. Črtana: Anne Zefran, c. 48330.

Št. 193. Črtan: Anton Čoš, c. 60372.

Št. 197. Črtan zopet sprejet: Teodor Knezevich, c. 33653.

Št. 200. Novopristopili: Aleksander Kochman, c. 63149; John Turk, Jr., c. 63150.

Št. 203. Črtani: Paul Findeis, c. 54640; Joseph Findeis, c. 60191; Frank Findeis, c. 37160; Mary Findeis, c. 54939.

Št. 204. Črtan: Ivan Paličič, c. 28569.

Št. 205. Črtani: Vaso Tišma, c. 38079; Joseph Levstik, c. 37168. Črtani zopet sprejeti: Katy Ivkovich, c. 25002; John Ivkovich, c. 34940.

Št. 207. Črtan zopet sprejet: Štefan Jelovac, c. 58730.

Št. 210. Črtan: Matija Gašljevič, c. 50703.

Št. 212. Novopristopil: Luka Goinich, c. 63151.

Št. 213. Novopristopil: Štefan Jelich, c. 63152. Črtani: Josephine Shatkovska, c. 62415; Sophie Ziemenik, c. 62414; Mary Jerkovich, c. 28554; Mary Tomek, c. 56163; Andrew Tomek, c. 56165.

Št. 216. Črtan zopet sprejet: Frank Ličan, c. 35951.

Št. 217. Novopristopila: Helena Mramor, c. 63282.

Št. 223. Novopristopil: Joseph Možina, c. 63153.

Št. 227. Novopristopili: Tony Kamnikar, c. 63154; Emil Novkovich, c. 63155.

Št. 228. Novopristopil: Leo. Mlinar, c. 63269. Črtana: Katherine Dramshek, c. 38892.

Št. 230. Črtani: John Pleše, c. 47503; Catherine Pleše, c. 50709.

Št. 231. Novopristopila: Mary Gimo, c. 63156.

Št. 232. Novopristopil: Rudolph Raspet, c. 63157. Črtan zopet sprejet: Anton Žigman, c. 57677.

Št. 234. Novopristopili: Mike Stibler, c. 63270; Frank Može, c. 63271.

Št. 235. Novopristopila: Antonija Strukel, c. 63272.

Št. 236. Črtan: John Cooper, c. 45933.

Št. 241. Novopristopil: Charles Bregar, c. 63273.

Št. 244. Novopristopil: John Jartz, c. 63158.

Št. 247. Novopristopili: Mary Basar, c. 63159; Mike Penko, c. 63160. Črtani: Mary Kukovich, c. 62156; Joseph Kukovich, c. 61471.

Št. 257. Črtana: Agnes Lunder, c. 45593.

Št. 259. Novopristopil: Joseph Blažič, c. 63161.

Št. 262. Novopristopili: Jerica Novak, c. 63162; Tony Trontel, c. 63163. Umrl: Frank Mavc, c. 51135.

Št. 267. Umrl: Frank Tovč, c. 43948.

Št. 268. Novopristopila: Frances Perušek, c. 63164.

Št. 269. Novopristopil: Frank Kocersky, c. 63165.

Št. 271. Novopristopil: Andrew Unetich, c. 63166. Črtana: Anne Grsich, c. 38242. Črtan zopet sprejet: F. Pavlenič, c. 31618.

Št. 274. Črtani: Thomas Besaredi, c. 55213; Ignac Zupančič, c. 28424.

Št. 279. Novopristopili: Pavla Sirdunovich, c. 63167; Walter Sirdunovich, c. 63168; John Kovach, c. 63169.

Št. 280. Novopristopili: Mario De Gol, c. 63170; Louigi DeGol, c. 63171; Quinta DeGol, c. 63172.

Št. 283. Črtani: Karolina Mezič, c. 20302; Frank Mezič, c. 20301.

Št. 289. Novopristopila: Lizzie Oblak, c. 61373.

Št. 290. Črtan zopet sprejet: Ferdinand Pikel, c. 43126.

Št. 292. Novopristopili: Mary Tomasko, c. 63174; Nebridis DiNardo, c. 63175. Črtani: George Babich, c. 61738; Matt Babich, c. 23480.

Št. 297. Umrl: John Gasparac, c. 48392.

Št. 298. Novopristopila: Anne Fatur, c. 63176.

Št. 300. Črtan zopet sprejet: J. Grdič, c. 55007.

Št. 304. Novopristopila: Mary Berus, c. 63177. Črtani: Margareth Springer, c. 57764; Dmitar Ugarkovich, c. 45971. Umrl: Martin Kolačevič, c. 30372.

Št. 309. Črtani: Milka Mijatovich, c. 33330; Dora Belobrajdich, c. 49830.

Št. 311. Črtan: Ignac Terlep, c. 37238. Črtan zopet sprejet: A. Starkovich, c. 51040.

Št. 312. Novopristopili: Štefan Valenčič, c. 63178; Rafael Čebron, c. 63179. Črtan: Frank Coha, c. 26927.

Št. 314. Črtani: John Molek, c. 54718; Mary Samadtija, c. 46262; Ilija Ajdukovich, c. 46515; Jerry Štimac, c. 36581; Anton Devčič, c. 562429 Jakob Smoršj, c. 30988.

Št. 315. Novopristopili: Frank Batelli, c. 63180; Joseph Rosa, c. 63274.

Št. 316. Novopristopili: Bogomil Raukar, c. 63181; Matilda Zidarich, c. 63182.

Št. 317. Novopristopil: Sava Juras, c. 63183.

Št. 321. Umrla: M. Lazarevich, c. 62853. Črtan: Joseph Vrečar, c. 49333.

Št. 322. Novopristopila: Louise Žlindra, c. 63184.

Št. 323. Novopristopili: Margareth Jellasich, c. 63185; Christ Ivanoff, c. 63186. Črtani: Peter Prokich, c. 55244; Joseph Stulac, c. 50796.

Št. 324. Novopristopila: Anne Pasich, c. 63187.

Št. 325. Umrl: John Blišaj, c. 38161. Črtan: Frank Zupan, c. 13011.

Št. 326. Novopristopil: John Močnik, c. 63188.

Št. 327. Novopristopil: Mike Patz, c. 63189.

Št. 333. Novopristopila: Anne Androjna, c. 63190. Črtan: Andrew Stupar, c. 27200.

Št. 338. Črtani: Mary Drobnich, c. 45239; Anne Grivčič, c. 37321.

Št. 339. Novopristopil: Štefan Kokot, c. 63275.

Št. 341. Umrl: Milutin Jakšič, c. 57779.

Št. 343. Novopristopil: Frank J. Mejash, c. 63276.

Št. 344. Črtani: Angela Cesar, c. 46750; Joseph Jagodnik, c. 32838. Črtani zopet sprejeti: Just. Zore, c. 60608; Fr. Turk, c. 48246.

Št. 347. Novopristopil: Mate Papič, c. 63191. Umrl: Luka Žugac, c. 40217.

Št. 352. Novopristopil: George Maras, c. 63192.

Št. 353. Novopristopili: Tony Zuliani, c. 63193; Štefan Ambrož, c. 63194.

Št. 355. Novopristopil: Frank Šetina, c. 63195. Črtana: Albina Strukel, c. 33832.

Št. 363. Črtani: George Griva, c. 52137; Proko Smiljanič, c. 58104.

Št. 365. Novopristopil: John Simatovich, c. 63196.

Št. 374. Novopristopil: Mihael Tokich, c. 63197. Črtan zopet sprejet: Frank Boncha, c. 21716.

Št. 379. Črtan: John Dimec, c. 45126.

Št. 380. Črtan: Andrew Strukelj, c. 40055.

Št. 383. Novopristopili: Milka Bogdanovich, c. 63198; Mario Lenich, c. 63199; Nikola Kovačevič, c. 63200; Ivo Puhara, c. 63201.

Št. 387. Umrl: George Laurich, c. 51703.

Št. 388. Novopristopili: Rose Takovich, c. 63202; William J. Supkoff, c. 63203; Štefan Čučič, c. 63204. Črtani: Štefan Good, c. 46544; Vinko Korelc, c. 30109; Gašper Hevel, c. 59558. Črtan zopet sprejet: M. Sedmak, c. 45839.

Št. 389. Črtana: Anne Prokop, c. 47013. Črtan zopet sprejet: A. Joško, c. 59930.

Št. 390. Umrl: Joseph Novak, c. 32594.

Št. 391. Črtani: Stanley Ukman, c. 48483; Anton Saftič, c. 4902; Frank Anzelc, c. 43552; Karl Kregar, c. 33014; Lewis Lenich, c. 48044.

Št. 392. Črtan: Peter Radulovich, c. 33365.

Št. 395. Novopristopil: George Husek, c. 63277.

Št. 396. Novopristopil: John Pleterski, c. 63205.

Št. 398. Črtan zopet sprejet: J. Hesek, c. 33125.

Št. 400. Novopristopili: Anton Kisovec, c. 63206; Frank Snoznik, c. 63207; Valeria Novak, c. 63208; Joseph Bednar, c. 63209; John Strojar, c. 63210.

Št. 403. Novopristopil: Rudolph Kinkela, c. 63211.

Št. 405. Črtani: George Klobučar, c. 59671; Stojo Klobučar, c. 59569.

Št. 410. Novopristopil: John De Amicis, c. 63278.

Št. 419. Novopristopili: George Burich, c. 63212; Mike Brandstetter, c. 63213.

Št. 422. Črtan: Frank Leban, c. 44385. Novopristopili: Marko Katalinich, c. 63283; Joseph Zigich, c. 63284.

Št. 423. Novopristopila: Pavline Verhovec, c. 63214.

Št. 425. Črtani zopet sprejeti: S. Lakner, c. 52692; M. Androyna, c. 38980.

Št. 427. Novopristopil: Matt Poye, c. 63215. Črtan: Alek Kostuk, c. 49435.

Št. 430. Črtani: Joseph Blash, c. 48501.

Št. 431. Črtan: Štefan Pintar, c. 47613.

Št. 442. Črtana: Antonija Grubelnik, c. 38870. Črtana zopet sprejeta: M. Tomazin, c. 48089.

Št. 452. Novopristopila: Janja Perkovich, c. 63216.

Št. 454. Črtan: Samuel Jerich, c. 50611.

Št. 457. Črtan zopet sprejet: Anton Klobučar, c. 26091.

Št. 459. Novopristopila: Josipina Juretich, c. 63279. Umrl: Jerko Pavelich, c. 53335.

Št. 461. Črtan: Tomo Dragich, c. 48100.

Št. 462. Črtan: John Ilenich, c. 49977.

Št. 465. Novopristopil: John Alič, c. 63217.

Št. 468. Novopristopila: Frances Germ, c. 63218.

Št. 469. Črtan: Mirko Buretz, c. 32637.

Št. 472. Novopristopil: Salli Mureskich, c. 63219.

Št. 478. Črtan: Peter Milošević, c. 48576.

Št. 482. Umrl: Frank Šeme, c. 2234.

Št. 483. Črtani: Štefan Mitar, c. 52800; Mary Mitar, c. 52795; Mirko Cipek, c. 55875; Adam Ojstoič, c. 53928; Christ Christoff, c. 60343.

Št. 484. Novopristopili: Helen Rocyno, c. 63220; Friderik Rocyno, c. 63221; Joseph Zajc, c. 63222; Joe Kalac, c. 63223.

Št. 491. Črtana: Velika Mikovich, c. 58532.

Št. 492. Novopristopila: Mary Vukeljch, c. 63224.

Št. 497. Umrl: Anton Madgar, c. 60347.

Št. 502. Novopristopili: Mary Krmpotich, c. 63225; George Pleše, c. 63226.

Št. 508. Novopristopil: Joe Goralski, c. 63227.

Št. 509. Črtani: George Daskari, c. 52876; Ivan Nikoloff, c. 56819.

Št. 517. Črtan: Paul Aralica, c. 57869.

Št. 518. Novopristopil: Frank Turk, c. 63228. Umrla: Katherine Starašinič, c. 46166. Črtan: Mike Radulovich, c. 40879.

Št. 522. Novopristopili: Bertha Miškulin, c. 63229; Nick Miškulin, c. 63230. Črtani: Julija Krišaj, c. 51833; Anton Krišaj, c. 19476.

Št. 528. Črtani: Josephine Mase, c. 56556; Frank Mese, 55941; Frank Jaklič, c. 55969; Jakob Jaklič, c. 55950; Joseph Kirinžič, c. 55935.

Št. 530. Novopristopila: Agnes Pavelich, c. 63231.

Št. 531. Novopristopil: Pavel Marich, c. 63232.

Št. 532. Novopristopil: Frank Pogačjen, c. 63233.

Št. 535. Umrl: Mihael Golesc, c. 47870.

Št. 541. Črtan: Štefan Dudukovich, c. 62039.

Št. 543. Novopristopila: Katherine Matulovich, c. 63234.

Št. 549. Novopristopili: Vaso Burla, c. 63235; Mary Draženovic, c. 63280.

Št. 551. Novopristopili: George Cernanich, c. 63285; Tomo Nikočevič, c. 63286.

Št. 553. Novopristopili: Pero Šetina, c. 63236; Ilija Dozet, c. 63237.

Št. 554. Novopristopili: Nikola Lauš, c. 63238; Ilija Djakula, c. 63239; Marko Kufenič, c. 63240.

Št. 557. Črtan: Alois Prime, c. 52685.

Št. 559. Novopristopili: Elmer Nemanich, c. 63241; Joseph Podboršek, c. 63242; Mary Oven, c. 63243; Anne Basha, c. 63244; Lollie Nemanich, c. 63245.

Št. 564. Novopristopili: Louis Plankar, c. 63246; Joseph Gasca, c. 63247.

Št. 565. NOVO DRUŠTVO V NEW BRIGHTON, PA. — Novopristopili: Štefan Ferenec, c. 63248; Frank Berkovich, c. 63249.

MATTHEHW J. TURK,
gl. tajnik S. N. P. J.

ZAHVALE.

Worcester, N. Y. 8. febr. 1926.

Cenjeni rojak Anton Mervar:

Prejel sem vašo harmoniko, za kar se vam prav lepo zahvalim in moram reči, da takih harmonik še nisem imel, da bi bile tako izvrstno in fino narejene kot so ravno te vaše. Kdorkoli jih vidi, pravi: "Da, to so harmonike, da jim ni para!"

Se vam še enkrat lepo zahvalim za vaše izvrstno delo in vas bom priporočal vsakemu muzikantu na harmonike. Ako bom kedaj še kakšne potreboval, ste za naročbo vi prvi na vrsti. Lepa vam hvala tudi za vaš koledar.

Vas pozdravljam kot prijatelj
Martin Paulič, R. D. 2.

Opomba: To pismo lahko priobčite, če hočete.

Iron, Minn., Febr. 9, 1926.

Dear Sir:

I got the accordion last Monday. Thank you!

Jack Kapla, Box 82.

Glencoe, Wyo., 30. jan. 1926.

Cenjeni rojak Anton Mervar:

Harmoniko sem prejel v dobrem stanu ter se vam lepo zahvalim za postrežbo. Nisem mislil, da zamorete tako fine harmonike izdelati. Se vam priporočam za nadaljna naročila v vaši stroki.

Ostajam s prijateljskim pozdravom
Frank Kiren, Box 353.

Eveleth, Minn., 22. jan. 1926.

Cenjeni rojak A. Mervar:

Da vam vedit, da sem prejel harmonike gih take, kakoršne sem naročil, in še lepše so, kakor sem se jih trošlov, ker so mi jako všeč. In še vam zahvalim za vaše pošteno delo in dobro. Kateri rojak pride pogledat moje harmonike, jih vsak pohvali da so "gut" in mislim, da bodo tudi trpežne; saj tako pravi star pregovor, da se dobro robe sama hvali; tako pravijo pri nas v Ribnici.

S pozdravom
Matt Strukel, 708 Summit St.

IZDELUJEM

Kranjske, nemške in kromatične harmonike, ki so med vsemi drugimi izdelki poznane za najboljše. Da so mojega izdelka harmonike v resnici najbolj znane in priljubljene, dokazujejo številna pohvalna pisma iz vseh krajev širom držav.

Ob enim imam tudi muzikalično trgovino in pri meni dobite vseh vrst godbene instrumente. Imam posebno veliko zalogo plošč za gramofone in piano role vseh izdelkov.

Blago pošiljam po vsi Ameriki. Se uljudno priporočam rojakom za naročila.

ANTON MERVAR,
6921 St. Clair Ave., Cleveland, O.

DOMAČE PREKAJENE
mesene klobase.
Želodce in šunke
pošiljam po vsi Ameriki.
Cena 40c funt, poštnina prosta
Z naročilom pošljite denar. Pišite na naslov:
JOSEPH LESKOVAR,
616—14th Street, Racine, Wis.

NAROČITE SEDAJ!

SLOVENSKE PIANO-ROLE—z besedilom.

Kaj ne bi bila vesela
Slovenske melodije
Kje so moje rožice
Slovensko dekle
Pozdrav
Domovina mili kraj
Študentka
Slovenska četverka
Tiha luna
Zadovoljni Kranjec
Nazaj v planinski raj

SLOVENSKE PIANO-ROLE—brez besedila.

Barbara polka
Cigarska polka
Mladi vdovec polka
Srčno veselje polka
Vesela poskočnica polka
Radetzky marš
Holzhacker marš
Na zdravje polka
Pijejo — polka
Ljubavno blebetanje, polka mazurka
Moje zlate sanje polka
Potepuh polka
Priporočanje, polka mazurka
Za gospo valček

Cene rol skupno s poštnino:
5 rolic $2.50—7 rol $3.00.
15 rol $10.00.—Vseh 25 rol $16.00.

SLOVENSKE GRAFOFONSKE PLOŠČE

Najnovejše in druge izbrane:

25027—Sobotni večer valček, harmonika
Nedelja polka
25020—Štajerska, Fr. Lovšin, harmonika
Stari Kranjski valček
25017—Zapoj mi pilčica, Miss Grahek, sopran
Pilčka, Miss Grahek, sopran
25003—Sirotek, pojeta sestri Milavec
Kaj ne bi bila vesela, poj. ses. Milavec
25002—Juhu valček, Fr. Lovšin, harmonika
Domačinska polka, F. Lovšin, harmonika
25001—Na Ofseti, marš, Fr. Lovšin, harmonika
Juhu polka, Fr. Lovšin, harmonika
7994—Kozarček še, mešani kvartet
Pastirček, mešani kvartet
7993—Deklica mila, mešani kvartet
Vabilo, mešani kvartet
6065—Šopek narodnih, I. del, moški kvartet
Šopek narodnih, II. del, moški kvartet
4844—Zdravstvuj, ženska petje
Jesična Šeška, ženska petje
4309—Kmetski plen, I. del, godba
Kmetski plen, II. del, godba
8846—Ko pridem jaz po noč, ženska petje
Zora vstaja, ženska petje
1871—Oj rožmarin, oj rožmarin, moška petje
Strune, mile se glasite, moško petje
1870—Deklička tožba, moško petje
Da ne smem, moško petje
1861—Odprl mi dekle kamrico, ženska petje
Ne čeni se, slovenska godba
24062—V objemu, koračna godba
Klarinetist Lojze, koračna godba
24061—Dunajski valček, harmonika s orh.
Pranel—valček, harmonika s orh.
24049—Jurgel, kakšna je tvoja ženo, smešnica
Lodena ženo, smešnica
24043—Štajerčk, harmonika, banjo in kitara
Alno—polka, harmonika, banjo in bb.
24015—Cigarska princa, moški kvartet
Je pa davi zlezla podita, moški kvartet

Cene plošč, skupno s poštnino:
5 plošče $2.50—7 plošč $3.00.
10 plošč $5.00.—Vseh 25 plošč $12.00.

IGLE NOVE VRSTE: vsaka igla 10 krat: 150 igel 50c, 500 igel $1.00.

IMPORTIRANO BLAGO.

SURE GOOD, lepe in slamne, 1 funt $1.50—5 f. $6.00 — 5 f. $7.50.
AJDOVA MOKA, bela, najboljše vrste, 5 f. 1.50 — 10 f. $2.90 — 25 f. $6.50.
KAŠA (ješprenj) ruska in druga, 5 f. $1.00 — 15 f. $2.50.
Pri gotovih, moški in ženski plače poštnino naročnik.— Pri večjem naročilu tudi ginge popust.
SEMENA, importirana in ameriška.—Pišite po ceniki!

Vsa naročila in dopise naslovite na:

Jugoslav American Corp.
455 W. 42nd St. New York, N. Y.

NA PRODAJ JE

garaža, v kateri je "Battery Service Station" in "Tire Shop" z vsem potrebnim opravljena. Poslopje meri 30x84. Pred garažo je Filling Station, postaja za gasolin. Poleg je hiša s štirimi stanovanjskimi sobami v osadnju, v ospredju pa je prodajalna za automobilske potrebščine, ki je precej dobro založena. Prostor se lahko uporabi tudi za grocerijsko prodajalno. Pritem je tudi lota, na kateri stoji to poslopje. Vse to se nahaja ob Gulf Coast Main Highway cesti, kjer je vedno veliko prometa v zimi in poletu in se nahaja v Aguilar, Colo. Za ceno in druge podrobnosti se je obrniti na naslov: Martin Kovač, Box 503, Aguilar, Colo., ali pa direktno na lastnika John Miller, Aguilar, Colo.—(Adv.)

POŠLJITE $1.00 Money Order in mi vam pošljemo en poskušnjo zavoj SALVATOR malt ekstrakta s importiranim šaser hmeljem—poštnino prosto.

JOHN H. ADLER
1869 BELMONT AVENUE
CHICAGO, ILL.

Štiri ase
je težko premoči

in ravno tako je težko nadvladati učinke Severovih Družinskih Zdravil, kar se tiče hitre odpomoči v slučaju hudega kašlja, prehlada ali bolnog vrata.

SEVERA'S ANTISEPSOL za BOLNO GRLO.

V slučaju hripavosti in bolečin grla je posebno uspešen. Težilno upliva na vnete mrenice ako ga rabite kot grgralo ali za ustno izpiralo.

SEVERA'S ANTISEPSOL 35c in 50c
SEVERA'S COUGH BALSAM 25c in 50c
SEVERA'S COLD & GRIP TABLETS Cena 35c

Na prodaj v vseh lekarnah.

W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia.

POROČILO O NAKAZANI BOLNIŠKI PODPORI.

dne 5. marca 1926.

Dr. št.	Ime člana	Vsota
9	Rudolph Dollar	$ 62.50
19	Anton Pavič	65.00
29	Gregor Gabrijan	61.00
	Frank Karnza	16.00
21	Rudolph Karlingar	44.00
	Frank J. Mejak	54.00
	Steve Saja	16.00
	Valentin Stalich	7.00
24	Frank Dolar	4.00
	Antonia Poushe	80.00
	Martin Falier	40.00
	John Močivnik	22.00
	Amalia Bobnič	15.00
27	Anton Vizic	21.00
28	Frank Ferek	31.00
	Frank Gasparac	22.00
	Anton Kunšek	25.00
	Joseph Zupan	64.00
32	Paul Majnik	45.00
	Anton Majash	48.00
35	Rudolph Petusek	62.00
	Frank Stemfoll	56.00
37	John Seplak	46.00
39	John Kuc	66.50
	Martin Bankovic	45.00
	Louis Valk	17.00
	John Matte	38.00
	Antonia Ribel	56.00
	Katinka Svigel	88.50
45	Frank Pintar	78.00
	George Sopan	41.00
	Frank Pavsar	14.00
51	Jennie Popich	18.00
	Mary Vidic	8.00
	Anton Horvat	56.00
	Nicholas Morovec	18.00
57	Joseph Kovačič	18.00
	Joseph Burkelac	25.00
59	Mary Dornik	15.00
61	Mary Klanchar	18.00
	Mary Resich	25.00
	Andrew Barle	28.00
	Andrew Zagar	18.00
	Ferdinand Perz	91.50
62	John Klobuchar	81.00
	Paul M. Schaitz	54.00
	Matt Klobuchar	9.00
	Anton Abe	16.00
	Steve Sinar	16.00
	Frank Brdle	15.00
65	Mary Haron	15.00
	Joseph Cvetnik	17.00
	Frances Grosnar	6.00
	Josephine Zibert	15.00
	Joseph Grošner	21.00
	Frank Krulc	54.00
	Antonetta Arh	54.00
	George Lepar	54.00
	Frank Hofer	52.50
	Matthew Bernik	60.00
	Joseph Lekuhe	90.00
80	Anna Simčič	15.00
	Frances Kore	15.00
78	Matt Osanich	45.00
	Mary Plese	35.00
	Matt Kušan	35.00
	John Pleše	17.00
77	Frank Kohalj	17.50
78	John Marušič	17.50
	Mary Jakob	16.00
	Anton Marusich	11.50
	Ernestine E. Oubelt	42.00
	Frank Cernje	6.00
	Thomas Manco	60.00
	John Sluder	22.00
	George Tekavcich	15.00
	Frank Kemper	60.00
	Peter Erzikn	54.00
	Mirko Zec	60.00
	Stanko Perapich	54.00
	Joseph Perkovič	165.00
	Steve Bizdich	90.00
	Vincent Benich	52.50
84	Andrew Penz	38.00
89	Anna Gagnarov	54.00
92	Mary Butkovich	60.00
	John Kernanac	16.00
	Frank Polnik	66.00
	Frank Debelak	52.00
	Frank Jerman	56.00
	Adolf Franc	54.00
	Kazimir Cirmienga	52.00
	Frank Trčina	54.00
	Frank Pance	62.00
	Louis Lipegiar	48.00
	Matt Span	42.00
	Matt Span	54.00
	Anton Koval	165.00
	Valentin Schadelbau	78.00
98	Ella Simon	38.00
	Ella Simon	56.00
	Rose Mikluss	15.00
	Anna Chesnik	17.50
97	Anton Bratič	17.50
	Frank Paulič	21.00
	Ignatz Jurvič	23.00
	Joseph Jereb	42.00
	Barbara Dimitrok	15.00
	Daniel Nesik	17.00
	George Knezovich	39.50
106	Joseph Povodnik	54.00
	Simon Repovš	105.00
110	Joseph Cetervek	153.00
	Steve Medved	60.00
	John Gornik	60.00
	Gregor Pecovnik	62.00
	Joseph Arko	66.00
	Joseph Rovsta	66.00
	Andrew Setina	36.00
	John Kobi	23.00
	Mark E. Leonak	14.50
	Joseph Lovsin	13.00
	Jacob Bahnik	23.00
	Philip Miskulin	72.50
	Joseph Kukich	46.50
	Rudolph Kosmrl	48.00
	Joseph Sustar	30.00
118	Mary Glavan	15.00
120	Josephine Vuletich	15.00
	John Marinsel	105.00
	Anton Majnarich	38.00
	Joseph Dallago	36.00
	Joseph Hocker	50.00
	Mary Vidovič	94.00
121	Lawrence Marčič	66.00
	Matt Stimac	66.00
	Mate Pajkovich	28.00
	Mile Sertich	62.00
	John Ritnar	54.00
	Jernej Verbich	6.00
	Ivana Pramik	15.00
	John Sankar	17.00
	Frank Jakše	17.50
	Angelina Yertich	15.00
	Fannie Stular	38.00
	Frances Pauerič	36.00
	Rudolph Jeglich	30.00
	Nicholas Sintich	27.00
	Thomas Andjelič	27.00
	Hanna Matich	48.00
	Joseph Brkich	54.00
	Joseph Brkich	105.00
	Ilija Markovich	105.00
	Camil Sehovich	75.00
	Peter Bogdanovich	45.00
	Milos Ignich	48.00
	Joseph Barkovich	9.00
	Marko Peostich	9.00
122	Anton Zagar	9.00
	Jacob Dolenšek	9.00
	Mike Barilla	25.00
	Jernej Berlič	24.00
	George Ujhinac	75.00
124	Anna Verbnja	15.00
	Hedvige Zaje	15.00
	Frank Zaje	15.00
	Frank Graden	15.00
126	Mary Mainar	6.00
	John Podjen	16.00
	John Krivic	16.00
	Mike Arambasich	48.00
	Marko Skuto	46.00
	Thomas Susnik	60.00
	Martin Pulič	30.00
	James Blazina	32.00
	Manda Rukavina	72.00
	John Ban	22.00
	Marino Vlasich	23.00
	Louise Hlitvich	23.00
	Math Cupich	23.00
	Tom Spalj	42.00
	John Tomich	24.00
	Nick Chiharatich	54.00
	Spago Vukmir	54.00
	Andrew Svilich	57.00
126	Joseph Radivo	17.50
	Florian Vrbuna	17.50
	Andrew Bodič	14.00
	Frank Budich	4.00
	Frank Pokel	6.00
	Karl Koman	22.00
	Anton Orehek	36.00
	Lovro Mohar	36.00

Dr. št.	Ime člana	Vsota
	Joseph Dolač	60.00
	Anna Hudetzka	30.00
	John Turk	16.00
	Andrew Gregore	16.00
135	Frank Sitkel	17.00
	Martin Oblak	46.00
	Frank Kompare	60.00
	Anna Arhar	60.00
	John Lazar	30.00
138	John Tomaz	25.00
	Filip Chopp	46.00
	Johanna Marino	60.00
138	Joseph Papesh	91.50
	Steve Slabehpvič	30.00
	Matthew Skotel	30.00
	Karolina Pelan	15.00
	Mary Sternisa	15.00
	Gabrielo Hrast	15.00
	Jacob Frank	120.00
139	Anton Rusjan	60.00
	Anton Rusjan	30.00
	Joseph Burne	15.00
	John Lukač	15.00
	Frank Ivančič	31.00
144	Frank Mazen	7.50
145	Frank Stark	17.50
	Frank Sifler	25.00
	John Lah	24.00
	Frank Bogataj	30.00
146	John Skoda	9.00
	Mary Andolšek	15.00
149	Pauline Rassi	25.00
	Jerica Koplenik	25.00
	Marieta Gorke	60.00
151	Frances Stebine	42.00
152	Steve Gadary	75.00
	Apolonija Bašani	15.00
	Mike Končalović	29.00
155	Anna Selentich	14.00
158	Matt Dubove	14.00
	Frank Lobar	16.00
George	Pelz	8.00
	Louis Pirc	28.00
	Joseph Lagar	30.00
161	Jernej Bilič	46.00
	Anna Kjobotar	60.00
	Matt Pirer	90.00
	Mike Petlich	120.00
	Martin Božič	17.00
166	Lawrence Dolinar	17.50
	Frank Primožič	60.00
167	Frances Gladič	46.00
	Frances Gladič	15.00
	Anna Mervich	15.00
	Cecilia Kehič	30.00
168	Frank Fink	60.50
	Anna Fekar	60.00
	Karel Prime	15.00
	Amalia Milanarich	15.00
	Mary Gerene	30.00
	Frank Skušja	24.00
	Albert Vierha	46.00
	Mike Skrak	75.00
169	Mary Kolenc	15.00
170	Anna Herale	15.00
	Frank Ribaric	31.00
	Daniel Oražen	75.00
181	Mike Pesilich	75.00
	Frank Gaenda	14.00
	Martin Lunar	6.00
	William M. Lunar	6.00
183	Mary Skuca	5.00
	Lucie Plesha	30.00
	George Spolarich	60.00
	Marko Skenderich	75.00
	Joseph Vallellah	37.50
	Vincenz Simonich	150.00
184	Josephine Novak	7.50
	John Smerkolj	30.00
189	Melenija Grubanich	30.00
	Victoria Kupič	60.00
	Josip Grubešič	60.00
	Frank Kosovelj	75.00
	George Kimlin	30.00
	John Grubisha	30.00
	Victor Skarovic	60.00
	John Sajeda	60.00
	Julia Kosale	60.00
190	John Sepetavčich	60.00
	Jernej Sobal	61.00
	Mary Rihanič	60.00
	Frank Klepec	75.00
	Olio Milchert	24.00
	Ivan Jelačič	30.00
	Douglas Mihalkovič	30.00
	Martin Skarpech	15.00
	Mike Jelačič	15.00
191	Mary Perin	15.00
192	Frank Mihelič	14.00
	Margerita Hafner	17.50
	Frank Mihelič	7.00
	Angelina Volk	30.00
	Karl Podlesnik	30.00
	Martin Hrižar	54.50
194	Ignatz Svare	61.50
	Katarina Perkovič	6.00
	Matt Bratič	30.50
	Joseph Pole	30.00
	Marko Katalinič	30.00
197	Anna Koshever	15.00
	Matt Gorval	15.00
199	John Lipovec	30.50
201	John Rus	45.00
	Antonia Clavora	30.50
	Jacob Lenič	54.50
	John Prelas	105.00
202	Ignatz Gliha	15.00
205	John Marvel	15.00
	Joseph Turpin	25.00
	Alma Grilic	30.00
	Math Markovič	45.00
	Anton Kumer	30.50
205	Fabian Mrsich	105.00
	John Kadič	30.50
	Kosta Rapavič	45.50
	Ilia Savič	37.00
	Nicholas Chernich	17.00
	Mary Vintar	30.00
	John Blazevich	31.00
	Thomas Marsh	6.00
206	Julia Vene	46.00
	Joseph Jerue	54.00
	Frank Straus	30.00
	Frank Kopmerer	30.00
	Joseph Znidarich	37.50
207	Frank Pleš	60.00
	Louis Strekar	30.00
	John Jankovich	54.00
	Georgo Badovinac	42.00
	Anna Klements	45.00
	Angelina Petrovich	30.00
	Peter Lashner	30.00
	Kosta Uselac	45.50
	Marko Kolovich	31.00
	Mike Latinovec	60.00
	John Iskert	60.00
	Andrew Bigovich	30.00
	George Strucel	30.00
	Peter Jelenko	62.00
210	Michael Medvedovič	30.00
	Helen Vukovich	74.00
	Frances Brkich	60.00
	Frank Simcic	15.00
	Verona Cerjan	15.00
	Katherine Hrajdich	15.00
211	John Butala	30.00
213	Mile Novakovich	30.00
	John Trupej	30.50
	Mary Vodek	11.00
	Francis Green	15.00
214	Anton Radovič	15.00
	John Kichler	117.50
	Anton Iskra	30.00
218	Joseph Spratzer	60.00
216	Ivana Horel	15.00
	Sophia Zibrag	15.00
	Frances Durbič	15.00
217	Leopold Joran	15.00
218	Mate Zvonar	17.00
	Pauline Kakelj	15.00
	Vincenz Stich	22.00
	Henry Wodenk	31.00
226	Anna Cesman	60.00
221	Jacob Kristof	30.00
	Philip Lovišček	30.00
	Frank Hrastar	60.00
	John Jakšič	30.00
	Mathias Hvalica	24.00
	John Lekan	30.00
	Frank Kogor	30.00
	John Dvorak	15.00
	Anna Hvalica	15.00
228	Mary Kuzmič	14.00
224	John Fuglin	6.00
225	Jolena Paver	31.00
	John Mohorich	60.00
	Mary Potisek	15.00
	Frank Bernnic	15.00
	Anton Zaje	14.00
	Anton Kuvshar	30.00
	Hinzt Wolf	57.00
227	Anton Vesk	6.00
	Rose Sale	16.00
	Anton Novljan	31.00
	Anton Tomse	24.00
	Peter Kryer	30.00
229	Joseph Gutsek	30.00
	Louis Glad	27.00
	Jacob Jenko	75.00

Dr. št.	Ime člana	Vsota
233	Ignatz Uranchich	60.00
239	Joseph Kosher	30.00
	Adam Zevich	24.00
	Rose Vukovich	54.00
	Mary Pavlovich	90.00
	Mile Vukovič	90.00
	Peter Sarko	60.00
	Michael Minchoff	105.00
237	Valentin Mava	15.00
238	Antonia Carr	30.00
239	Mary Jankovich	60.00
	Paul Lesko	14.00
	Paul Lesko	15.00
	Catharine Kosirich	15.00
240	Adam Gotte	75.00
241	Olga Burer	30.00
	John Firth	15.00
	Lazar Dujmič	15.00
	Jacinta Britvec	15.00
	George Hajdin	21.00
	Frank Lavrine	15.00
243	Anton Meglica	24.00
	Anton Kompare	9.00
	Anton Bostjancic	15.00
244	Katarina Dolinovič	15.00
	John Kodak	75.00
	Steve Mače	75.00
245	Martin Bobalič	60.00
	Ljubomir Konjevič	155.00
	Sushina Punovits	60.00
	Peter Mrak	17.00
246	Mary Kovač	17.00
	Anton Ostrouh	6.00
247	Valentin Negro	9.00
	Joseph Lekan	52.50
	Mary Morela	60.00
253	John Glaser	30.00
	John Grudišalk	15.00
	George Waltz	17.00
	Frances Rolih	16.00
	Matt Bogish	15.00
	John Saber	28.00
	John Pavicich	24.00
254	Anton Zore	24.00
	Joseph Modic	24.00
	Frank Breznikar	45.00
	Anton Keven	15.00
	George Seršek	17.00
	Peter Buhovec	29.00
	Anna Medle	29.50
	Anton Sivec	52.50
	Anton Pavsin	15.00
257	Carlina Callene	28.00
259	John Zalesh	28.00
	Louis Paulinič	14.00
	Charles Wisha	30.00
	Frank Rašič	60.00
	John Pudovč	67.50
	Steve Barko	90.00
262	Bartol Strumar	45.00
	Martin Meden	120.00
	Louis Stebiaj	75.00
	Martin Jakovich	60.00
	Mike Rupert	15.00
	Thomas Beian	11.00
	Mike Kalin	45.00
263	Frank Cefuta	26.00
	Anton Abramovič	15.00
265	John Barbesky	25.00
	Frank Gnavoda	25.00
	Frank Bistarsky	7.00
267	Frank Kumpres	6.00
	John Dolinar	54.00
269	Mike Kočevar	4.00
	Louis Cegjar	60.00
	Michael Selman	90.00
	Frank Miklavčič	111.00
	Mary Obranovich	15.00
274	Frances Volčjak	17.50
	Mark Jamrih	24.00
	Skupaj	$18,697.50

Blas Novak, taj. bol. oddelka.

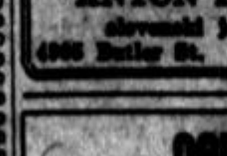

Na prodaj imam piščeta in jajce za valenje

od mojih lepih belih velikih "White Rock" kokoši, prve vrstne za nesti jajca v zimskem času, ko so jajca najdražja. Potem imam famozne S. C. White Leghorn štiri razredne za katerimi stoji poroštvo zadovoljivosti: pojasnila kako rediti jih in rekord koliko jajc so znesle njih matere na leto kateri je najmanj 200 jaje in največ 311 jaje, to knjižico dobi brezplačno vsak odjemalec. Imam pa še več drugovrstnih piščet na prodaj, torej ako kdo želi naj se obrne do mene zakar zada postrežem. Jamčim pošteno in dobro postrežbo. Za cenik in nadalja pojasnila pišite na: Mrs. Geo. Koss, Brodhead, Wis.

VAŽNO

je za vsakega rojaka, da vse svoje notarske posle poveri edinole izkušenemu notarju. Podpisani imam dolgoletno prakso v izdelovanju kupnih pogodb, pooblastil, dolžnih pisem in obveznic, pobotnic vsake vrste, oporok in v preiskovanju stanja zemljišč bar v raznih drugih stvareh bodisi za Ameriko ali stari kraj. Pišite ali pridite osebno.

ANTON ZBAŠNIK,
slovenski javni notar,
4905 Butler St. Pittsburgh, Pa.

OGLAS

Ako potrebujete prane stroje! Barve za barvanje vaših domov! Prodajam tudi pohištvno opravo na lahke odplačilne obroke.

Trgovina z mešanim blagom. Prijazen postrežnja, se priporočam.

Phone Irvin 2102 R. 2.

ANTON ZORNIK,
Herminie, Pa.

(Pošiljam tudi v druge naselbine.)

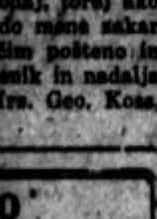

Dr. Lorenz
642 Penn Ave.
Pittsburgh, Pa.

EDEN SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK SPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moja skušnja je obsežnejša skušnja kakoršnih koli. Jaz sem že zdravil, več kot 30 let, ne imam skušnje v vseh boleznih in kar imam skušnje sem vse pravno zapopadenem spremenil in spoznal vsako bolezen, da vsi zdravniki in vrtanje zanj in zdravijo. Skoraj 30 let sem potoval poučno skušnje vseh zdravniških moških bolezni.

Jaz zdravim zastarjelosc krvi, mozgin in kar se zdravi, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kostih, slabo rano; ozdravljam. Srčno in bolezni v ustnicah, bolečih, krvnih, slabem razvadah, prevarjenem, kakor, ako kdo nalezljive bil.

Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 8. popoldne; v torek, četrtek in soboto od 9. predpoldne do 8. popoldne; v nedeljah od 10. dopoldne do 1. popoldne.

NOVI NASLOV.

Uradne ure: ne: ženske od 11—6 popoldne večeri nedelje. Ponedeljek, sreda in sobota zvečer od 1 do 8:30.

DR. JOS. V. GRAHEK
Physician and Surgeon
303 American State Bank Bldg.
600 Grant St. at Sixth Ave.,
PITTSBURGH, PA.

DOMAČA ZDRAVILA

V zalogi imam pristna domača zdravila. Kadarkoli želite kupiti domača zdravila, se obrnite na

DOMAČI ZDRAVNIK

Pišite po brezplačni cenik, v katerem je natančno popisana vsaka zdravilna rastlina in kaj se rabi.

V zalogi imam tudi vse vrste domačih kuhinjskih strank.

MATH. PEZDIR
Box 772, City Hall Sta.
NEW YORK, N. Y.

Prvo skupno potovanje v Jugoslavijo
s parnikom "PARIS"
10. aprila 1926.
Drugo skupno potovanje
s parnikom "PARIS"
22. maja 1926.

Potnike bo spremljal naš uradnik prav do Ljubljane. Pazil bo na prtljago in gledal posebno na to, da bodo vsi potniki udobno in brezskrbno potovali.

Na razpolago imamo posebni oddelek za naše potnike, najboljše kabine v sredini parnika z 2., 4., in 6. postiljami.

Vozni list stane do Ljubljane $116.77 z vojnim davkom in železnico vred, za tja in nazaj pa samo $206.00 in $5.00 vojni davek.

Vsi potniki, ki so se kedaj vozili s tem parnikom, so bili zadovoljni z vožnjo, kabinami, hrano, postrežbo, sploh z vsem tako, da so ta parnik tudi drugim priporočali.

Kdor želi potovati, naj se obrne za pojasnila čimprej na:

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Največja zaloga lubasovih harmonik!

in edina agentura za vso Ameriko, za najboljše vrste starokrajske kose, motike in drugo orodje. Z naročilom nam pošljite denar ali poštno nakaznico. Poštnino plačamo mi, cene so:

Kose MOLDOVKE najmočnejše jamčene, 26—28—30—33 palcev dolge, so po $2.50, šest kos skupaj po $2.00 vsaka.

Kose, zlje POLERANE 30—32 palcev dolge, po $1.50, 6 kos skupaj po $1.00.

Košiška močne in trpežna, izdelana doma na Kranjskem, po $2.00, ta lažja po $1.50.

Klepalno orodje, po $1.00, malo težje po $1.50.

Brusilni kamni "Bergamo," po 75c, manjši pp 50c.

Oselniki leseni, po 50c.

Serpi, veliki za klepati, po $1.00.

Motike "Struške" ročno kovane pri Dobrem polju, letos kaljene nalaše za amerikansko zemljo, po $1.50.

Razpošiljamo starokrajnske šilfane literne steklenice, ½ litra 90c, 1 liter $1.25, 2 litra Stefan $1.75.

Naslov zapišite samo:

STEPHEN STONICH, ONISHOLM, MINN.

Razpošiljamo starokrajske šilfane literne steklenice, ½ litra 90c, kapo in cevi.

KADAR IMATE ZA POPRAVITI VAŠ AUTOMOBIL ALI PARNI KOTEL

oglasite se pri nas in mi Vam napravimo prve vrste delo.

JOE WISE in FRANK MILOSICH

J. & F. WELDING

ELECTRIC ARC AND ACETYLENE WELDING

Cracked Motor Blocks welded without dismantling your car

Aluminum and Brass a Specialty.

Delamo noč in dan. — Welding, Cutting and Brazing. — Vse delo jamčeno.

Tel. Roosevelt 7870. Tel. na dom: Lafayette 9142.

Naša delavnica se nahaja na 2330 Blue Island Avenue, CHICAGO, ILL.

ZASTAVE

AMERIŠKE, SLOV. HRV.—! REGALIJE, PREKORAMNICE, TROBOJNICE, ZNAKE, KAPE, UNIFORME, ITD.

SIGURNO 25% CENEJE KOD DRUGOD

VICTOR NAVINŠEK
221 Grove St. Conemaugh, Pa.

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM

sveže meso, grocerija itd. Se toplo priporočam odjemalcem. Pokličite po telefonu 517 Library.

Louis Groznik, Library, Pa.

F. KERŽE
1142 N. E. Dallas Rd.
CLEVELAND, O.

S. N. P. J. društvom:

Kadar potrebite matrice, regalije in drugo, pošlje po moje line in znamo bo boljše delali najboljše blago za najnižje cene.

Nadrti in vsemi ZASTONJ.

M. Mladic & J. Polacek
JAVNA NOTARJA
1834 West 18th Street Chicago, Ill.

Vodstvujeva notarska dela na tukaj in stari kraj. Delamo pogodbe za dobavo svdjev iz starega kraja, kupne pogodbe. Pooblastila in vsemogoče pogodbe za prve vizumiranje (Mortgage). Prodajamo hiše, lote in farme. Cene zmerne, delo točno in previdno.

Informacije zastonj.

NAŠA VOJNA V MARCU.

Marc, prvi mesec v romanskem letu je bil posvečen Marsu, bogu vojne. Tudi za nas danes je marc vojni mesec, vsled njegovih nepremišljeni vremenskih sprememb, nas prisili bojevati se proti raznim boleznim z podvojeno močjo. Prva stvar pred vsem je Trinerjevo grenko vino! Vam izčisti črevo, pomaga prebavi poživi vašo kri in ojača vaš celi životni sistem. Potem recimo, ko se prikažejo prvi znaki prehlada ali kašlja, z mrzlico in omotico v glavi, vzemite Trinerjeve Cold Tablete, katere se lahko vživajo brez vsakega strahu, ker ne škodujejo srcu in Trinerjev Cough Sedative. Vi se bodete čudili kako hitro si lahko preženete vaš prehlad. Vaš lekarnar ali trgovec z zdravili ima gori omenjena zdravila v zalogi, ako jih nima, tedaj pa pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill. (Adv.)

NORTH SIDE STATE BANK
"LJUDSKA HRANILNICA"
Rock Springs, Wyo.
Kapital in prebitek
$150,000.00
Vam je vedno na razpolago v vseh denarnih zadevah in se vam priporočamo na obisk.

HITRO ZDRAVLJENJE REVMATIZMA.

Kateri trpi na revmatizmu, naj si naroči Ferant Liniment, ki mora popolnoma ozdraviti to bolezen v 48 urah. To zdravilo je že na tisoče ozdravilo in bo tudi vas, je edino zdravilo, ki mora popolnoma ozdraveti. Ta zdravila so jamčena od Julien Ferant, under the food and drug act June 30, 1906. Cena steklenici $2.50. Vaša naročila naj se pošljejo na: John Deželak, 301 Lincoln St., Nokomis, Ill.

—(Adv.)

RABICE. — Slovenka, ki želi postati bolj zadovoljna in se želi znebiti bolje plačevane dela, bi se morala priučiti malili šoli za babice. Naša šola je stara in dobro znana, zanesljiva, mi spremljamo učenke in vsak kraljev delalec. Naslovite na: Dr. A. M. Soukup, 2659 W. 22nd St., Cor. Millard, Chicago, Ill. — (Adv.)

Naučite se angleško! Mi vas naučimo govoriti, čitati in pisati angleški šolk potom pošte. Mi vas učimo prosti dolge brezplačno. Le nekaj malega plačate za knjigo s slovensko-angleškimi nalogami. Knjiga je nalej krasno vezana. Priporočajte se in pišite nam še danes na: Slovenian-English School, 2659 W. 22nd St., cor. Millard Ave., Chicago, Ill.

Slovenske matere, ki želi poveljati svoje sinove in hčerke čitati pravilno knjigo, naročite dobro eno si naročite nalej Slovenske zdravstvene knjige za Sveska. Knjiga je nalej krasno vezana. Cena je $5.25. Na odločitve z naročnim bi knjigo takoj naročite takoj pri: Dr. Ant. M. Soukup, 2659 W. 22nd Street, cor. Millard Ave., Chicago, Ill.—(Adv.)

DR. KOLER
638 Penn Ave.,
Pittsburgh, Pa.

EDEN SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK SPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Dr. Koler je edini slovenski zdravnik specijalist v Pittsburghu. Ni ima 30-letno prakso v zdravljenju vseh moških bolezni.

Zastrupljenje krvi zdravim s zdravilom 606, ki ga je iznašel dr. prof. Ehrlich. Če imate mozolje ali zabuhnine po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kostih, pridite in iščeli vam bom kri. Ne delajte, kar to pokvari zakon.

Vse moške bolezni zdravim po ekstrakcijski metodi. Kdor kdaj upadite da vam prevelikega zdravja, ne delajte, temveč pridite in Jaz vam ga bom zopet povrnil.

Slovenske ali vedno bile zadovoljne v vse vseh in zato bom upravljal.

Bolezni zdravim, ki povzročajo bolečine v kolenu in kolenu in vsakih vseh vrst poškodnje vode, zdravim z gotovostjo.

Revmatizem, izpadanje, bolečine, oteklina, otrdelost, bavelje in druge bolezni krvi, ki zastrupljajo vsled motnje krvi, zdravim v kratkem času in ni potrebno bolezni.

Bolezni drugi zdravniki rešijo odpuščajo, da vsi zastrupljajo. Jaz imam kri in vsemogo kraja, zato vam lahko zdravim, ker vas zastrupljajo zdravniki.

Uradne ure so: Ponedeljek, sreda in petek od 9 do 8. Torek, četrtek in sobota od 9. do 8. Nedelje od 9. do 5.

DRUGI DEL. **PROSVETA** PART II.

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETO—YEAR XIX. Chicago, Ill., sreda, 10. marca (March 10), 1926. ŠTEV.—NUMBER 58

ZAPISNIK

rednega letnega zborovanja glavnega odbora S. N. P. J.,

ki se je vršilo v Chicagu, Ill., od 8. do 13. februarja 1926.

1. SEJA.

8. februarja dopoldne.

Predsednik S. N. P. J. brat Vincent Cainkar otvori zborovanje ob pol desetih dopoldne, ter pozove navzoče glavne odbornike, da oddajo jednotin pozdrav.

Brat Cainkar pojasni, da je na podlagi novih pravil najel zapisnikarja, in sicer brata Jakoba Zupančiča. Obljubil mu je $10 dnevno, seja pa seveda lahko določi višjo vsoto.

Na tozadevno vprašanje pojasni zapisnikar br. Zupančič, da misli, da bo lahko sam vodil zapisnik, če ne bo seja trajala več kot par dni. Razume pa se, da ne bi mogel vzdržati, ako bi se seja zavlekla na štiri, pet ali več dni. Navzoč mora biti pri vseh sejah, nato pa še urediti in spisati zapisnik, kar vzame približno toliko časa kot traja dotična seja.

Sklenjeno je, da naj zaenkrat br. Zupančič sam vodi zapisnik, a če bilo potrebno, pa se mu lahko priskrbi pomoč.

Razvije se debata glede plače zapisnikarja. Govorijo bratje Terčelj, Jože Zavertnik, ki je mnenja, da splošno premalo cenimo tako delo, ki bi ga morali plačati najmanj po $1 ali $1.25 na uro; dalje Turk in Berger. Stavljena in podpirana sta dva predloga, in sicer predlog br. Vidricha, da se plača zapisnikarju $10 od dneva, za ostalo pa predloži račun; ter predlog br. Novaka, da naj dobi zapisnikar za vsako uro zborovanja $2, ker ima izven seje približno toliko dela kot na seji, torej ima dve uri dela z vsako uro zborovanja. Pri glasovanju je sprejet z večino glasov predlog br. Vidricha.

Glavni tajnik br. Turk čita imena glavnih odbornikov. Navzoči so vsi razen predsednika porotnega odbora br. Železnikarja in bolniških nadzornikov br. Ambrožiča ter br. Goloba.

Br. Jože Zavertnik predloži dnevni red, ki ga je sestavil za sejo glavnega odbora. Priporoča, da se ga sprejme takega kot je, ali pa se ga popravi.

Br. Cainkar omenja, da je tudi imel sestavljen dnevni red, a da ga je vrgel v koš. Kolikor je njemu znano, ni imel gl. odbor še nikdar nobenega dnevnega reda na svojih sejah.

Br. Terčelj predlaga, da se odobri dnevni red, kakor ga je predložil br. Jože Zavertnik.

Br. Berger protipredlaga, da se predloženega dnevnega reda ne odobri, ker je mnenja, da tiči v tem kaka zvijača, ker ni dnevni red sestavljen tako, kakor bi moral biti.

Br. Novak smatra dnevni red za potreben. Če kateremu ne ugaja, naj predlaga spremembo. Dejstvo, da nismo imeli dvajset let nobenega dnevnega reda, nikakor ne pomeni, da bi ga ne smeli imeti sedaj.

Predsednik br. Cainkar ugotovi, da je treba najprej rešiti vprašanje, če sploh hočemo uvesti dnevni red, nato se bo šele razpravljalo, kak naj bo ta dnevni red.

Br. Zaitz predlaga, da se uvede dnevni red, ki ga pa seja seveda lahko vsak čas spremeni.

Br. Turk pojasnjuje, da bi bilo neprikladno, če bi imeli dnevni red. Omenja pisma, ki prihajajo, oziroma še lahko pridejo, pa jih ne bi mogel predložiti.

Br. Novak je mnenja, da se za tak slučaj uvrsti posebna točka.

Br. Jože Zavertnik povdarja, da je v njegovem dnevnem redu še taka točka. Pristavlja še, da je on sestavil le načrt dnevnega reda, ki ga pa seja lahko vsak trenutek spremeni. Glavno je, da se glasuje za sprejem dnevnega reda, pa naj bo kakršenkoli.

Z večino glasov sprejeto, da se upelje dnevni red.

Začne se s čitanjem od točke do točke predloženega načrta dnevnega reda.

Večina točk sprejeta brez ugovora kot čitane.

Glede točke "Tolmačenje pravil" se razvije kratka debata. Br. Turk predlaga, da se ta točka premesti, in sicer tako, da pride pred njo točka "Pritožbe in obtožbe glavnih odbornikov."

Br. Berger je prepričanja, da treba točko "Tolmačenje pravil" črtati. Br. Jože Zavertnik izjavlja, da bo zahteval, da se gotove točke pravil tolmačijo. Ima veliko vprašanj v zvezi z urejevanjem, in na ta vprašanja hoče dobiti direkten odgovor.

Br. Zaitz priporoča, da se lahko uvrsti točka "Tolmačenje pravil" bolj proti koncu, dočim je br. Novak mnenja, da naj bo ta točka v začetku, ker je boljše, da se pravila že prej tolmačijo; seveda se bodo kasneje tudi tolmačila.

Br. Turk zagovarja svoj predlog ter za primer navaja postopanje pri sodnijah, kjer se vedno najprej čuje obtožba, predno se z obravnavo nadaljuje, in še le potem se tolmači zakon.

Br. Godina stavi predlog, da se uvrsti takoj za točko "Poročila gl. odbornikov" točka "Razprava o poročilih in priporočilih gl. odbornikov." Predlog br. Godina sprejet z večino.

Ostale točke so sprejete brez ugovora in končno je še pridjanih par novih točk. Dnevni red, ki je končno soglasno sprejet, se glasi:

DNEVNI RED ZA SEJE GL. ODBORA v februarju 1926.

1) Otvoritev seje.
2) Čitanje imen gl. odbornikov.
3) Čitanje zapisnika prejšnje seje.
4) Poročilo gl. odbornikov.
5) Razprava o poročilih in priporočilih gl. odbornikov.
6) Pritožbe in obtožbe gl. odbornikov.
7) Tolmačenje pravil.
8) Tekoča opravila gl. odbornikov.
9) Predlogi v korist jednote.
10) Rešitev nerešenih vprašanj iz prejšnjih sej.
11) Rešitev drugih nastalih vprašanj.
12) Prošnje za pomoč.
13) Razno.
14) Čitanje zapisnika.
15) Zaključek.

Predsednik naznani, da je dospel ter se udeležil seje bolniški nadzornik br. Golob.

Br. Turk predlaga, da se pri vsakem predlogu in protipredlogu unese v zapisnik ime predlagatelja.

Br. Jože Zavertnik pravi, da je bilo ja vedno tako, nakar br. Turk pojasnjuje, da je bilo včasih zapisano, kadar je on kaj predlagal: glavni tajnik, br. Turk ali pa kar "predlagano".

Br. Jože Zavertnik priporoča, da se predlog br. Turka sprejme. Predlog br. Turka soglasno sprejet.

Br. Zaitz predlaga, da bi vsak zborovalec dobil en odtis dnevnega reda. Br. Cainkar omeni, da bo on to takoj poskrbel, in par minut kasneje ima vsak zborovalec svoj dnevni red.

Br. Cainkar želi, da se še določi, kako se dnevni red spreminja. Po njegovem mnenju je najbolj pravilno, da se spreminja z dvetretjinsko večino glasov, kakor to določuje parlamentarni red.

Br. Turk misli, da bi za spremembo zadostovala četrtina glasov, kakor je bilo na konvenciji glede poimenskega glasovanja.

Br. Cainkar pojasnjuje, da vsak lahko predlaga spremembo, a za tak predlog morata glasovati dve tretjini zborovalcev, na kar je stavljen in sprejet predlog v tem smislu.

Br. Zaitz predlaga, da bi se zborovalo od 8 do 11.45 ter od 1 do 5.15, s petnajstminutnim odmorom popoldne.

Br. Turk priporoča, da se popoldne zboruje do 5. ure, in sicer brez odmora, a če je odmor potreben, ga lahko imamo. Br. Zaitz se zadovolji s priporočilom br. Turka.

Soglasno sprejeto, da se zboruje od 8 do 11.45 dopoldne in od 1. do 5. popoldne, z odmorom, ako je potreba.

Br. Turk prečita pismo novega mladinskega društva št. 559 v Chicagu, ki vabi v torek zvečer vse zborujoče na malo priredbo v jednotinih prostorih.

Sestra Udovich predlaga, da se priredbe vsi udeležimo. Soglasno sprejeto.

Na vrsto pridejo po novosprejetem dnevnem redu poročila gl. odbornikov. Prvi poroča glavni predsednik S. N. P. J. brat Cainkar. Njegovo poročilo se glasi:

POROČILO GL. PREDSEDNIKA.

Bratje in sestre:—

Ob priliki osme redne konvencije sem, kot Vam je znano, predložil moje obširno poročilo o delu in stanju naše organizacije ter sem dal obenem tudi moja priporočila za razne potrebe in probleme za bodoče. Od tistega časa pa do zaključka minulega leta, za katero dobo se nanašajo v gl. naša poročila, se ni veliko spremenilo in jaz torej ne smatram, da je potrebno od moje strani se spuščati zopet v razne detajle, ker to bi pomenilo samo ponavljanje stvari, ki Vam je že znana. Kak je rezultat našega celoletnega poslovanja v raznih departmentih jednote, boste slišali iz poročil posameznih načelnikov oddelkov in gotovo tudi od gl. nadzornikov, ki so sami pregledali naše delo in so imeli polegtega vposlene tudi računske izvedence, kot običajno vsakega pol leta.

Zadnje čase ste lahko opazili sistematično gonjo proti naši jednoti, in nekteri žoglerski listi hočejo na zavit način javnosti prikazati, da naša organizacija več ne raste, temveč celo nazaduje. To so seveda le pobožne želje naših večnih nasprotnikov. Naši računi izkazujejo vse drugače, pokazujejo nezpodbito in s številkami, ki ne morejo lagati, da rasteje vedno nova društva, da pomnožujemo članstvo in premoženje ter kljub slabim delavskim razmeram in kljub vsem škodoželjnim gonjam naših nasprotnikov korakamo vedno le naprej in naprej.

Razne spremembe, ki jih je odredila zadnja konvencija v našem poslovanju, so nam dale veliko izrednega dela v gl. uradu, ki je pa sedaj domalega že vse izvršeno. Seveda nismo mogli vsega izdelati sami in s stalnimi močmi, ker s tem delom se ni dalo odlašati, najeti smo morali torej nekaj izrednih moči.

Po zaključku zadnje trimesečne seje gl. izvršnega odbora sem imel nalogo, da pomagam odboru za pravila, da bo jih tako mogoče čimprej izdelati in spraviti v soglasje z zaključki konvencije ter jih razposlati na društva. Pravila so izdelana in delno tudi dotiskana in na društva bo jih nekaj razposlanih prve dni tega tedna. S pravili smo nekoliko zakasneli, kajti odborniki za pravila vsled preobilnega dela niso mogli posvetiti dovolj časa pravilom. Največ tega dela je torej padlo name, in ker imamo pravila v treh jezikih, se razume, da je šlo z ureditvijo počasno odrok. Precej časa pa vzame tudi za tisk in vezbo.

Konvencija je odredila, da članstvo s splošnim glasovanjem odloči o izdajanju poleg slovenskega tudi angleško pisanega glasila. Gl. upravni odbor je izdelal inicijativni načrt ter ga dal članstvu v razpravo in na glasovanje v času in na način, kot je bila želja konvencije. Glasovanja se je udeležilo prilično število članstva, toda predlog je zaenkrat propadel. To glasovanje pa je vsekako pokazalo, da je veliko zanimanja za angleško čtivo med našim članstvom in da bomo morali nekaj ukreniti prejalislej, da nadomestimo to, kar smo mislili članstvu dati potom angleškega glasila.

Pripravili smo tudi načrt za dvajsetletno in za starostno zavarovanje ter izdelali tozadevno inicijativo po naročilu konvencije. Izbrali smo lestvico in način zavarovanja, ki se nam je zdel za naše članstvo najbolj prikladen in najlažje izpeljiv. S tem zavarovanjem bomo izpopolnili našo organizacijo tako, da bo privlačna za mladino in za vse tiste, ki so se dosedaj izgovarjali, da jim jednota ne more dati take zavarovalnine kot jo žele in da so zato zavarovani pri zavarovalni družbi namesto v podporni jednoti. Članstvo se razprave dosedaj ni udeležilo dovolj, to pa najbrž raditega ne, ker mu ta novost ni dovolj poznana, vendar pa upamo, da bo spoznalo, da je stvar koristna in da bo odglasovalo za ta predlog.

Zadnja trimesečna seja gl. izvrševalnega odbora je sklenila, da odbor za stavbo, katerega član je br. Turk, br. Godina in jaz, pripravimo do te seje podrobnostni račun za stavbo poslopja, kar smo tudi izvršili, in so ga že gl. nadzorniki pregledali. Računa nismo izdelali sami, pač pa ga je izdelal računski izvedenec, kar je bolj pravilno in bolj namestu. Namen tega je, da s priobčitvijo detajliranega računa članstvu in vsej javnosti dokažemo, da se je pri gradnji poslopja delalo pošteno in varčno, in da nismo pri zidanju poslopja "zavozili", kakor nekateri škodoželjno trdijo in natolcujejo. Račun razločno izkazuje, koliko je stala katera stvar, kdo je prejel denar in koliko, vsak se lahko prepriča o ceni materijala, o plačah delavcev itd., in da je pri gradnji po takem načrtu vsak "komišen" nemogoč. Račun je tako pravilen kot zamore biti, in izkazuje, da gradnja stane faktično manj kot je bila prvotna cena po predloženem načrtu, in da so stroške zvišale izrednosti, katere niso bile v prvotnem načrtu. Teh izrednosti ali takozvanih "Extras" pa se nismo mogli ogniti, če smo hoteli urediti poslopje, da bo odgovarjalo vsem tem potrebam kot danes služi. Ne pričakujemo seveda, da bomo s priobčitvijo tega računa dobili kako priznanje od naših maziljenih nasprotnikov in maziljenih hujskačev, ali pa od znanih ultraradikalnih razbijalcev in potvarjalcev, — račun je za poštene in pravične kritike, hudobneži bodo pa skoraj gotovo še nadaljevali s svojim škodljivim in razdirajočim delom naprej.

Na zadnji trimesečni seji smo razpravljali tudi o spremembi pravil za mladinski oddelek. To delo je bilo poverjeno aktuarju s pojasnili na podlagi želje, izražene na razpravi na konvenciji. Pravila imajo biti predložena tej seji v potrditev, toda velikih sprememb ne bo, ker smo se morali držati zakonov, ki so v tem oziru za podporne organizacije zelo omejeni.

Omenjena seja mi je dala tudi nalogo, da izdelam opravilnik za seje s potrebnimi pojasnili o parlamentarnem redu in društvenih obredih. V pomoč sta bila izbrana v ta odbor tudi brata Jože Žavertnik in Frank Zajc. Tega nam pa v tem času ni bilo mogoče pripraviti. V zalogi imamo še veliko iztisov starega opravilnika, ki še zaenkrat zadostuje potrebam in vsebuje tudi vse tiste pojasnila, za katera se člani obračajo na nas ali jih pa iščejo po drugih knjigah. Težava je pač, ker opravilnika člani dovolj ne čitajo, nekateri pa ga še sploh nikdar v rokah niso imeli. V naglici nam torej ni bilo mogoče pripraviti nič boljšega kot imamo v zalogi sedaj in je torej boljše, da ne delamo takih stroškov, do druge redne seje gl. odbora nam bo pa, upam, mogoče predložiti dobro izvršeno in našim potrebam prilagodno delo.

V zadnjem času, kot Vam je povečini že znano, se je začelo precej zanimanja za ustanovitev društev naše mladine, to je sinov in hčera naših članov, ki so nad 16 let stari. Ta ideja še sicer ni dovolj utrjena in tudi ne bo v vseh naselbinah izpeljiva, vendar je pa to razveseljiv pojav, kajti od zanimanja mladine za jednoto je v veliki meri odvisna bodočnost naše organizacije in na mladino moramo računati, pa če hočemo ali nočemo. Sprijazniti se moramo z mislijo, da bodočnost pripada mladini. Od nas je pa odvisno kako bo vzgojena naša mladina in kako bo znala čuvati in negovati naša načela in naše idejale. Mladino moramo v tem duhu učiti in vzgajati, in ker je mladina zmožna dobro samo angleščine, bomo morali dajati nekaj čtiva zmerom v angleškem jeziku, če hočemo, da bo to naše delo uspešno. Članstvo očividno ni razumelo te potrebe pravilno, ko je odglasovalo proti angleškemu glasilu, toda potreba je tukaj in glavni odbor je ne sme prezreti in ne sme dopustiti, da izrabijo priliko drugi in da se nam mladina odtujuje. Je pa tudi veliko odraslih članov, ki radi čitajo angleško in se tako apopolnjujejo v jeziku in za organizatorično in agitatorično jednotino delo. Priporočam obenem, da gl. odbor nekaj ukrene za kampanjo med mladino, da se stvar bolj vzbudi in povspeši. Dosedaj sta že ustanovljeni dve mladinski društvi, v treh mestih je pa organiziranje baš v teku. In če vpoštevamo, da se je od zadnje konvencije organiziralo 10 novih društev — osem iz starejih in dva iz same mladine, in tri nova ml. društva so takorekoč že skoraj obstoječ fakt, moramo reči, da je to najboljši odgovor nasprotnikom, ki so začeli z lažnjivimi napadi in grobokopnim delom proti naši organizaciji po konvenciji.

Br. Berger predlaga, da se vzame poročilo na znanje. Na znanje vzeto.

Poroča gl. podpredsednik br. Vidrich:

POROČILO GLAVNEGA PODPREDSEDNIKA.

V preteklem letu, v kolikor se tiče posla mojega urada, sem poročal že na konvenciji v mesecu sept. l. l. ter smatram, da ni potrebno še enkrat poročati tu; po konvenciji pa nisem imel veliko posla. Imel sem le par slučajev in po nalogi gl. predsednika sem se udeležil par slavnostnih prireditev kot 20 letnice obstanka društev ter nastopal kot jednotin zastopnik in govornik. Reči moram, da take proslave so zelo koristne za S. N. P. J., zlasti v zadnjem času, ko se je zagrizeno mračnjaštvo združeno z raznimi provokatorji in prekucuhi in čez noč nastalimi "revolucijonarji", vrglo z vso silo v boj proti S. N. P. J. in nekaterim gl. odbornikom, z namenom, da zrahljajo naše vrste in da vsilijo prepir in škodljiv boj našemu članstvu. Umetno ustvarjajo sumljive obdolžitve proti raznim lojalnim članom in gl. odbornikom, kateri zagovarjajo namen in pomen S. N. P. J. in ki stoje na braniku kot zvesti čuvaji te naše ponosne delavske organizacije. Na takih shodih in slavnostih se članstvu lahko ustmeno pojasni, kdo in kaj so sedanji sovražniki S. N. P. J., ki vodijo boj po svojem lažnjivem in umazanem časopisju, dokaže se, da niso nič drugega kot najeti provokatorji in agenti od elementov, katerim diši milijonski zaklad S. N. P. J. ki ga je članstvo v teku 21 let s trudom in z žulji skupaj spravilo. Imovina S. N. P. J. ima veliko privlačno silo, od papeža doli do zadnjega kaplana in mešnarja, od največjega falotskega provokatorja do zadnjega lažikomunista (ki baje ne vgrujejo v denar). Vsi ti bi se radi vsedli k polni blagajni ter zarajali liki nekdanjim malikovalcem okrog zlatega teleta na račun dolgoletnih poštenih članov S. N. P. J. Najžalostnejše dejstvo je, da ta boj vodijo ljudje — in teh je mnogo — ki niso niti člani S. N. P. J. Imamo pa tudi nekaj članov, kojim so zunanji provokatorji bližji kot gl. odbor in jednota, toda takih pa srečo ni mnogo. Ogromna večina članstva je ostala zvesta jednoti in gl. odboru ter obsoja te uzurpatorske in provokatorske napade. Članstvo ne bode trpelo dolgo njih početij in ne bo pustilo blatiti S. N. P. J. in njen glav. odbor. Kot potovalec sem prišel z mnogimi člani v dotiko zlasti v Pennsylvaniji, in kot nepristranski član gl. odbora sem dobil utise, da vi, sobratje gl. odborniki, zlasti tisti, ki ste bili najbolj napadani in ki se vam podtika razne nepravilnosti in korupcijo, imate še vedno veliko zaupanje pri članstvu. Provokatorji in mračnjaki in vsi zunanji in notranji sovražniki napredka S. N. P. J. so premajenkostni ljudje, da bi zamogli škoditi poštenemu vodstvu ali pa ubiti lojalnosti članstva do svoje dobre organizacije.

Poročilo vzeto na znanje brez ugovora.

Glavni tajnik br. Turk omeni, da ni pripravil pismenega poročila, temveč bo ustmeno poročal.

Glede skladov poroča, da posmrtninski sklad narašča. Sklad neizplačanih posmrtnin se je tudi zvišal za približno $6.000. Odškodninski sklad je — kakor je že naprej povedal — izčrpan. Izčrpan je bil že pred zaključkom minulega leta. Če bi bile še v prejšnjem letu nakazane vse odškodnine, bi ta sklad izkazoval 31. decembra 1925 $16,000 ali $17,000 primanjkljaja. Ne želi, da bi se razpisal izreden asesment in upa, da v teku šestih mesecev ali enega leta pride zopet nazaj na trdno podlago.

Bolniški skladi tudi hudo nazadujejo. Vsi razen enodolarskega nazadujejo. Konvencija je po njegovem mnenju dobro naredila, da je združila prve tri razrede, in upa, da se bodo ti razredi s skupno blagajno zboljšali.

Razred za $2 bolniške podpore se je znižal in bo kmalu pri kraju. Razred za $3 ima $2,000 ali $3,000 primanjkljaja. Primanjkljaj v razredu za $4 znaša okrog $14,000, a v razredu za $5 pa kakih $6.500. V petdolarskem razredu ni več nobenega člana, a v štiridolarskem jih je še kakih dvanajst. Vprašanje je, kako pokriti primanjkljaj v teh dveh razredih, ki znaša okrog $20,000. Na konvenciji je predložil dva načrta v tem oziru, pa ni konvencija nič sklenila, zato treba nam kaj odločiti. Moje priporočilo je: da prenesemo iz sklada izrednih podpor, v katerem je približno $18,000, prizadetim bolniškim razredom. Na ta način bi bilo prizadeto celokupno članstvo, ne samo nekateri. Po mojem mišljenju je to edini mogoči način, zato priporočam ta prenos iz sklada izrednih podpor v prizadete bolniške razrede.

Razred za $6, v katerem je samo en član, ima ogromno rezervo, ki pa bi bila kmalu izčrpana, če bi dotični zbolel. Jaz bi priporočal, da se ta sklad prenese v razred za $3, tako da bi bil dotični zavarovan dvakrat po $3 podpore, kakor so oni v smislu tozadevne resolucije. Kakih 78 članov je zavarovanih na podlagi omenjene resolucije, in sicer večina za $2—$2.

V upravnem skladu smo, če vse upoštevamo, napredovali. V gotovini manjka $50,000, toda to je naloženo v stavbi in kakih $14,000 je bilo izdanih za spominsko knjigo, kar pa pride počasoma nazaj. Nismo torej tako na slabem.

Konvencija nas je stala okrog $53,000, ne računaje podpor, ki jih je nakazala, kakor tudi ne pravil. Dnevnice in vozni stroški so znašali $50,000, zapisniki, dvorana in drugo pa $2,300. Za konvencijo smo prejeli na izrednem asesmentu $54,000. Če bi sprejeli moj predlog da se določi izr. ases. na $2, bi člani plačali ravno toliko, toda kritike ne bi bilo. Seveda, večina odločuje in jaz nimam nič proti sklepu večine.

Sklad izrednih podpor se je zvišal za kakih $000. Zavetiščni sklad je tak kot pred šestimi meseci, — $1,290. To svoto nameravam dati posebej, pa naj nosi obresti, dokler se kaj drugega ne sklene.

Članstvo — upoštevajoč razmere — dobro napreduje. Lansko leto smo narastli za 1544 članov, kar je približno 129 na mesec. To seveda v odrasli oddelek. Mladinski oddelek je tudi dobro napredoval.

Omeniti moram še varščine odbornikov krajevnih društev. Dal sem bond za vsakega tajnika in blagajnika, in sicer za tajnika v višini asesmenta dotičnega društva, za blagajnika pa $100. Toda ker po novih pravilih blagajniki sprejemajo bolniške podpore, treba kaj ukreniti, da se njih varščina zviša, recimo na $500.

Novi sistem mesečnih poročil, ki sem ga na konvenciji priporočal in je bil odobren, je uveden ter dobro deluje. Stalo nas je okrog $500 manj, kot sem na konvenciji omenil, to pa, ker so dekleta naredila znatno več, kot je družba računala. Prosil bi, da mi da seja dovoljenje za nabavo še enega stroja, da bo delo še bolj uspešno. Vsi so se doslej pohvalno izrazili o novem sistemu. Prejel sem samo eno kritiko, toda dotični tajnik je imel svoj seznam urejen po abecednem redu, pa mu je delalo težkoče, ko je dobil poročilo, urejeno po bolniških razredih in starosti. Moje prepričanje je, da je ta sistem nekaj prvovrstnega.

Bil sem v Sheboyganu, Detroitu in Hurley-u, po jednotinih opravkih.

Drugo pozneje povem, a pojasnila dam vsakomur drage volje.

Br. Godina predlaga, da se sprejme na znanje poročilo br. Turka. Soglasno vzeto na znanje.

Tajnik bolniškega odseka br. Novak poroča:

POROČILO STANJA BOLNIŠKEGA SKLADA ZA DOBO OD 1. JULIJA DO 31. DECEMBRA 1925.

Ker sem zadnji seji gl. izvrševalnega odbora podal poročilo le za dva meseca, podajem današnji seji poročilo za šest mesecev.

Dohodki:	$1 razred	$2 razred	$3 razred	$4 razred	$6 razred	Skupaj
Julij	$14,011.20	$ 26,440.75	$ 20,160.00	$ 2,390.10	$ 9.90	$ 63,011.95
Avgust	10,582.60	19,921.55	15,268.50	1,252.40	4.95	47,030.00
September	10,637.20	20,297.10	15,338.25	716.10	4.95	46,993.60
Oktober	10,642.10	20,518.95	15,278.00	554.90	4.95	46,998.90
November	10,806.60	20,662.50	15,360.75	368.90	4.95	47,203.70
December	8,899.80	17,050.55	12,775.50	167.40	4.95	38,898.20
Skupaj:	$65,579.50	$124,891.40	$ 94,176.00	$ 5,449.80	$ 34.65	$290,131.35
Izr. mes.	.....	.....	41,856.00	7,313.00	.....	49,169.00
Vrnjena podp.	70.50	263.40	166.50	.....	.....	500.40
Preost. 7-1-25	30,116.11	21,798.99	.....	.....	334.25	52,248.35
Skupaj:	$95,766.11	$146,953.79	$136,198.50	$12,762.80	$367.90	$392,049.10
Izdatki:						
Julij	$ 9,627.00	$ 20,628.50	$ 20,154.00	$ 3,994.00	.....	$ 54,403.50
Avgust	8,135.50	18,432.50	17,189.50	4,012.00	.....	47,769.50
September	8,602.50	19,563.00	19,701.00	4,272.00	.....	52,138.50
Oktober	10,248.50	20,193.50	19,905.50	3,866.00	.....	54,213.00
November	8,892.00	21,491.00	119,771.50	3,774.00	.....	53,928.50
December	13,254.00	30,938.00	30,225.00	2,636.00	.....	77,053.00
Skupaj:	$58,759.50	$131,246.00	$126,946.50	$22,554.00	.....	$339,506.00
Primanjkljaj 7-1-25	.....	.....	12,980.21	5,076.71	.....	18,056.92
Prim. v $5 raz.	.....	.....	.....	.....	.....	6,458.10
Skupaj:	$58,759.50	$131,246.00	$139,926.71	$27,630.71	.....	$364,021.02
Ostanek	37,006.61	15,707.79	.....	.....	$367.90	53,082.30
Primanjkljaj	.....	.....	3,728.21	14,867.91	.....	18,596.12
Prim. $5 raz.	.....	.....	.....	.....	.....	6,458.10
Ostanek skupnega sklada						$ 28,028.08

V drugi polovici preteklega leta se je torej imovina vseh razredov znižala izvzemši $1 razreda. Zaključkom l. 1925 izkazuje le $1 razred nad po pravilih določeno rezervo, $2 razred je za okroglo $4.000 pod rezervo, $3 in $4 razreda izkazujeta primanjkljaj. $4 razred se je znižal na tako občuten primanjkljaj, da ga ne bo mogoče spraviti nazaj v po pravilih določeno rezervo. Za ta razred je neizogibno potrebno, povišati izredno naklado kolikor le mogoče; člani ki so še ostali, bodo gotovo zavarovalnino znižali, nakar nam bodo ostali le tirje razredi. Zadnja konvencija je vpeljala nekaj sprememb tudi za bolniški oddelek, kot uradna spričevala, priobčanje imen in vzot nakazane podpore in druge spremembe v pravilih, kar daje nekoliko več dela v gl. uradu. Nova pravila ne določajo, kako se more priobčati nakazano podporo, tedensko mesečno ali polletno. Začel sem tako priobčati nakazano podporo iz raznih razlogov. V prvi vrsti je ta način priobčanja najpraktičnejši in z najmanj delom v zvezi. Smatral sem, da je to konvencija upeljala v svrho, da imajo društva in članstvo v splošnem pregled, komu je podpora nakazana in zamorejo zasledovati, če je vsa podpora od društev odobrena kot nakazana in če se priobča tedensko, dobi članstvo ta pregled znatno prej kot pa če bi se priobčalo mesečno, kajti mesečno poročilo bi se zamoglo priobčiti šele sredi naslednjega meseca. Delo je povečala vsaj začasno tudi sprememba o poteku in zopetnem obnovljenju cele podpore, posebno ker društva še niso prejela nova pravila in je bilo potreba zadevo pismeno pojasnjevati v posameznih slučajih.

Že na prejšnjih sejah sem omenjal, da je pri bolniškem oddelku dela približno za dve moči, pri tem ko nimam pri mojem delu pomoči kot bi je potreboval, zakar želim, da ta seja odredi, da dobim moč katera bo delu bolniškega oddelka vedno na razpolago, da mi ne bo potreba delati v prostem času, kar morem zdaj, ako hočem, da je delo izvršeno.

BLAS NOVAK, taj. bol. oddelka.

Glavni blagajnik br. Vogrich poroča:

POROČILO GL. BLAGAJNIKA

za dobo od 1. julija do 31. decembra 1925.

Izkaz čekovnega računa 1. julija 1925	$ 75,686.20	
Šestmesečni dohodki	786,755.88	$ 862,442.08
Izdatki		284,657.51
Čisti prebitek na čekovnem računu 31. decembra 1925		$ 77,784.57
Nevrnjeni čeki		60,554.70
Bančni izkaz čekovnega računa 31. decembra 1925		$ 138,339.27
Premoženje v gotovini:		
Čekovni račun—Kaspar American State Bank	$ 77,784.57	
Int. Bldg. & Loan Ass'n., Cleveland, O.	8,890.63	
Prva vknjižba—Hipoteka	10,000.00	
Zadolžnice—Municipal Bonds	1,978,239.10	$2,074,914.30
Gotovina 1. julija 1925		1,895,224.98
Prebitek gotovine v šestih mesecih		$ 179,589.32
MLADINSKI ODDELEK:		
Izkaz čekovnega računa 1. julija 1925	$ 3,045.57	
Šestmesečni dohodki	28,243.39	$ 31,288.96
Izdatki		26,855.21
Čisti prebitek na čekovnem računu 31. decembra 1925		$ 4,433.75
Nevrnjeni čeki		520.00
Bančni izkaz čekovnega računa 31. decembra 1925		$ 4,953.75
Premoženje v gotovini:		
Čekovni račun—Kaspar American State Bank	$ 4,433.75	
Zadolžnice—Municipal Bonds	175,289.39	$ 179,723.14
Gotovina 1. julija 1925		161,538.66
Prebitek gotovine v šestih mesecih		$ 18,184.48
Gotovina oddelka odraslih članov 31. decembra 1925		$2,074,914.30
Gotovina Mladinskega oddelka 31. decembra 1925		179,723.14
Gotovina obeh oddelkov 31. decembra 1925		$2,254,637.44
Gotovina obeh oddelkov 1. julija 1925		2,056,863.64
Prebitek gotovine obeh oddelkov v šestih mesecih		$ 197,773.80
CELOLETNI PREGLED:		
Gotovina obeh oddelkov 1. januarja 1926		$2,254,637.44
Gotovina obeh oddelkov 1. januarja 1925		1,959,076.18
Prebitek gotovine za celo leto		$ 295,561.26
Posebna vloga na Millard State Bank, vrnjena od varuha tujezemske lastnine na čekovnem računu 1. julija 1925	$ 6,076.61	
Obresti od vloge	67.16	$ 6,143.77
Izplačila		46.40
Ostanek na čekovnem računu dne 31. decembra 1925		$ 6,097.37
Od te vsote je še izplačati dedičem		5,506.87
Ostanek obresti od vloge—spadajoč v upravni sklad		$ 590.50
Vloga v Mestni hranilnici ljubljanski po Alojziji Planinšek		523.65 Din

JOHN VOGRIČ, gl. blagajnik SNPJ.

Poročilo sprejeto brez ugovora na znanje.

Br. Godina poroča kot gl. upravitelj:

POROČILO UPRAVITELJA.

Poročilo za prošlih šest mesecev za list Prosveta je kratko. Posebno važnih sprememb ni bilo nobenih, po mojem prepričanju gre vse dobro naprej. Tednik se tiska sedaj v 37.000 iztisih. Pri dnevniku smo izgubili okrog štiristo naročnikov v zadnji polovici ali boljše rečeno proti koncu leta, kot glavni vzrok temu smatram v glavnem slabe delavske razmere, ki še vedno vladajo in še posebno med premogarji. Upanje je, da se jih bo nekaj pridobilo nazaj, kakor hitro se bodo delavske razmere izboljšale. Z oglasi smo tudi nekoliko nazadovali. Drugih posebnosti nimam poročati, kar se lista tiče. Tupatam imam sitnosti glede dostavljanja lista, oziroma vsled netočnosti, kar se pa ne godi le pri nas, temveč pri vseh listih. Stvari se vselej kolikor mogoče odpomore, da se zadovolji naročnike. Kako stojimo finančno, kažejo računi, priobčeni na drugem prostoru v listu. Izvedenci in nadzorni odbor so, kot običajno, pregledali knjige.

Mladinski List se tiska v 6300 iztisih, kar znači, da smo narasli za par stotin. Kar se uprave tiče, nimam k temu nobenega posebnega poročila, razun, da je bilo precej posameznih pritožb od čitateljev, vsled zamude ali takorekoč poznega izdajanja Mladinskega Lista, ki je večinoma izšel vselej šele prve dni drugega meseca za prejšnji mesec, zakar pa ni krivo upravništvo. K temu imam reči le to, da ta seja naj sklene in določi gotov datum, kedaj mora list iziti. Moje priporočilo k temu je, da naj izide list najkasneje do 20tega v mesecu, tako, da ga bodo naročniki prejeli v roke še isti mesec.

Nadalje želim, da ta seja nekaj ukrene glede agitacije in prodaje knjig Književne matice S. N. P. J., to si smatram za dolžnost, ker sedaj spada vsa uprava, prodaja in pošiljanje knjig v področje upravništva.

V glavnem je to vse moje poročilo, kar se tiče upravništva, ako ima kateri gl. odbornikov kako vprašanje ali pritožbo, želim, da pove ali vpraša, sem tu da odgovarjam za upravništvo.

PHILIP GODINA, upravitelj.

Vzeto na znanje brez ugovora.

Br. Godina poroča kot upravitelj tiskarne:

POROČILO UPRAVITELJA TISKARNE.

Tu vam želim podati še malo poročila o naši novi ustanovi—o Tiskarni S. N. P. J. Preteklo je danes nekaj nad leto dni, od kar smo pričeli z obratovanjem tega podjetja, in kakor vse kaže, je dobro izpalo za prvo leto. Dne 7. januarja 1926 je preteklo leto dni, od kar smo pričeli obratovati našo tiskarno. Stvar je samazasebi, v kolikor se tiče prvoletne skušnje v obratovanju, pokazala veliko bolje kot sem jaz sam mislil. Prav lahko rečem danes, da vsaj za to dobo se je vse izvrstno dobro in dobičkanosno izkazalo. Na drugi strani v tem listu so tudi za to ustanovo priobčeni računi, ki kažejo lep prebitek in sicer nad enajst tisoč dolarjev čistega prebitka. Seveda potrebno je, da omenim, da smo imeli letos takozvano, po domače rečeno "debelo leto," in to seveda največ vsled obilega izrednega dela s konvencijo in po konvenciji. Izvršili smo, kar se lahko reče, velika dela in s tem pokazali, da je naša tiskarna zmožna izvršiti tudi velika dela. Sicer ni nikjer zapisano, da bo vedno tako dobro šlo tudi za naprej, ali jaz upam, da bomo tudi v bodoče napredovali, če še ne v tako veliki meri, pa vsaj toliko, da ne bomo imeli zgube in da bo članstvo lahko zadovoljno s to našo novo ustanovo. Pri poslovanju in obratovanju v zadnji polovici leta ni bilo nobenih večjih težkoč. Tiskarna S. N. P. J. je strogo unijska in sporazum med nami je bil vseskozi zelo zadovoljiv. Zelo me veseli, da je stvar tako lepo napredovala v prid članstva S. N. P. J., ker—v kolikor se jaz spominjam—vzelo je nad sedem let agitacije, da smo to stvar izvedli. Imeli smo mnogo nasprotnikov, ki so vedeli povedati vsakovrstnih stvari, ki niso bila vse v najlepšem tonu. Prebili smo vse, šli smo svojo pot naprej ter danes, vsaj jaz mislim in lahko trdim, smo lahko hvaležni vsi skupaj za koristi, ki jih bomo dobivali od te ustanove. Drugih posebnosti o Tiskarni S. N. P. J. nimam za poročati. Ako kateri gl. odbornikov želi še kaj več pojasnila o detajlih, sem vam na razpolago z odgovori po moji najboljši možnosti.

PHILIP GODINA, upravitelj.

Na vprašanje pojasnita brata Godina in Turk, kaj pomeni znižana vrednost, da z vsakim letom postaja vsak stroj radi uporabe manj vreden in se znižana vrednost seveda upošteva v letnih računih.

Na vprašanje, kako da se nahaja v računu jednotinih glasil in v računu tiskarne postavka glede poštnine, pojasni br. Godina, da je nahaja v računu tiskarne le poštnina za Chicago in za inozemstvo, kjer treba faktično prilepiti znamke.

Poročilo vzeto na znanje brez ugovora.

Br. Godina nato še poroča, da je bil v Sheboyganu, kjer je društvo priredilo shod in debato. Knjiga "Ameriški Slovenci" se počasi razpečava. Prodanih je bilo doslej le okrog 270 izvodov, nekaj pa je bilo razposlanih raznim predstavnikom in pisateljem in uredništvom tu in v starem kraju.

Na predlog br. Zaitza poročilo sprejeto na znanje.

Br. Jože Zavertnik, gl. urednik jednotinih glasil, poroča:

Cenjeni bratje in sestre!

Po zadnji konvenciji je bilo izredno veliko dela v uredništvu. To ste lahko sami opazili, ako ste pazno zasledovali vse številke Prosvete, uradne in neuradne. V vsaki številki je bilo nekaj drobnega tiska. V nekateri številki več, v drugi zopet manj.

Vzroke za to prikazen je iskati v trojni združeni reakciji, ki je stremila za tem, da se s pomočjo beganja članstva in najnesramnejšimi lažmi in obrekovanjem članov in gl. odbornikov, ki so bili delavni za S. N. P. J. in ki so stali vedno na braniku načel in ciljev S. N. P. J., polasti vodstva S. N. P. J., ali razreději njene vrste, ali pa zapelje njeno članstvo na tako pot, da ona ne more več napredovati.

Ta trojna združena reakcija se je posluževala vsakovrstnih sredstev: hujskanja, obrekovanja, provokatorstva in najnesramnejših laži, da doseže svoj namen.

Zato je bilo treba te napade prikazati članstvu v taki luči, da jih razume, obenem pa spozna namen in cilj te združene trojne reakcije.

Prostor v listu za tako delo je bil premajhen in zaradi tega se je bilo treba poslužiti drobnega tiska. Zaradi drobnega tiska je pa bil list povečan na gradivu, kakor da bi mu pridjali vsak dan par kolon z navadnim tiskom.

Včasi je izgledalo, da bo skoraj nemogoče izvršiti to delo, ali s trdno voljo in žrtvovanjem po nekaj ur dnevno, se je to delo tudi zmoglo. Ako bi take razmere bile trajne, tedaj bi opešal tudi najmočnejši človek z najtrdnejšo voljo.

Imeli smo splošno glasovanje glede izdajanja lista v angleščini.

Izid splošnega glasovanja je bil priobčen v uradni štev. z dne 3. februarja t. l. Pod tablicami o izidu splošnega glasovanja pravi brat gl. tajnik, da članstvo S. N. P. J. ne želi lista v angleščini. Jaz bi se ne upal izreči take trditve, odkar sem zadnjo nedeljo pregledal te tablice, ker sem našel notri pomote, katerih si ne morem raztolmačiti, kako so bile izvršene ali nastale. Ne vem, ali so te pomote izvršili društveni tajniki, ali so bile izvršene pri sestavi poročila ali pa v tiskarni. N. pr. ako se ozrem, koliko jih je glasovalo za tednik in mesečnik v angleščini, tedaj dobim številko 7,221, t. j., da je bilo oddanih za tednik v angleščini 3,679, za mesečnik pa 3,542 glasov. Poročilo pa izkazuje, da je bilo oddanih za angleški list samo 6,913 glasov. Razlika znese 308 glasov.

Ko sem našel to razliko, sem postal bolj pozoren in pričel sem iskati križne (počezne) pomote. Teh pomot sem naštel okrog sto petnajst, pri katerih ne soglašajo glasovi, ki so bili oddani proti izdajanju ali pa za izdajanje angleškega lista z onimi glasovi, ki so bili oddani za izdajanje tednika in mesečnika v angleščini. Za primero poglejmo štev. 5 v Clevelandu. Poročilo izkazuje, da je bilo oddanih skupaj 84 glasov za izdajanje angleškega lista, 29 pa proti izdajanju angleškega lista, in sicer za tednik 45, za mesečnik pa 40 glasov. Ako seštejemo oddane glasove za mesečnik in tednik, pa dobimo številko 94 mesto 84. Razlika je za deset glasov. Te razlike imam spisane na posebni poli in pročital jih bom, ko prične razprava o izdajanju lista v angleščini. Jasno je kot beli dan, da tisti ne more glasovati za tednik ali mesečnik v angleščini, ki je glasoval proti izdajanju lista v angleščini. Te pomote so večinoma izvršene na škodo angleškega lista, kot prikazuje tablica. Dalje tudi pogrešam rubriko (predal), ki naj bi pokazal, koliko glasov je bilo oddanih pri društvu skupaj za in proti predlogu. Če bi bil tak predal v tablici, bi bilo lahko tolmačiti, kako so nastale pomote. Tako je pa treba pregledati še enkrat izkaze o glasovanju onih društev, pri katerih so se našle pomote.

Glasovnice so veljavne ali pa neveljavne.

Dalje sem prepričan, da bi bila ogromna večina za izdajanje angleškega lista in sicer mesečnika, ako bi članstvo vedelo, da ne bo treba za mesečnik plačati izrednega asesmenta. Kot sem jaz razumel konvencijo in še veliko drugih bratov zraven mene, je konvencija zaključila, da se izda list v angleščini, članstvu se pa da na glasovanje, kaj želi: mesečnik ali tednik. Ko se to vprašanje predloži članstvu na splošno glasovanje, se mora podati natančni proračun in za, koliko se ima povišati asesment. Ako ni treba n. pr. povišati asesmenta, se lahko takoj prične z izdajanjem angleškega lista, kot to zaključi gl. odbor S. N. P. J. Z drugimi besedami to pomeni, če ne bo tednika, bo mesečnik. Če pa za tdenik ni treba povišati asesmenta, naj se pa prične izdajati tednik. Če je pa povišanje asesmenta potrebno pri mesečniku in tedniku, tedaj pa članstvo odloči, kaj hoče: mesečnik ali tednik.

Ako današnja seja zaključi, da se izda mesečnik v angleščini, ker je prišla do prepričanja, kot sem prišel jaz, da ne bo treba povišati asesmenta, tedaj delo v uredništvu lahko izvrši sedanje uredniško osobje, ako se mu dodeli še ena moč, ki je tako in tako potrebna, ker uredništvo ne more več izhajati brez nje. Dokazati hočem s par stavki, da je ta pomoč vseeno potrebna.

Korespondenca se množi z vsakim dnem. V uredništvo prihaja vsak dan od trideset do štirideset pisem in včasi še več. V teh pismih so najrazličnejša vprašanja—zgodovinska, fizikalična, matematična, juristična, slovnična, poljedelska, industrijska, politična itd. Prihajajo pa tudi vprašanja, ki se tičejo samo naše jednote. Na vsa ta vprašanja je treba odgovoriti v listnici uredništva ali pa v pismih. Za odgovor pa gre precej časa. Gl. uredniku je naloženih več dolžnosti, kot po starih pravilih. To sem omenil, da me razumete, zakaj bom koncem poročila predložil razne sugestije, ki naj pridejo na razpravo, ko se bo razpravljalo o poročilih gl. odbornikov.

Kar S. N. P. J. potrebuje, so agitatorična sredstva za pomnožitev svojega članstva in gospodarsko utrditev njenih ustanov, da S. N. P. J. ostane na trdni gospodarski podlagi, kot je bila doslej.

Nasprotniki S. N. P. J. skušajo z osmešenjem, zafrkavanjem in podtikanjem preprečiti izdajanje uradnega glasila v angleščini. Pri tem se seveda poslužujejo največjih hujskarij, laži in obrekovanja. Ampak medtem, ko skušajo z lažmi in obrekovanjem preprečiti S. N. P. J. izdajanje uradnega glasila v angleščini, se sami prav pridno pripravljajo, da izdajo njih organizacije list v angleščini. Ti sovražniki S. N. P. J. se dobro zavedajo, da ima tista slovenska organizacija obstanek zagotovljen, ki bo izdala svoj list v angleščini. Nikar ne varajmo samega sebe, da je izdajanje uradnega glasila v angleščini prezgodaj. Izseljevanje v Ameriko iz naših krajev je ustavljeno. Četudi bi vsch tistih šest sto ali sedem sto Jugoslovanov pristopilo v S. N. P. J., ki smejo priti na leto v Ameriko, bi pričela naša jednota pešati. Danes je v Ameriki rojenih Slovencev že od šestdeset do sto sedemdeset tisoč. Naša dolžnost je, da te v Ameriki rojene Slovence pridobimo za našo jednoto. Mi nismo prezgodaj z angleškim listom, ampak pravzaprav smo za štiri leta prepozni.

Namen S. N. P. J. pa ni samo nabirati člane, da lahko reče, da je najmočnejša slovenska podporna organizacija po številu članstva, ampak njena naloga je tudi izobraževati. Ali S. N. P. J. izvršuje svojo nalogo vestno in točno, ako ne skrbi, da bo njen mladi naraščaj prežet z tistim duhom, s katerim so bili prežeti njeni ustanovitelji?

Po konvenciji sem izvrševal v družbi drugih bratov in sam še neko drugo izredno delo, t. j. urejevanje pravil do časa, ko je to delo pripadalo gl. predsedniku, da se pregledajo korekture, napravi prevod v hrvaščino in pregleda od odvetnika, koliko je protislovij v njem. S tem delom sem izgubil 54 ur časa po delopustu, za katere pa ne maram nobene nagrade, ampak navadno mezdo, ki jo naj določi gl. odbor.

Pri tem delu sem tudi dobil izkušnje, na podlagi katerih priporočam gotove izpremembe pravil, v kolikor se tičejo odbora za pravila in njegovega dela.

Dozdaj je bilo v navadi, da se je vršila obširna debata v jednotinem glasilu. Dopisovalci in društva so samo izraževali svoje želje, kaj se naj izpremeni. Na podlagi teh sugestij je odbor za pravila sestavil nova pravila in jih predložil konvenciji v razpravo. Posledica tega je bila, da so se vršile debate o točkah do pol ure, a izpremenjenega ni bilo ničesar v točki. Da se je tratil čas na konvenciji, niso bili tega krivi delegati, ampak sistem, ki je bil uveden. Ta sistem se je izkazal za nepraktičnega, potratnega in dragega.

Moja misel je približno tale: Eno leto pred konvencijo, naj prične razprava o novih pravilih. Vsako društvo, ki želi kakšno izpremembo, naj v teku debate, ki naj traja šest mesecev, priobči amendmente k pravilom. Te amendmente naj utemelji, zakaj so potrebni. Koncem treh mesecev po končani razpravi naj odbor za pravila priobči vse amendmente, ki so bili od društev priobčeni v teku šestmesečne razprave v uradni štev. "Prosvete". Pri vsakemu teh amendmentov, naj pove, če ga priporoča ali odklanja. Zraven tega naj navede tudi svoje razloge. S temi amendmenti naj se priobčijo vsi amendmenti, ki jih želita gl. odbor in odbor za pravila. Zdaj imajo društva še tri mesece časa, da razpravljajo o amendmentih k pravilom in dajo svojim delegatom nalogo, za katere amendmente naj glasujejo in proti katerim amendmentom pa naj oddajo svoj glas. Vrh tega lahko društva spišejo nove amendmente, ki jih delegati prinesejo s sabo na konvencijo, da jih izroče odboru za pravila. Odbor za pravila pregleda seveda vse te amendmente, če se strinjajo s točkami v pravilih. Za podlago razprave na konvenciji služijo stara pravila. Razpravlja se le o tistih točkah, h katerim so bili predlagani amendmenti. To pomeni veliko prihranitev časa, kajti nepotrebno je čitati točke, v katerih nihče ne želi izpremembe, če bolj nepotrebna je pa razprava o takih točkah. Čitanje takih točk in razprava o njih je le potrata časa, ki je zelo drag na konvenciji. Če se bo amendiranje pravil vršilo v tem smislu, bodo konvencije precej skrajšane, kar pomeni pet tisoč dolarjev prihranka, ako bodo skrajšane samo za dva dni. Vsak delegat pa bo nesel v žepu že domov nova pravila, ako si bo napravil beležke o sprejetih amendmentih, kar bo zanj lahka reč, ker jih bo imel tiskane pred sabo. To je površno naslikana sličica, kako bi se lahko prihranil čas in denar na konvenciji in odpravila konfuzija, ki večkrat nastane pri amendiranju pravil, zaradi katere je treba dostikrat popravljati amendmente, ker so v nesoglasju z drugimi točkami v pravilih. Ako gl. odbor želi razpravljati o tej sugestiji, sem Rasneje pri volji v debati bolj na drobno razložiti stvar, da se izpopolni sličica tako, da je jasna vsakemu.

Če pa ima kdo izmed članov gl. odbora boljšo sugestijo kot je moja, jo bom pa podpiral.

Ne želim, da se razpravlja že na tej seji o tej sugestiji, ampak moja želja je, da se o nji razpravlja šele na prihodnji seji gl. odbora, tako da si lahko med tem časom vsak član gl. odbora ogleda to sugestijo od obeh strani, praktične in nepraktične.

Knjiga "Ameriški Slovenci" je izšla. Kako je velika in kaj vsebuje, ne bom omenjal, ker je imel vsak član gl. odbora priliko jo čitati, ako si jo je naročil. Tudi pri tej knjigi sem delal 271 ur zunaj mojega za urejevanje lista določenega časa. Knjigo je izdala S. N. P. J. in ne uprava "Prosvete." Da se izda ta knjiga, je zaključila tretja izredna ali združevalna konvencija v Clevelandu. Gl. odbor S. N. P. J. je izvršil le konvenčni zaključek, ko je izdal knjigo. Za to čezurno delo tudi ne maram nobene nagrade, ampak kot delavec naj dobim mezdo, kot jo določi gl. odbor.

Imam celo kopico pridržanih dopisov, resolucij itd., ki jih predložim seji, ko pridejo na dnevni red tekoča opravila gl. odbornikov, da glavni odbor odloči o njih.

Imam precej vprašanj, kako tolmači gl. odbor točke v pravilih, ki se tičejo uredništva in urejevanja jednotinih publikacij. Ta vprašanja predložim, ko bo na dnevnem redu tolmačenje pravil.

Imam posebno sguestijo glede izdajanja brošurice propagande v interesu S. N. P. J., njenih namenov in cilja. Tudi to predložim, ko pridejo na dnevni red predlogi v korist S. N. P. J.

Želim pa, da ta seja reši, poleg vprašanj, ki jih imajo drugi gl. odborniki, še tale vprašanja:

a) Izdajanje lista v angleščini.

b) Nastavljenje še ene moči v uredništvu.

c) Mezda za čezurno delo pri urejevanju pravil za vse prizadete in za čezurno delo pri knjigi "Ameriški Slovenci".

d) Pravilo za pridržane dopise, resolucije itd.

e) Tolmačenje pravil, ki se tičejo uredništva in urejevanja jednotinih publikacij.

f) Rešitev vseh vprašanj, ki jih zastavijo drugi glavni odborniki z namenom, da se rešijo.

g) Rešitev vseh vprašanj, ki se pojavijo v teku razprave.

h) Rešitev vseh nerešenih vprašanj s sej gl. izvrševalnega odbora in gl. upravnega odbora.

Prepričan sem, da je napredek S. N. P. J. le tedaj mogoč, ako se rešijo stvarno vsa vprašanja, ki se pojavijo. Kadar je kakšno vprašanje zastavljeno, se mu ne smemo izogniti, ampak ga moramo rešiti, ako nam je reševanje vprašanja tudi neljubo in neprijetno. Jaz upam, da bo ta seja rešila vsa vprašanja, ki se pojavijo, in tako ustvarila tisto podlago, ki je potrebna za uspešno delo v interesu S. N. P. J. Hvala za potrpljenje in posluh.

Br. Terčelj predlaga, da se poročilo vzame na znanje. Soglasno na znanje vzeto.

Predsednik br. Cainkar zaključi sejo ob 12. opoldne.

Vincent Cainkar, predsed. Jakob Zupančič, zapisnikar.

---

2. SEJA.

8. februarja popoldne.

Predsednik Cainkar otvori sejo ob 1. popoldne.

Navzoči so vsi gl. odborniki, izvzemši br. Železnikarja in br. Ambrožiča. Br. Cainkar naznani, da je prišlo od br. Ambrožiča pismo, v katerem javlja, da se radi bolezni v družini ne more udeležiti seje.

Br. Godina predlaga, da se pismo vzame na znanje ter br. Ambrožiča opraviči. Brez ugovora sprejeto.

Na dnevni red pride poročilo porotnega odbora. Predsednik porotnega odbora ni navzoč, torej poročajo ostali štirje porotni odborniki.

Sestra Tauchar pravi, da nima nič posebnega poročati. Kar ji je bilo poslano, je rešila po svoji najboljši prevdarnosti. Poslana ni bila nikamor.

Poročilo sestre Tauchar vzeto na znanje brez ugovora.

Br. Križmančič poroča, da je vse rešil, kar mu je bilo poslano. Omenja tudi Štefančičevo zadevo, o kateri pa bo govoril na drugem mestu, kadar pride na vrsto.

Poročilo vzeto brez ugovora na znanje.

Br. Terčelj poroča, da je vse poslane zadeve rešil ter izvršil vse, kar mu je bilo naročeno. Bil je v Montclairju, W. Va., kjer je bil pri društvu nesporazum vsled stavke. Imel je težave, predno je našel društvo, kajti v resnici se nahaja v drugem kraju, kot je naveden, a si bodo spremenili sedež. Sklical je sejo, na kateri so enoglasno izrazili mnenje, da ne krijo pravil, če gredo delati. Nisem mogel—pravi—vzdržati obtožnice. Pomisliti treba, da jih izmed 5.000 vztraja še komaj 200. Naši bratje bi bili žrtve, če bi še naprej vztrajali. Težko mi je to priznati, toda resnica je. Informiral sem se okrog glede premogarske situacije in se prepričal, da imajo tam okrog povsod upeljano plačilno lestvico iz leta 1917. — Bil sem nadalje v McKees Portu radi nekega člana, ki je bil z enim glasom večine spoznan, da ni kriv. Tajnik je vložil priziv proti temu, da bi dotični dobil podporo. Mislim, da mora biti priziv že v rokah predsednika poretnega odbora. Ko sem bil tam, so imeli burno sejo, in volitve društvenih uradnikov, pa so končno vendar izvolili uradnike, in mislim, da je sedaj tam vse v redu. — Nadalje sem bil tudi na društveni priredbi v Imperialu, kjer sem govoril v imenu jednote. Z menoj je bil tudi br. Albert Hrast, ki je spregovoril tudi par besed.

Na vprašanje br. Turka glede razmer v Morgantownu, pojasni br. Terčelj o tamošnjih razmerah. Nekateri premogovniki stratujejo na podlagi pogodbe iz leta 1917. Priporoča, da se ne pošilja na prve pritožbe nikogar takoi tja.

Poročilo vzeto na znanje brez ugovora.

Sestra Udovich poroča:

Cenjeni:—

Moje poročilo je isto, kot ostalih članov glavnega porotnega odseka. Vse kar sem prejela od brata Železnikarja od zadnje konvencije do danes, sem pravočasno odposlala na pristojno mesto in upam, da je bilo vse v redu.

Pred nekaj meseci sem prejela pismo od brata Štefančiča, katerega lahko prečitam, če tako želi seja glavnega odbora. V pismu omenja Štefančič, če bi bila tako prijazna, da bi mu povedala, če sem tudi jaz glasovala proti njemu. V pismu omenja, da mu je že par porotnikov odgovorilo in da želi zvedeti še od mene. Jaz mu nisem nič odgovorila, ker ni moja dolžnost posameznikom odgovarjati in smatram, da ima za taka vprašanja porotni odsek predsednika, na katerega se lahko obrne vsak član za pojasnilo.

Dalje omenim, da sem čitala nekega dne po zadnji konvenciji v Prosveti napad na mene od strani brata Shragala, da sem izrabljala po nepotrebnem čas na konvenciji, ker sem naznanila progresivni blok. Jaz odklanjam take napade na mojo osebo, ker jaz nisem imela nobene politike v zadevi, za katero se je šlo. Branila sem le princip S. N. P. J. in se zavedam, da sem upravičena, da branim in zagovarjam jednoto, kadar vidim potrebno; kajti za to organizacijo sem delala in agitirala že čez 18 let in sem žrtvovala za njo moja mlada leta. Upam, da vzame seja gl. odbora to moje skromno poročilo na znanje.

Na predlog brata Godina se vzame poročilo sestre Udovich na znanje.

Br. Zaitz omenja razne kritike radi zavlačevanja od strani gl. porotnega odseka.

Br. Terčelj pravi, da se je — kolikor je njemu znano — pritožil le br. Štefančič. Br. Štefančič je pisal tudi njemu in on mu je pojasnil stvar. Med porotnimi odborniki in odbornicami ni opazil nobenega nesoglasja.

Sestra Tauchar pravi, je tudi slišala precej kritike, predvsem da porotni odbor ne reši zadev hitro in ne pravilno. Jaz seveda ne morem rešiti zadeve, dokler je ne dobim v roke. Po njenem mnenju bi šlo lahko hitrejše.

Predsednik br. Cainkar je mnenja, da je težko govoriti o teh stvareh, če ni predsednik porotnega odseka navzoč. Pričakuje, da še pride br. Železnikar, pa se bo potem govorilo nadalje o tem.

Na vrsto pride poročilo bolniškega odbora. Predsednik tega odbora, br. Novak, nima nič posebnega poročati. V pretečenem letu ni osebno šel nikamor. Sprejeto na znanje brez ugovora.

Brat Jožef Zorko, kot bolniški nadzornik za vzhodno okrožje, poroča, da je bil poslan na preiskave bolniških zadev k društvom štv. 7, v Claridge Pa.; štv. 224, v Fayette City, Pa.; štv. 398, v Brownsville, Pa. in imel je še več drugih opravkov za jednoto. O izidu bolniških preiskav pri posameznih društvih da natančno poročilo s podrobnostnimi podatki.

Poročilo br. Zorka vzeto brez ugovora na znanje.

Br. Klun poroča:

Odkar je minula osma redna konvencija, sem imel samo en slučaj v mojem delokrogu, da sem šel na zahtevo glavnega bolniškega tajnika k društvu št. 211 Biwabik, Minn., kjer je prišlo do nesporazuma zaradi bolniške podpore enega člana. In ko sem prišel tja, sem zadevo temeljito preiskal in gledal nato, da se je ta pravilno in nepristransko poravnala tako, kot zahtevajo pravila naše jednote.

Imel sem pa še med tem časom nekoliko drugih vprašanj od posameznih članov, ker so si na en ali drugi način tolmačili, kar se tiče njih zadev pri bolniški podpori, in jaz sem jim vselej pojasnil, kako se morajo člani ravnati v bolezni, da so se vpoštevala pravila.

Poročilo vzeto na znanje brez ugovora.

Br. Golob poroča, da so na zapadu precej zadovoljni in da nima nobene pritožbe ter nima nič posebnega za poročati.

Br. Turk omeni, da zadeva pri društvu št. 183, katero je br. Golob enkrat že reševal, še ni urejena. Br. Golob pojasnjuje, da igra v tem slučaju osebno sovraštvo glavno vlogo, in da zadeva ne bo rešena, dokler se situacija ne spremeni. Po njegovem mnenju je največ kriva tajnica in prejšnji tajnik. Ko je imel on zadevo v rokah, so bili sešteti asesmenti vseh članov, da se ugotovi primanjkljaj, ki ga pa nazadnje ni bilo, ker so doplačali.

Na predlog br. Godina poročilo br. Goloba vzeto na znanje.

Br. Šular poroča:

Ker je preteklo le nekaj mesecev od zadnje konvencije, ko sem podal daljše poročilo, se mi ne vidi potrebno vse tisto vnovič ponavljati. Omenim le par stvari, ki sem jih imel reševati ali preiskati. Dve sta bili posebne preiskave sumljivih bolnikov, in ena je pa tožba proti jednoti, katero je naperil stari "customer" in prijatelj jednote. To naj bi bilo vse poročilo za to kratko dobo.

Poročilo vzeto na znanje.

Na vrsto pride poročilo nadzornega odbora.

Predsednik nadzornega odbora br. Berger poroča:

Revizijo sem sklical za 3 feb. t. l. in s tem sem zopet grešil, ker nisem vprašal br. R. J. Zavertnika za odobrenje. Odgovoril mi je, da nima časa in mu ne bo mogoče prisostvovati reviziji razen 4. feb. dopoldan.

Z br. Zaitzom sva v navzočnosti veščaka tvrdke W. W. Thompson & Co. pregledala in prečitala vse bonde, in po mojem prepričanju je imetje v redu, br. R. J. Zavertnik pa v svojem pismu obljubuje, da bo pronašel, ako niso bili bondi preplačani.

Pregledali smo izdatke. Delegat dr. št. 56 v New Yorku je potrošil nad $16 več za vožnje iz New Yorka in nazaj, kot delegat dr. št. 140 v Brooklyn, N. Y., peljala sta se pa po isti železnici in isto daljavo. Ker je br. Cvetkovič, deleg. štv. 56, najbrže računal jednoti spalni voz, se poživlja istega, da vrne jednoti svoto, do katere ni bil upravičen.

Posmrtninski sklad je zadnjih 6 mesecev napredoval za $178,927.42. Letne obresti obveznic prinesejo približno toliko, kot znašajo polletna izplačila nastalih posmrtnin. Ako bi imeli še enkrat toliko premoženja, bi obresti pokrivale izdatke posmrtnin.

Odškodninski sklad je nazadoval za $12,066.73. Deficit znaša $1,150.50. Ker je konvencija omejila izplačevanje nekaterih operacij, se pričakuje, da se bo deficit brez vsakega izrednega assesmenta izravnal.

Upravni sklad je napredoval za $5,716.17, kljub temu, da so bili za to dobo izredni stroški. Za spominsko knjigo se je izplačalo nad $14,000, kar se bo v doglednem času delno povrnilo. Knjig se je za 50% preveč tiskalo. Nov sistem za mesečna poročila je tudi izreden trošek. Tudi zapisnika zadnje konvencije se je preveč tiskalo in se ostanek ne bo nikoli prodal.

Sklad izrednih podpor je napredoval za $992.81. Vkljub temu, da je konvencija dovolila v izplačitev razne svote iz tega sklada in je vsekakor povoljen napredek.

Razred za $1 dnevne bol. podpore je edini sklad, kateri je napredoval.

Dvadolarski razred je nekoliko nazadoval.

Tridolarski razred se je sicer izboljšal, toda deficit ostane kljub stalne naklade, katero smo imeli do novega leta.

Štiridolarski razred je skoraj potrojil deficit in konvencija je imela to važno vprašanje za rešiti, pa ni bilo časa.

Petdolarski razred je sicer izčrpan z člani, toda deficit je ostal kot zadnjič.

Od vseh razredov in deficitov je problem štiridolarskega sklada najvažnejši, ker se v njem nahajajo še člani. To zadevo mora rešiti današnja seja. Sklep konvencije glede pol. bol. podpore večina delegatov ni razumela, ker se tudi pojasnjevalo ni ničesar, kar še kaže slabe nezadovoljive posledice.

Mladinski oddelek — kot običajno — dobro napreduje.

Dvorana je imela dohodkov od otvoritve do novega leta $3,446.43, kar se seveda ne izplačuje.

Nabava scenerij bo morala tudi enkrat prenehati. Je absolutno potrebno, da se cena najemnine tujcem (to je vsem izven društev S. N. P. J.) izdatno poviša.

Prosveta izkazuje $11,821.27 prebitka s prenosom. Med obveznosti seveda pridejo še predplačniki, kar menda ni običaj, da bi se priobčevalo.

Tiskarna istotako dobro napreduje. Prebitek z prenosom znaša $11,678.02. Glavni odjemalec za tiskovine je seveda tajniški urad. Ako je tajniški oddelek sedaj na dobičku, ker tiska potrebščine doma, je pač vprašanje. Zunanjega večjega dela ali stalnega naročila za kakšne publikacije dosedaj še ni dobila. Kje tiči vzrok?

Pregledali smo tudi imetje Jugosl. Rep. Združenja in se glasi:

FINANČNO POROČILO POVERJENIŠTVA J. R. Z. ZA LETO 1925.

Dohodki:

Gotovina 31. decembra 1924	$ 9,027.17
Obresti od bondov v letu 1925	506.86
Skupaj	$9,534.03

Izdatki:

Varščine za tajnika in blagajnika	$ 40.00	
Plače tajnika in blagajnika za 1924	16.00	
Vozni stroški, znamke in telefon	1.34	
Varnostna shramba na Millard State Bank	3.00	
Proletarcu, obresti	446.09	
Andy Furlan, podpora	100.00	
Skupaj		$ 606.43
Blagajna 31. decembra 1925		$ 8,927.60

Imetek.

Bondi clevelandskega Nar. doma	$ 5,000.00	
Liberty bondi	$5,000.00	
Bondi School Dist. Benton County, Ark.	1,500.00	
Registrirane W. S. S.	10.75	
Dolg Dijaškega sklada	100.00	
Poštne znamke na roki	90	
Bilanca čekovnega računa	816.85	
Skupaj		$ 9,028.50

Obveznosti.

Proletarcu na zaostalih obrestih	.43
Čisti imetek	$ 9,028.07

Drugi skladi in posojila.

Štrajkovni sklad 31. decembra 1924	$1,568.50	
Obresti do 30. junija 1925	47.40	
Skupaj		$ 1,615.90
Dijaški sklad 31. decembra 1924	$ 497.82	
Obresti do 30. junija 1925	15.02	
Skupaj	$ 512.84	
Dolg upravnemu skladu	100.00	
Dijaški sklad 31. decembra 1925		$ 412.84
Posojilo Ljudski tiskarni v Mariboru, Jugoslavija		$10,000.00
Čisti imetek 31. decembra 1925		$21,056.81

Charles Pogorelec, tajnik.

Nadzorni odbor: Paul Berger, za S. N. P. J., Philip Godina za J. S. Z.

RAČUN KNJIŽEVNE MATICE S. N. P. J.

Finančni pregled med 1. julijem in 31. decembrom 1925.

Aktiva.

Inventar knjig v zalogi	$5,057.56
Inventar knjig pri zastopnikih	520.40
Gotovina na banki in ročna blagajna	350.21
	5,928.17

Pasiva:

Dolg S. N. P. J. do dne 31. decembra 1925	$4,416.05
Dobiček	1,512.12
	5,928.17

Dohodki:

Iskaz gotovine na banki dne 1. julija 1925	$ 249.09
Prejeto za knjige in ročna blagajna	155.64
	$ 404.73

Izdatki:

Provizija zastopnikom	$ 25.02
Poštnina	4.50
Za rokopis "Lukrecia Borgia"	25.00
	$ 54.52

Inventar:

Neprodane knjige v zalogi in pri zastopnikih:

Slovensko-angleška Slovnica	3492
Pater Malaventura	1168
Jimmie Higgins	1130
Zajedalci	786
Zakon Beoginezije	569
	7090

Za upravni odbor:

Frank Alesh, predsednik. F. A. Vider, tajnik. Vincent Cainkar, ravnatelj.

Nadzorni odbor:

Frank Zaitz, nadzornik. Paul Berger, predsednik. Richard Zavertnik, nadzornik.

Razvidno je, da je v stavkovnem skladu J. R. Z. $1,615.90, katera svota bi nedvomno prav prišla ravno v tem kritičnem položaju vzhodnim premogovnim stavkarjam.

Priporočam tozadevnim funkcionarjem, da takoj sklenejo in odpošljejo svoto $1,615.90 prizadetim članom S. N. P. J. ali članom ozir. prispevateljem v milj. dol. fond J. R. Z. Ako pa so tozadevni funkcionarji mnenja, da potreba ni velika, naj tako povedo in naj se takoj prenehajo pobirati tozadevne prispevke stavkarjem.

Nekaterim gl. odbornikom in uslužbencem bi bilo jako priporočljivo, da bi se bolj zanimali za njihovo delo, za kar jih jednota sorazmerno z njihovo zmožnostjo jako dobro plača, in skušali naj bi se izvežbati pri njihovem delu. So, kakor automati — ga naviješ in ob 5 uri preneha igrati, pa bilo delo dobro opravljeno ali ne. Je pač še jutri en dan in v soboto točno opoldan je "pay-day."

Prosveta je po mojem mnenju pisana prerobato in ne v dobri slovenščini. Tako sodijo tudi drugi ljudje tukaj in v starem kraju. Žarkomet je bil priljubljen in tudi hvalevreden, dokler se je držal bolj dostojnosti, zadnje čase pa ni več tega. Priobčuje preveč nesalanosti in stvari, ki ne spadajo v list in jih ne najdemo nikjer v dobrem listu. Tudi oglase je treba boljše sestavljati in saj tako, da bi se jih dalo pravilno čitati in razumeti. Pri dopisih bi moral urednik toliko paziti, da bi dal svoj komentar povsod, kadar dopisnik stvar napačno tolmači ali nalašč zavija, ali kadar stvar sploh ni jasna. To bi bilo pošteno in koristno. Mimogrede omenjam samo dopis br. R. J. Zavertnika, ki je izšel v dnevniku in s katerim mene poživlja, da naj skličem sejo nadzornega odbora v svrho preiskave moje privatne zadeve. Prvič on ne ve, če dnevnik sploh čitam ali ne, drugič pa to ni bilo pravilno. Veliko bolj pravilno in veliko bolj ceno bi bilo, če bi me o tem obvestil pismeno, tako je pa izgledalo kot otročarija v listu. Naše publikacije naj prinašajo boljše gradivo in naj ne posvečajo toliko prostora kutarjem in drugim brezpomembnim napadalcem. Naša jednota je prevelik orjak, da bi ga zamogli taki ljudje omajati in preponosna je, da bi se njene publikacije bavile s kutarji ter odgovarjale na napade v kutarskem listu.

Prejel sem nekaj časa nazaj pismo od brata Fr. Boha, člana dr. štv. 48, koji se pritožuje, da se je njegova zadeva, ki jo je naslovil na konvencijo, zakrila pred konvencijo in jo baje po krivdi br. Železnikarja. Uvedel sem preiskavo in stvar še ni rešena, ker sem pričakoval, da bo br. Železnikar osebno na seji.

Končno še omenim, da naloge, ki mi jo je dala trimesečna seja, vršeča se meseca oktobra l. l., nanašajoče se na obdolžitve takozvanega progresivnega bloka napram gl. odbornikom, nisem izvedel in nisem podvzel nobenih posebnih korakov. Besedilo tistega manifesta sem skrbno prečital, toda nikjer nisem našel, da je kaj žaljivega zapisano od gl. odbornikov SNPJ.

Sledé razna vprašanja.

Br. Godina predlaga, da se poročilo sprejme na znanje.

Br. Golob protipredlaga, da se vzame na znanje, a brez komentarjev.

Br. Cainkar ugotavlja, da je glede števila izlisov zapisnika ukrenila konvencija in gl. odbor ni kriv, če se ga je tiskalo preveč.

Br. Zaitz predlaga konec debate, istočasno predlaga, da se poročilo sprejme na znanje. Poročilo sprejeto na znanje.

Sledi poročilo br. Richarda Zavertnika:

Supreme Board
Members of S. N. P. J.
Dear Brothers and Sisters:

Result of the Referendum for the Publication of English Organ.

It is apparent upon the face of the table that was published by the Supreme Secretary, that mistakes have occurred in at least 111 lodges, amounting to about 475 votes; that the total membership that expressed themselves in favor of English publication was 7388 and that the referendum was only defeated by about 866 votes. Votes from many lodges were received after the period for their acceptance was closed by the terms of the By-laws, and if all the votes would be tabulated, in my opinion, the proposition was defeated by less than 866 votes.

Upon analysis of the table that was published by the Supreme Secretary, 167 members in 37 different lodges voted "yes" but did not vote for weekly or for monthly organ; for instance lodge No. 280 is tabulated that 14 voted "yes" but none of them are reported that they voted either for the monthly or for the weekly. 461 members in 74 different lodges voted for the weekly or for the monthly, but did not vote "yes" upon the first question, or either voted "no" upon the first question thereby making it a spoil ballot, for instance, lodge No. 69 is recorded that 5 voted for the weekly and 29 for the monthly; but nobody is recorded that he voted "yes" while the record shows that 40 voted "no". Such ballot should be carefully scrutinized for errors, because a person cannot vote both ways, but, if he only voted for the monthly of the weekly, but failed to vote on the first question, such a ballot should be counted that he voted "yes" upon the first question.

On the basis of the table we find that:

6,913 voted yes or	45.5%	
8,254 voted no or	54.5%	
15,167	100 %	
3,679 voted for the weekly or	23.7%	
3,542 voted for the monthly or	22.9%	
7,221	46.6%	
8,254	53.4%	
15,475	100 %	
7,221 voted for the weekly and monthly		
167 voted only "yes"		
7,388 expressed themselves in favor of English publication	47.2%	
8,254 voted "no"	52.8%	
15,642	100 %	

Under provisions of the By-laws, the ballots should reach the Supreme Secretary, 10 days after the termination of the election. I have been informed that ballots were accepted by the Supreme Secretary from certain lodges before the termination of the election, thus perhaps depriving many members from the right to participate in the referendum. It is a question, whether the ballots received before the date of the termination of the election, can be counted under the terms of the By-laws. I have been informed that it has been customary to receive the ballots before the termination of the election by the Supreme Secretary. We can forget the past, but, for the future some provisions should be made that ballots shall be accepted only during the period specified in the By-laws.

About 60% of the membership did not vote. The result of this referendum is much better than I expected. It clearly proves that 46.6 of the membership of the S. N. P. J. is willing to make sacrifices to publish for the benefit of the American-speaking members an official organ in the American language. It proves the progressive spirit of the membership. It encourages the growth of the American-speaking subordinate lodges. Many thanks should be given to the Slovenian speaking members who voted in favor of the referendum. I hope, that the American-speaking Jugoslavs will become more active, and work side by side with their Slovenian speaking brothers and sisters, and help to build a greater and better fraternal society.

After a year this question can again be submitted to the membership of the S. N. P. J., or it may be submitted at the next Convention, which will surely approve it. In the meantime, at least one-half of a page should be devoted to the publication of reading matter in the American language, for the benefit of the American speaking membership. If perhaps, the weekly edition could be enlarged to ten pages, then at least one page should be devoted to such reading matter. I for one, intend to contribute matter in the "American" language for about the next thirty weeks, with the motive in view of encouraging the American speaking members to become active and loyal members of the S. N. P. J.

The S. N. P. J. should begin a membership contest.

The best answer to the destructionists, the so-called communists, clericals, cranks and the reactionaries, is a steady and healthy growth of our Society, in membership and financial resources. The S. N. P. J. should launch an immediate and extensive membership drive, both among the Slovenian speaking non-members and the American speaking Jugoslav non-members. The S. N. P. J. should make a special endeavor to organize at least 50 American-speaking subordinate lodges. The fact, that recently three such lodges have been organized—one in Chicago, which now has a membership of over sixty adults; one in Detroit which now has a membership of over thirty-five members; and another in Cleveland, which has a membership of over one-hundred members—proves that there is a fertile field. The S. N. P. J. should secure the services of the secretaries of the Slovenian speaking lodges in populous Jugoslav communities, to co-operate to organize American-speaking subordinate lodges in their districts. The American-speaking subordinate lodge movement is not a separate movement. It is only a method through which the inactive American-speaking member becomes active and a real asset to the S. N. P. J. Both groups can work in harmony, as both work for one common object, in unity is strength, and both the Slovenian speaking as well as the American speaking Slovenes should be members of one fraternal society—the Slovene National Benefit Society. To aid in the organization of the American-speaking subordinate lodges, literature and instructions should be published in leaflet forms in the American (English) language and should be distributed in communities where the seeds would ripen to fruit.

Special prizes should be awarded to the American speaking subordinate lodges that receive the largest amount of new members during the year 1926, and these should be figured upon membership basis as well as the number of new members initiated. To stimulate general interest among the American-speaking members of the S. N. P. J., an essay contest should be held, upon topics as "Why I should organize an American-speaking subordinate lodge of the S. N. P. J.? Why I should join an American-speaking subordinate lodge of the S. N. P. J.? Why is the S. N. P. J. necessary, and what benefits a member derives from it? The S. N. P. J., the hope of the American-speaking Jugoslav, etc." At least five prizes should be awarded, but none should be awarded to members of the Supreme Board.

The directory of the American-speaking lodges should be published in Prosveta, under a special heading and in the American language. Also, in the organ, in the column headed "Young S. N. P. J." should appear a notice like this "For information to join or organize American-speaking subordinate lodge of the S. N. P. J., write to the office of the Supreme Secretary of the S. N. P. J., 2657-59 S. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois."

The referendum proves, that there is a wide spread demand for reading matter printed in the American language. We must remember, that the S. N. P. J. owns its own printery, something has to be done to plan for the future, that printery shall always be kept busy, otherwise, it will be conducted upon a loss basis. The S. N. P. J. should get into the field now, when the time is ripe, and from time to time publish some literature in the American language, in pamphlete forms, pertaining to the organization. Such publications the Supreme Board of the S. N. P. J. can authorize at any time, as it has ample power under the by-laws. The board is also entrusted with the responsibility of operating the printery at a profit, and the printing of American publications would be one source through which a profit could be made.

I, Richard J. Zavertnik, submit the following written opinion from my personal attorney George A. Novak, who is associated with Atty. Van Meter who for the past 25 years has been Public Administrator of Cook County, upon the important question of "eligibility to office":

Your by-laws have a provision also concealed under a miscellaneous provision of the by-laws that two or more members of one family up to first (male) cousin shall not be eligible for any office of the supreme board. I am of the opinion that this provision is first of all, ambiguous, because the definition of a family as handed down in decisions covering various phases in which this question arises, is, that by a family, is meant where two or more persons live under the same roof and are members of the same household. This is the interpretation given to the definition of a family by the Collector of Internal Revenue in connection with income tax returns and as defined by the Statute. The definition of a family in connection with Civil Service law was made by the Attorney General of the United States in 1907, 26 O. P. Atty. Gen. 301. See also, 18 O. P. Atty. Gen. 83. Also 25 corpus juris 664. Under Supreme Counsel C. B. L. P. vs. McGinness 59 Ohio State 531 it is decided that the word family cannot be construed to include persons not dependant upon a member of the society. The courts have also held that provisions in the by-laws of a benefit society must either be reasonable or they are void. 7 corpus juris 1075. The above provision in your by-laws is discriminatory inasmuch as it does not apply with equal effect upon all the members and therefore is unreasonable and void. At any rate, even if the section were upheld by the courts, my interpretation of the section is that only members of the same family up to first male cousins who are living under the same roof and part of the same household and dependant upon a member come within the provisions of the By-law referred to.

GEORGE A. NOVAK,
Attorney at law.

Fraternally yours
Richard J. Zavertnik.

Poročilo br. R. J. Zavertnika se vzame na znanje.

Br. Zaitz, član nadzornega odbora, poroča, da je skupno z br. Bergerjem, ter tistimi člani gl. odbora, ki jih predpisujejo pravila ter v navzočnosti družbe, ki jamči za varnost, pregledal bonde. — Račune, ki so prišli šele danes, je sestavila tvrdka Thompson. Z br. Bergerjem sta pregledovala račune tri dni; pol dneva je bil pri pregledovanju navzoč tudi br. R. J. Zavertnik. — Pregledovali smo izdatke konvencije in račune za stavbo. Debatirali smo precej. Našli nismo nič posebnega, razen kar je poročal br. Berger.

Glede stavbe je bilo precej govorjenja med članstvom. Načrt bi bil mogoče lahko boljši, toda sicer je vse v redu. O tem lahko pozneje govorimo. — O sumnjah rajši vidim, da se govori tu, kot pa na krajih, kjer se nima govoriti o tem. — Nov sistem mesečnih poročil je najbrže bolj praktičen kot prejšnji. Jaz nimam upogleda v to stvar, toda br. Turk ima veliko upanje.

Slovensko narodno podporno jednoto so gnale kviško bolniške podpore. To je bil eksperiment. Navaja slučaje, ko se rojak seli iz večje naselbine, kjer je pomagal postaviti močno bolniško blagajno, v manjšo naselbino. Tak rojak je z veseljem pozdravil centralizacijo. Ampak slabo smo znali računati pri bolniški podpori; tudi na zadnji konvenciji nismo dobro računali. Kot razvidno, nimajo vsi razredi skupaj enomesečne rezerve. Za časa združitvene konvencije so bili bolniški razredi še visoki, potem pa je šlo navzdol. Plačevali smo vanje, skušali jih rešiti z inicijativo, pa imamo še vedno isti problem pred seboj. Vse to ne izkazuje naše malo dalekovidnost. Problem bolniških razredov je brez dvoma zelo važen ter mu treba posvetiti posebno pažnjo. Predvsem je treba uničiti razred za $4 bolniške podpore. — Imamo mnogo ljudi, ki niso bolni, pa hočejo biti bolni. Vse preveč je simulanstva, in s tem v zvezi tudi precej denuncijanstva. Za primer navaja slučaj, ki se je njemu samemu pripetil, ko je šel neki član nanj s sekiro, ker je sumil, da ga je on denuncíral. — Nadzorni odbor boln. nakaznic ni pregledal. Računski veščaki so imeli mnogo več dela kot pred leti. Sedaj imamo štiri posebne račune, in najbrže bo stalo vse skupaj kakih $1.000. — Pregledali smo tudi bonde in knjige sklada mladoletnih dedičev, ki ga je doslej upravljal br. Cainkar, po novem pa ga upravlja gl. tajnik. Našli smo vse v redu.

Dnevnik "Prosveta" se ne izplačuje in se ne bo pri tej naročnini. Vsebina, in način urejevanja pa po mojem mnenju ne spada v poročilo nadzornega odbora. — Glede tiskarne sem bil mnenja, da ne bo mogla izkazovati prebitka, a izkazuje v drugi polovici minulega leta $9,000 čistega prebitka. Ima precej zasiguranega dela in lahko izhaja. V začetku zunanja naročila niso potrebna. Doslej je bilo dosti izrednega dela, v bodoče — mislim pa se bodo dobila tudi zunanja naročila. — Glede tiskovin priporočam, da se vedno vpraša za cene druge tiskarne, ki so unijske in poslujejo na isti način kot naša. S tem se odbije očitke, da računa naša tiskarna preveč za naše tiskovine, obenem pa se tiskarno samo vspodbuja. Po mojem mnenju vodstvo tiskarne ne pretirava pri cenah.

Zapisnik je bil tiskan, kot je konvencija določila. Pomisliti treba, da niso knjige po ceni. Zapisnik nas stane od 50 do 60 centov, in pri tem treba pomisliti še to, da je bilo že prej vse stavljeno za "Prosveto" in ni bilo treba še enkrat vse staviti. — Glede uslužbencev bi priporočal sistematiziranje dela. Med uradnimi urami se ne bi smelo tratiti časa z debatami in podobnim. Pred to sejo pride pozneje še vprašanje novih moči. Br. Novak rabi eno novo moč in br. Turk, kolikor sem ga razumel, dve. — Knjiga "Ameriški Slovenci" je delo, ki nima primere med v Ameriki izšlimi literarnimi deli. Ta naša spominska knjiga je mnogo boljša kot druge spominske knjige ali knjige te vrste. Tiskalo se je 6,000 izvodov. Stroški spominske knjige so:

Tiskarna, vezba, zavoji itd.	$10,240.00
Plače	3,028.07
Klišeji	660.00
Skupaj stroškov	$14,628.07

Na podlagi teh stroškov stane vsak izvod $2.44. Potem treba pa prišteti še poštnino in delo pri razpošiljanju, ter oglašanje, ako bi ga hoteli računati. K prejšnjemu računu treba še omeniti, da so omenjene plače dobile izredne moči, in da bo izdatek za klišeje prišel nazaj, ker klišeje plačajo društva.

Slovenci imamo splošno prav površne pojme o vrednosti literarnih del. Cena spominske knjige se mnogim zdi velika, toda mora ostati taka. Prav nič lepo znamenje ni, da je prodanih manj kot 300 knjig. Po mojem mnenju bo v najboljšem slučaju prodanih le 2.000 izvodov. Primanjkljaj oziroma izdatke bomo morali najbrž plačati iz jednotinih skladov. Cele vsote — $14.000 — ne bomo nikdar dobili nazaj. Smo pač majhen narod in imamo dovolj "ganljivih" povesti v listih.

Književna matica ima istotako težko stališče pri razpečavanju. So pač take razmere.

Poročilo br. Zaitza vzeto na znanje brez ugovora.

Zapisnikar br. Zupančič omenja, da kot urednik "Mladinskega lista" nima nič posebnega za poročati. Na lanski letni seji je podal daljše poročilo, v katerem je tudi pojasnil, da je neobhodno potrebno, da se poveti "Mladinskemu listu" stalna moč. Če "Mladinski list" ni točno izhajal, ni krivda njegova, kajti v svojih prostih urah nikakor ne more razvrstiti svoje delo, da bi list izšel gotovega dne. V bodoče bo v tem oziru boljše, ker bo na podlagi novih pravil urejevanje drugače urejeno.

Poročilo vzeto na znanje brez ugovora.

Br. Zaitz povdarja, da bo ta zapisnik romal med naše člane v 37.000 izvodih in nikakor noče, da bi mu kdo očital, da je soodgovoren za nekatere stvari, ki so bile tu rečene. Stavi predlog, da ta seja izreče, da ne odobrava nobenega poročila odbornikov, ki ima značaj osebne mržnje, vsebuje psovke, in tistih delov poročil, ki so izven delokroga prizadetega odbornika. Nadalje obsoja direktna in indirektna sumničenja, ako niso podprta z dokazi.

Za predlog glasuje 13 navzočih, proti nobeden. Predlog torej soglasno sprejet.

Na dnevni red pride razprava o poročilih in priporočilih glavnih odbornikov.

Prvo se vzame v pretres poročilo br. Cainkarja, ki je podal več nasvetov in priporočil.

Br. Cainkar omenja, da je v svojem poročilu omenil nova mladinska društva. Priporoča, da pomagamo tozadevni kampanji z darili, kajti kampanja med našo tu rojeno mladino se izplača. Glede določitve nagrad smatra za najbolj umestno, da se da v tem oziru polnomoč upravnemu odboru.

Br. Zaitz opisuje, kako stoji stvar glede naše mladine po naselbinah. Povdarja, da imajo klerikalci več mladine na svoji strani, to pa radi tega, ker jih držijo skupaj farji z raznimi prireditvami. Svobodomisleci smo večalimanj raztreseni, kot na primer v Chicagu, in tudi sicer ni posebne skupnosti med nami. Predlaga, da se poveri posebnemu odboru naloga, da sestavi načrt za kampanjo z nagradami v znesku ne več kot $500.

Br. Richard Zavertnik je mnenja, da ne bo mnogo uspeha, dokler bodo slovensko govoreči člani proti takemu gibanju. Povdarja, da po večjih mestih vlada veliko zanimanje za angleško govoreča društva. Čikaško novo mladinsko društvo je dobilo v kratkem času obstoja več kot 17 novih članov. Priporoča v glasilu poseben seznam angleško poslujočih društev. Gibanju bi se moralo nadalje pomagati tudi z članki in letaki. Pomisliti treba to, da so mladi člani boljši riziko kot starejši.

Br. Šular se strinja z br. Zaitzem, samo svota se mu zdi prenizka. Priporoča $1.000, če treba.

Br. Križmančič je mnenja, da smo glede kampanje preveč mrtvi. Lahko vidimo druge organizacije, ki so zadnje čase na delu in napredujejo s tem, da takorekoč nove člane kupujejo. Priporoča, da se podvzame velikopotezna kampanja, in ne samo za nove člane, temveč tudi za jednotine publikacije. V to svrho se naj žrtvuje, kolikor mogoče.

Br. Novak priporoča, da se začne s splošno kampanjo, kajti bilo bi preveč kritike, če bi jo podvzeli le za angleško govoreče mladino. — Ta kampanja bi se naj ne začela takoj, temveč čez nekaj mesecev, in vodil bi jo naj odbor, ki ga izvoli ta seja.

Br. Zaitz se strinja z mnenjem br. Novaka glede kampanjskega odbora, in predlaga, da se izvoli v ta odbor gl. predsednika, glavnega tajnika in glavnega urednika. — Če se porabi za nagrade $500 ali $1.000, ni bistveno. Če ustvarimo pičhozo na denarni podlagi, ne bo moralno jednoti prav nič pomagano. Glede napredovanja klerikalnih organizacij ima drugo mnenje kot br. Križmančič. Dejstvo je, da se klerikalni duh dviga največ radi ljudske zabitosti. Tako ni samo tu, temveč v Evropi baš tako. Vsi slovenski farji v Ame-

riki skupaj niso sposobni urejevata enega leposlovnega lista, toda med nemisleče maso so ustvarili klerikalno palhozo in začasno napredujejo. Njih upliv se da s sistematičnim bojem ubiti. — Potrebna je tudi kampanja med slovenskimi člani, ki jih je treba zainteresirati za stvar, da odstranimo vse sumnje. Glede svote nagrad, mislim, da zadostuje $500. Same nagrade, brez idejnega duha, bodo brezuspešne.

Br. Jože Zavertnik misli, da bi bilo $500 dovelj. Za važno in potrebno pa smatra, da se tekom kampanje priredijo na strategičnih točkah shodi — ali takozvani tabori — torej živa propaganda, kajti živa beseda več zaleže kot zapisana. Kampanja naj bo namenjena ne le za mlade, temveč i za stare. Če hočemo naš narod dvigniti, moramo pridobiti in ustvariti borce. Slovenskega jezika ne bomo mogli tu stalno ohraniti, toda obdržimo pa se lahko kot pleme. Naši sinovi naj nastopajo kot Slovenci in naj bodo ponosni na to. Pokažimo se, kdo smo in kaj smo. In ne pozabimo, da smo mi tudi romarji, ki smo prišli iskat v to deželo prostost in svobodo, ki je nismo dobili tam, kjer nas je tlačila ena ali druga nadloga ter nas končno pognala na romanje preko morja. — Če pridobimo mladino, pridobi jednota najmanj 5.000 članov. Pri kampanji naj igrajo glavno vlogo shodi, za katere se naj dela potrebna reklama. Sedaj je radi vremena še prezgodaj za shode. Za shode sta najbolj primerna meseca maj in junij, toda s pisano propagando se lahko začne še prej.

Br. Turk omenja, da je stala zadnja kampanja okrog $1.600. Ponekod so pobrali vse, pa so se kmalu pokazale posledice, ko smo imeli v par mesecih bolnike in porotne obravnave. Strinja se s skupno kampanjo, ki se lahko vrši v dveh skupinah. V nekaterih ozirih je sedaj cela stvar malo težja, ker so določbe pravil glede novih društev strožje.

Debate se udeležijo še drugi, kakor br. Berger, ki je proti temu, da bi se v vsaki naselbini radi par članov ustanovilo novo društvo; dalje br. Šular, br. Godina, Richard Zavertnik in drugi.

Ker nekateri izražajo bojazen, da se bodo stara društva cepila z ustanavljanjem novih društev, povdari br. Cainkar, da mi ne iščemo novih društev, temveč nove mlade člane. Seveda se ne bo za vsakih par članov ustanovilo novo društvo.

Br. Zaitz govori še k svojemu predlogu ter je mnenja, da naše raznovrstne bojazni niso opravičene. Prepustimo celo stvar trem odbornikom, ki jih navaja njegov predlog.

Predlog br. Zaitza, da poseben odbor, obstoječ iz gl. predsednika, gl. tajnika in gl. urednika izdela načrt ter vodi kampanjo za pridobivanje novih članov, tako mladih kot starih, ter da sme za nagrade porabiti vsoto $1.000, soglasno sprejet.

Predsednik zaključi sejo ob 5:15 popoldne.

Vincent Cainkar, predsed. Jakob Zupančič, zapisnikar.

3. SEJA.

9. februarja dopoldne.

Predsednik otvori sejo ob 8. uri zjutraj.

Navzoči vsi gl. odborniki, razen br. Ambrožiča, ki se je opravičil, in br. Železnikarja.

Prečitan in sprejet je s popravki zapisnik 1. seje.

Nadaljuje se razprava o poročilu in priporočilih gl. predsednika.

Br. Jože Zavertnik bi rad vedel, kaj je s podlago jednotinega poslopja, o kateri se je toliko govorilo.

Br. Turk pravi, da pri kopanju podlage niso šli tako globoko v zemljo, kot iskazuje načrt. On je še takrat, ko je bil na to opozorjen, to povedal, pa mu je stavbenik pojasnil, da so prišli do trde podlage in da je torej popolnoma brezpotrebno iti še dalje. To se mi je zdelo in se mi zdi popolnoma pravilno, toda po načrtu ni bilo.

Br. Zaitz bi rad vedel, kaj je na dnevnem redu. Predlaga, da zbornica izrazi svojo željo, da se ne trati po nepotrebnem časa in da se ne sega v besedo govornikom. Br. Terčelj podpira predlog, ki je soglasno sprejet.

Br. Novak izjavlja, da spada to k poročilu ter da je še enkrat čas, da se stvar končno reši.

Br. Zaitz predlaga, da se pozove člane stavbinskega odbora, da podajo pojasnila. Br. Berger podpira. Soglasno sprejeto.

Br. Cainkar pojasnjuje kot član stavbinskega odbora, da je največ govorice radi cene, to je radi "extras". Toda dejstvo je, da nastanejo taki posebni stroški, pa naj kdo zida kakor hoče. Največ posebnih stroškov so nam povzročili mestni stavbinski pregledniki. Glede podlage moram izjaviti to-le: kdor pravi, da je slaba podlaga, je norec ali pa nič ne ve. Kopali so tako globoko, kakor je bilo treba in kakor smo hoteli. Poslopje stoji na trdni podlagi. Ugotavljam, da bi stalo poslopje več in da mogoče ne bi bilo tako dobro, če bi delali na drug način. — Sprememb je bilo precej, ki so nekatere pomenile zvišane, druge pa znižane stroške. — Trudil sem se po svojih najboljših močeh, da je bilo vse izvršeno, kakor najboljše in najceneje mogoče, hvale pa nisem pričakoval in je tudi ni za narodno delo.

Br. Turk opisuje, kako je prišel po konvenciji takratni delegat društva št. 56, br. Cvetkovič k njemu v urad in kaj sta govorila o jednotinem poslopju. Br. Cvetkovič je kritiziral gl. odbor, ker ni prišel na konvenciji z računi na dan, jaz pa sem mu pojasnjeval. Povedal sem mu tudi, da jaz nisem glasoval za način, po katerem je bilo poslopje zgrajeno. To — sem rekel Cvetkoviču — se lahko prepriča iz zapisnika julijske redne seje 1924, ki pa ni bil nikdar v celoti priobčen in tako javnost nič ne ve, kak je bil kontrakt. Stavbenik, kateremu je bilo poverjeno delo, je stavil pogoj, da ne damo v javnost, na kak način delamo, kajti če bi delavci vedeli, da delajo v resnici za jednoto, ne pa za stavbenika, bi stavbenik ne imel skoro nobene kontrole nad njimi in oni bi s postavanjem izkoriščali jednoto. To je bil vzrok, da zapisnik ni bil priobčen. Kakor Cvetkoviču, moram povedati tu, da sem bil proti načinu zidanja, kakor je bil sprejet, a proti večini se nisem boril, ker to ni moja navada.

Kje je br. Cvetkovič dobil druge informacije, ne vem, bilo bi pa dobro to izvedeti.

Br. Turk nadalje podrobno opisuje, kako se je glasovalo o ponudbah.

Br. Zaitz vpraša br. Turka, če on smatra, da bi stavba manj stala, če bi bila zgrajena po njegovi želji?

Br. Turk odgovarja, da tega ni mogoče ugotoviti. Možno je, da bi bilo cenejše.

Sestra Tauchar vprašuje br. Turka, zakaj je pripovedoval o slabi podlagi, ko je lahko slutil, da bo to napravilo slab utis na članstvo?

Br. Turk izjavlja, da ni nikdar rekel, da je podlaga slaba. Rekel je le, kar je resnica, da namreč niso šli tako globoko, kot načrt izkazuje. Dejstvo pa je, da tako globoko sploh niso rabili iti, ker so prej prišli do trde podlage.

Br. Richard Zavertnik vpraša, če je br. Turk takrat, ko je bil opozorjen na to, da ne kopljejo dovolj globoko, o tem govoril z ostalima dvema članoma stavbinskega odbora?

Br. Turk izjavi, da je takoj to povedal ostalima dvema ter se z dobljenim pojasnilom popolnoma zadovoljil.

Br. Godina potrjuje to izjavo.

Br. Richard Zavertnik izraža svoje mnenje, da je arhitekt bil nezmožen, če je naredil take načrte, da jih je mesto še moralo spremeniti in dodati okoli $20,000 stroškov.

Br. Cainkar pojasnjuje, da stavbinski zakoni v Chicagu niso določni. Odvisno je največ od stavbnih komisarjev. — Glede temelja omenja, da je več kot šest palcev pod trdo podlago; če bi šli globlje kot treba, bi le denar proč metali. —

Br. Richard Zavertnik bi še rad vedel, če je v dotičnem zapisniku, ki ni bil priobčen, zapisano "bid" ali "estimate".

Br. Turk pravi, da na to vprašanje ne more z gotovostjo odgovoriti, da pa se mu zdi, da je zapisano "najcenejša ponudba".

Br. Novak ugotavlja, da je on pisal dotični zapisnik, ki potem na priporočilo stavbinskega odbora ni bil priobčen. V tistem zapisniku je zapisano "ponudba", kar pa lahko člani tolmačijo tako ali tako.

Br. Godina kot član stavbinskega odbora poroča, da se je vse tako godilo, kot sta poročala brata Turk in Cainkar, s katerih poročili se strinja. Povdariti pa mora še to, da pri delu ni bil zaposlen noben skeb.

Sestra Udovich pravi, da se ni posebno zanimala za gradnjo novega poslopja, ker je popolnoma zaupala članom stavbinskega odbora. Toda o uniji in neuniji se je toliko govorilo ter Udoviče zraven mešalo, da ne more molčati. Izjavlja, da ni Turk nikdar pri njih rekel niti besedice o unijskem ali neunijskem delu pri jednotini stavbi. Drugi so mnogo govorili, kakor je vsakemu znano. Br. Pečnik je pripovedoval, da so hoteli poslopje pognati v zrak in bi to storili, če ne bi slučajno bilo baš nasproti policijski postaji. Ne smatram za lepo, da se krivdo zvrača na br. Turka in na nas. Br. Pogorelec je bil napačno poučen ali pa se je izmislil tisto, kar je govoril o zahrbtnosti. Meni je sicer vseeno, toda čemu neresnico prenašati? Pozivam br. Turka, da vstane ter pove. Naj se stvar izčisti!

Br. Jože Zavertnik podrobno navaja prednostni sistema, po katerem se je gradilo jednotino poslopje. Poslopje je gradila jednota sama in ona je imela popolno kontrolo nad vsem, tako delavci kot materijalom. Stavbenik je bil takorekoč jednotin nastavljenec. Če pa bi delo izročili kakemu zasebnemu podjetniku, bi on kajpada vsako priliko izrabil, da nas opehari. Za vzgled navaja primer iz svojega življenja, ko je bil tudi sam stavbinski delavec in nosi še danes unijsko karto svoje stroke.

Glede temelja omenja, da se splošno domneva, da mora biti temelj najmanj dva čevlja globoko v zemlji. Mnogi ne vedo, da je to potrebno radi tega, ker so tukajšnje zime zelo mrzle. Ampak če ste enkrat še šest čevljev globoko, potem zadostuje šest palcev. Če bi šli globlje, bi denar proč metali.

O stavbeniku se je sam prepričal, da je bil pošten ter da se je brigal za jednotine interese, ne samo za svoj žep. Stavba je po njegovem mnenju boljše narejena, kot če bi jo postavil privaten stavbenik. Delo ni bilo lahko, a da je dobro, kaže to, da se ni še nikjer pokazala nobena razpoka.

Ko je bil stavbenik na seji, so bili tudi poslušalci navzoči. Tako je mogoče, da je prišlo v javnost, kar smo tam sklepali in kar bi moralo ostati tajno. Enega tistih dobro poznam in mislim, kako je prišlo ven, vem pa ne za gotovo.

Nadalje br. Zavertnik podrobno razpravlja, kako je prišlo do takozvanega "Landis awarda" in kaj pravzaprav pomeni. Nekatere unije so se strinjale s tem "awardom", druge zopet ne. "Prosveta" je pisala proti temu "awardu", kajti jasno je, da tak razsodnik vedno koncem koncev odloči v prid kapitalizma. Toda kar so ga nekatere unije priznale, ga smo morali priznati tudi mi. Mi nimamo nobene jurisdikcije nad spori med unijami. To je njihova stvar, ki jo bodo že same rešile. Sam sem se osebno prepričal, da so vsi delavci moje stroke pri jednotini stavbi imeli unijske karte in da so bili od unijskih tvrdk. — Glede govoric o nekakem nameravanem bombnem pognanju v zrak pa omenja, da so to popolnoma prazne govorice. Razbijajo v resnici privatni stavbeniki, krivdo pa zvračajo na delavce, kapitalistično časopisje pa kajpada s veseljem pade po vsaki stvari, ki more količkaj škoditi delavstvu. Dejstvo je, da jednotino poslopje niso postavili skebi.

Sestra Udovich pravi, da pozna br. Jožeta Zavertnika že 21 let, ter ga vpraša, če smatra "Landis award" za unijski?

Br. Jože Zavertnik izjavlja, da ga osebno ne prizna, a smatra ga za unijskega, ker so ga številne unije priznale.

Br. Turk izraža svoje mnenje, da ni lepo zahrbtno govoriti, temveč povo se naj naravnost v obraz. O celemu jednotinemu unionizmu je slišal prvič, ko so mu pripovedovali o seji društva "Narodni vitezi". Na tisti seji da je neki član jednote, ki je član unije, povedal, da je šel k jednotinemu stavbeniku po delo, pa ga ni dobil. Res je bil pri Udovičevih, toda o tem nismo govorili; niti oni niso meni nič povedali, niti jaz njim. Vse je prišlo od člana društva "Narodni vitezi".

Sestra Tauchar: Br. Pogorelec ni na seji društva "Narodni vitezi" nič izjavil o kakem sklepanju o uniji v Udovičevem basementu, temveč je br. Udovich prvi vprašal br. Pogorelca, zakaj ni na konvenciji storil, kar mu je društvo naročilo. Dotična seja, na kateri sem bila tudi jaz navzoča, je sklepala, ali se naj pozove br. Cainkarja, da da pojasnilo o jednotini stavbi.

Br. Vidrich izvaja, da je za zunanje odbornike in člane vprašanje temelja jednotinega poslopja važno. Turk bi po njegovem mnenju ne smel povedati br. Cvetkoviču, kaj mu je kak človek rekel glede temelja; če ne bi povedal, ne bi bilo teh posledic. Vse skupaj so same osebne malenkosti. Če pride vse v javnost, se začne razburjenje med članstvom. Mi zunanji odborniki nismo prav nič zakrivili, pa moramo poslušati ure in ure, tako da postajamo že nervozni. Na dnevnem redu je dovolj mnogo bolj važnih stvari. Poziva nadzorni odbor, da poda svojo izjavo glede stavbe.

Br. Cainkar pravi, da stvar zavlačujejo frakcije v gl. odboru, ki iz osebne mržnje spravljajo na dan take stvari. Poziva k skupnemu stvarnemu delu, ne pa da bi kdo vlekel vedno na stran. Poslopje je bilo zgrajeno od unijskih delavcev, to je lahko dokazati in je dokazano. Če so pa gotove unije priznale kak gotov "award", ali niso, to jednoto ne briga, ker ona nima prav nič za odločevati v unijskih medsebojnih sporih. Zahteva, da pride to v zapisnik in da se s tem zadeva konča.

Sestra Udovich vpraša br. Cainkarja, če se je na poziv dr. "Narodni vitezi" udeležil društvene seje, da odgovarja, na kar br. Cainkar odgovori, da ni dobil takega poziva in bi ga tudi ne vpošteval.

Sestra Udovich nato opisuje, kako je na seji društva "Narodni vitezi" br. Udovich vprašal br. Pogorelca, ki je bil delegat imenovanega društva, da zakaj ni prinesel pred konvencijo to, kar mu je bilo naročeno, namreč da gl. odbor pojasni, če so bili unijski delavci zaposleni pri gradnji jednotinega poslopja ali ne. Br. Pogorelec je odgovoril, da je na konvenciji vprašal, kakor mu je društvo naročilo, nakar pravi br. Udovich, da se iz konvenčnega zapisnika razvidi, da ni delegat prinesel stvari tako naprej, kakor je društvo zaključilo. Br. Pogorelec je surovo odgovoril, da je vedel, da se je delala zahrbtnost od strani br. Turka po čikaških "basementih". Na vprašanje br. Udovicha, če misli br. Pogorelec tudi na njegov "basement", je br. Pogorelec odgovoril: "Absolutely". Nadalje pravi sestra Udovich, da je na društveni seji "Narodnih vitezov" izjavil br. Pečnik, da jednotina stavba ni unijska. Sestra Tauchar trdi napačno, da br Pogorelec ni nič izjavil o Udovičevem "basementu". Sestra Udovich nadalje zahteva, da pridejo s pričami na dan.

Sestra Tauchar zahteva, da sestra Udovich popravi svojo izjavo in pravi, da se ni šlo v "basementu" o uniji.

Br. Zaitz: Pečnik je pripravljen priti sem ter povedati svoje. On pove drugače, kot trdi sestra Udovich. Poziva, da se naredi konec raznim sejam v kleteh, na katerih se govorijo stvari, radi katerih bi bil dotični po pravilih izključen.

Br. Turk izjavlja, da ni niti v Udovichevi niti kaki drugi kleti nobenkrat govoril o unijskih ali neunijskih delavcih pri jednotini stavbi.

Br. Richard Zavertnik ugotavlja, da ni on stvari spravil v javnost. To izjavlja, da ne bo kdo mislil, da je on to storil, ker ima brata v New Yorku, kateremu pa je redko pisal, a nobenkrat omenil jednotine stavbe.

Br. Godina pojasnjuje, da ni bilo dela pri stavbi nobenkrat ustavljeno od kakega unijskega uradnika, kakor se je govorilo. Ustavljeno je bilo začasno le od mestnega stavbnega odbora. Jasno je, da bi unije prekinile delo, če bi bil uposlen kak skeb. Glede temelja se ne splača govoriti, kajti vse je potrjeno od mesta, in mesto gotovo ne bi potrdilo, če ne bi bilo v redu. Člani stavbnega odbora so delali vedno skupaj, nobenkrat nobeden zahrbtno. Nobeden ni nič dobil.

Br. Golob je mnenja, da je preveč čikaških osebnosti pri vsem tem. S tem, da poslušamo stare prepire, napravljamo slab utis na članstvo. Delati bi morali vsi skupaj za prevzit, ne pa za razkol jednote.

Sprejet je predlog br. Terčelja, da se debata zaključi.

Br. Berger, kot predsednik nadzornega odbora, poroča, da ni našel nič posebnega pri pregledovanju računov. Ko je videl račun za prodano orodje, se mu je zdelo, da je dobila enota, ki je drago kupila, zanj premalo. Stvar so mu pojasnili člani stavbnega odbora in on se je zadovoljil. Drugače je vse v redu.

Br. Cainkar pojasni, da je bilo nekaj orodja ukradeno, nekaj se ga je zgubilo, pokvarilo ali uporabilo. Sicer pa se gre tu le za razmeroma majhno svoto.

Br. Richard Zavertnik, kot član nadzornega odbora izjavlja, da ni bilo nobenega grafta, kar se tiče članov stavbnega odbora. Mogoče je, da so se pri kaki stvari zmotili v svojih sodbah. V splošnem pa je vse v redu.

Br. Zaitz, član nadzornega odbora, se strinja z izjavo br. Bergerja.

Razvije se kratka debata, če in kako se priobčijo računi jednotine stavbe. Br. Godina predlaga, da se priobči v slovenskem in angleškem jeziku. Sklene se, da se priobči celoten račun.

Br. Vidrich predlaga, da se na podlagi poročil nadzornega odbora da članom stavbinskega odbora zaupnico in da se istočasno smatra ta odbor za razpuščen. Br. Vogrich podpira ta predlog. Predlog soglasno sprejet.

Br. Zaitz predlaga, da se smatra stavbinski odbor za razpuščen. Podprano in sprejeto.

Br. Jože Zavertnik predlaga, da se članom stavbinskega odbora plača nadurno delo in da plačo določi ta seja.

Br. Turk izjavlja, da za svoje delo ne zahteva nobene plače in se zahvaljuje. Omenja, da je br. Cainkar izmed vseh treh največ delal in tako rekoč noč in dan letal okrog in se trudil.

Br. Cainkar pravi, da je v resnici veliko delal, toda delal ni v pričakovanju kake nagrade. Zahvaljuje se za priznanje, nagrade pa ne sprejme.

Br. Godina izjavlja, da noče nobene plače ali nagrade, ker je delal v korist jednote.

Nadaljuje se z razpravo o tajnikovem poročilu.

Br. Turk želi, da bi seja odobrila, da sme kupiti še en stroj za tiskanje mesečnih poročil, ki so bila sedaj na novo upeljana. Br. Novak pravi, da ne vidi takojšnje potrebe za nov stroj. Br. Zaitz predlaga, da ta seja da upravnemu odboru moč, da odobri nakup takega stroja, če se izkaže potreba. Predlog podpiran in soglasno sprejet.

Br. Turk nato podrobno pojasni, kako stojijo bolniški razredi in kako bi se dalo primanjkljaje pokriti. Priporoča, da se primanjkljaj v razredu za $5 dnevne podpore, ki znaša kakih $6.500, pokrije iz sklada izrednih podpor. Iz istega sklada bi se naj preneslo v sklad za $4 bolniške podpore svota $10,000.

Razvije se živahna debata, katere se udeležijo mnogi gl. odborniki. Br. Novak se strinja s br. Turkom. Br. Cainkarju se tako prenašanje iz enega v drug sklad zdi nevarno. Br. Šular je proti takemu flikanju skladov.

Ker je ura 12. opoldne, brat predsednik zaključi sejo.

Vincent Cainkar, predsed. Jakob Zupančič, zapisnikar.

4. SEJA.

9. februarja popoldne.

Predsednik otvori sejo ob 1. popoldne.

Nadaljuje se z razpravo o primanjkljajih v bolniških razredih.

Br. Zaitz pravi, da imamo v resnici čuden problem v rokah. Iz sklada izrednih podpor ne smemo vzeti prevelike svote, ker ta sklad je potreben za kako morebitno nujnost.

Br. Jože Zavrtnik priporoča, da se da na splošno glasovanje predlog za zvišanje asesmenta za 2c. Če predlog propade, se naj razpiše izreden asesment. Sam je proti izrednemu asesmentu, kajti tega bi nasprotniki izrabljali kot orožje proti nam, a če ni drugega izhoda, ga za enkrat treba razpisati.

Br. Šular predlaga, da se prenese iz sklada izrednih podpor v sklad bolniških podpor tolika svota, kolikor znaša primanjkljaj v $5 razredu.

Br. Novak ugotavlja, da so se vse obresti bolniških razredov pristevale k posmrtninskemu skladu. Te obresti za pazaj bi bilo težko ali nemogoče določiti, a prepričan je, da bi tiste obresti pokrile ves primanjkljaj v bolniških razredih. Nato čita brat br. Novak resolucijo o skladu za izredne podpore na strani 234 konv. zapisnika.

Br. Godina je v dvomih, če gl. odbor sploh ima pravico na tak način vzeti kaj iz sklada izrednih podpor. Šlo bi edino na ta način, da se sklene, da se za nedoločen čas takorekoč izsposodi iz sklada izrednih podpor gotova svota.

Br. Šular sprejme k svojemu predlogu sugestijo br. Godina. Br. Vogrich podpira predlog.

Predlog br. Šularja soglasno sprejet, torej se prenese za nedoločen čas iz sklada izrednih podpor svota v sklad $5 razreda tolika svota, kolikor znaša v imenovanem razredu primanjkljaj.

Na vrsto pride poročilo br. Godina kot ravnatelja tiskarne.

Br. Godina izjavlja, da od konvencije dalje ni dobil še nič za svoje nadurno delo za tiskarno. Zahteva plačo. Ugotavlja, da dela nadurno delo vsaki dan.

Razvije se debata.

Br. Turk predlaga, da se o tem ne sklepa, ker gl. odbor nima pravice povišati plač, ki jih je določila konvencija.

Br. Terčelj je mnenja, da se plače za nadurno delo v tiskarni ne more smatrati kot povišanje od konvencije določene plače upravitelja glasil.

Čita se resolucijo glede jednotine tiskarne na strani 235 konvenčnega zapisnika.

Br. Jože Zavertnik navaja, kaj vse mora delati br. Godina. Pod $65 nikakor ni mogoče dobiti ravnatelja za tiskarno, a br. Godina zahteva samo $5, kar pomeni za jednoto $60 prihranka na teden.

Br. Berger smatra, da ima br. Godina pravico le do plače, kakor jo je določila konvencija. Opravljanje dveh del smatra za skebstvo.

Br. Zaitz opozarja na to, da ni nikjer v jednotinih pravilih zapisano, da kateri gl. odbornik ali uslužbenec ne bi smel delati več kot osem ur. Če se smatra vsako nadurno delo za skebstvo, potem nas je veliko skebov in nekateri še v sanjah skebamo. Priporoča, da se ugodi želji br. Godina.

Sestra Udovich je za to, da se nastavi posebnega ravnatelja tiskarne. Je proti temu, da bi kdo imel celo kopico služb.

Br. Cainkar pojasnjuje, da za enkrat še ni mogoče vzdrževati ravnatelja tiskarne, ker je podjetje sedaj še premajhno. Govori se, da bi taka oseba lahko dobivala za tiskarno tudi zunanje delo in da bi se ravnatelj s tem izplačeval. Toda to je neizpeljivo. Ravnatelj mora biti sposobna oseba, ki zahteva tudi dobro plačo, in kdor je sposoben za ravnatelja v tiskarni, ne bo letal okolu za naročili. To je treba pomniti. Mnenja je, da se lahko br. Godini plača iz tiskarne.

Br. Novak predlaga, da se določi br. ravnatelju tiskarne $5 tedenske plače, dokler bo sistem tak, kot je sedaj. To velja od konvencije dalje.

Za predlog oddanih 10, proti 5 glasov, torej je predlog sprejet.

Razpravlja se še nadalje o službi ravnatelja tiskarne. Br. Novak izvaja, da je bil upravitelj glasila nastavljen za ravnatelja tiskarne še pred konvencijo. Konvencija je dala gl. odboru pravico, da lahko odstavi ali nastavi ravnatelja tiskarne. Br. Godina ni resigniral kot ravnatelj tiskarne in tudi ni nihče zahteval, da se ga odstavi, torej je on še vedno ravnatelj tiskarne.

Br. Godina pojasnjuje, da je on le po imenu ravnatelj tiskarne. V vseh tiskarskih stvareh se vedno posvetuje z obema predsednikoma. Če ga smatra kdo za nezmožnega, naj kar pove.

Br. Zaitz predlaga, da ostane sistem vodstva tiskarne kakor je sedaj do prihodnje polletne seje.

Predlog sprejet z 9 proti 0 glasovom.

Br. Zaitz predlaga, da se br. Godina v nadalje potrdi za ravnatelja tiskarne. Predlog soglasno sprejet.

Br. Cainkar omeni, da je po novih pravilih br. Godina tudi vodja Književne matice. Br. Godina izjavlja, da za to delo ne zahteva nobene plače.

Na vrsto pride poročilo br. Jožeta Zavertnika.

Br. Jože Zavertnik pojasni, kako je slučajno prišel na to, da so v priobčenem izidu glasovanja pri večjih društvih pomote.

Želi vedeti, kje in kako so prišle te pomote.

Br. Turk najprej izjavi, da smatra za svojo dolžnost, da pove, kako glasovanje izpade, pa če predlog pogori ali proderе. To omenja radi tega, ker se je br. Jože Zavertnik tega dotaknil v svojem poročilu. Glede pomot v poročilu o izidu glasovanja pa ne pade nanj nobena odgovornost. Glasove ugotovijo društva in glavni tajnik nima nobene pravice popravljati poročila o izidu, ki so podpisana od društvenega odbora in opremljena z društvenim pečatom. Če bi storil kaj takega, bi ga po pravici vsak lahko obtožil falsificiranja. On sam je opazil, da je med onimi, ki so glasovali za glavni predlog, in med onimi, ki so glasovali za tednik in mesečnik, razlika približno 300 glasov. Toda tako je na uradnih društvenih poročilih o izidu. Jaz ne smem in ne morem popravljati uradnih listin. Ugotavljam le, da je — kar se tiče tega glasovanja — bilo v glavnem uradu vse v redu. Nadzorni odbor naj pregleda in se prepriča. Sicer pa je predlog za angleško glasilo propadel, če tudi bi se upoštevalo tistih 300 glasov več.

Br. Jože Zavertnik pravi, da niso bili glasovi pravilno navedeni. Navedena bi morala biti razlika, pa bi bilo jasno.

Br. Terčelj je mnenja, da ni vredno s tem tratiti časa. Tajništvo je priobčilo glasove, kakor so bili poslani, in torej ne pade na tajništvo nobena krivda. Predlaga, da se ta zadeva zaključi ter smatra za v redu.

Predlog soglasno sprejet.

Br. Jože Zavertnik sproži vprašanje jednotinih publikacij. Razvije se živahna razprava.

Br. Jože Zavertnik izraža svoje prepričanje, da bi za izdajanje angleškega mesečnika ne bilo treba nobenega povišanja asesmenta. Priporoča, da se "Prosveta" poveča na sedem stolpcev ter da se posveti najmanj ena stran angleško govorečim članom, to je, da se dotični prostor polni z gradivom v angleščini. Nadalje izjavlja, da je v uredništvu nujno potrebna ena nadaljna moč. Če se stalno nastavi urednika "Mladinskega lista," bi bilo v tem oziru ugodeno uredništvu.

Br. Turk predlaga, da se poveča "Prosveta" za sedem kolon in da "Mladinski list" ostane kakor je. Najmanj ena stran "Prosvete" naj prinaša gradivo v angleščini.

Br. Novak priporoča, da se gl. odbor posluži tiste točke v pravilih, ki govori o izrednih publikacijah, ter začne izdajati začasno angleški mesečnik ter obenem odpravi "Mladinski list", a med tem pa gl. odbor izda iniciativo glede izdajanja angleškega mesečnika.

Petnajstminuten odmor.

Br. Godina pojasnjuje glede stroškov. Če bi povečali dnevnik in tednik "Prosveto" za en stolpec, bi to stalo letno od $6,000 do $8,000.

Br. Turk popravi svoj prejšnji predlog v toliko, da se poviša tako tednik kakor dnevnik na sedem stolpcev. Prihodnja letna seja lahko potem odloči, če izhaja "Prosveta" še nadalje v povečani obliki ali ne.

Br. Berger podpira predlog br. Turka za povečanje ter obenem predlaga kampanjo za jednotine publikacije.

Br. Richard Zavertnik predlaga dodatek k predlogu br. Turka, da se v slučaju primanjkljaja pri listu ta primanjkljaj pokrije iz tiskarniškega sklada.

Br. Jože Zavertnik je mnenja, da bo odbor morebitni primanjkljaj že pokril drugo leto. Priporoča, da se prepusti izdajanje upravnemu odboru ter opozarja na to, da bo vzelo precej časa za predpriprave.

Br. Novak govori k svojemu predlogu o izdajanju mesečnika in izdanju iniciative. Mnenja je, da bi s tem zelo ustregli angleško govorečim članom.

Br. Vogrich vprašuje, čemu vsiljevati članstvu nekaj, česar noče, kakor je pokazalo z glasovanjem. Sicer pa tudi pravice nimamo. Priporoča povečanje "Prosvete".

Br. Berger pravi, da so naročniki za angleški list sicer že tu — 7,000 družin, ki bo gotovo mož vzel eno, žena drugo glasilo. Toda zakaj se ne bi učili pri našem glasilu: mi, stari, bi se učili angleščine, mladi pa slovenščine. Podpira predlog za povečanje "Prosvete".

Br. Vidrich izvaja, da mesečnika ne moremo izdajati, ker je — samo po sebi umljivo — reden list, a gl. odbor ima pravico izdajati le izredne publikacije. Zdi se mu najboljše, da bi se tednik povečal na deset ali dvanajst strani. Boljše je, da je angleško in slovensko skupaj, kar je posebno prikladno za tajnike, ki imajo tako vse skupaj.

Na vprašanje pojasni br. Godina, da bi bili dodatni stroški približno enaki, oziroma da bi znašala razlika samo kakih $5,000, če list povečamo za 4 strani tedensko ali pa dnevnik in tednik povečamo za en stolpec.

Br. Novak umakne svoj prvotni predlog, ter predlaga, da se tednik poveča za 4 strani.

Br. Terčelj predlaga konec debate. Sprejeto.

Preide se na glasovanje in sprejet je predlog br. Turka, da se "Prosveta" za eno kolono poveča.

Br. Jože Zavertnik pravi, da mora imeti angleška stran poseben naslov. Zbornica prepusti to uredništvu.

Začne se razprava o novi moči v uredništvu.

Br. Terčelj predlaga, da se sedanjega urednika "Mladinskega lista" stalno nastavi v uredništvu jednotinih publikacij. Predlog podpiran.

Razpravlja se o vprašanju, če treba službo urednika ponovno razpisati. Br. Novak in br. Zaitz sta mnenja, da se služba mora razpisati.

Br. Berger povdarja, da že imamo urednika. Kakor je zatrdil br. Jože Zavertnik, urednik "Mlad. lista" ni resigniral, tudi odstavljen ni bil. V resnici ne razpisujemo nove službe, le v sedanjem razporedu služb napravimo malo spremembo.

Br. Vidrich govori v istem smislu kot br. Berger. Razpisavati te službe ni treba, ker sploh ne rabimo cele moči. Pol moči že imamo, drugo polovico pa lahko najamemo, in s tem ne kršimo nobenih pravil. To je najcenejše in najkrajše postopanje.

Br. Terčelj se v celoti strinja z br. Vidrichom.

Br. Cainkar tudi pojasnjuje, da se gre sedaj dejansko le za povišanje dela, ne pa za novo službo. Nato vpraša br. Zupančiča, ki je navzoč kot zapisnikar, če je pripravljen ves čas in stalno delati za jednoto.

Br. Zupančič izjavi, da je pripravljen od 1. marca dalje delati stalno, pod pogojem, da gl. odbor izreče, da se ga — z ozirom na njegovo štiriinpolletno službo kot urednika "Mladinskega lista" — smatra za stalnega uslužbenca s plačo $40 na teden.

Na glasovanja gre predlog br. Terčelja, da se sedanjega urednika "Mlad. lista" smatra za stalnega uslužbenca v uredništvu jednotinih publikacij.

Predlog soglasno sprejet.

Brat Turk predlaga, da se tr. Zupančiču plača $40 tedensko. Predlog soglasno sprejet.

Br. Turk predlaga, da začne uradna številka "Prosvete" izhajati v povečani obliki, kakor hitro mogoče. Predlog sprejet.

Br. Godina želi, da seja določi, do kedaj mora iziti "Mladinski list" in predlaga, da naj nosi vsaka številka datum 20. tistega meseca. Soglasno sprejeto.

Br. Jože Zavertnik pove, da je sestavil načrt predloga za iniciativo glede sestavljanja pravil. Po njegovem mnenju bi se na tisti način prihranilo mnogo dela, tako odboru za pravila, kakor konvenciji. Načrt iniciativnega predloga bo prinesel na prihodnjo sejo, a to pove že sedaj, da bodo gl. odborniki o tem razmišljali.

Br. Jože Zavertnik želi, da se da primerno odškodnino oziroma plačo vsem tistim gl. odbornikom, ki so imeli po konvenciji delo z novimi pravili. On sam je porabil za to delo 54 ur svojega prostega časa. Največ dela s pravili je imel br. Cainkar, ki je poskrbel hrvaški in angleški prevod in je končno vse uredil.

Br. Turk poroča, da je porabil za to delo 25 ur.

Br. Terčelj predlaga, da se naj plača od ure $1. Vsak naj predloži svoj račun.

Br. Vidrich še priporoča, da se naj na isti način za vsa druga izredna dela predloži račun, ki ga nadzorni odbor pregleda.

Pri glasovanju je soglasno sprejet predlog br. Terčelja.

Br. Jože Zavertnik želi nadalje, da se mu določi plača oziroma odškodnina za delo, ki ga je imel s spominsko knjigo.

Br. Terčelj predlaga, da velja plača $1 za uro za vse take slučaje in da se izplačuje na podlagi predloženega računa.

Soglasno sprejeto.

Br. Jože Zavertnik izjavi, da nima k svojemu poročilu ničesar več pridati, razen da ima kopico pisem, ki pa pridejo na vrsto pod drugo točko dnevnega reda. Obenem izraža željo, da bi se povsod tako stvarno in naglo postopalo kot se je pri nastavitvi urednika "Mlad. lista."

Na vrsto pride poročilo nadzornega odbora, in sicer najprej poročilo predsednika tega odbora, br. Bergerja.

Br. Berger bi rad vedel, kaj je vzrok, da ne dobimo zunanjega dela za tiskarno.

Br. Godina pojasnjuje, da predvsem sploh ne moremo tekmovati z drugimi velikimi modernimi tiskarnami, ki spravijo lahko v par urah tisoče raznobarvnih letakov, ki jih sploh ne moremo tiskati. Imeti bi morali veliko več strojev in posebnega agenta, da bi iskal naročila. Toda nobeden noče sprejeti te službe na podlagi provizije, stalne plače mu pa sedaj še ne moremo dati.

Govori še br. Jože Zavertnik, ki priporoča, da se da br. Godini moč, da lahko najame agenta s primerno stalno plačo; dalje br. Zaitz, ki je prepričan, da bo šča-soma boljše, kar se zunanjih del tiče.

Br. Godina še omenja, da obratuje tiskarna najmanj 85% svoje sposobnosti. Br. Jože Zavertnik je mnenja, da se obrat lahko zviša na 100%.

Br. Vidrich ne vidi, da bi bili potrebni agenti. Imamo po celi deželi postojanke. Iz glavnega stana bi bilo treba malo več agitacije za tiskarno. Zastopnikom se naj pošlje cenike, a za njih delo se jim naj da gotova provizija, recimo 10%. Stavi predlog, da naj se gl. urad oziroma upravni odbor obrne v vse naselbine ter poskrbi, da dobi povsod najboljšega človeka za zastopnika in da se obenem članom in rojakom sploh to stvar raztolmači.

Predlog br. Vidricha soglasno sprejet.

Predsednik zaključi sejo ob 5. uri popoldne.

Vincent Cainkar, predsed. Jakob Zupančič, zapisnikar.

5. SEJA.

10. februarja dopoldne.

Predsednik otvori sejo ob 8. uri zjutraj.

Navzoči vsi tisti, kakor na prejšnji seji.

Prečitana in s popravki sprejeta sta zapisnika 2. in 3. seje.

Nadaljuje se razprava o poročilu predsednika nadzornega odbora.

Br. Jože Zavertnik je mnenja, da se dela v poročilu krivica uslužbencem, ki jo je treba popraviti. Izraz "avtomati" na vsak način dela krivico uslužbencem. Dalo bi se seveda doseči več harmonije med predstojniki oddelkov in služben ci in zvišanje produkcije. Za primer navaja moderne podjetnike, ki imajo upeljane posebne sestanke med uslužbenci in predstojniki, na katerih dajejo eni kakor drugi razne nasvete za zboljšanje. Ravno tako bi bilo pri nas potrebno upeljati take sestanke med uslužbenci in med predstojniki oddelkov, na katerih se porazgovorijo o svojem delu in o možnostih zboljšanja. V uredništvu na primer se o vsaki važnejši stvari vedno porazgovorimo med seboj. Jasno je, da ako uslužbenec vidi, da je enakopraven in ni preziran, se boljše počuti in ima mnogo več volje do dela. Priporoča, da se vsaj enkrat v mesecu vršijo sestanki med uslužbenci in predstojniki oddelkov, katerih namen je, zboljšati delovni sistem in hraniti na delu in stroških.

Br. Novaku se zdi jako nelogično, ako človek imenuje "avtomate" tiste uslužbence, ki se držijo svojih ur, a na drugi strani pa imenuje skebe tiste, ki delajo preko ur. Večkrat je potrebno delati preko določenih ur. Smatra je, da se tisto predbacivanje tiče tudi njega, proti čemur mora seveda protestirati.

Br. Berger pojasnjuje, da je mislil le na ravnatelja tiskarne, ne na odbornike, ko je govoril o skebstvu.

Br. Cainkar pravi, da je br. Berger navedel precej dejstev in smatra, da je potrebno, da vsi vemo resnico. Ampak kritika je le prehuda. Sistematično se da vse zboljšati in naša dolžnost je to zboljšanje pospešiti. Nepobitno dejstvo je, da bi se več produciralo, če bi se uslužbenci bolj zainteresiralo. Sedaj ne delajo — kakor bi rekel — iz srca. Uslužbenci imajo preveč protekcije, zajamčene v pravilih in mislijo, da so v svojih službah popolnoma varni, dokler hočejo in res jim je težko priti do živega. Nikakor pa ne moremo pustiti, da da bi to šlo tako naprej, ker sicer bo zavladala anarhija. Priporočilo br. J. Zavertnika je dobro. Z br. Bergerjem kot predsednikom nadzornega odbora sva govorila tudi o našem glasilu, pri katerem tudi jaz marsikaj ne odobravam.

Br. Berger je zadovoljen, da je ugotovljeno, da je govoril resnico. Rad njega gre lahko cela stvar v zapisnik.

Br. Zaitz ne želi, da bi se molčalo. Na vsak način bi bilo seveda boljše, če bi bila harmonija v nadzornem odboru. Glede sposobnosti je težko govoriti. Jasno je, da človek, ki nima potrebne izobrazbe, nikakor ni sposoben tako, kakor je tisti, ki ima izobrazbo. Njegovo priporočilo, ki ga je že dal v svojem poročilu, je, da se delo sistematizira ter da se naredi konec debatam med uradnimi urami. Delo mora biti razdeljeno.

Br. Turk priznava, da je šaljiv in da je včasih tudi sam med delom povedal kako smešno, česar pa se od konvencije dalje vzdržuje. Največje zlo z uslužbenci je to, da se vsak smatra za enakovrednega člana z istimi pravicami, kakor jih ima njegov predstojnik. Pri nas je v gotovih ozirih povse drugače, kot v kapitalističnih napravah; če pride k nam kak rojak ali član v urad, se mu razkazuje to in ono, predstavljajo predstojniki in uslužbenci in seveda se tudi govori. Plača $40 ni sicer slaba, pa tudi velika ne. Priznava, da bi se dalo več storiti. Strinja se popolnoma s priporočilom in podpira predlog br. Jože Zavertnika, sicer pa ima navado, da se pogovori pri vseh važnih stvareh z uslužbenci. Ima upanje, da se marsikaj zboljša.

Br. Godina potrjuje vse, kar so rekli br. Berger in drugi govorniki glede uslužbencev. Glavni odborniki, ki so predstojniki v posameznih oddelkih, so to le bolj na papirju, ne pa v respektu uslužbencev.

Br. Vogrich vprašuje, kaka demokracija je to, o kateri vedno pridigamo, a od nas gl. odbornikov v uradu se zahteva odgovornost, pravic pa nimamo takorekoč nobenih. Primerja naš sistem s sistemom velikih korporacij. Nekateri naši uslužbenci imajo popolnoma enostavna dela, katerih se priuči vsak iz srednje šole došli v najkrajšem času, in za taka dela plačajo drugod polovico manj. Naši uslužbenci se smatrajo za popolnoma neodvisne, kar je glavna napaka, radi katere trpi jednota.

Br. Terčelj je tudi prepričan, da predstojniki v oddelkih našega glavnega urada uživajo premalo respekta. Predvsem treba poskrbeti, da ne bodo uslužbenci zlorabljali protekcije. Treba jim v obraz povedati, da jim služba ni zajamčena, in da so oni odvisni, ne gl. odbor in članstvo od njih.

Br. Zaitz smatra za umestno, da bi se poklicalo enega zastopnika uslužbencev ter se mu da priliko, da zagovarja interese uslužbencev. Tega priporočila zbornica ne upošteva.

Br. Vidrich smatra za izredno potrebno, da se upelje harmonija med posameznimi predstojniki, kajti uslužbenci izrabljajo vse take medsebojne spore. Uslužbencem treba raztolmačiti voljo gl. odbora in članstva in da se jim odločno pove, da so podložni svojim predstojnikom. Pragmatiko smatra za napako. Na skupnih sejah se naj uslužbencem raztolmači njih dolžnosti.

Br. Richard Zavertnik čita v pravilih, in sicer v Pragmatiki za uslužbence, določbe, na podlagi katerih se lahko vsakega uslužbenca odpusti, če ne opravlja svojih dolžnosti, če je nesposoben, itd. Treba je upeljati sistem in določiti vsakemu gotovo količino dela. Navaja za primer zvezni poštni oddelek in sistem dela, ki je upeljan, kjer on dela. Če so boljše plače in če vlada harmonija, se tudi več producira.

Br. Cainkar pravi, da se to sicer lepo sliši, ampak praktično izvajanje tega pri nas ne gre kar tako. Br. Turk sam pravi, da odkar so upeljane boljše plače, in taka protekcija za uslužbence, se slabše dela in je več pomot.

Br. Godina predlaga konec debate. Sprejeto soglasno.

Glasuje se o predlogu br. Jožeta Zavertnika, da se od časa do časa vršijo seje med uslužbenci in predstojniki, na katerih se razpravlja, kako se da delo zboljšati in jednoti prihraniti in da je pri sejah navzoč gl. predsednik. Predlog soglasno sprejet.

Br. Jože Zavertnik bi rad vedel, koga smatra br. Berger kot avtoriteto na literarnem polju, in na katere take avtoritete se opira, ko govori o "Prosveti" kot o robatem listu in kritizira pisavo.

Br. Berger izjavlja, da to ni samo njegova kritika, pač pa je kritika ljudi vobče.

Br. Zaitz pravi, da čita vse slovenske in hrvaške dnevnike v Ameriki in da smatra med vsemi "Prosveto" za najboljšega. Seveda bi bil list lahko boljši, kar priznavajo uredniki sami. Uredniki so utrujeni, kajti stalno delo s premalo duševnega oddiha vsakega utrudi. Zato se tudi ni čuditi, da je s literarnega stališča veliko napak. Mučno je pisati kar naprej isto. Mogoče bo boljše, ko bo v uredništvu eden več. Seveda ne delajo listu nobene časti prerobati izrazi v dopisih, kakor na primer v dopisu, ki se je nanašal na neki pretep v jednotini dvorani. Taki dopisi so madež v listu. V tem oziru bi naj uredništvo bolj pazilo.

Br. Turk pravi, da se tudi njemu ni dopadel dopis o dotičnem pretepu. Smatra za nujno potrebno, da je naše glasilo nepristransko — za vse. Za vse ista mera, nobenega ne priznamo za boljšega. Kdor priredi kako veselico, ni kriv za morebitne pretepe. Krive so razmere. Seveda treba odgovarjati na sovražne napade, toda tepeži ne spadajo v glasilo.

Br. Jože Zavertnik omenja, da uredniki ne morejo priobčevati izvirnih stvari, kakor bi radi. Razmere so krive, da se ponatiskuje. Glede dopisov se strinja z drugimi in prizna, da bi bilo najboljše odpraviti jih, toda člani jih hočejo. Glede žalostnega slučaja, ki sta ga omenjala br. Zaitz in br. Turk, ni preostajalo uredništvu drugega kot postaviti se v bran za jednoto, katero je napadel frančiškanski list. Naš odgovor na napad je obsegal le par vrstic in bil je žaljiv le za rodna brata, ki nista člana jednote, pač pa farana slovenske čikaške fare. Eden član se pa je čutil razžaljenega, ker je bil v tistem kratkem članku imenovan rojak in prišel je v uredništvo ter se zadri, da kakšen rojak je on, ko je ja član in torej brat. Pojasnjeno mu je bilo, da beseda "rojak" ni žaljiva in da se rabi beseda "brat" le na sejah in v uradnem jednotinem dopisovanju, ne pa v dopisih. On je zahteval, da pride njegov dopis v list vkljub temu, da mu je bilo to odsvetovano, in tako je dotični dopis res zagledal beli dan v "Prosveti". Mnogo je članov, ki zahtevajo, da se njih dopise priobči dobesedno. Navaja tozadevne dokaze. Treba je zaključiti, da se ne sme vpoštevati takih dopisov. Ker uredništvo na podlagi pravil ne sme priobčiti vseh poslanih dopisov, ga hočejo nekateri prikazati za diktatorja, toda diktator ni urednikova oseba, temveč pravila. Uredništvo kajpada v danih razmerah upošteva vse nasvete.

Br. Cainkar je tudi mnenja, da bi bil list boljši brez dopisov, toda tega sistema sedaj ne moremo kar menič tebinič odpraviti. Priobčevalo bi se naj torej le konstruktivne in stvarne dopise.

Br. Godina predlaga konec debate. Debata zaključena.

Deset minut odmora.

Na vrsto pride poročilo gl. nadzornika br. Richard Zavertnika.

Glede kritike o referendumu za izdajanje angleškega glasila in rezultata glasovanja o istem se razvije dolga debata in razni odborniki izražajo različna mnenja o pravilnosti predloženega glasovanja ter o potrebi angleško pisanega lista.—V pretres se vzame nadalje priporočilo za kontest za dobivanje novega članstva in zbornica odloči, da se bo to vzelo v poštev pri drugi točki dnevnega reda.—Razpravlja se nadalje tudi glede legalnosti volitev na konvenciji in volitev v jednotine urade vobče. Brat Zaitz pravi, da ima glede legalnosti vse druge nazore, kakor jih ima Richard Zavertnik. Do pičice natančno se ravnati po zakonih ni nikdar mogoče in bi tudi ne bilo zdravo. Do pičice natančno se tudi ne ravnajo na sodiščih, ker se ne morejo. Sploh je izključeno, da bi se vršilo vse po postavah. Vsi vemo, da je postav toliko, da je nemogoče, da bi jih poznal posamezen človek, in mnogi dobri juristi sami to priznavajo in pravijo, da je od osemdeset do devetdeset odstotkov postav bedastih. Torej bi bilo tudi za nas bedasto, da bi se mi natančno ravnali po vseh bedastih postavah. Ne pozabimo tudi, da postave dela vladujoči razred. V večjih in opasnih stvareh se je seveda treba ravnati kar najbolj natančno po zakonih. Vprašanje ni, če je bil glavni odbor na konvenciji legalno izvoljen. Če je bil nelegalno izvoljen, potem je bil nelegalno izvoljen tudi sedanji odbor na splošnem glasovanju. Prejšnji odbor se je umaknil pred časom, ne da bi ga kdo silil ali odpoklical in je vse v redu. In tako bo lahko tudi zanaprej. Včasih je treba vpoštevati sentiment članstva.—Nadalje br. Zaitz podrobno opisuje predpriprave naših nasprotnikov pred konvencijo, posebno takozvanih komunistov, ki so prejemali navodila od provokatorjev in nečlanov jednote. Pojasnjuje tudi, zakaj je zaključil konvencijo tako nanagloma. Bilo je potrebno, da se je izvršilo tako, tisto legalnost pa se lahko obrača na dve strani, glavno pa je tó, kako mi stvar vpoštevamo. Če mi smatramo, da je legalno, potem je legalna volitev odbora in je legalen zaključek konvencije.

Br. Jože Zavertnik pravi, da je tudi on prepričan, da je bila konvencija legalno zaključena ter dokazuje to v podrobnosti. Doda, da se glede tega ne more strinjati s sinom in z nikomur drugim, ki pravi, da je bil zaključek konvencije nelegalen. V istem smislu govori tudi brat Godina in nekateri drugi.

Br. predsednik Cainkar opozarja, da je nesmiselno govoriti o nelegalnem zaključku konvencije in nelegalni izvolitvi gl. odbornikov in da to ne dela nikakega dobrega utisa na članstvo. Ugotavlja, da so delegatje imeli najobširnejšo svobodo si postaviti kandidate in izbrali so si odbor, kakoršnega so sami hoteli, in da je to za nas legalno; tiste zakonske tehnikalije pa lahko kar pozabimo. In zaključek konvencije je legalen, kar potrjuje dejstvo, da se ni poskušalo konvencije nadaljevati, ko jo je predsednik proglasil za zaključeno. Če bi bila večina nezadovoljna z ukrepom predsednika, bi se lahko upria in konvencijo nadaljevala, toda to se ni zgodilo niti poskušalo, kar znači, da je bila konvencija zaključena po volji večine, in to je legalno.

Br. Zaitz podrobno pojasnjuje, kako so bile knjige pregledane in računi sestavljeni. Tvrdka Thompson je ena najuglednejših in brez dvoma pazi, da se vrši pregled v največjem redu, kajti sicer bi silno trpel njen ugled.

Br. Berger pojasnjuje, da je najel tvrdko Thompson, ki jo smatra za zanesljivo, radi tega, ker je pregledovala jednotine račune že dolgo vrsto let in ni bilo nobenkrat nobenega vzroka, da bi se najelo kako drugo tvrdko. Če bi kar brez vzroka spremenili tvrdko, bi mogoče zopet kdo začel govoriti o kaki proviziji, katere pa še ni v zvezi z jednoto še nikdar dobil. Ko je pisal obema ostalima nadzornikoma, da je že najel pregledovalce, jih v resnici še ni najel. Storil je to iz strategičnih ozirov in najel pregledovalce šele, ko je dobil odobrenje od br. Zaitza. Če je s tem korakom kaj grešil, ga naj zbornica kaznuje.

Br. Richard Zavertnik trdi, da se najemanje pregledovalcev ni izvršilo po pravilih, kajti ni bila sklicana seja gl. nadzornega odbora. En sam posamezen član gl. nadzornega odbora ne sme najeti pregledovalcev, a če jih najame, je to neveljavno. Povdarja, da s tozadevnimi izjavami hoče le zavarovati samega sebe. Sam ne krši pravil, smatra pa, da so bila v tem oziru kršena.

Br. Zaitz ugotavlja, da ni bilo doslej še nobenkrat v navadi, da bi se gl. nadzorni odbor sestajal v svrho najemanja pregledovalcev.

Ker br. Berger pravi, da je najel staro tvrdko največ radi tega, ker je smatral, da bo lahko novi nadzorni odbor za julijsko pregledovanje spremenil tvrdko, želi br. Jože Zavertnik vedeti, do kedaj pravzaprav traja odgovornost sedanjega gl. nadzornega odbora. Ali do 1. julija, ko nastopijo novi odborniki svoja mesta?

Br. Berger izjavlja, da po njegovem mnenju preneha njegova funkcija s 30. junijem ,toda kajpada se smatra za odgovornega za vso svojo dobo.

Br. Jože Zavertnik pravi, da je sedanji nadzorni odbor odgovoren do 1. julija in torej tudi za pregledovanje knjig za dobo do prvega julija, če tudi se seveda to pregledovanje vrši šele po 1. juliju. To je zakonito stališče in tega mora zastopati. Stališče br. Bergerja je seveda praktično, toda legalno pa ni.

Br. Zaitz predlaga, da se o tem razpravlja pod točko pravil.

Predsednik ugotovi, da to ne spada pod to točko dnevnega reda.

Br. Godina predlaga, da zbornica izjavi, da se smatra, da so bile knjige pravilno in legalno pregledane. Br. Vidrich podpira.

Predlog br. Godina soglasno sprejet.

Ob 12. opoldne predsednik zaključi sejo.

Vincent Cainkar, predsed. Jakob Zupančič, zapisnikar.

6. SEJA.

10. februarja popoldne.

Brat predsednik otvori sejo ob 1. uri popoldne. Navzoči so vsi prejšnji glavni odborniki. Brat Vidrich pozivlje zbornico k hitrejšemu in stvarnemu razpravljanju in apelira, da se na sejo ne prinaša osebnosti in malenkosti, ker imamo veliko za jednoto važnega in resnega dela.

Na vrsto pride poročilo nadzornika br. Zajca. Ker nima nobene posebne kritike in želi svoje mnenje povedati še ob priliki, ko se bo razpravljalo o gotovih predmetih, preide zbornica na drugo točko.

Sestra Udovich želi, da zbornica izreče sodbo, če je bila na mestu tista trditev brata Shragala v dopisu, da je ona kriva, da se je zapravljal dragi čas. To hoče zaraditega, da se je ne bo pozneje kritiziralo in ker br. Shragal ni navzoč, da bi to lahko z njim osebno izravnala.

Br. Jože Zavertnik opomni, da je dal pod tisti dopis primerno opombo, ker br. Shragal ni pisal povsem resnice. Nekateri so bili pod napačnim utisom, da je bil br. Shragal obtožen, kar pa ni res, bil je samo pozvan, da obtoži tiste gl. odbornike, ki jih smatra za korumpirane.

Br. Cainkar pojasnjuje, da ne more zbornica ničesar ukreniti. Sestra Udovich mora proti br. Shragalu vložiti obtožbo radi obrekovanja, ako hoče, da se kaj ukrepa proti njemu. Zdi se mu pa nezmestna vsa ta razprava. Kot odgovor na tisti dopis je prav dobro zalegla opomba uredništva.

Na dnevni red pridejo obtožbe in pritožbe gl. odbornikov.

Predložene so obtožbe proti br. Bergerju in proti br. Turku.

Prva obtožba se glasi:

Glavnemu odboru S. N. P. J.,
Chicago, Illinois,
c|o Vincent Cainkar.

Obtožba.

Društvo Slovenija štev. 56 S. N. P. J., New York, N. Y., obtožuje brata Math. J. Turka, gl. tajnika S. N. P. J., da je kršil sledeče točke in člene pravil:

1) člen XV, točka 8, stran 47 pravil v veljavi l. 1925;

2) člen IX, točka 3, odstavek c), stran 24 pravil v veljavi l. 1925;

3) člen IX, točka 7, stran 31 pravil v veljavi l. 1925.

Člen XV, točka 8, stran 47 se čita: "Dolžnost vsakega člana je, sprejeti in se ravnati po načelni izjavi, pravilih in vseh sklepih društva, gl. izvrševalnega odbora, gl. odbora, konvencije in referenduma."

Brat Turk je kršil omenjeno točko pravil, ko je bil kot posredovalec (ali pomagal) pri nakupu posestva poleg jednotinega doma, ko je predstavil ženo brata Paul Bergerja gospodu Louis Janeku. Kot član izvrševalnega odbora je prelomil tajnost seje in sklep gl. izvrševalnega odbora. Glej zapisnik konvencije stran 212, 213, 214 in 215.

Člen IX, točka 3, odstavek c), stran 24 se čita: "Gl. tajnik mora skrbeti, da vsi krajevni odborniki in člani vrše svoje dolžnosti po pravilih in sklepih referenduma in gl. odbora; če opazi očitno kršitev pravil ali drugih veljavnih zaključkov, je njegova dolžnost zahtevati na pristojnem mestu, da pridejo kršitelji pred poroto."

Člen XV, točka 8, stran 47 se čita: "Člani morajo prijaviti vsak prestopek pravil, kadarkoli ga opazijo; kdor ve za prestopek, pa ga noče prijaviti na pristojnem mestu, zapade sam kazni."

Brat Math. J. Turk kot posredovalec (pomagal) pri nakupu posestva poleg jednotinega doma, ko je predstavil ženo brata Paul Bergerja kot vdovo z večimi otroci gospodu Janeku, da kupi posestvo poleg jednotinega doma, je moral vedeti, da s tem brat Paul Berger in njegova žena kršita pravila S. N. P. J., in je moral vedeti, da nakup posestva bo škodoval interesom S. N. P. J., in bi jih moral obtožiti ali prijaviti prestopek pravil na pristojnem mestu.

Člen IX, točka 7, stran 31, se čita: "Za kazen sme odstaviti iz službe vsakega glavnega izvrševalnega ali nadzornega odbornika in vsakega odbornika pri krajevnem društvu, kateremu se dokaže, da zanemarja svoje dolžnosti in škoduje jednoti itd."

Da je nakup posestva poleg jednotinega doma po bratu Paul Bergerju škodoval jednoti, se vidi, ko se čita v zapisniku konvencije poročilo glavnega predsednika na strani 32 in 33: "Ne bo pa nam sedanje poslopje zadostovalo za dolgo časa, ako bomo rastli še naprej itd." (čitaj iz Zapisnika do: "Priporočam torej, da konvencija dovoli, da se glavni odbor pogaja za sosedno stavbišče in da istega tudi KUPI ZA JEDNOTO itd." in "bomo to gotovo obžalovali že v bližnji bodočnosti."

In ko se čita zapisnik konvencije od strani 209 do 219 (čitajte omenjeni del zapisnika), se razvidi, da se je mislilo prodati S. N. P. J. z dobičkom "okroglo" $5,000.00.

Čudno je, da je bil Math. J. Turk pri nakupu posestva navzoč in pozneje je govorica, da se je izrazil (glej zapisnik konvencije), da je posestvo za jednoto vredno $12,000.00 (glej stran 212 zapisnika konvencije) in da se je Paul Berger izrazil na osmi seji gl. odbora meseca februarja: "Lastnik ni hotel prodati, ker je mislil, da je on agent in morda za koga drugega kupuje. Stvar je kupila pozneje njegova žena, ker se je lastniku predstavila kot vdova." "Brat Turk pravi, da je boljše, če je naš sosed naš član, kot pa da bi bil kakšen tujec." Glej stran 12, "Prosveta" z dne 11. marca 1925.

V zapisniku konvencije, stran 211, se čita: "Da." In br. Turk je odgovoril, da se lastnika takoj tukaj vpraša, ker je navzoč. Ali se spominjata, da je br. Berger odgovoril, da on ni lastnik ampak njegova žena."

Ako bi se ne hotel okoristiti (br. Paul Berger na račun S. N. P. J. bi odgovoril: "Da, plačal sem $6,900.00 in za toliko vam prodam," in se ne bi bil izgovarjal in lovil za čas, da se lahko pomeni z interesiranimi osebami za ceno, po kateri naj se proda posestvo jednoti.

Cela transakcija zgleda nemoralna, ker pri transakciji je predsednik nadzornega odbora, gl. tajnik in odvetnik jednote.

V zapisniku konvencije se čita, da je Mr. Janek bil mnenja, da je Mr. Turk na ta način kupoval zemljišče za S. N. P. J. Mr. Janek sploh ni več videl (vdove), kajti vse delo je bilo izvršeno, kot je razumel, po Mr. Turku.

To dokazuje, da ako bi bili interesi brata Turka za jednoto, bi se posestvo lahko kupilo za ceno $6,900.00 do $7,000.00 za S. N. P. J. Dolžnost brata Turka je bila, ko je izvedel za ceno posestva, da bi obvestil gl. odbor in da bi se vzelo "option" za čas, ko bi se zadeva razpravljala.

Zemljišče je bilo na prodaj najmanj 6 mesecev pred prodajo (glej zapisnik konvencije stran 214), ali brat Berger ni kupil dotičnega posestva, dokler se ni izrazil izvrševalni odbor, da je umestno za interese jednote, da se kupi sosedno posestvo.

Ker je iz gori navedenih podatkov jasno razvidno, da je br. Math. J. Turk kršil gori navedene točke pravil, zahteva dr. Slovenija štev. 56 S. N. P. J., da se ga postavi pred razsodišče potom jednotinih pravil.

(Pečat) ANTHONY CVETKOVICH, tajnik.
BALTAZAR DERGANC, predsednik.
FRANK OJSTER, blagajnik.

Druga obtožba se glasi:

Glavnemu odboru S. N. P. J.,
Chicago, Illinois,
c|o Vincent Cainkar.

Obtožba.

Društvo Slovenija štev. 56 S. N. P. J., New York, N. Y., obtožuje brata Paul Berger-ja, člana in predsednika glavnega nadzornega odbora S. N. P. J., da je izvršil prestopek pravil, ko je kupil posestvo poleg jednotinega doma in nameraval prodati jednoti z dobičkom.

Brat Paul Berger je izvršil prestopek sledečih točk pravil:

1) člen XV, točka 8, stran 47 pravil v veljavi l. 1925;

2) člen IX, točka 7, stran 31 pravil v veljavi l. 1925;

3) člen IX, točka 8, stran 31 pravil v veljavi l. 1925.

To obtožbo ima za rešiti glavni odbor po pravilih člen IX, točka 7, stran 31: "Gl. odbor s vsemi odseki ima na svojih sejah pravico reševati vse zadeve itd., obravnava obtožbe proti gl. odbornikom, izvirajoče itd.", in člen IX, točka 9, stran 32: "Gl. odbor z vsemi odseki tvori razsodišče le za svoje člane (gl. odbornike) itd." Ker člen IV, točka 4: "Zaključki konvencije v spornih zadevah so neovrgljivi. Sporne zadeve, ki jih reši konvencija, ne smejo iti na splošno glasovanje," ni spremenil stališča obtožbe, ker zadeva glede Paul Bergerja je bila vržena z dnevnega reda in se rešena, in ker po parlamentarnem redu zadeva vržena z dnevnega reda ni rešena in lahko pride na dnevni red, kadar kdo stavi predlog o zadevi, in ker se je konvencija v Waukeganu zaključila brez da bi se ta zadeva vršila, smatramo mi, člani društva Slovenija štev. 56 S. N. P. J., da je obtožba proti bratu Paul Berger-ju na dnevnem redu in da po pravilih—kakor zgoraj omenjeno—je glavni odbor instanca, katera ima to zadevo rešiti.

Paul Berger, član in predsednik nadzornega odbora, je obtožen, da je izvršil prestopek pravil.

Člen XV, točka 8, stran 47 se čita: "Dolžnost vsakega člana je, sprejeti in se ravnati po načelni izjavi, pravilih in vseh sklepih društva, gl. izvrševalnega odbora, gl. odbora konvencije in referenduma." Člen IX, točka 7, stran 31 se čita: "Za kazen sme odstaviti iz službe vsakega glavnega izvrševalnega ali nadzornega odbornika in vsakega odbornika pri krajevnem društvu, kateremu se dokaže, da zanemarja svoje dolžnosti in škoduje jednoti." Člen IX, točka 8, stran 31, se čita: "Ali če se gl. odbornik posluži posredovalca, ki v njegovem interesu trži z jednoto, izvrši tak gl. odbornik kaznjivo dejanje."

Potom zapisnika gl. odbora, kateri je bil priobčen v "Prosveti" dne 11. marca 1925, se je izvedelo, da je bila tajnost seje glavnega izvrševalnega odbora dne 27., 28. in 29. oktobra 1924 prelomljena in da je brat Paul Berger kupil posestvo poleg S. N. P. J. pod dvomljivimi okoliščinami. Posestvo je bilo kupljeno med časom, ko je imel nalog član(-ni) gl. izvrševalnega odbora, da poizve za kupno ceno posestva poleg S. N. P. J. in da poroča na bodoči seji meseca februarja 1925. Na podlagi gori navedenih podatkov je društvo Slovenija štev. 56 S. N. P. J. sklenilo meseca avgusta 1925, da se izreče na konvenciji nezaupnico bratu Paul Bergerju. Zadevo je prinesel pred konvencijo brat Ant. Cvetkovich, delegat društva Slovenija štev. 56 S. N. P. J. na podlagi pravil in parlamentarnega reda (Roberts' Rules of Order). Zadeva je bila vržena z dnevnega reda, ker so nekateri delegati zahtevali da bi mogla resolucija imeti podpis društvenih uradnikov in društveni pečat, katera zahteva je bila proti pravilom, ker ni točke v pravilih, ki predpisuje, da bi morala resolucija imeti gori navedene podpise.

Po konvenciji smo izvedeli potom zapisnika, da se je mislilo prodati S. N. P. J. z dobičkom okroglo $5,000.00 in da je glavni predsednik priporočal konvenciji, da se sosedno posestvo kupi. Da je nakup posestva poleg jednotinega doma po bratu Paul Bergerju in njegovi soprogi škodoval jednoti, je razvidno, ko se čita v zapisniku konvencije poročilo glavnega predsednika na strani 32 in 33: Ne bo pa nam sedanje poslopje zadostovalo za dolgo časa, ako bomo rastli še naprej itd." (čitaj iz zapisnika do in:) "Priporočam torej, da konvencija dovoli, da se glavni odbor pogaja za sosedno stavbišče in da istega tudi KUPI ZA JEDNOTO" itd. (čitaj iz zapisnika do in) "bomo to GOTOVO OBŽALOVALI že v BLIŽNJI BODOČNOSTI." In ko se čita zapisnik konvencije od strani 209 do strani 219 (čitaj zapisnik), se razvidi, da se je mislilo posestvo prodati S. N. P. J. za $12,000.00 in da je bila nakupna cena posestva $6,900.00.

Iz gori navedenih podatkov je razvidno, da ni dvoma, da ko je brat Paul Berger in njegova žena kupila posestvo poleg S. N. P. J., da so bili interesi jednote oškodovani in da njih dejanje je čin, ki škoduje jednoti.

Zapisnik konvencije od strani 209 do 219 jasno dokazuje, da se je hotel okoristiti br. Paul Berger na račun S. N. P. J.; ako se ni mislil okoristiti, bi on odgovoril na seji meseca februarja 1925: "Da, plačal sem

$6,900.00 in ravno za to svoto prodam S. N. P. J. in za stroške prepisov, katere sem imel," in se ne bi bil izgovarjal in lovil za čas, da se lahko pomeni s svojo soprogo za ceno, po kateri naj se proda posestvo jednoti.

Fakti, kateri so bili dognani (glej in čitaj zapisnik konvencije stran 217 in 218), jasno dokazujejo, da je brat Paul Berger izvršil prestopek pravil, kot je gori navedeno.

Seja gl. odbora meseca feb., priobčen zapisnik seje v "Prosveti" 11. marca in zapisnik konvencije izkazuje, da nedirektno posredovali za Paul Bergerja, ko so predlagali ali svetovali, da se kupi posestvo poleg S. N. P. J. za jednoto in da se to lahko smatra tržiti z jednoto v njegovem (Paul Berger) interesu.

Ker je iz gori navedenih podatkov jasno razvidno, da je br. Paul Berger kršil gori navedene točke pravil, zahteva dr. Slovenija štev. 56 S. N. P. J., da se ga postavi pred razsodišče potom jednotinih pravil.

(Pečat) ANTHONY CVETKOVICH, tajnik.
BALTAZAR DERGANC, predsednik.
FRANK OJSTER, blagajnik.

Br. Cainkar pojasnuje, da je društvu št. 56, ki je vložilo obe obtožbi, pisal, da je konvencija zadevo rešila s tem, da jo je vrgla z dnevnega reda ter da radi tega smatra zadevo za zaključeno. Ker društvo vztraja pri svojih obtožbah, sta sedaj predloženi.

Br. Terčelj smatra, da je stvar za nas rešena, ter predlaga, da se obtožbi zavrne, iz razloga, ker je stvar zaključena. Podprirano.

Br. Jože Zavertnik protipredlaga poroto ter povdarja, da ni tu nobenih osebnosti, temveč da stavi ta predlog, ker se drži pravil, in ker se boji kolobocij, ki bi nastale, če se ne bi ravnali točno po pravilih.

Br. Vogrich pravi, da zadeva ni bila niti na konvenciji, ki je najvišja oblast, pravilno predložena. Prepričan je, da ima vse skupaj edini namen, br. Turka diskreditirati. Toda br. Turku ni nihče nič dokazal. Čudi se, kako logiko imajo nekateri. Da se je nameravalo oškodovati jednoto, pravijo, toda z dokazom pa ne pridejo na dan.

Br. Vidrich je mnenja, da glavni odbor o tem sploh ne sme ukrepati, ker je konvencija celo stvar vrgla z dnevnega reda. Po njegovem mnenju je edino pravilno, da se obtožbi položi na miso, društvo št. 56 pa opozori, da naj pride z novimi argumenti, če hoče stvar še enkrat sprožiti.

Br. Jože Zavertnik pojasnuje, da zadeva, s katero se je konvencija pečala, ni bila obtožba, temveč le predlog za nezaupnico. To, kar pa imamo sedaj pred seboj, je obtožba. Opozarja na pravila člen X, točka 4. Povdarja, da ni tu nič osebnosti z njegove strani. Naj se vrši porotna obravnava, pa oprostite oba, če hočete, samo da ne bo komplikacij. Povdarja, da je v tej zadevi popolnoma nevtralen. Opozarja nadalje še na to, da bo kot urednik moral priobčiti na podlagi citirane točke pravil, iniciativo, če jo društvo vloži, ako mi nič ne ukrenemo.

Govorijo še drugi, kakor br. Zaitz, ki pojasnjuje, da je bila zadeva na konvenciji vržena z dnevnega reda radi sentimenta delegacije; dalje br. Novak, ki podpira predlog br. Jožeta Zavertnika; dalje sestra Udovich, ki pravi, da se stvar pusti v miru.

Br. Terčelj predlaga konec debate. Predlog soglasno sprejet.

Br. Cainkar izjavlja, da smatra stvar za rešeno na konvenciji.

Br. Zaitz predlaga poimensko glasovanje.

Br. Vogrich omenja, da društvo nima dokazov, in br. Jože Zavertnik odgovarja, da bo porota razsodila, ako ima dokaze ali ne.

Br. Zaitz pravi, da se je društvo poslužilo istih dokazov, ki so bili predloženi konvenciji. To je za nas nov eksperiment. Če ne obsodimo br. Turka in br. Bergerja, ima društvo vendar še odprto pot. Ne smemo pozabiti, pod kakim utisom je javnost glede te zadeve. Društvo naj obtoži ves glavni odbor, ker ni prej preiskoval zadeve in zasluži radi tega kritiko. Priporoča predlog br. Terčelja.

Br. Godina vprašuje, če sta obtožbi podprti z dokazi, in br. Zaitz mu odgovarja, da sta podprti z dokazi, toda ne z novimi.

Br. Jože Zavertnik podpira predlog br. Zaitza, da se poimensko glasuje. Predlog br. Zaitza soglasno sprejet.

Za protipredlog br. Jožeta Zavertnika, da se vrši porotna obravnava, glasujejo: Vidrich, Novak, R. Zavertnik, s. Tauchar, J. Zavertnik, Golob in Godina; torej sedem. Proti temu predlogu glasujejo: Vogrich, Zaitz, Zorko, s. Udovich, Klun, Križmančič, Terčelj, Šular in Cainkar; torej skupaj 9. Br. Berger in br. Turk se vzdržita glasovanja.

Za predlog br. Terčelja, da se obtožbi vrženi z dnevnega reda, glasujejo: Cainkar, Vogrich, Križmančič, s. Udovich, Terčelj, Zorko, Šular, Klun in Zaitz; skupaj torej 9. Proti glasujejo: Vidrich, Novak, J. Zavertnik, Godina, s. Tauchar, Golob in R. Zavertnik; skupaj torej 7. Br. Turk in br. Berger se vzdržita glasovanja.

Tekom glasovanja je skoro vsak glasovalec(ka) podal razlog, zakaj glasuje za ali proti, in sicer vsi ti razlogi se opirajo na izjave dane med razpravo pred glasovanjem.

Predsednik naznani, da je bil sprejet predlog br. Terčelja ter položi obtožbi na mizo.

Predsednik zaključi sejo ob 5. uri popoldne.

Vincent Cainkar, predsed. Jakob Zupančič, zapisnikar.

---

7. SEJA.

11. februarja dopoldne.

Predsednik otvori sejo ob 8. uri zjutraj.

Navzoči vsi tisti, kakor na prejšnji seji.

Čita se zapisnik 4. seje ter se sprejme s popravki.

Zapisnikar br. Zupančič želi, da bi se mu dalo za danes popoldne kako pomoč, kajti za enega samega zapisnikarja je preveč dela in nikakor ne more več dohajati, da bi sproti urejeval zapisnike. Sklenjeno, da se za danes popoldne preskrbi zapisnikarju pomoč.

Br. Berger naznani, da se mora opravičiti, ker mu ni mogoče radi nujnih poslov udeležiti se jutrajšnjih sej, zato želi, da se še danes vse reši, kar se nanaša nanj.

Naznanilo br. Bergerja se vzame na znanje ter se ga opraviči.

Nadaljuje se z dnevnim redom.

Prečitana je obtožba društva št. 56 proti br. Bergerju.

Br. Vidrich je mnenja, da obtožba ni bila formalno vložena pri društvu, kakor predvidevajo pravila.

Br. Berger pravi, da oni trdijo, da jih je žalil s opazko glede intelektualcev, ker je baje rekel v dotičnem dopisu, da ni nobenega intelektualca, v resnici pa je baš nasprotno. In čudi se, zakaj ga ne bi varoval urednik, ker smatra za njegovo dolžnost, da opozori člana, če vidi kaj nepravilnega v dopisu.

Br. Richard Zavertnik omenja, da je mislil, da leti tista opomba v dopisu nanj in da je radi tega odgovoril. Kaj hoče društvo št. 56, pa ne ve.

Prečita se dopis br. Bergerja.

Br. Richard Zavertnik je mnenja, da mora iti obtožba skozi društvo, ker je br. Berger pisal dotično pismo kot posamezen član, ne pa kot gl. odbornik.

Br. Vidrich, ki predseduje, prečita dotični člen pravil ter ugotavlja, da stvar ne spada sem, ker se br. Berger ni podpisal kot gl. nadzornik.

Sestra Tauchar bi rada vedela, kako se ve, kedaj je kak odbornik odbornik ali pa privatna oseba. Po njenem mnenju je odbornik vedno odbornik, dokler ima svojo odborniško funkcijo.

Br. Zaitz povdarja, da pravijo pravila, da spada pred gl. odbor obtožba radi prestopka, ki ga zagreši odbornik kot odbornik. Če pa piše kak dopis ali pismo žaljive vsebine kot navaden član, spada kajpada pred društveno razsodišče. Istega mnenja sta tudi br. Terčelj in br. Vogrich.

Br. Godina predlaga, da se obtožbe ne upošteva, temveč da se obvesti društvo, da mora stvar iti po instancah, kakor določajo pravila.

Predlog podpiran in soglasno sprejet.

Br. Jože Zavertnik izjavlja, da se bo obrnil na člane konvenčnega rezolucijskega odbora glede sumničenj, izraženih v pismu br. Bergerja.

Prečitana je obtožba ali pritožba br. Frank Petricha, člana društva št. 56, proti br. Turku.

Br. Cainkar pojasni, da je br. Petrichu dal vedeti, da stvar ne spada na našo sejo, ker pa je on vztrajal pri svoji zahtevi, jo je seveda predložil.

Br. Zaitz želi predvsem ugotoviti, da br. Petricha ni imenoval br. Turk kot član, temveč kot gl. tajnik. Komurkoli, ki je imel ali ima kako tako službo, kakor jo je imel br. Petrich in kakor jo ima br. Turk, očitati, da živi od delavskih žuljev, je demagoštvo. Ni mogoče zanikati, da je bila to žalitev. Kako krivična je taka trditev, je razvidno iz enostavne primere: kako smešno bi bilo na primer reči, da živi kak rojak, član, ki dela pri Western Electric kompaniji, na stroške imenovane kapitalistične družbe! Kakor oni član s svojim delom pošteno zasluži svojo plačo, tako jo je pošteno zaslužil tudi br. Petrich. Za plačo, ki jo je dobival, je tudi mnogo produciral. Tudi ni dejstvo, da je br. Petricha kdo odstavil, temveč iz zdravstvenih ozirov je sam izstopil. Stvar se lahko popravi na enostaven način: br. Turk naj poda izjavo, v kateri lahko, brez da bi se zato ponižal, da br. Petrichu zadoščenje, do katerega je upravičen.

Sestra Udovich je mnenja, da se je br. Turk malo prenaglil, pa naj sedaj popravi. Pravi: Vsi, ki ste v glavnem uradu, tako tolmačim, živite takorekoč od delavskih žuljev, pa vam zamerimo, če prihajate s takimi očitanji na dan. Vse skupaj je malenkostna osebna mržnja. Br. Petrich je hotel dobiti službo v tajništvu in baš takrat je tudi kandidiral za gl. tajnika, pa je predstavil br. Turku pogoj, da umakne svojo kandidaturo, če dobi službo. Br. Turk seveda ni hotel o takem pogoju nič slišati, ker si je bil svest zmage.

Br. Zaitz vpraša sestro Udovich: Kdo vam je to povedal?

Sestra Udovich odgovori: Br. Turk.

Br. Jože Zavertnik opozarja na dejstvo, da je to čisto nekaj drugega kot smo imeli prej v rokah. To je pritožba, ne obtožba, to je jasno razvidno iz pritožbe, ker v njej zahteva br. Petrich od nas, da zadevo rešimo. Br. Petrich je napisal dopis, v katerem zavrača napad, s dopis sem zavrnil. Br. Petrich je sam rekel, da bi molčal, če bi izšel tisti napad le v "Prosveti" priobčenem zapisniku. Toda nikakor pa ne more molčati sedaj, ko roma zapisnik v obliki knjige okrog. Če kdo komu reče, da živi od tujih žuljev, je to razžaljenje. Če br. Petrich ne dobi zadoščenja, se lahko obrne na sodišče. Br. Turku ne bo padla krona z glave, če pove, da se je prenaglil. Zadevo pa moramo rešiti, ker smo prizadeti. Če drugega ne, moramo dati saj izjavo.

Br. Cainkar je tudi zato, da se poda izjava, da obsojamo take izraze. Nam se vedno v dopisih na en ali drug način predbaciva, da živimo od delavskih žuljev, kar je koncem koncev dejstvo. Toda dejstvo je tudi, da mi svojo plačo pošteno zaslužimo. Želi, da br. Turk pojasni stvar, mnenja pa je, da ni nikjer v pravilih nobene točke, po kateri bi mi morali v tej stvari kaj ukreniti.

Br. Vidrich je mnenja, da ta zadeva na podlagi člena XI, točki 7 in 9 ne spada sem, temveč pred društvo.

Br. Zaitz želi afero omiliti in želi, da bi se ne zavlekla v javnost. Predlaga, da se zbornica izjavi, da smatra delo br. Petricha za častno in da ni živel od žuljev.

Br. Novak pozove br. Turka, da pove svoje mnenje.

Br. Turk: Vi rešite, jaz sem prizadet.

Br. Terčelj podpira predlog br. Zaitza. Na vsak način moramo kaj ukreniti, kajti br. Petrich bi mogoče nazadnje tožil jednoto. In mogoče je, da zgubimo tožbo, ker on lahko dokaže, da je zgubil na podlagi tiste trditve kredit. A če mi zmagamo, bi s tem njega pahnili v brezno ter mu zadali najhujšo moralno zaušnico.

Br. Jože Zavertnik opisuje, v kako viharnih časih je br. Petrich delal za jednoto. Njegov takratni predstojnik, takratni tajnik br. Kerže, ni imel nikdar nobene pritožbe proti njemu. Br. Petrich je mene dal že ob neki priliki za referenco. Če bi to sedaj storil, dokler je ta madež na njem, bi ne mogel pohvaliti njegovega značaja. Pošten sem povsod. Za vzgled navaja nek primer. Podpira predlog br. Zaitza ter pristavlja, da se mogoče komu zdi stvar majhna, toda pomisliti treba, da ima lahko težke posledice.

Br. Godina ponovi svoj že prej stavljeni predlog, da se zadeva reši na današnji seji. Podprirano in soglasno sprejeto.

Na ponoven poziv izjavlja br. Turk, da bi dal pojasnilo, če je bil br. Petrich navzoč ter če bi dal jamstvo, da se bo zadovoljil s pojasnilom ter stvari ne gnal več naprej. Ker ga pa ni tu in ker nima nobenega jamstva, ne more nič reči.

Br. Zaitz pravi, da je vedno za spravo ter za harmonijo. Kako je br. Turk mislil, ko je izrekel tiste besede, je jasno. In kako on tolmači, je njegova stvar. Knjiga, v obliki katere je izšel zapisnik z dotično žalitvijo, bo živela, in bo mogoče škodovala celo sorodnikom br. Petricha. Kdor bo tisto bral, bo mislil, da je br. Petrich celo vrsto let izkoriščal slovenske delavce v Ameriki, kar ne bo vrglo prav nič lepe luči na sorodnike. Tudi jaz sem podal na konvenciji v razburjenju izjavo, ki pa sem jo umaknil. Če pride ta zadeva v javnost, bodo polemike in razburjenja. In da se rešimo nadaljnih pritožb, sprejmimo izjavo, v kateri izrazimo svoje prepričanje, da ni br. Petrich živel od delavskih žuljev.

Br. Cainkar ugotavlja, da predlog br. Zaitza ne pokriva zahtev br. Petricha. Br. Zaitz odgovarja, da hočemo mi samo sebe rešiti.

Br. Turk ponovno izjavlja, da bi zadevo rešil, če bi bil br. Petrich navzoč. On—namreč br. Turk—bi dal pojasnilo in stvar bi se izčistila. Toda če br. Petricha ni tu, se ne more vedeti, če bi bil zadovoljen.

Br. Zaitz je mnenja, da je zahteva br. Turka neumestna. Kako bi recimo moral zahtevati, da pride na sejo, če bi slučajno živel v New Yorku. Ti, ki ga zagovarjamo, smo njegovi zastopniki.

Sestra Tauchar priporoča, da sprejmemo predlog ter smatramo zadevo za nas rešeno.

Br. Šular predlaga konec debate. Soglasno sprejeto.

Pri glasovanju je predlog br. Zaitza soglasno sprejet.

Br. Zaitz še pristavlja, da bo društvo št. 86 razvidelo iz tega zapisnika, da je stvar za nas končana.

Prečitana je obtožba br. Stefančiča od št. 92 proti br. Jožetu Zavertniku.

Br. Jože Zavertnik zahteva, da se vrši obravnava, ker zadeva na podlagi pravil spada na sejo. Zahtevi se ugodi in vrši se razprava.

Prečitana je točka 12, člen XXXIX starih pravil, na katero se opira obtožnica.

Br. Jože Zavertnik izjavlja, da bo sam svoj zagovornik. Zahteva, da se določi zagovornika tožitelju.

Br. Cainkar je mnenja, da ta zahteva ni na mestu, ker je obtožnica pred nami in ni treba nič drugega.

Br. Richard Zavertnik prosi, da se sme odstraniti iz dvorane za čas porotne obravnave, ker je v krvnem sorodstvu z obtožencem.

Predsednik mu dovoli, da se odstrani.

Br. Jože Zavertnik pozove kot svojo prvo pričo br. Cainkarja in Turka ter člane porotnega odseka.

Vprašan je tudi br. Berger, ki pojasni, da je na pismeno vprašanje br. Stefančiča odgovoril isti dan, ko je dopis videl, da je izšel v številki od tistega dne. Br. Jože Zavertnik mu je namreč povedal, da bo v tisti številki priobčen.

Br. Cainkar zborniei natančno popiše vso predzgodovino te zadeve.

Br. Jože Zavertnik poda zborniei kot dokaz vprašalno polo, izpolnjeno in podpisano od tožitelja, nadalje celo korespondenco, ki je bila že priobčena v št. 294 "Prosvete" z dne 16. decembra 1925. Na odlok predsednika Cainkarja, se to ne čita.

Br. Terčelj predlaga, da zbornica, ki tvori sedaj poroto, izreče, da br. Jože Zavertnik ni kršil pravil, kakor ga obtožuje br. Stefančič.

Br. Vogrich omenja, da se tu ne gre toliko za kršenje pravil, ker je br. Jože Zavertnik priobčil tisti komentar, temveč gre se za to, ker je istočasno priobčil stransko korespondenco. To bi lahko obsojali z etičnega stališča. Br. Stefančiču nikakor ne ugaja, da je bilo vse priobčeno. Br. Jože Zavertnik bi lahko priobčil samo dopis drugo pa pridržal. Seveda ne moremo obsoditi br. Jožeta Zavertnika, da je kršil pravila, ker jih v resnici ni kršil.

Soglasno je sprejet predlog br. Zaitza, da se debata zaključi.

Za predlog br. Terčelja je oddanih 13, proti 0 glasov. Zbornica smatra torej, da br. Jože Zavertnik ni kršil pravil in sklene, da se obtožba zavrže.

Ker je ura 12. opoldne, predsednik zaključi sejo.

Vincent Cainkar, predsed. Jakob Zupančič, zapisnikar.

---

8. SEJA.

11. februarja popoldne.

Br. predsednik otvori sejo točno ob eni uri.—Navzoči vsi razun br. Jakob Ambrožiča in br. Martin Železnikarja.

Br. predsednik predloži pismo br. Železnikarja, v katerem se opravičuje, in ki se glasi:

Mr. Vincent Cainkar,
Chicago, Ill.
Cenjeni sobrat predsednik:

Radi bolezni v hiši sem zadržan; vsekakor pa bodem skušal se udeležiti glavne letne seje v četrtek, 11. februarja. Želeč obilo uspeha

beležim z bratskim pozdravom
Martin Železnikar.

Seja vzame opravičilo na znanje.

Predloženo je pismo br. Martin Štefančiča, člana društva štev. 92, v katerem kritizira postopanje br. Anton Šularja radi njegovega delovanja in postopanja s sumljivimi bolniki. Brat Anton Šular želi zvedeti, ali seja smatra to pismo za obtožnico napram njemu, ali samo za kritiko. Brat John Terčelj predlaga, da naj seja smatra pismo br. Štefančiča samo za kritiko in ne kot obtožnico. Brat Jože Zavertnik podpira predlog.

Predlog br. John Terčelja sprejet in seja smatra to pismo za kritiko.

Brat Anton Šular pojasnuje, da je ta zadeva, katero opisuje br. Štefančič, stara že štiri leta in izvira edinole vsled osebnega sovraštva napram njemu. Brat Matt Špan, član društva, katerega br. Štefančič omenja, je dotični dan, ko sta prišla k njemu, prišel iz svojega stanovanja po berglah, ker je bil nekoč v rovu poškodovan, vsled česar mu je porota na sodišču priznala $50,000 odškodnine. Nihče ne more smatrati br. Matt Špana kakega simulanta, ker je pohabljenec za celo svoje življenje, kar vsakdo ve, kdor ga pozna. Da je pa br. Štefančič jezen na njega (Šularja) je pa največ vzrok ta, ker se je bivši tajnik društva štev. 92, br. Markovič, v vseh kočljivih zadevah obračal na njega za nasvete in navodila in ne na br. Štefančiča, ki se je menda smatral za edino kompetentnega v teh ozirih. Zadevo, katero br. Štefančič v tem pismu omenja, je tudi na neki izredni seji vseh zastopnikov društev v Kansasu pred konvencijo omenil in ko je on (Šular) zadevo pojasnil, se dotična seja sploh ni hotela baviti s tem. Še prej ko je bilo dokazano, da je br. Špan v resnici kršil pravila, ko je obiskaval javne prostore, je on sam (Šular) zahteval na društveni seji, da se br. Špan kaznuje, in seja je vpoštevala to in br. Špan je bil kaznovan.—

Br. Filip Godina predlaga, da se na pojasnilo br. Šularja kritika br. Martin Štefančiča ne vpošteva; predlog podpiran in sprejet.—

Br. Jože Zavertnik izjavi, da je po njegovem mnenju iskati vzrok vsem tem neprilikam v tem, ker nismo naše članstvo dovolj podučili, kaj je pravzaprav prava demokracija; raztolmačili jim nismo dovolj, da v pravi demokraciji nikdar ne odloča osebnost sama, ampak vedno le dober argument podprt z zadostnimi dokazi. Na sejah vseh pravih demokratičnih institucij bo odločal vedno le dober argument in oni, ki se bori za pravico in ima v svoj zagovor dober argument podprt z dokazi, bo vedno zmagal in zadobil zadoščenje, nikdar pa ne osebnost sama. In tako je vedno na naših sejah. V tem oziru bo treba še precej dela in pojasnjevanja in sam za svojo osebo dobro ve, da še ni izvršil dovolj dela.

Br. John Vogrich pojasnuje, da v največ slučajih je v tem oziru zaman vsako pojasnilo, ker dotični, ki je iskal zadoščenje in ga ni dobil, bo vedno le smatral, da ga radi tega ni dobil, ker ni imel zadostno število prijateljev, ki bi ga zagovarjali, pa naj se mu še tako pojasnjuje.

Po prečitanju korespondence med br. Frank Bohom, članom društva štev. 48 in gl. predsednikom ter predsednikom nadzornega odbora tikajoče se zadeve br. Martin Železnikarja, je sprejet predlog br. Andrew Vidricha, da naj nadzorni odbor uvede preiskavo, koliko je na tem resnice.

Br. Jože Zavertnik predlaga, da seja tolmači, da vsak gl. odbornik in tudi vsak član, ki dobi kako obtožbo ali pritožbo ali ve za kak prestopek, ki se tiče njega in jo ne izroči na pristojno mesto ali ne podvzame v smislu pravil potrebnih korakov, in jo hoče takorekoč vedoma prikriti ali spraviti v žep, izvrši moralno korupcijo. Predlog podpiran in sprejet.

Br. Richard Zavertnik poroča, da je zadeva nekega John Kolenca, vsled katere je imel dopisovanje z Maksimiljanom Zgaga v Novem mestu, Jugoslavija, v redu, in da je bil pri celi zadevi samo nesporazum.

Preide se na tolmačenje pravil.

Br. Turk želi zvedeti mnenje seje glede točke pravil tikajoče se društvenih zdravnikov; dosedaj je smatral vsakega zdravnika, katerega je društvo izvolilo za društvenega zdravnika in ako je pa v slučaju imel kako pritožbo proti kateremu zdravniku je obvestil tozadevno društvo, da naj izvoli drugega.—Seja sklene, da je bilo tako pravilno, in da naj bo še v bodoče tako.

Br. Turk želi pojasnila glede izdajanja novih poslovnic (charters) društvom, ki premenijo sedež; dosedaj je izdal nove poslovnice, ako je bila za premenitev sedeža potrebna večina članov, onim pa, pri katerih so bile neprilike ni izdal, ampak predložil celo zadevo seji izvrševalnega odbora.—Mnenje seje je, da je tako postopanje pravilno in da naj bo še v bodoče tako.

Br. Vidrich želi, da se seja izjavi, kateri tekst pravil naj se smatra za originalen dziroma, katero besedilo pravil naj se smatra za merodajno; to je potrebno radi neke zadeve, ki je sedaj pred sodiščem in odvetnik sam, ki zastopa jednoto, bi rad imel tako izjavo. Po vsestranski razpravi in pojasnjevanju se seja gl. odbora izjavi na predlog br. Blaž Novaka, da je slovensko besedilo pravil originalno, ker v slovenskem besedilu so bila pravila na konvenciji sprejeta, hrvaški in angleški tekst je samo prevod, in ako se ne strinja s slovenskim besedilom, je to le pogrešek.

Br. Turk poroča, da je nakazal starim gl. odbornikom staro plačo in ker sta med temi tudi dva, ki sta na zadnji konvenciji dobila povišano plačo, namreč br. bolniški tajnik in br. vrhovni zdravnik, sta se čutila prizadeta; smatral jo namreč, da nove plače pridejo v poštev šele 1. julija, ko nastopi novi gl. odbor svoje službe. Nadalje pravi, da je pred zaključkom konvencije predlagal, da vsi sklepi konvencije tikajoči se gl. odbora in ki so v nasprotju z novimi pravili, stopijo v veljavo 1. julija, da pa tega ni nikjer v zapisniku in ne v pravilih.

Br. Zaje pojasnuje, da je točka pet na strani 48 dovolj jasna, ker se glasi "plače stalno nastavljenih gl. odbornikov v gl. uradu za dobo 1926-1929 so sledeče" in nadalje se glasi "tajnik bol. oddelka dobiva po $50,— na teden," torej logično od 1. januarja naprej. Br. vrhovni zdravnik bo dobival po $100 na mesec, ko nastopi svojo službo kot član gl. odbora in ravno tako tudi člani gospodarskega odbora; poleg tega pa tajnik bolniškega oddelka že opravlja svojo službo.

Br. Blaž Novak vpraša, po katerih določbah je br. gl. tajnik sploh nakazal kako plačo, ako tako tolmači zaključke konvencije.

Br. Jože Zavertnik vprašuje, ali so pravila veljavna od 1. januarja ali od 1. julija, to naj eden konstatira; ako so pravila stopila v veljavo 1. januarja, tedaj so v veljavi tudi plače navedene v pravilih, in kje je kak zaključek, na katerega bi se br. Turk opiral.

Br. Turk pravi, da se zapisnika zadnje seje na konvenciji sploh ni čitalo in da ga vsled tega ni v zapisniku; predlaga, da nove plače stopijo v veljavo 1. julija.

V razpravo posežejo še br. Berger, ki podpira predlog br. Turka, br. Vidrich, br. Novak, br. Richard Zavertnik, br. Terčelj in br. Jože Zavertnik.

Pri glasovanju je sprejet predlog, da plače stopijo v veljavo 1. januarja kot so stopila v veljavo nova pravila, in br. vrhovni zdravnik ter člani gospodarskega odbora dobijo svoje plače, ko nastopijo svoje službe kot člani gl. odbora. Točka štiri istega člena stopi tudi takoj v veljavo.

Br. Jože Zavertnik želi mnenje seje glede zadnje točke člena deset; po njegovem mnenju je pravilno, da se seja izjavi še sedaj, ker v prihodnjosti lahko nanese slučaj, da bi bilo toliko članov gl. odbora direktno ali indirektno prizadetih vsled kake obtožbe, da bi število neprizadetih padlo pod število pet, ki naj tvori poroto, kot zahteva ta točka. Po vsestranski razpravi in pojasnjevanju je sprejet predlog br. Blaž Novaka, da se ta točka vpošteva taka kot je, dokler društva delajo tako, kot zahteva ta člen.

Br. Jože Zavertnik želi pojasnila glede točke 1, člen II. Seja se izjavi, da ta točka velja za vse člane in dopisnike, in ne samo za urednike. Isto velja tudi za točko 3, člen XII.

Br. Jože Zavertnik nadalje želi pojasnila glede točke 12, člena 39 in točke 8 na strani 78, kjer po njegovem mnenju sta te dve točki v nesoglasju druga z drugo. Po kratki razpravi, v katero posežejo br. Vidrich, Cainkar, Godina in Vogrich je sklenjeno, da naj se br. gl. urednik drži strogo in dobesedno pravil.

Preide se na točko 9, stran 34, pri kateri br. urednik pojasnjuje, da on napiše po svojem najboljšem prepričanju, kar smatra za koristno za jednoto: ako pa ni kateremu všeč in misli, da krši pravila, naj spiše obtožnico in predloži.—

Br. Turk želi pojasnila glede nekega uredniškega članka, v katerem je br. urednik tolmačil, kdo spada v družino in kdo ne. Br. Zavertnik izjavi, da bo o tej zadevi že dal pojasnilo, ko bo prišlo to na dnevni red.—

Br. Cainkar želi pojasnila, ali je br. urednik tolmačil to kot točko pravil, ali tolmačil samo kot zakon (legalno).—

Br. Zavertnik izjavi, da je tolmačil samo legalnost.

Br. Berger želi, da bi gl. odbor zboroval zvečer, in sicer radi tega, ker bi on rad še prisostvoval sejam, ker prihodnji dan ne bo mogel, ker mora v službo, in drugič, ker je še precej na dnevnem redu, da bi prej zaključili zborovanje; in v tem smislu predlaga.

Br. Terčelj protipredlaga iz vzroka, ker so seje precej utrudljive in je vsak dovolj izmučen, ko prisostvuje sejam celi dan, in bi na večernih sejah itak ne izvršili mnogo.

Predlog in protipredlog podpirana; pri glasovanju sprejet protipredlog.

Br. Berger predloži naslednje pismo:

Los Angeles, Cal., 2—26.

Mr. Paul Berger,
2658 So. Lawndale Ave.,
Chicago, Ill.
Cenjeni sobrat predsednik nadzornega odbora:

Kar se tiče našega društva, ko smo poslali na gl. porotni odbor obtožnico napram br. Joe King, ker on je bil oficijelni stavkokaz in čuvaj, ali zadoščenja ni od nikoder.

In ponovno sem ga vprašal 15. avgusta 1925, pa ni dal vedeti ne meni, ne tajniku društva štev. 462.

Torej toliko v pojasnilo, da pride ona stvar v razpravo 8. t. m., ker br. Železnikar ima vse obtožbe in pisma od pismenega napada članov S. N. P. J.

Oni član je sedaj od društva štev. 212 v Lowell, Ariz.

Z bratskim pozdravom
Anton Krall.

Br. Turk pojasnuje, da je bil br. King obtožen stavkokaštva za časa stavke v Bisbee, Ariz. in po informacijah, katere je dobil, je preganjal ostale člane S. N. P. J. in br. Anton Krall se je izselil v Los Angeles, Cal., odkoder je poslal obtožnico napram Kingu, katero je pa vrnil s pojasnilom, da naj pri društvu obtoži br. Kinga, ker morajo vse obtožbe iti po instancah. Ker pa društvo nanda ni ničesar napravilo in na tozadevno pismo od br. Kralla je ponovno pojasnil, da naj se obrne direktno na gl. porotni odbor. Br. Krall je storil tako, toda od gl. porotnega odbora pa ni nobenega glasu, vsled česar se je Krall zopet obrnil za pojasnilo v gl. urad, nakar mu je pisal, da naj se obrne na predsednika nadz. odbora, in kot je sedaj razvidno, je brat Krall naredil tako.

Br. Zavertnik predlaga, da naj se zadeva odloži in vzame na dnevni red, ako br. Železnikar pride; v slučaju, da ne pride, se uvede preiskava.—Predlog sprejet.

Br. Berger prosi oprostitve od nadaljnih sej, ker mora v službo.

Br. Godina predlaga, da se ga oprosti od nadaljnih sej.—Podprirano in sprejeto.

Zaključek seje ob peti uri.—

Vincent Cainkar, predsednik. Peter Bernik, zapisnikar.

---

9. SEJA.

12. februarja dopoldne.

Predsednik Cainkar otvori sejo ob osmi uri zjutraj. Navzoči so vsi glavni odborniki kot pri prejšnji seji.

Čita se zapisnike od pete, šeste, sedme in osme seje, ki so s popravki odobreni.

Na to prosi brat Rihard J. Zavertnik, da bi se ga oprostilo za dopoldansko sejo, ker ima nujne opravke. Sklenjeno, da se ga oprosti.

Na vrsto pride nadaljevanje tolmačenja pravil.

Br. Godina bi rad vedel, kako se naj tolmači točka 8, člen XXXIX., to je glede razpisa dela. Br. Turk pojasnjuje in omenja, da tudi gl. nadzornik br. Zaitz priporoča v svojem poročilu, da se razpisajo dela.

Br. Godina bi rad vedel, če velja to le za jeklene ali samo za zunanja tvrdke.

Br. Šular predlaga, da seja tolmači, da veljajo določbe označene točke le za zunanje tvrdke. Predlog podpiran in soglasno sprejet.

Br. Vogrich predlaga, da se preide na 9. točko dnevnega reda. Predlog podpiran in sprejet.

Br. Richard Zavertnik želi, da bi se na angleški strani glasila prioboči posebej v angleškem jeziku imenik angleško poslujočih društev. Br. Golob podpira predlog. Soglasno sprejeto.

Br. Richard Zavertnik želi, da bi se an angleški strani dalo v angleščini navodila, kam se obrniti in kako postopati pri ustanavljanju novega društva. Sklenjeno, da bo to uredil gl. upravni odbor.

Br. Terčelj predlaga, da zbornica izjavi, da morajo v bodoče poročila gl. odbornikov vsebovati le stvari, ki se direktno tičejo delokroga dotičnega odbornika, ter da ne sme biti v takih poročilih nobenih osebnosti in nobenega izzivanja. Poročilo, ki ne bi odgovarjalo tej določbi, se ne upošteva. Br. Jože Zavertnik podpira. Predlog soglasno sprejet.

Br. Jože Zavertnik predloži zbornici kopico dopisov, ki so bili pridržani za sejo gl. odbora.

Br. Godina priporoča, da br. Jože Zavertnik na kratko pove, kaj posamezen dopis vsebuje in zakaj da ga je zadržal. Če bi hoteli vse prečitati, bi morali sedeti tu cele dni samo za dopise.

Br. Jože Zavertnik čita dopis sestre Vidmar, članice dr. št. 1, ter svoj odgovor, na katerega pa imenovana ni odgovorila. "Ker sem smatral s tem zadevo za rešeno, nisem dopisa priobčil."

Sestra Tauchar predlaga, da se odobri postopanje br. Jože Zavertnika v tem slučaju. Podpirano in soglasno sprejeto.

Br. Jože Zavertnik čita dopis br. Hafnerja, člana društva št. 259. Br. Jože Zavertnik pojasni, da je br. Hafnerju poslal v izpolnitev vprašalno polo, ki jo pošlje vsakemu dopisniku v takem slučaju, a predno je dobil to polo izpolnjeno nazaj, je predloženi dopis zagledal beli dan v nekem drugem listu in ga torej ni priobčil v "Prosveti."

Br. Terčelj predlaga, da se odobri stališče br. Jožeta Zavertnika v tej zadevi ter da se dopis br. Hafnerja ne priobči v "Prosveti," ker je bil priobčen že drugje, še predno je bila vrnjena vprašalna pola. Predlog podpiran in soglasno sprejet.

Br. Jože Zavertnik predloži dopis br. Muverna, člana dr. št. 564, ki je bil deloma priobčen, zadržan pa je bil tisti del, v katerem prosi, da bi "Prosveta" prinašala uradne stvari neke organizacije.

Br. Terčelj predlaga, da ta zbornica sklene, da se sme dovoliti vsaki organizaciji, ki soglaša z načelno izjavo S. N. P. J., da "Prosveta" priobčuje njene uradne stvari.

Br. Zaitz ne bi rad videl, da bi bilo naše glasilo obenem glasilo kake druge organizacije, ki ima več glasil in med njimi tudi tako, ali taka, ki so nasprotna našim načelom.

Br. Jože Zavertnik pojasni, da je br. Muvernu pisal, da se naj obrne v tej zadevi na glavni odbor, česar pa imenovani ni storil, kakor se vidi.

Zadeva se smatra s tem za rešeno, ker je br. Jože Zavertnik prizadetemu pojasnil, kaj ima storiti.

Predložen je dopis br. Frank Franko, ki je v resnici protest in če so trditve resnične, spada stvar pred društveni porotni odbor, kar je br. Jože Zavertnik imenovanemu pojasnil v svojem odgovoru.

Br. Novak predlaga, da se postopanje br. Jožeta Zavertnika v tej zadevi odobri ter dopisa ne priobči.

Ker se v tem dopisu govori tudi o nekih stroških, ki jih je imelo društvo radi spremenitve imena, predlaga br. Šular dodatek k predlogu br. Novaka, da se naj društvo obrne na glavni odbor, če ima kake terjatve.

Predlog z dodatkom podpiran in soglasno sprejet.

Ker je ura 12. opoldne, predsednik zaključi sejo.

Vincent Cainkar, predsed. **Jakob Zupančič**, zapisnikar.

---

10. SEJA.

12. februarja popoldne.

Predsednik otvori sejo ob 1. popoldne.

Navzoči vsi glavni odborniki razen br. Železnikarja, br. Ambrožiča, br. Richard Zavertnika in br. Bergerja.

Br. Jože Zavertnik nadaljuje s svojim referatom. Predloži dopis br. Shragala, člana društva št. 91, v katerem imenovani obtožuje urednika, da je pristranski, ker je neki drugi njegov dopis priobčil v dnevniku in ne tedniku. Br. Shragal ali ni videl ali pa je prezrl izjavo uredništva v neki uradni številki, da je radi obilice dopisov potrebno, da se tiskajo mnogi dopisi z malimi črkami in da se priobčajo tudi v dnevniku, ker je nemogoča vse priobčiti v tedniku. Br. Jože Zavertnik nadalje ugotavlja, da so vsi dopisi priobčeni po vrsti, kakor pridejo, in nadalje ugotavlja, da nosi pismo dvojni naslov, to je naslov br. Turka in potem njegov, kar je prelom poštnih zakonov, kajti na ta način je br. Turk prej čital vse te obdolžitve napram njemu, kakor pa on.

Br. Turk želi omeniti, da ne bi kdo kaj napačnega mislil, da ni pri celi stvari niti najmanjše krivde z njegovi strani. On (Turk) seveda ne more prav nič zato, če kdo naslovi pismo, ki je namenjeno komu drugemu, nanj. Pismo je odprl br. Godina in ga izročil meni, jaz pa sem ga izročil br. Jožetu Zavertniku.

Br. Terčelj predlaga, da se odobri stališče br. Jožeta Zavertnika in izjavi, da je bil v pravem. Podpirano in sprejeto.

Br. Jože Zavertnik čita drugo pismo od brata Shragala, ki je odgovor na dopis br. Kobilja, ki je svoje čase izšel v "Prosveti."

Br. Terčelj predlaga, da se ne čita celi dopis, ker itak vemo, zakaj se gre.

Br. Cainkar pojasnjuje, da pravila določujejo, da mora urednik predložiti seji gl. odbora vse take dopise. Tozadevno določbo pravil tolmači v tem smislu, da urednik poda svoj referat, zbornica pa odloči brez čitanja.

Br. Terčelj priporoča, da se sklene, da br. Jože Zavertnik poda referat o odklonjenih dopisih brez čitanja, a kadar so kaki dvomi ali kateri odbornik zahteva, se pa dopis v celoti prečita.

Br. Godina priporoča, da bi br. Jože Zavertnik poskrbel, da bi sam ali kdo drugi pregledal in sestavil referat za vse te odklonjene dopise, ki bi jih potem skupno predložil in bi zbornica o vseh skupaj naenkrat istočasno sklepala.

Br. Zaitz je mnenja, da bi zadostovalo, če se pove pri vsakem dopisu njegovo jedro ter vzrok odklonitve. Priporoča, da se izvoli odbor treh članov, ki bi zvečer prečital vse odklonjene dopise ter podal na jutrišnji dopoldanski seji svoje poročilo.

Br. Jože Zavertnik pojasnjuje, da vsakemu, katerega dopis odkloni, odgovori. Če dotični ne protestira, smatra, da dopisa ni treba priobčiti.

Br. Terčelj priporoča, da se na vsak odklonjeni dopis s par besedami napiše vzrok, zakaj ni bil priobčen. Br. Jožetu Zavertniku priporoča, da v bodoče ne bi vsakemu odgovarjal, ker s tem se stvar še poslabša.

Br. Vogrich predlaga, da se izvoli odbor treh članov, ki naj pregledajo vse odklonjene dopise ter nato poročajo. Br. Turk podpira. Soglasno sprejeto.

Nominirani so: Vidrich, Križmančič in Šular. Vsi trije sprejmejo nominacijo ter se smatrajo za izvoljene.

Br. Jože Zavertnik predloži še dopis br. Kirna, člana dr. št. 121, nanašajočega se na detroitske društvene razmere. Ta dopis je bil odklonjen iz razloga, ker "Prosveta" ni porota in ne razsodišče, kakor tudi ne za prepire. Če ima kdo kaj proti komu, ga naj obtoži v smislu pravil.

Br. Vidrich predlaga, da se odobrj postopanje br. Jožeta Zavertnika in dopis br. Kirna ne priobči. Podpirano in sprejeto.

Br. Cainkar da podrobno poročilo o napetih razmerah v Detroitu. Omenja, da je prišel dopis br. Kirna baš v najhujšem trenotku, ko so sovražniki z največjo silo napadali in zaganjali se v jednoto. Tisti dopis, ki je bil priobčen v "Prosveti" skupno z mojim odgovorom pogreva tri leta stare stvari in je bil v resnici napad name osebno. V Detroitu so, kakor rečeno, jako napete razmere med našim članstvom; gotovi ljudje, ki so prišli iz drugih naselbin, delajo veliko zgago. Ker so se mnogi člani bali neprijetnih posledic, ki bi jih lahko izzval dotični dopis proti meni, so prosili gl. upravni odbor, da pošlje enega gl. odbornika na njih sejo. Gl. upravni odbor je poslal mene in na mojo željo, da se prepreči vsako zavijanje, tudi br. Turka. Bila sva torej tam br. Turk in jaz, toda br. Kirn zavija in omenja v svojem dopisu namenoma samo mene.

Br. Jože Zavertnik omeni, da so v gotovih listih kričali, kakor da sta bila on (Zavertnik) in br. Cainkar v Detroitu.

Br. Cainkar poroča še podrobno o seji društva št. 121, katere sta se udeležila on in br. Turk. Ker je omenjen v poročilu br. Turka tudi br. Terčelj, imenovani pojasni celo zadevo, kolikor se njega tiče.

Br. Terčelj predlaga, da se dopis br. Kirna ne priobči, pač pa zavrže, ker imenovani nima nobene pravice staviti direktno vprašanja gl. predsedniku v listu ali kje drugod. Podpirano in sprejeto.

Br. Jože Zavertnik omenja, da je odklonil dopis br. Zupančiča, v katerem imenovani s slovničnega stališča tolmači besedo "family," katero je on (Zavertnik) tolmačil v nekem svojem članku z legalnega stališča.

Br. Turk bi rad vedel, če je dotični uredniški članek, v katerem se tolmači gotova točka pravil, v smislu pravil, ki nalagajo, da mora urednik pisati v prilog jednote. Ali ima urednik pravico tolmačiti pravila, ali pa ima to pravico gl. odbor? Moje prepričanje je, da je dotični uredniški članek nerčevanje iz vseh delegatov zadnje konvencije in celokupnega članstva. To svojo trditev z veseljem umaknem, če se mi dokaže, da ima br. urednik pravico v uredniških člankih tolmačiti pravila. Vsak član prav dobro ve, kak pomen ima dotična točka pravil. Br. Jože Zavertnik prav dobro ve, da si je konvencija pravilno tolmačila besedo "družina." Br. Jože Zavertnik je ja sam glasoval proti dotičnemu predlogu na konvenciji. Dotičnega uredniškega članka ne smatram, da je v korist naše jednote. Sicer pa, kako to, toliko o tem piše in govori, zraven pa pravi, da se nobeden ne rabi bati dotične točke? Br. Jože Zavertnik tudi ve, da se misli tako moške kakor ženske, kadar se reče člani družine do bratranca. Naši pravila vedno smatrajo, da kadar se reče član, se misli tudi članica. Br. Jože Zavertnik je na vsak način malo zgrešil svoj cilj, ko je šel tolmačiti pravila.

Br. Zaitzu se tudi zdi, da je tisti uredniški članek tolmačil točko pravil in zdi se mu bolj umestno, da bi br. Jože Zavertnik storil to kot član, ne kot urednik. Priporoča, da se o tem ne razpravlja. Naj ostane točka kakor je, ker sedaj itak ni nobene potrebe, da bi se jo tolmačilo, kadar pa bo imel gl. odbor pred seboj kak slučaj, da bo potrebno tolmačenje, bo pa tolmačil.

Br. Vogrich pravi, da se gre po njegovem mnenju za odklonjeni dopis, ne pa za tolmačenje pravil, želi, da bi se dopis prečital, kajti potem bi se lahko govorilo. Ko je prečital dotični uredniški članek, se mu je zdel popolnoma neumesten in bi sam napisal dopis, če bi imel čas. Seveda ni br. Jože Zavertnik storil nobenega velikega greha, a vendar bi bilo boljše, če ga ne bi priobčil. Če mu kaka točka pravil ni povolji, pa naj kot član pravilnim potom skuša jo popraviti, ne pa v uredniškem članku, ki bi moral biti pisan v korist jednote, siliti v ospredje svoje osebno mnenje ter s tem izzivati druge. Jasno je bilo, da na tak članek, kot je bil dotični uredniški članek, mora priti kak odziv.

Br. Jože Zavertnik povdarja, da tisti uredniški članek ni bil nikako tolmačenje pravil, temveč le komentar. V logalnem oziru se ne vpraša, kaj se je mislilo, temveč kako je zapisano. Sodišče tolmači na podlagi zapisanih besed. Kako se tolmači beseda "family," odločajo druge avtoritete, ne pa Jakob Zupančič ali pa Jože Zavertnik. Slovnični pomen besede je vse kaj drugega kot legalni pomen. In kak pomen ima beseda "family" v legalnem smislu, so izrekla že najvišja sodišča in je seveda njih tolmačenje merodajno. Bratranec v slovenščini ne pomeni sestrične, tega mu ne bo nihče dopovedal. Ko smo prestavljali pravila, je bila beseda "bratranec" prestavljena v "male cousin," toda kasneje je na njemu neznan način beseda "male" padla ven iz pravil. In če bi me slučajno kdaj kaka oblast poklicala, da prestavim besedo bratranec, bi jo prestavil v "male cousin."

Br. Godina želi, da bi se odklonjeni dopis prečital.

Br. Jože Zavertnik pravi, da ne more iti preko prejšnjega sklepa zbornice, ki določuje, da se vsi odklonjeni dopisi izročijo v to izvoljenemu odboru.

Br. Zaitz predlaga zaključek debate. Predlog podpiran in soglasno sprejet.

Br. Godina predlaga, da se rešijo vse stvari, kar jih ima gl. tajnik v rokah. Podpirano in sprejeto.

Glavni tajnik br. Turk predloži naslednje prošnje in druge zadeve:

Brat Jacob Velnar, član društva št. 2, prosi za izredno podporo. Pet let že ne dela in živi v pomanjkanju. Predlagano in soglasno sprejeto, da se mu nakaže iz sklada izrednih podpor podpora v znesku $50.

Brat Franc Gerbec, član društva št. 48, je deloma zgubil vid, tako da ni sposoben za delo, v smislu pravil pa tudi do podpore ni upravičen, zato prosi za izredno podporo. Predlagano in sprejeto, da se mu nakaže iz sklada izrednih podpor $50 podpore.

Brat Karl Vrabič se pritožuje proti sklepu zadnje konvencije glede prikrajšane operacijske podpore sina John Vrabiča, ki je kakor oče član društva št. 50. Br. John Vrabič je bil operiran na bezgavkah. Konvencija je odobrila sklep odbora za pritožbe in prizive, a br. Karl Vrabič protestira proti temu sklepu ter zahteva ponovno preiskavo. Br. Turk pojasnjuje, da ne moremo iti preko konvenčnega sklepa. Omenja nadalje, da društvo ne bi smelo podpisati protesta, ki vsebuje indirektno grožnjo.

Br. Godina predlaga, da se na podlagi pojasnila gl. tajnika izreče, da je zadevo rešila konvencija in da glavni odbor ne more iti preko sklepov konvencije. Podpirano in sprejeto.

Br. John Kržič, član društva št. 77, prosi za izredno podporo. Bil je poškodovan na roki, a vseeno lahko obiskuje šolo, v smislu pravil pa ni deležen podpore. Br. Turk predlaga, da se mu da $25, a brat Novak pa $50 izredne podpore. Oba predloga sta podpirana, a pri glasovanju je sprejet predlog brata Turka, torej se izplača bratu John Kržiču iz sklada izrednih podpor $25.

Brat Frank Ivanovič, član društva št. 89, ima obe nogi odrezani nad kolenom ter prosi za podporo. Predlagano, podpirano in sprejeto, da se mu nakaže iz sklada izrednih podpor $50.

Društvo št. 89 prosi, da bi se izplačal račun za asesment pohabljenih bratov Franka Ivanoviča in Antona Suhadolnika. Predlagano, podpirano in sprejeto, da se račun izplača.

Br. Frank Ivančič, član društva št. 139, ki živi v velikem pomanjkanju, prosi za izredno podporo. Predlagano, podpirano in sprejeto, da se mu daruje iz sklada izrednih podpor $100.

Br. Josip Zalar, član društva št. 142, prosi za podporo, ker je je nujno potreben. Predlagano, podpirano in sprejeto, da se mu daruje iz sklada izrednih podpor $50.

Br. Anton Podjed, član društva št. 142, želi, da se zanj založi asesment, ker ga sam ne more plačevati. Obljubuje, da ga bo vrnil. Njegovi prošnji se ugodi.

Br. Frank Richter, član društva št. 143, prosi za izredno podporo, ker se s svojo družino nahaja v zelo težkem položaju. Predlagano, podpirano in sprejeto, da se mu daruje iz sklada izrednih podpor $50.

Br. John Regent, član društva št. 151, prosi za izredno podporo, ki je je nujno potreben. Predlagano, podpirano in sprejeto, da se mu daruje iz sklada izrednih podpor $25.

Br. Nickolas Bayuk, član društva št. 161, prosi, da se mu povrne iz sklada izrednih podpor zadržana podpora v znesku približno $214. Br. Novak pojasni, da je br. Bayuk sicer vreden podpore, da pa v smislu pravil ni upravičen do redne podpore. Pojasnjuje tudi br. Klun. Stavljeni so tri predlogi, in sicer predlaga br. Križmančič, da se izplača br. Bayuku iz sklada izrednih podpor $150, br. Novak protipredlaga $100 in br. Šular stavi posredovalni predlog za $75. Vsi trije predlogi so podpirani. Pri glasovanju prodre predlog br. Novaka, torej se izplača br. Bayuku iz sklada izrednih podpor $100.

Br. Frank Krobanja, član društva št. 225, prosi izredno podporo za sina, ki je bil operiran, a v smislu pravil ni deležen operacijske podpore. Predlagano, podpirano in sprejeto, da se mu izplača iz sklada izrednih podpor $50.

Br. Avgust Lango, član društva št. 225, prosi za izredno podporo in br. Šular zadevo natančno pojasni, nakar je predlagano, podpirano in sprejeto, da se mu izplača $50 iz sklada izrednih podpor.

Društvo št. 225 prosi, da bi se za njih članico Josephino Levstik, ki se nahaja v umobolnici, plačeval asesment iz sklada izrednih podpor. Br. Turk pojasni zadevo ter omeni, da je njen asesment zelo majhen. Br. Godina predlaga, da se za imenovano sestro plačuje asesment iz sklada izrednih podpor. Podpirano in sprejeto.

Prošnjo br. Antona Ciskovski, člana društva št. 281, se na predlog br. Novaka za enkrat odkloni.

Br. Jacob Strel, član društva št. 289, prosi izredno podporo za operacijo, za katero v smislu pravil ni dobil odškodnine. Br. Vidrich predlaga, da se mu nakaže iz sklada izrednih podpor $50. Podpirano in sprejeto.

Br. Tony Klun, član društva št. 325, prosi izredno podporo za operacijo, za katero v smislu pravil ni dobil odškodnine. Predlagano, podpirano in prejeto, da se mu nakaže iz sklada izrednih podpor $25.

Petnajst minut odmora.

Br. Martin Dolar, član društva št. 388, ki je na stavki, želi, da bi se mu dala stavkovna podpora in da bi se zanj plačeval asesment. Br. Vogrich pojasnjuje, da že imamo tozadeven sklep glede plačevanja asesmenta za stavkarje. Br. Zorko, ki so mu tamošnje razmere znane, pojasnjuje ter predlaga, da se dovoli asesment, kakor že določeno, podpora pa le v izrednih slučajih.

Društvo št. 408 želi, da bi se poravnal račun za $10, ki ga je imelo z bolnim bratom Rich. Spačekom. Sklenjeno, da se račun poravna iz sklada izrednih podpor.

Sestra Milica Skenzich, članica društva št. 429, prosi, da bi se ji naknadno nakazala odtrgana bolniška podpora. Br. Novak pojasni, da podpora ni bila nakazana, ker ni bila imenovana pri nobenemu društvu naznanjena bolna. Br. Novak predlaga, da se ji iz sklada izrednih podpor nakaže $25. Podpirano in sprejeto.

Br. Bože Mršič, član društva št. 452, prosi za podporo. Za operacijo ni nič dobil, ker v smislu pravil ni bil upravičen, in sedaj se nahaja v veliki revščini. Br. Godina predlaga, da se mu nakaže iz sklada izrednih podpor $30. Podpirano in sprejeto.

Br. Peter Batričević, član društva št. 478, je bil poškodovan v premogorovu in živi v veliki revščini, ker ne dobiva nobene podpore več. Br. Novak predlaga, da se mu plača iz sklada izrednih podpor $50. Podpirano in sprejeto.

Sestra Elizabeta Pohelj, članica društva št. 117, je vdova s šestimi otroki, ki mora garati noč in dan, da preživlja sebe in svoje otroke. Br. Zorko, ki imenovano osebno pozna, jo toplo priporoča v podporo. Br. Cainkar predlaga, da se sestri Pohelj za enkrat izplača iz sklada izrednih podpor $100. Podpirano in sprejeto.

Br. Peter Kurnick, član društva št. 304, prosi, da se nakaže izredna podpora za brata Karla Kremesec, člana istega društva. Zadeva je bila pred konvencijo, a iz zapisnika je razvidno, da se je vrinila pomota. Br. Godina predlaga, da se br. Karl Kremesecu nakaže iz sklada izrednih podpor $50. Podpirano in sprejeto.

Br. Peter Kurnick, član društva št. 304, prosi, da bi se mu izročila pisma, ki jih je pisal na glavni urad br. Joe Lipovšek, član imenovanega društva. Br. Turk in br. Cainkar pojasnjujeta, da so v dotičnih pismih precej ostre stvari in da gl. urad po možnosti skuša preprečiti vsake neprijetne posledice, v tem slučaju pa kaže da bo boljše, da se pisma izročijo. Br. Godina predlaga, da se tozadevna pisma pošljejo br. Kurnicku, ki se ga istočasno obvesti, da so pisma jednotina last, ki jo mora na zahtevo vrniti. Podpirano in sprejeto.

Br. Turk predlaga, da se daruje iz sklada izrednih podpor za stavkarje $1,000. Br. Zorko želi, da se dodaje besedi stavkarjem še beseda izprti, to je, da bi bili do tega denarja upravičeni tudi izprti, ne samo stavkarji. Pojasni se mu, da se to razume. Predlog podpiran in sprejet.

Br. Novak želi vedeti, če imamo kake odbore v pomoč stavkarjem. Br. Cainkar poroča, da se je trudil, da organizira take odbore, kar pa je težko. Iz Pennsylvanije so mu pisali, da je radi oddaljenosti med društvi težko organizirati tak pomožni odbor. Razposlal je posebne okrožnice, katere bodo izpolnili in na podlagi teh okrožnic se bo lahko določala podpora.

Br. Terčelj priporoča, da bi se take okrožnice razposlale predvsem v okolico Morgantowna. Nadalje priporoča, da ako bi iz tamošnje okolice zahtevali kakega glavnega odbornika, da se priredi velik shod, o katerem se obvestijo pismenim potom vsa bližnja društva ter povabijo nanj tudi unijski voditelji. Priporočilo br. Terčelja vzeto na znanje.

Predložena je zadeva brata Steve Chanaka, člana društva št. 125. Imenovani je bil izključen iz jednote, a ga je zadnja konvencija zopet sprejela nazaj pod pogojem, da prestopi od društva št. 125 k najbližjemu društvu. Br. Chanak se pritožuje proti temu odloku, kajti najbližje društvo je zelo oddaljeno. Br. Cainkar in br. Klun pojasnjujeta tamošnje razmere. Br. Klun predlaga, da se dovoli ustanoviti v Carson Lake, Minn., novo društvo. Podpirano in sprejeto.

Društvo št. 300 prosi, da bi prišel k njim predsednik gl. porotnega odbora, da preišče zadevo br. Martina Hudale. Br. Cainkar in br. Turk pojasnjujeta. Predsednik gl. porotnega odbora je v nekem svojem pismu na glavni urad izjavil, da pojde k imenovanemu društvu prihodnjo nedeljo.

Nekteri člani in rojaki v Benid, Ill., prosijo, da se jim dovoli v imenovanem mestu ustanoviti novo društvo. Prošnjo je podpisalo 11 starih in 11 novih članov. Br. Cainkar pojasnjuje, da se staro društvo brani, da pa zgleda, da ni drugega izhoda kot da se dovoli ustanovitev novega društva. Br. Godina predlaga, da se zadeva prepusti gl. upravnemu odboru, kateremu se da pravica, da dovoli ustanovitev novega društva, ako uvidi potrebo. Predlog podpiran in sprejet.

Br. Frank Križnar, član društva št. 64, prosi za izredno podporo, ker se nahaja v slabem gmotnem položaju. Br. Klun pojasni ter br. Križnarja priporoča v podporo. Predlagano, podpirano in sprejeto, da se daruje br. Križnarju $50 iz sklada izrednih podpor.

Br. Joseph Vuletich, član društva št. 194, prosi za povrnitev pogrebnih stroškov za nekim umrlim članom, katerega posmrtnina se je glasila na jednoto kot dedinjo. Br. Turk pojasni, da je bilo v smislu pravil plačano za pogrebne stroške že $250, sedaj pa je tu račun še za nadaljno svoto. Dotični je bil zavarovan za $600. Br. Turk predlaga, da se račun izplača, ako bo potrjen pravilno. Br. Godina podpira ter je mnenja, da je najbolje, da se zadeva uredi sporazumno z društvom. Sprejeto.

Pismo glede zadeve br. Alojza Bevca, člana društva št. 7, se na predlog br. Novaka ne vpošteva, ker je stvar že rešena, ter je tozadevno že poročal br. Zorko.

Čita se ugovor manjšine članov društva št. 121, da se dveh prosilcev, katerih prošnje so bile že poslane na gl. urad, a certifikati še ne izročeni, ne sprejme v jednoto. Na temelju podatkov se tistih dveh ne sprejme v jednoto.

Br. Matt Strohen, član društva št. 2, ki se nahaja v neki revni hiši, prosi, da bi se mu plačala "Prosveta" za eno leto. Na predlog br. Terčelja se prošnji ugodi.

Prošnje nekega trboveljskega trgovca, da bi se priobčil v "Prosveti" njegov poziv za prispevke, se na predlog br. Vidricha ne upošteva, ker imamo tu dovolj nujnejših stvari.

Br. Godina poroča, da je dobil iz zasedenega ozemlja več prošenj za brezplačno pošiljanje lista "Prosveta." Br. Cainkar ne verjame, da bi fašisti pripustili dostavljanje naše "Prosvete," a če pustijo, potem priporoča, da se prošnjam ugodi. Br. Terčelj predlaga, da se prošnjam ugodi, ako se ugotovi, da list redno prihaja na naslovljence. Podpirano in sprejeto.

Društvo št. 559 se iskreno zahvaljuje za svoto $22.50, ki so jo nabrali gl. odborniki, da tako deloma pokrijejo stroške, ki jih je imelo društvo ob priliki prireditve večernice gl. odbornikom.

Predsednik zaključi sejo ob 5. popoldne.

Vincent Cainkar, predsed. **Jakob Zupančič**, zapisnikar.

---

11. SEJA.

13. februarja dopoldne.

Predsednik otvori sejo ob 8. uri zjutraj.

Navzoči so vsi glavni odborniki, razen br. Železnikarja, br. Ambrožiča in br. Bergerja. Br. Berger je za današnje seje oproščen.

Čitan je zapisnik 9. seje ter s popravki sprejet.

Čitan je zapisnik 10. seje ter s popravki sprejet.

Dospela sta bivša glavna nadzornika br. Somrak in br. Sitter ter se udeležila seje.

Odbor, ki je bil včeraj izvoljen, da pregleda in presodi vse odklonjene dopise, ki sestoji iz br. Vidricha, br. Šularja in br. Križmančiča, poda svoje poročilo, ki se glasi:

Mi smo pregledali vse dopise in resolucije, ki jih je začasno odklonil gl. urednik. Vse smo skušali pretresti in previdno soditi in sprejeli smo sledeča priporočila in zaključke:

1. Dopis br. Shragala ne odgovarja resnici in je bil poslan prekasno za priobčitev. Se ne priobči.

2. Dopis br. Hafnerja poslan prepozno in je polegtega žaljive in prepirljive vsebine. Gl. odbor hoče prikazati kot socijalpatrijotsko mašino. Se ne priobči.

3. Diamond Oil Company, Tex., od Fr. Zimermaha. Dopis smatramo kot agitacijo za omenjeno podjetje in gl. odbor ne more dovoliti tega kot dopis v Prosveti.

4. Dopis Antonije Zupančič, Coverdale, Pa. je osebne vsebine in bi povzročil nadaljni prepir v naselbini.

5. Dopis društva štv. 220 kritizira zaključke konvencije na preveč razburljiv način za članstvo in je drugače škodljiv za jednoto. Se ga ne priobči.

6. Dopis Frank Zimmermana, Clev. Tax. se ne priobči. Nima pravice polemizirati v Prosveti o stvareh, ki se tičejo v glavnem podjetja, v katerem je on zainteresiran.

7. Dopis Jennie Jerman, Ballaire, O., prikazuje dogodke v napačni luči in je direktno žaljiv za delegacijo same redne konvencije.

8. Dopis John Srbina, Detroit, Mich., ne odgovarja resnici in je prepirljive vsebine. Je tudi strankarski in se ga ne priobči.

9. Dopis Jakoba Bucher, East Moline, Ill., je bil delno priobčen, to je, kar je bilo v dopisu stvarnega. Ostali del vsebuje samo neopravičeno zabavljanje proti gl. odboru, ki brani interese jednote.

10. Dopis od Helen Kechevar, iz W. Frankfort, Ill., ni za interese jednote in večina dopisa sploh ne spada v list. Ako ni zadovoljna z razsodbo gl. porotnega odbora, se ima pritožiti na višjo instanco. Se ne priobči.

11. Dopisa br. Dežman, Cleveland, O., se ne priobči, ker je zadevo br. Prestrla in drugih reševal gl. porotni odsek in tudi konvencija.

12. Dopis br. Vinko Lucich, člana društva štv. 403, Tacoma, Wash., smatramo za pritožbo, ki bi se morala poslati predsedniku gl. nadzornega odbora in se torej ne priobči.

13. Dopis društva štv. 304, San Francisco, Cal., naj gre v list, kar je dobrega, kar je osebnega in žaljivega pa se naj črta. Urednik ima pravico dati svoj komentar.

14. Od društev 326, 505, 518 in 144 so na uredništvo poslane resolucije, nanašajoče se na obtožbo br. Shragala. Resolucija so prišle — prvič — prepozno in drugič — ne odgovarjajo resnici. Polegtega so hujskajoče in škodljive vsebine. Izgleda tudi, da so izdelane vse po eni osebi. Se jih ne priobči.

15. Dopis Johna Gorjanc, Cleveland, O., je prišel, ko je bila debata o stvari, o kateri on piše, že zaključena. Velja za ta dopis kot za druge, ki so prišli prepozno, to je, da se ne priobči.

16. Dopis br. Shragala, člana dr. štv. 91, zagovarja provokatorja in ima namen povzročati razdor. Prišel je tudi po zaključku razprave in se ga torej ne priobči.

17. Odklonjen je dopis Carla Dernach, člana društva štv. 4. Je strankarske vsebine in ne za jednoto.

18. Dopis bratra J. Stančič, člana dr. štv. 107 je strankarske vsebine in ni koristen za jednoto. Se ne priobči.

19. Jos. Ivac, čl. dr. štv. 121, Detroit, Mich., agitira za progresivni blok. Iz dopisa je razvidno, da je spisan po naročilu od drugod. Se ne priobči.

20. Dopis br. Vrtnarja, Cle Elum, Wash., vsebuje napade in neresnico ter je prišel prepozno. Se ga ne priobči.

21. Dopis br. Shragala zagovarja provokatorja in je prišel po zaključku debate. Se ne priobči.

22. Dopis br. Kurnik, San Francisco, Cal., se nanaša na dopisnike, ki kritizirajo zaključke konvencije in je splošnega pomena. Naj se priobči.

23. Dopis br. Zupančiča, ki kritizira članek gl. urednika in razlaga kaj pomeni družina, se priobči, urednik pa ima pravico dati svoj komentar.

24. Dopis sestre Mary Dernach ne odgovarja dejstvom. Br. Shragal ni bil obtožen po gl. odboru, pač pa samo pozvan, da dokaže ali obtoži korumpirane gl. odbornike. Se ne priobči.

25. Resolucija društva štv. 91 je prišla, ko je bila debata že zaključena. Se ne priobči.

26. Dopis br. Jos. Hrvatin, Pittsburgh, Pa., je sicer dober in pisan v korist jednote, toda je prišel prepozno in se ga ne priobči.

27. Br. Anton Prelc, Auburn, Ill., priporoča zaključitev debate med političnimi frakcijami v jednoti. Stvar je bila že predtem zaključeno. Njegov dopise se ne priobči, ker bi izzval samo nove prepire.

28. Dopis br. Antona Bokal, Collinwood, O., je za dobrobit jednote, toda prišel je prepozno in se ga ne priobči.

29. Dopis br. Johna Artach je prišel prepozno za njegovo stvar. Se ne priobči.

30. Dopis društva štv. 48 je v korist jednote, toda prišel prepozno in se ne priobči.

31. Br. Leop. Pristan, Export, Pa., ima dopis političnega agitacijske vsebine. Se ne priobči.

32. Dopis br. Frank Černich se ne priobči, ker je prišel prepozno.

33. Br. M. Bernik, Ringo, Kans., ima stvaren dopis, toda je prišel prepozno. Se ga ne priobči.

34. Resolucija društva štv. 472 vsebuje politično agitacijo in je drugače samo strankarskega pomena. Se ne priobči.

35. Dopis od br. Laurich, od dr. štv. 287 zahteva natančnega pojasnila kaj pomeni v jednotinih računih postavka "Razno". Sklenjeno, da mu to lahko pojasni gl. tajnik ali kdo drugi v gl. uradu.

36. Dopis br. Mravlje, Cleveland, O., se nanaša na stvar, ki je že rešena. Še ne priobči.

37. Dopis dr. štv. 91 prišel po zaključku debate in se ne priobči kot drugi taki dopisi ne.

38. Dopis društva štv. 258 je preveč politične in izzivalne ter žaljive vsebine. Se ne priobči.

39. Dopis dr. štv. 174, Krayn, Pa., se ne priobči, ker je stvar rešila ta seja.

Vsak sklep o vsakem dopisu posebej je brez ugovora odobren, nato pa poročilo odbora v celoti sprejeto.

Br. Terčelj bi rad vedel, kolikokrat smeta br. Jože Zavertnik in br. Jakob Zupančič pisati glede tolmačenja besede "družina". Predlagano, podpirano in soglasno sklenjeno, da smeta o tem pisati vsak dvakrat.

Br. Vidrich prečita naslednjo izjavo v imenu odbora, ki je pregledal odklonjene dopise:

Mi smo pregledali vse te dopise od društev in posameznih članov. Razun malo izjeme so bili isti pošiljatelji osirom dospeli v uredništvo že po zaključni dobi, že je tik pred Novim in po Novem letu.

Domalega vsi ti dopisi so spornega značaja, ki imajo strankarski pomen. Eni zagovarjajo komuniste, zopet drugi socijaliste, mnogo jih je pa, ki izvirajo iz

osebne mržnje, in ako se taki prispevki priobčijo, tedaj bode nastalo veliko sporno vprašanje, ki bi povzročilo velik nesporazum v organizaciji in brezdvomno bi list Prosveta ne izgledal več kot glasilo podporne organizacije. Ako bi se priobčilo v prilog ene stranke, tedaj se razumeva, da bi se moralo ugoditi tudi drugi.

Med dopisi je tudi nekaj resolucij raznih društev, ki so vse enake vsebine, kar pomeni, da so le prepis in znači, da se v organizaciji vrši propaganda za eno gotovo stranko. Ako ta propaganda prihaja od zunaj, to nam ni znano, ali vse kaže, da je tako.

Iz razloga, da se ohrani mir in da se ne pride do večjih sporov med članstvom, ki bi bili le političnega pomena, smo mnenja, da je bolje, da se isti ne priobčijo.

Br. Zaitz priporoča, da bi se v tej izjavi zavzelo odločnejše stališče, tako da ne bodo na ljubo nasprotnikom trpeli pošteni. Br. Turk predlaga, da se izjava popravi v smislu priporočila br. Zaitza. Br. Godina podpira.

Br. Terčelj je mnenja, da je izjava dobra, kakor je bila čitana ter protipredlaga, da se jo sprejme, kakor se glasi. Predlog podpiran.

Pri glasovanju je sprejet predlog br. Terčelja.

Br. Jože Zavertnik predlaga, da vsak član, ki pošlje kak dopis, nanašajoč se na jednoto, navede društveno številko, katerega član je. Br. Godina podpira. Predlog soglasno sprejet.

Br. Križmančič obžaluje, da so nekateri člani tako trmasti in silijo s takimi dopisi v list. Priporoča, da se uredništvo ravna stroge po pravilih ter da vrže vsak dopis, ki ni stvaren in konstruktiven, v koš.

Br. Jože Zavertnik vpraša glede točke 11, člen XXI, kedaj da se vrši javna razprava glede spornih zadev v društvu ali jednoti?

Br. Cainkar pravi, da po njegovem mnenju samo takrat, ko je stvar na javni razpravi, da članstvo s splošnim glasovanjem odloči o kaki stvari, in šestdeset dni v določenem času. Vse sporne zadeve spadajo pred razsodišče in ne v glasilo.

Br. Jože Zavertnik to točko tudi tako razume. Stvar društva trebá rešiti najprej pri društvu.

Br. Cainkar nadalje izjavlja, da o stvareh, ki so rešene bodisi na konvenciji ali razsodiščih, se ne razpravlja več v glasilu.

Zbornica izjavlja soglasno, da se strinja s izjavo br. Cainkarja.

Br. Terčelj je mnenja, da s svojimi izjavami in tolmačenji ne bomo preprečili takih dopisov. Priporoča, da gl. urednik prinese vsak dopis dvomljive vsebine gl. predsedniku, ter da oba skupaj vsako pismo sproti zabeležita v poseben seznam, obenem z navedbo vzroka odklonitve.

Br. Cainkar želi, da bi se upeljala za jednoto splošna matica, kar bi bilo iz mnogo ozirov potrebno in koristno. Sedaj, ko nimamo matice, se zgubija včasih preveč časa z iskanjem kakega bivšega člana in v raznih drugih slučajih, ko potrebujemo informacije. Br. Terčelj pravi, da je mislil, da že imamo matico. Predlaga, da se to upelje. Podpirano in sprejeto.

Br. Cainkar smatra za priporočljivo, da se da naši mladini malo več pouka o slovenskem narodu in naši zgodovini, da nas bo mladina bolj poznala in nam ostala lojalna. Dobro bi bilo v ta namen izdati brošuro, ki bi obenem seznanila mladino z nameni, deli in boji S. N. P. J.

Br. Križmančič predlaga, da se izda brošuro, kakor jo priporoča br. Cainkar.

Br. Terčelj tudi zagovarja tako potrebo in je mnenja, da bi se dobilo o jednoti precej materijala iz spominske knjige.

Br. Jože Zavertnik priporoča, da bi se za to delo dobilo človeka in da bi stvar izhajala najprej v glasilu, potem se jo pa ponatisnilo v brošurah, ki bi obravnavale posamezne dobe slovenske zgodovine ter ki bi nosile privlačne naslove.

Br. Cainkar se v glavnem strinja s predgovorniki. Tudi njemu se zdi najprimernejše, da se najprej priobči v listu. Zdi se mu, da bi nekaj tega dela lahko izvršili sami, posebno uredniki, ki najbolj poznajo našo zgodovino.

Br. Terčelj predlaga, da se izda brošura, kakor jo priporoča br. Cainkar; podrobnosti določi gl. upravni odbor. Podpirano in sprejeto.

Br. Terčelj je mnenja, da imajo člani, ki prestopijo iz mladinskega oddelka v odrasli oddelek, preveč koncesij. Rad bi vedel, če bi se ne dalo vzeti nekaj denarja iz sklada mladinskega oddelka za pokritje stroškov, ki jih bo jednota imela z izdajo gori omenjene brošure?

Br. Cainkar pojasnjuje, da se lahko gotova svota iz sklada mladinskega oddelka porabi v propagandne svrhe ali pa se prenese v posmrtninski sklad. Smatra, da imamo do gotove meje pravico storiti, kar br. Terčelj priporoča. Informiral se bo o vsem še bolj natančno in bo predložil boljši načrt na prihodnji polletni seji.

Br. Šular pravi, da je zadnja konvencija sklenila glede izdajanja brošur. Predlaga, da bi se navodila vrhovnega zdravnika, ki so bila priobčena tekom zadnjih let v listu, izdala v posebni brošuri. Pristavlja še, da je tozadevno resolucijo nameraval predložiti zadnji konvenciji delegat društva št. 16. K svojemu predlogu še pristavlja, da naj br. vrhovni zdravnik in gl. predsednik zbereta tozadevni materijal in da naj prvi še kaj pridene. — Br. Šular je prepričan, da bi se ta brošura z lahkoto razpečala, ker se člani zanimajo za njo.

Predlog br. Šularja podpiran in sprejet.

Br. Cainkar omenja, da bi bilo dobro zbrati važnejše določbe iz odškodninskih zakonov posameznih držav, ki bi se lahko izdali v posebni knjigi, najprej bi se jih pa lahko priobčilo v "Prosveti".

Br. Vogrich je zato, da se od časa do časa dajejo v "Prosveti" tozadevna pojasnila, je pa proti temu, da bi se izdali odškodninski zakoni v posebni knjigi ali brošuri, ker bi taka knjiga ne imela praktične vrednosti, kajti odškodninski zakoni se večkrat spreminjajo.

Br. Terčelj priporoča, da gl. upravni odbor naroči revije, v katerih so navedeni najnovejši zakoni in ki jih najbrže izdajajo v vsaki državi. Na podlagi teh revij bi se naj priobčevale potrebne stvari.

Br. Jože Zavertnik omenja, da so v "Prosveti" priobčili že odškodninske zakone 3 ali 4 držav. Če se hoče odgovarjati na posamezna vprašanja, treba upeljati kak sistem. Vse tisto, kar se nanaša na odškodninske zakone in je bilo kedaj priobčeno v listu, bi bilo dobro izrezati ter hraniti v posebni knjigi. Želi tudi, da se kupi knjigo "Corpus Juris", ki stane okrog $350 in se mu zdi potrebna.

Govorijo še br. Golob, br. Vogrich in br. Terčelj.

Br. Terčelj predlaga, da se da gl. upravnemu odboru pravico, da v tem oziru ukrene, kar se mu zdi izvedljivo in potrebno. Podpirano in sprejeto.

Br. Cainkar poroča, da prosijo čikaška društva, ki so v jednotini dvorani priredila skupno božičnico za otroke, katera ni bila namenjena, da bi prinesla kaj dobička in ga tudi ni prinesla, da bi se jim odpustila najemnina dvorane za tisti večer.

Br. Šular predlaga, da se čikaškim društvom odpusti najemnina za zadnjo božičnico. Podpirano in sprejeto.

Br. Cainkar pravi, da bi bila potrebna kaka igra, ki bi bila ob raznih prilikih namenjena za propagando jednote. Omenja, da je ena taka igra že spisana, nato na kratko očrta vsebino igre.

O stvari govorijo br. Terčelj, br. Vogrich, br. Jože Zavertnik in br. Vidrich.

Br. Terčelj predlaga, da se igro, ki jo omenja br. Cainkar odobri in izda.

Br. Vogrich predlaga, da igro pregleda odbor treh članov, ki poznajo vrednost takega dela in če ta odbor igro odobri, ima gl. upravni odbor pravico igro izdati.

Br. Terčelj se zadovolji s predlogom br. Vogricha. Predlog br. Vogricha podpiran in sprejet.

Na razpravo pride obtožba br. Turka, gl. tajnika, proti br. Novaku, gl. boln. tajniku. Br. Turk obtožuje br. Novaka, da je obdržal vrnjene pogrebne stroške od pokojnega člana SDPZ, Ivana Lukan, v znesku $125, ko je bil gl. tajnik omenjene zveze in jih ni izročil SNPJ ob času združitve. Za stvar je izvedel še le, ko je dobil pismo dotičnega društva, v katerem je bilo omenjeno, da sedaj administrator zahteva izplačitev tiste svote. Ker ni našel v knjigah zanešeno, je vprašal Novaka, kaj je s to stvarjo, na kar mu je on priznal, da on drži denar. Br. Novak mu je obenem obljubil, da bo to povrnil v jednotino blagajno, kar je kmalu za tem tudi storil. On smatra, da bi br. Novak ne smel obdržati nobenega denarja, ki je last organizacije ali dedičev in če je društvo vrnilo svoto, jo je imel takoj vknjižiti in pri predaji imovine izročiti tisto svoto v blagajno SNPJ. In ker tega ni storil, je kršil pravila in državne zakone in on ga vsled tega obtožuje poneverbe. Pravi, da je to stvar že enkrat omenil prejšnjim gl. nadzornikom, pa je tako ostala. Omenja, da je ena taka stvar proti br. Novaka bila prinešena na združitveno konvencijo, in da je br. Novak izjavil takrat pred konvencijo, da je to edina taka zadeva, na kar mu je konvencija odpustila zaradi miru, ki je bil potreben v imenu združitve. Jaz smatram — pravi — da sem storil svojo dolžnost, ko sem povedal o tem gl. nadzornikom in bi sedaj ne omenjal in ponavljal tega, toda ker vidim da se neprestano intrigira proti meni in se me hoče na vsak način izpodriniti, sem primoran se braniti. Nekateri me lovijo za vsako malenkost in me hočejo prikazati, da sem korumpiran in ne vem kaj vse, a jaz želim, da se ve, da jaz nisem nikak goljuf in slepar in da imajo tudi drugi napake. Nič se ne bojim za službo in nič drugega ne zahtevam kot poštenost in nepristranost od vseh. Če še hočete na vsak način potlačiti mene, dajte pokazati svojo pravičnost tudi napram drugim.

Seja zasliši brata Novaka, kakor tudi člane sedanjega in bivšega nadzornega odbora. Brat Novak pravi, da si brat Turk le domišlja, ko pravi, da se ga že izpodriniti. Glede obtožbe pravi, da ni v celoti tako, kot stvar opisuje brat Turk. Dotičnemu društvu so bili poslani pogrebni stroški za imenovanega umrlega člana, društvo je pa kmalu vrnilo denar nazaj, in sicer name. Smatral sem, da se je društvo na ta način hotelo odkrižati korespondence in poslov z advokati glede upravičenosti tistih stroškov. Pričakoval sem, da bo treba denar zopet vkratkem izročiti komu drugemu, zato se mi ni zdelo umestno ga vknjižiti nazaj v zvezine bukve, temveč tako počakati. Medtem časom se je izvršilo združenje in društvo je potem dopisovalo z bratom Turkom, in ko me je on opozoril na to zadevo, sem njemu izročil denar. Če bi ne bilo kaj prav, je bila br. Turka dolžnost, da me bi obtožil takoj takrat. Tega ni storil, temveč je šlo tako mirno naprej, sedaj pa, ko se prijemlje njega, išče pretvezo in se je skopal tudi on name s to staro stvarjo. Dejstvo je, da ni bilo nobene goljufije in da ni bila nobena nameravana poneverba.

Predsednik Cainkar vpraša, če so nadzorniki dognali, kako dolgo je držal ta denar brat Novak, in oni odgovarjajo, da je to treba še le ugotoviti in sicer na ta način, da se dobi podatke od društva in odvetnika. Za to pa je treba časa in se ne morejo dobiti za to sejo.

Bivši gl. nadzorniki izjavljajo, da je Turk to stvar enkrat omenil, toda ne formalno ali v obliki obtožbe, in ker jednota in nikdo drugi ni imel od tega nobene škode, niso smatrali za dosti velik prestopek, da bi podvzeli kako resno akcijo napram Novaku. Brat Sitter kot bivši uradnik SDPZ pojasnjuje tudi, da je bil pri omenjeni zvezi tak sistem, da se takih vrnjenih izplačil, ki so čakale na skorajšnjo zopetno izplačitev, ni vknjiževalo nazaj v zvezine knjige, pač pa je to bilo le v oskrbi uradnikov.

K stvari govore razni člani gl. odbora, ki so povečini mnenja, da stvar ni tako hudo obtežilna, kakor se je v začetku dozdevalo, da je cela zadeva dovolj jasna in ni potrebna nadaljna preiskava. S stvarjo naj se ne odlaša, pač pa jo takoj reši. Brat Vogrich pravi, da se ne more drugega dognati kot le malo netočnosti in za to ni vredno, da še naprej zgubljamo čas. Stvar je zastarela in ker ni dovolj obteževalnih dokazov, da bi mogli koga kaznovati, predlaga, da se jo vrže z dnevnega reda. Predlog br. Vogricha podpiran.

Br. Jože Zavertnik zahteva ugotovitev glasov pri predlogu, kar se zgodi. Pri glasovanju je sprejet brata Vogricha predlog z 11 proti 1 glasu, torej se cela stvar vrže z dnevnega reda.

Ker je že ura 12:30, predsednik zaključi dopoldansko sejo.

Vincent Cainkar, predsed. Jakob Zupančič, zapisnikar.

---

12. SEJA.

13. februarja popoldne.

Predsednik otvori sejo ob 1:15 popoldne.

Navzoči vsi tisti gl. odborniki, kakor na prejšnji seji. Prečitana in z malimi popravki sta sprejeta zapisnika 11. in 12. seje.

Glavni tajnik predloži še sledeče stvari:

Rojak Frank Nahtigal, ki je bil svoje čase izključen iz jednote, prosi za zopetni sprejem. Br. Turk pojasni pravila v tem oziru ter predlaga to zadevo. Sklenjeno, da se uvede preiskava. Ako ga upravni odbor pronajde vrednim, mu lahko dovoli vstop v jednoto, pod pogojem, da ga odobri vrhovni zdravnik.

Društvo št. 45 bi rado dobilo pisma nanašajoča se na zadevo br. Jos. Čebularja. Se ugodi.

Predloženo je pismo br. Frank Taucharja, ki ga je poslal skupno z vrnjeno svoto denarja.

Br. Cainkar pojasni, da je zadevo rešila zadnja trimesečna seja.

Br. Zaitz predlaga, da se unese to pismo v celoti v zapisnik ter smatra s tem zadevo za rešeno. Podpirano in sprejeto.

Pismo br. Taucharja se glasi:

Chicago, Ill., Jan. 18, 1926.

Mr. M. J. Turk,
Tajnik SNPJ.,
Chicago, Ill.

Cenjeni!

V smislu sklepa seje upravnega in nadzornega odbora vračam jednoti svoto $31. V pismu je bilo sicer omenjeno, da se plača navadne voznje stroške, katerih pa jaz nisem imel, in zato ne morem podati računa. Ne bom še enkrat pojasnjeval, zakaj se mi sklep ne zdi pravilen, ker sem stvar razložil v prvem pismu. Tudi se ne nameravam potegovati za tistih par dolarjev. Ne zdi se mi pa tolerantno postopanje, ki deluje utis, da sem se hotel okoristiti na račun jednote. Moja zgodovina v SNPJ. me prav gotovo ne pokazuje za tak karakter. Jaz vračam te dolarje samo zato, da ne bo takega mnenja, dasi v smislu konvenčnega sklepa po vsej pravici spadajo meni.

Omenim samo še to, da je bilo na konvenciji sklenjeno, da so dnevnice zapisnikarjev po $20, in da sem jaz zamudil 14 dni s konvencijo: 13 dni je bilo zborovanje, in en dan zamude časa s prepeljavo pisalnega stroja iz Chicaga v Waukegan in nazaj.

Odbor za plače je predlagal to svoto s pojasnilom, da sta delo vršila samo dva, in poleg tega je bilo več večernih sej, kar ju je držalo pri delu skoraj nočindan. Odbor za plače ni v svojem predlogu omenil nikakoršnih izjem za nedelje ali pa za čas zamujen s potovanjem in prevažanjem pisalnega stroja. Logično se torej smatra, da je konvencija potrdila $20 dnevno za vsakega zapisnikarja za ves zamujeni čas. Ta račun bi na podlagi tega sklepa tudi sodišče priznalo—kar pa ne bo treba, ker jaz nočem tega, če odbor sam ne uvidi, da sem upravičen v smislu konvenčnega sklepa.

Jaz torej vračam ta denar s protestom, ker je odbor šel preko konvenčnega zaključka in mi je odtrgal plačo, do katere sem opravičen. Pripravljen sem to stvar pojasniti in utemeljiti na seji glavnega odbora.

Bratski pozdrav,
F. Tauchar.

Deset starih in deset novih članov prosi, da se jim dovoli ustanovitev novega društva v bližini mesta Hudson, Wyo., in sicer radi nesporazumov pri obstoječem društvu št. 183. Se ugodi.

Br. Turk predloži račune za izredne stroške, ki so jih imeli br. Cainkar, br. Terčelj in on sam. Račune je sicer odobril nadzorni odbor, a jih vseeno predloži seji.

Br. Terčelj predlaga, da se računov za izredne stroške, katere odobri nadzorni odbor, ne prinaša pred sejo glavnega odbora. Podpirano in sprejeto.

Na vprašanje uprave Slovenskega narodnega doma v Waukeganu glede jednotinega oglasa se sklene, da se oglas na zavesi podaljša za eno leto.

Br. Max Fisher, član društva št. 484, bi rad povišal svojo posmrtnino in dnevno bolniško podporo. Imenovani ima pokvarjeno koleno, a je podpisal gotove pogoje.

Br. Turk in br. Cainkar ter br. Godina pojasnjujejo.

Br. Cainkar priporoča, da se imenovanemu za enkrat ne dovoli povišanje, ker je še pregodaj. Naj pride kasneje. Predlagano, podpirano in sprejeto.

Predložen je prisiv sestre Bolf, članice društva št. 75, proti odloku gl. porotnega odseka radi odklonjene bolniške podpore.

Br. Turk predlaga, da se v smislu pravil predloži prisiv višji instanci, to je prihodnji konvenciji. Podpirano in soglasno sprejeto.

Predložen je prisiv brata Joe Žerdani, člana društva št. 185 proti sklepu gl. porotnega odseka glede bolniške podpore.

Razvije se debata, ali morajo iti prisivi uradno skozi društva ali ne. Br. Cainkar je mnenja, da je v interesu jednote, če gredo prisivi skozi društva, dočim je br. Novak mnenja, da to ni potrebno. O tem govorijo tudi br. Vidrich, br. Križmančič in br. Godina. Br. Turk priporoča, da društvo na vsakem prisivu potrdi, da je dotičnik član dotičnega društva.

Br. Vogrich predlaga, da se prisiv br. Žerdani predloži konvenciji. Podpirano in sprejeto.

Predloženo je več prisivov br. Joe Perhneta, člana društva št. 65, proti sklepu gl. porotnega odseka tikajoč se br. Kosmača, člana imenovanega društva.

Sklenjeno je, da se vsi prisivi br. Perhneta predložijo konvenciji.

Društvo št. 142 je vložilo prisiv proti sklepu gl. porotnega odseka v zadevi br. Presterja. Sklenjeno, da se prisiv predloži konvenciji.

Br. Dešman, član društva št. 142, je vložil prisiv proti sklepu gl. porotnega odseka v zadevi br. Presterja. Prisiv se predloži konvenciji.

Društvo št. 92 je poslalo apel na gl. odbor, da se razveljavi sklep gl. porotnega odseka v zadevi br. Štefančiča. Sklenjeno je, da se apel vrne društvu s navodilom, da se naj obrne na gl. porotni odsek.

Br. Ludvik Medvešek, tajnik društva št. 5, želi, da bi se tiskali računi s večjimi številkami.

Br. Jože Zavertnik pojasni, da se ne da pomagati, kajti radi pomanjkanja prostora mora biti marsikaj tiskano v drobnejšem tisku.

Sklenjeno je, da se bo nasvet br. Medveška po možnosti upoštevali.

Društvo št. 429 prosi, da se mu vrne pismo, nanašajoče se na br. Ojstera. Prošnji se ugodi.

Prečitano je pismo br. Frank Paulicha, člana društva št. 181, ki se pritožuje radi tega, ker se mu je od njegove dijaške podpore odtrgala svota za polletni assessment.

Br. Turk in br. Novak pojasnita zadevo.

Br. Zaitz predlaga, da se pismo položi na mizo ter se zadeva smatra za rešeno. Podpirano in sprejeto.

Br. Turk poroča, da so bile resolucije, ki jih je sprejela zadnja konvencija, razposlane vsem tistim, kakor je bilo določeno. Prišlo je kakih štirі ali pet odgovorov, seveda od takih, ki naše resolucije zagovarjajo.

Poročilo br. Turka vzeto na znanje.

Br. Turk naznani, da se društva št. 274, 313, 4, 258 in 403 poslala protestne resolucije oziroma podpirale te resolucije proti obtožbi br. Šragela po gl. odboru in proti pisanju "Prosvete" proti progresivnemu bloku.

Br. Cainkar ugotavlja, da te resolucije ne temelje na resnici, ter jih vrže z dnevnega reda.

Na vrsto pridejo prošnje za razpisane službe. Brat Turk omeni, da kakor je razvidno iz poročil posameznih gl. odbornikov, potrebuje br. Godina eno glavno moč, br. Novak eno in on sam eno. Da ne bo kakega nesporazuma, omenja, da so vsi nastavljenci v tajništvu v smislu pravil pod kontrolo gl. tajnika, ne pa pod kontrolo kakega posameznega odbornika. To omenja zato, da ne bo kdo mislil, da bo dotični novi uslužbenec, če bo namreč sploh nastavljen, pod kontrolo br. Novaka. Želi, da se izmed prijavljenih prosilcev izbere enega stalnega in enega začasnega uslužbenca za tajniški urad. Začasni uslužbenec bi bil nastavljen le, dokler bi bilo potrebno.

Prečitane so prošnje za službe. Nekateri prosijo za službo v upravništvu, drugi za službo v uredništvu, a nekaterim pa je vseeno, kajero službo se jim podeli. Prošnje so vložili:

John Andlovec	Martin Mihelič,
John Thaler,	Vinko Ločniškar,
Matt Gnus,	Anton Trojer,
Christine Omahne,	Wm. Brundmid,
Frank Terophič,	Josephine Klančnik,
Imo Borič,	John Kopač,
Rudolf Kosič,	Lovrenc Gradišek,
Christina Glavič,	Frances Artach,
Mary Miklavčič,	Mary Rupar,
Joe Radelj, ml.,	Tillie Udovich,
Mirko Kuhelj,	Jos. A. Siskovich,
August Kramarsich,	Emerich Kremel.
Jacob Muhvič,	

Br. Jože Zavertnik predlaga, da br. Turk priporoča tri prosilce, o katerih se potem glasuje. Sprejeto.

Br. Turk priporoča sledeče tri: Mirko Kuhelj, August Kramarsich in Rudolf Kosič. Pri glasovanju dobi Kramarsich 9, Kuhelj 8 in Kosič 1 glas. 1 glas je neveljaven in ena glasovnica prazna.

Br. predsednik naznani, da je bil izbran za uslužbenca v tajniškem uradu br. August Kramarsich.

Br. Turk priporoča začasno moč v tajništvu sestro prosilko Udovich. Br. Godina podpira priporočilo br. Turka. Zbornica odobri priporočilo br. Turka.

Br. Godina priporoča za uslužbence v svojem uradu sledeče prosilce: Josephine Klančnik, Vinko Ločniškar in Anton Trojer.

Pri glasovanju dobi Ločniškar 8, Klančnik 8 in Trojer 4 glasove. Pri ožjem glasovanju dobi Ločniškar 10 in Klančnik 7 glasov. Torej je izbran za novega uslužbenca v upravništvu br. Vinko Ločniškar.

Br. Godina želi, da se določi primerna odškodnina tajnikom in zastopnikom pri razpečavanju knjige "Ameriški Slovenci". Predlaga, da se jim da 20% provizije. Br. Turk podpira. Soglasno sprejeto.

Br. Godina priporoča, da bi se vsakemu društvu poslalo eno ali dve knjigi "Ameriški Slovenci", da bi jih imelo na ogled, ki bi jih seveda prodalo ali pa samo plačalo.

Br. Turk predlaga, da se vsakemu tajniku pošlje dve knjigi "Ameriški Slovenci", ki jih naj preda ali pa jih naj društvo obdrži in plača. Podpirano in sprejeto.

Br. Cainkar poroča, da bi Vider šeli, da se mu plača njegovo delo, ki ga je imel z Književno matico. Br. Cainkar pojasni, da je br. Vider delal eno leto in da ni dobil še nobene plače.

Br. Zaitz predlaga, da se da bratu Vidru za Bigguvo delo za Književno matico $30 plače. Podpirano in sprejeto.

Br. Cainkar poroča, da se nahajajo točasno ostanki od raznih zbirk, ki znašajo okrog $500, ki bi jih bilo dobro prenesti v posebni stavkarski sklad, katerega ustanovitev priporoča br. Jože Zavertnik.

Br. Jože Zavertnik povdarja, da se naj v ta novi sklad prenese tudi tistih $1.000, ki smo jih odobrili v pomoč stavkarjem. Vsak član, ki je potreben, naj pošlje od društva potrjeno prošnjo na predsednika.

Br. Godina predlaga, da ta seja da gl. upravnemu odseku polnomoč, da v slučaju nujne potrebe lahko takoj priskoči s podporo iz podpornega sklada na pomoč. Brat Novak doda, da se iz vseh zbirk sestavi poseben pomožni sklad, v katerem se zbirajo prispevki ter se vanj po potrebi prenesejo svote iz sklada izrednih podpor. Iz tega sklada predsednik v sporazumu z gl. upravnim odsekom v slučaju nujne potrebe nakazuje podporo.

Predlog podpiran in sprejet.

Na dnevni red pride zadeva progresivnega bloka okrožna br. Shragala. Br. Turk pojasni, da je v smislu zadnje seje gl. odbora pisal br. Shragalu ter dobil odgovor.

Br. Jože Zavertnik vpraša, če je br. Shragal poslal obtožnico. Br. Turk odgovarja, da je dobil odgovor, da pa ne ve, kaj br. Shragal smatra, da je.

Br. Zaitz poroča kot član nadzornega odbora, da gl. nadzorni odbor ni v tej zadevi napravil nič, da pa je imel sam osebno precej dopisovanja glede te zadeve s predsednikom nadzornega odbora. Prečita tozadevno korespondenco.

Br. Turk prečita pismo br. Shragala.

Br. Jože Zavertnik vpraša, če je pismo pisano s strojem. Br. Turk odgovori, da je pisano s strojem. Br. Jože Zavertnik izjavi, da je zadovoljen z odgovorom.

Br. Turk prečita drugo pismo od br. Shragala.

Br. Zaitz vpraša br. Turka, če ve, kdo je šifriral br. Shragalu to slovensko pismo. Br. Turk odgovori, da ne ve.

Br. Zaitz povdarja, da je to slovensko pismo, ki ga je podpisal br. Shragal, pisal Charles Novak. Br. Shragal je le orodje. Smatra za nizkotno, da piše na uniega člana kak importiran provokator. Br. Zaitz nato natančno opisuje delovanje komunistov v jednoti, kakor tudi delovanje komunistov sploh. Smatra za škandal za jednoto, da se mora pečati s takimi stvarmi. Prepričan je nadalje, da bi se v kaki drugi organizaciji najprej preiskalo v takem slučaju, kdo da je pisal dotično pismo. Končno predlaga br. Zaitz, da se vrže vse skupaj z dnevnega reda.

Br. Jože Zavertnik povdarja, da je bil br. Shragal le povzan, da vloži obtožbo proti morebitnim korumpiranim glavnim odbornikom, ni bil pa obtožen. Jaz nanga imel v pesti, a gi ne bom obtožil, kar ga [illegible] za prenašanje za me. Pisal agitator [illegible] Slovenske hiše naj[illegible] dolžnosti, da stvar gl. [illegible] nekateri gnilijo. Kar se tiče agitatorske [illegible] importiranih provokaterjev, pa je treba zatreti [illegible].

Br. Terčelj pravi, da bi ga bilo sram, če bi [illegible] val, da se br. Shragala izključi. Predvsem je [illegible] stane naš, ko bo spomenik nas in naših pokojnih [illegible]. Podpre predlog br. Zaitza, da se zadeva vrže z dnevnega reda.

Br. Vidrich je tudi mnenja, da se br. Shragala ignorira, dokler je orodje drugih ljudi. Povdarja, da jednota nikdar ni in ne ustanavlja socialističnih klubov in da ne ve, da bi kedaj dajala denar socialistični stranki. Nasprotniki radi govorijo o nekaki "social-patriotski maši v glavnem odboru", a čemur imore postaviti, da smo mi aktivni v socialističnem gibanju, kakor tudi več drugih članov glavnega odbora na. Blekanje sovražnikov pa velja za vse. Glavni odbor S. N. P. J. ne agitira proti komunistični stranki, kakor tudi ne agitira za socialistično stranko. Agitatorji so oni, ki se hočejo polastiti S. N. P. J. Jednota je baš zato tako lepo napredovala, ker se ni nikomur vtikovalo nobeno prepričanje.

Sestra Udovich želi, da se poskrbi, da bode na prihodnji konvenciji vsi časnikarski poročevalci člani S. N. P. J.

Br. Novak je mnenja, da stvari ne moremo kar tako prezreti. Na oktoberski seji je bilo sklenjeno, da se zadevo reši, in potreben je jasen zaključek. Predlaga, da seja gl. odb. sprejme naslednjo resolucijo:

Ker ni br. Shragal ali takozvani progresivni blok vložil nobene obtožnice proti kakšnemu gl. odborniku, kot so bili tozadevni faktorji posvarni od gl. izvrševalnega odbora na podlagi zaključka seje v oktobru 1925, in so na mestu tega na razpolago zagovori, da ni takozvani izdani manifest tikal glavnih odbornikov kot gl. odbornikov; smatra gl. odbor, da se manifest ne tiče glavnih odbornikov, zakar ne spada zadeva v reševanje glavnega odbora ali podrejenih društev S. N. P. J.

Br. Jože Zavertnik je mnenja, da se stvar zaključi, kajti glavni odbor nima kaj preiskovati, ker ni nobene obtožnice.

Br. Zaitz se zadovolji z resolucijo br. Novaka.

Br. Vogrich predlaga, da seja sprejme tudi resolucijo proti tistim članom, ki v drugih listih blatijo svoje brate ali jednoto.

Br. Turk pravi, da ima lahko vsak član svoje prepričanje, a da je seveda dolžnost vsakega, da piše v "Prosveti". Kar ni za "Prosveto", ni za nikamor — in to naj velja za vse brez izjeme. Nihče nima pravice briti norce iz glavnih odbornikov po drugih listih.

Br. Novak je mnenja, da drugih listov ni mogoče kontrolirati, pač pa treba storiti korake glede pošiljanja cirkularjev, s katerimi nekateri delajo zgago v jednoti.

Br. Jože Zavertnik podpira predlog br. Vogricha ter dostavlja, k predlogu, da sestavi tozadevno resolucijo gl. upravni odbor.

Predlog br. Vogricha z dodatkom br. Jože Zavertnika soglasno sprejet.

Br. Križmančič predloži resolucijo, nanašajočo se na ustrezne brate v Julijski krajini.

Br. Jože Zavertnik predlaga, da seja naroči gl. upravnemu odseku, da na podlagi resolucije br. Križmančiča sestavi protest proti ustiranju naših rojakov v zapadnem ozemlju, ki se ga naj pošlje na Ligo narodov.

Predlog br. Jože Zavertnika podpiran in soglasno sprejet.

Br. Cainkar omenja, da je tu še nekaj krivičnega, ki pa se tiče osebnosti, in predlaga, da se ne razpravlja o tem, ker ni bilo itak nobene škode. Podpirano in sprejeto.

Br. Godina vpraša, kdo naj podpisuje čeke in druge za Književno matico. Dosedaj sta podpisovala br. Turk in on. Seja sklene, da naj ostane še v nadalje tako.

Razvije se kratka debata glede prihodnje seje gl. odbora in glede odbornikov, ki so opravičeni udeležiti se dotične seje. Govorijo br. Turk, br. Cainkar in br. Jože Zavertnik.

Br. Terčelj predlaga, da se naj udeležijo prihodnje seje glavnega odbora vsi tisti, ki imajo podati kako poročilo. Kdo podaja svoje poročilo in ako nisо več v gl. odboru, bikо odideje.

Govorijo še br. Somrak in br. Križmančič. Br. Cainkar končno izjavi, da naj pridejo na prihodnje seje vsi tisti stari glavni odborniki, ki smatrajo, da imajo podati kako poročilo ali kako staro zadevo za urediti. Odobreno.

Na to se čita zapisnika 11. in 12. seje, ki sta sprejeta.

Predsednik br. Cainkar se zahvali vsem navzočim glavnim odbornikom za njihovo vestno delo ter zaključi ob 5. uri popoldne zborovanje gl. odbora S. N. P. J.

Vincent Cainkar, predsed. Jakob Zupančič, zapisnikar.